gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Jaarstukken 2024

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief ... **3**
Bestemming resultaat ... **5**
Samenvatting activiteiten ... **6**
Jaarverslag ... **10**
Programma's ... **11**
Programma 1 - Fysieke Leefomgeving ... 12
Programma 2 - Sociale Leefbaarheid ... 36
Programma 3 - Economische Ontwikkeling ... 47
Programma 4 - Dienstverlening en Besturen ... 60
Programma 5 - Financiën ... 72
Programma 6 - Sociaal Domein ... 76
Programmadekking vanuit algemene middelen ... 95
Paragrafen ... **98**
Lokale heffingen ... 99
Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 104
Indicatoren ... 118
Onderhoud kapitaalgoederen ... 120
Financiering ... 126
Bedrijfsvoering ... 130
Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo) ... 140
Verbonden partijen ... 141
Grondbeleid ... 160
Financiële positie ... 173
Jaarrekening ... **180**
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling ... **181**
Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening ... 181
Balans ... 182
Balans per 31 december 2024 ... 186
Toelichting op de balans per 31 december 2024 ... 188
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar ... 220
Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2024 ... 221
Rechtmatigheidsverantwoording ... 240
Single Information Single Audit 2024 ... 241
Gebeurtenissen na balansdatum ... **278**
Incidentele baten en lasten ... 279
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves ... 284
Wet Normering Topinkomens ... 286
Taakveldenoverzicht ... 287
Vaststelling ... **289**
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant ... **289**
Bijlagen ... **298**
Investeringsoverzicht ... 299
Kasstromenoverzicht ... 303
Gewaarborgde geldleningen ... 304
Subsidieverleningen ... 308
Verplichte indicatoren ... 315

Aanbiedingsbrief

Geachte Gemeenteraad

Het College van Burgemeester en Wethouders biedt u de jaarstukken 2024 van de gemeente Noordoostpolder aan. Deze jaarstukken vormen het sluitstuk van de cyclus van planning en control en geven een gedetailleerd overzicht van de financiële en beleidsmatige prestaties van het afgelopen jaar. Wij vertrouwen erop dat u deze vaststelt en ons decharge verleent. Decharge dient tot het verlenen van ontslag van interne aansprakelijkheid (de aansprakelijkheid van het college tegenover de gemeente) voor informatie verkregen uit de jaarstukken.

Financieel 2024

Het boekjaar 2024 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 1.905.834 op een totale omzet exclusief de mutaties in de reserves van € 201.234.039.

Dit resultaat is op de volgende wijze tot stand gekomen:

* € 1.000

Programma	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Begrotings-afwijkingen
1. Fysieke leefomgeving	-24.079	-27.079	-19.905	-7.174
2. Sociale leefbaarheid	-14.027	-14.361	-13.996	-365
3. Economische ontwikkeling	-2.626	-4.670	-2.074	-2.596
4. Dienstverlening en besturen	-3.614	-3.831	-4.339	508
5. Financiën	-884	-1.028	-1.057	29
6. Krachtig Noordoostpolder	-50.275	-48.232	-49.437	1.205
Saldo van de programma's	**-95.506**	**-99.203**	**-90.806**	**-8.397**
Lokale heffingen	14.821	14.705	14.849	-144
Saldo financieringsfunctie	1.132	3.377	3.429	-52
Dividend	50	94	94	-
Algemene uitkeringen	107.940	113.003	113.737	-734
Overhead	-20.167	-20.137	-19.037	-1.100
Onvoorziene lasten	-100	-	-	-
Vennootschapsbelasting	-	37	-312	349
Saldo Alg. dekkingsmiddelen	**103.676**	**111.079**	**112.760**	**-1.681**
Saldo voor mutaties reserves	**8.170**	**11.876**	**21.954**	**-10.078**
Toevoegingen aan reserves	-15.871	-30.990	-35.810	4.820
Onttrekkingen aan reserves	8.525	19.525	15.763	3.762
Saldo mutatie reserves	**-7.346**	**-11.465**	**-20.047**	**8.582**
Resultaat voor bestemming	**824**	**411**	**1.906**	**-1.496**

Het totale resultaat wordt voor het grootste deel veroorzaakt door incidentele zaken. Het is voor een aantal verschillen nog niet te schatten welk effect deze hebben op de begrotingsuitvoering 2025 en verder.

Voorbeelden van voordeel zijn lagere energielasten, hogere legesopbrengst. Daarnaast is de uitwerking van de decembercirculaire van invloed. Voorbeelden van nadelen zijn de invoering van de Omgevingswet, dotatie aan voorziening pensioenen en extra lasten Sociaal Domein.

Terugkijkend op 2024 is het college trots op:

Omgevingsvisie
In 2024 is de Omgevingsvisie Noordoostpolder 2050 unaniem vastgesteld door de gemeenteraad. Daarvoor hebben we een uitgebreid en zorgvuldig proces doorlopen. Iedereen die mee wilde doen, heeft gelegenheid gehad om zijn of haar inbreng te leveren. In de zomer van 2023 heeft in ieder dorp een stand gestaan waar bewoners werden aangesproken en belangstellenden hun ideeën konden geven. Daarnaast liep een digitale enquête om meningen te peilen. In het najaar 2023 werden organisaties uitgenodigd voor een bijeenkomst met verschillende tafelsessies. En in het voorjaar vond een inloopavond plaats waarbij iedereen welkom was. Tot slot was er natuurlijk gelegenheid om zienswijzen in te dienen op het ontwerp. Al deze participatiemomenten leverden bij elkaar heel veel reacties en betrokkenheid op. Resultaat is een voor Noordoostpolder herkenbaar en gedragen document dat kansen biedt naar de toekomst.

Ontwikkelstrategie Werklocaties Noordelijk Flevoland
Daarnaast is in 2024 de Ontwikkelstrategie Werklocaties Noordelijk Flevoland vastgesteld door zowel de gemeenteraad van de Noordoostpolder als die van Urk. Een gezamenlijke ontwikkelstrategie voor de beide gemeenten, dat is uniek en daar zijn we trots op. Er is veel dat ons bindt en veel dat ons als Noordelijk Flevoland uniek maakt. Ondanks of eigenlijk dankzij die verschillen is het gelukt om na een intensief participatietraject met alle partners een gezamenlijke ontwikkelstrategie te schrijven voor onze werklocaties. Noordelijk Flevoland vormt daarmee een strategische alliantie die vanuit de gedachte van de brede werkvaart en de triple helix benadering inzet op een duurzaam en toekomstbestendig Noordelijk Flevoland.
In het verlengde hiervan hebben voor de Noordoostpolder het Ontwikkelperspectief Bedrijventerreinen Gemeente Noordoostpolder opgesteld, waarin richting wordt gegeven aan potentiële plekken voor inbreiding, revitalisering en uitbreidingen. Hierbij is nadrukkelijk ingezet om het bieden van ruimte voor lokaal gebonden ondernemers in de dorpen.

Bestemming resultaat

Het resultaat van de jaarrekening over 2024 is volgens de voorschriften mede tot stand gekomen door toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

De bestemming van het rekeningsaldo 2024 van € 1.905.834 vindt gelijktijdig plaats met het vaststellen van de jaarrekening 2024.

Wij stellen voor:

Het positieve rekeningresultaat van 2024 conform de geldende gedragslijn en beleid op de volgende wijze te bestemmen:

- Een bedrag van € 455.025 te storten in de reserve nog uit te voeren werkzaamheden. Dit betreft een restant ESF-subsidie, ontvangen in 2023 en 2024. De Raadvergaderingen van 31 januari 2022 en 10 oktober 2022 is besloten deze EFS-subsidie in te zetten voor respectievelijk de WerkCorporatie en Beschut Werk.

- Een bedrag van € 30.934 te storten in de reserve degeneratie glasvezelproject. Het betreft hier gelden welke zijn ontvangen ter dekking van de herstelkosten van achteruitgang in kwaliteit van het straatwerk bij de aanleg van glasvezel.

- Het restant van € 1.419.875 toe te voegen aan de reserve beleidsplan.

Samenvatting activiteiten

Ten behoeve van een globale beeldvorming hebben wij van de programma-activiteiten de voortgang in 2024 opgenomen. In het programmaplan is bij de verschillende programma's, onder de ambities en speerpunten, met behulp van symbolen het volgende aangegeven:

√	De activiteit ligt op schema, er is geen aanvullende actie nodig.
!	Aandacht en/of bijsturing is vereist om de activiteit te kunnen halen.
x	De activiteit wordt naar verwachting niet gehaald.

Programma 1: Fysieke leefomgeving, 42 activiteiten

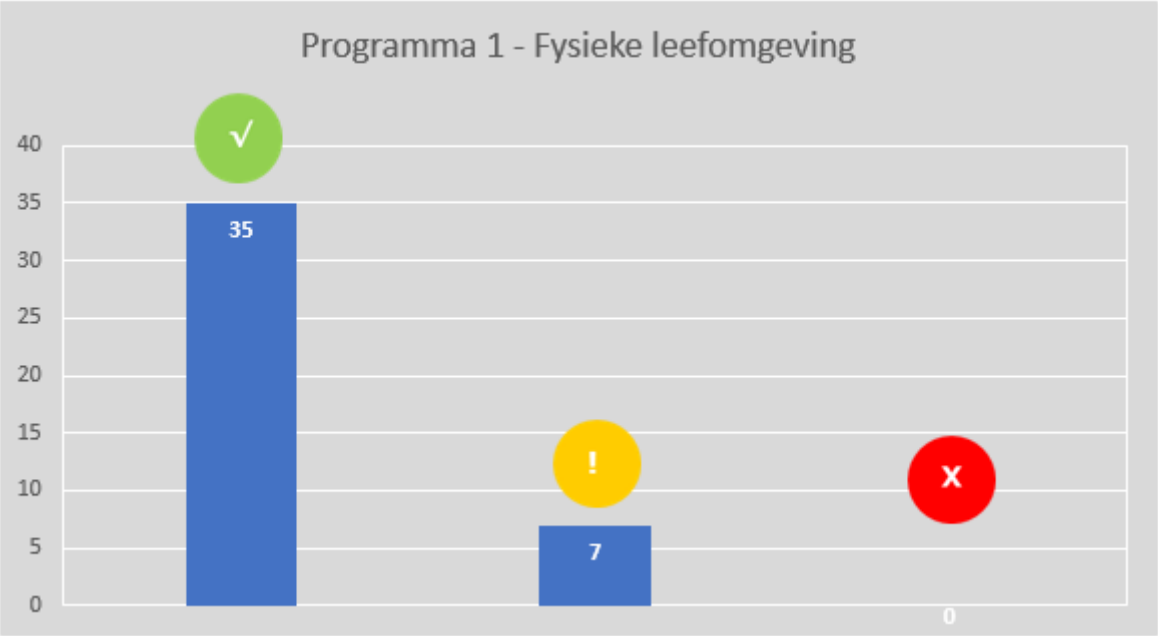

Alle activiteiten zijn gehaald volgens planning of na bijsturing.

Programma 2: Sociale leefbaarheid, 16 activiteiten

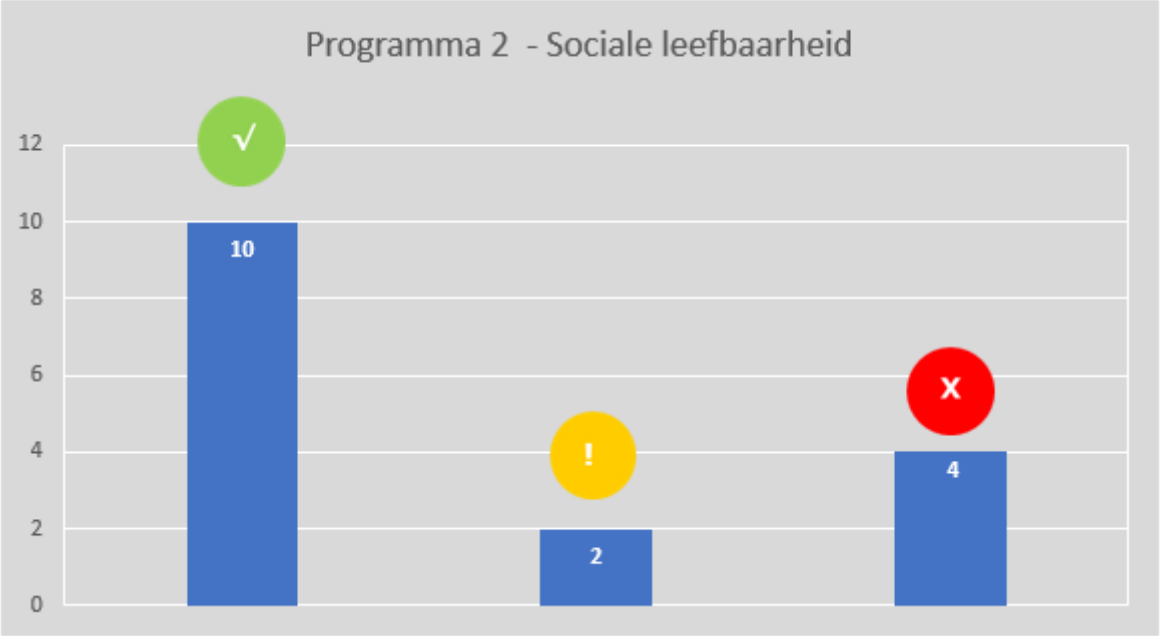

De volgende activiteiten zijn per jaareinde nog niet volledig gehaald:

- Cultuuragenda: De eerste stappen tot het herijken van de cultuuragenda zijn gezet.
- Het beschermen van het werelderfgoed en het vertellen van het verhaal van Schokland: De verwerving van de grond is niet afgerond. Er wordt daarnaast gewerkt aan een gezamenlijke visie op de beleving van Schokland.
- Realisatie van de VO-Campus: Er zijn concrete afspraken gemaakt over de wijze waarop de sturing van VO-Campus zal plaatsvinden.
- Onderzoek naar de capaciteitsbehoefte bewegingsonderwijs Emmeloord: Wordt meegenomen bij het opstellen van het nieuwe IHP (integraal onderwijshuisvestingsplan) dat vanaf 2026 elke 4 jaar wordt opgesteld.

Programma 3: Economische ontwikkeling, 18 activiteiten

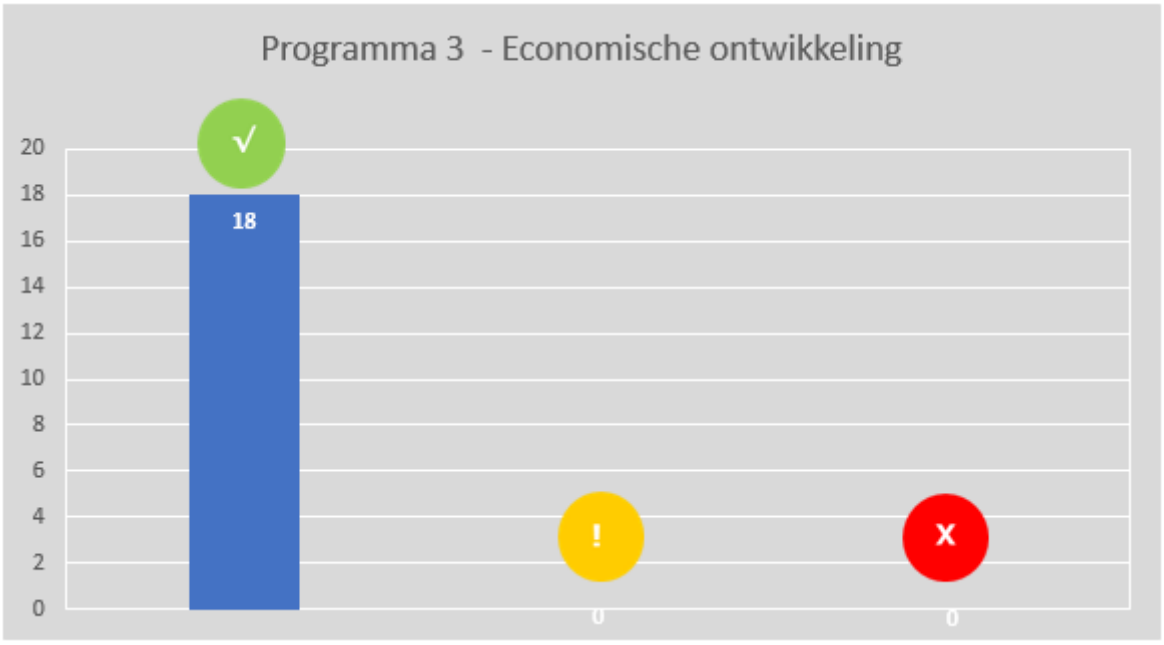

Alle activiteiten zijn gehaald volgens de planning.

Programma 4: Dienstverlening en besturen, 6 activiteiten

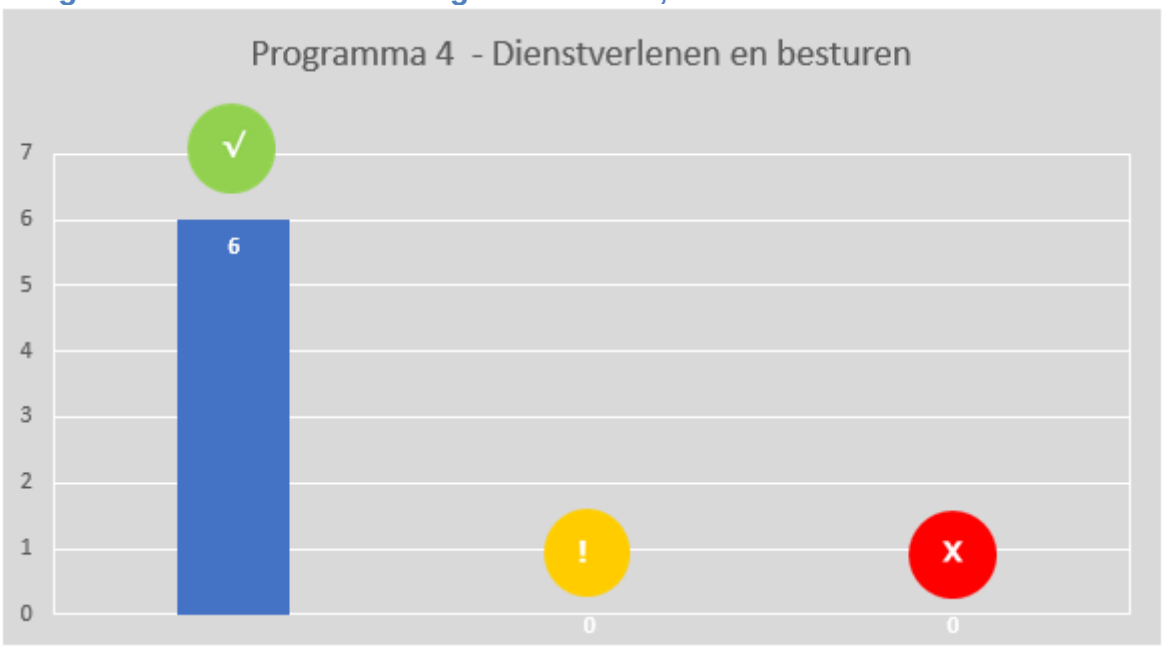

Alle activiteiten zijn gehaald volgens de planning.

Programma 5: Financiën, 2 activiteiten

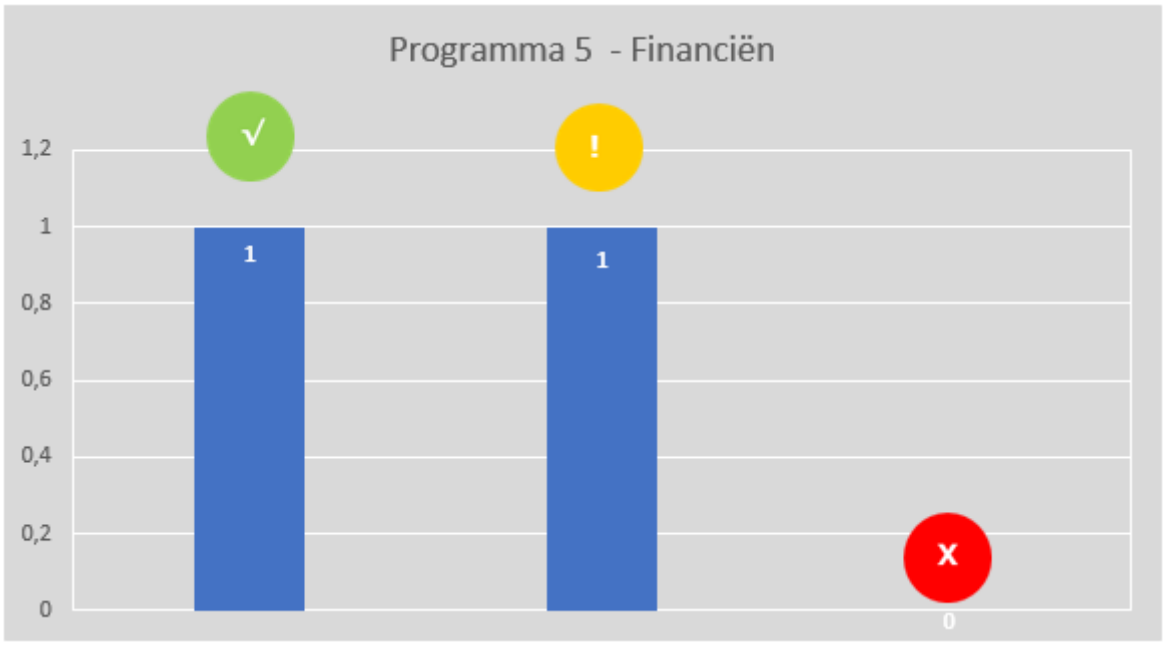

Alle activiteiten zijn gehaald volgens planning of na bijsturing.

Programma 6: Krachtig Noordoostpolder, 15 activiteiten

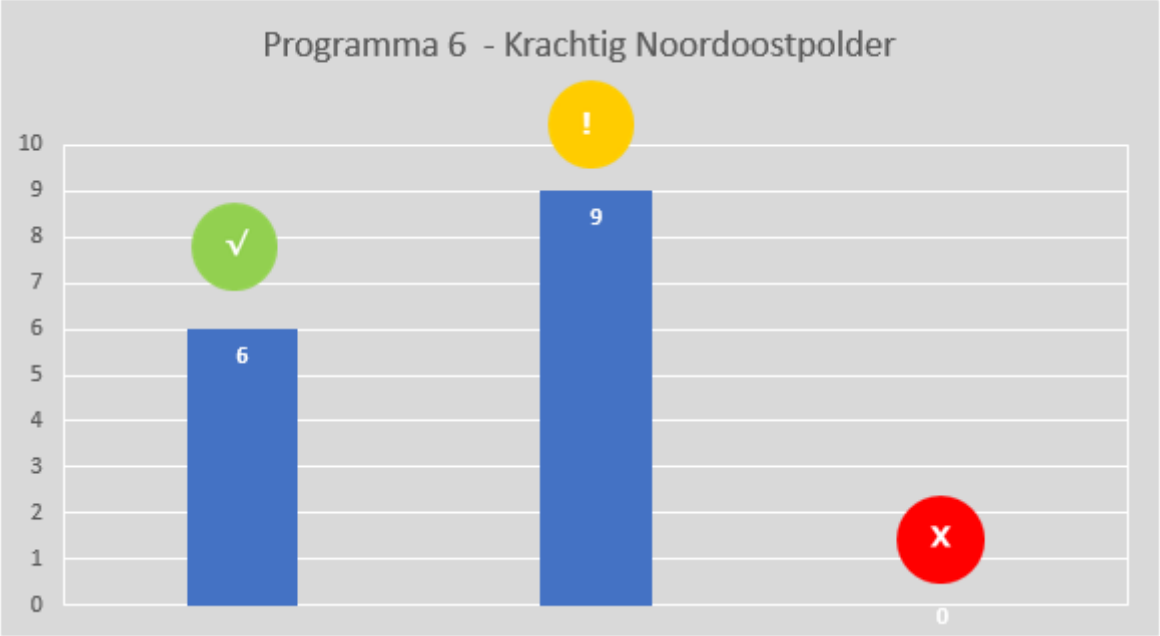

Alle activiteiten zijn gehaald volgens planning of na bijsturing.

Jaarverslag

Programma's

Programma 1 - Fysieke Leefomgeving

Programma omschrijving

Dit programma gaat over de zorg voor de fysieke leefomgeving.

Programma doelstelling

Een bruisende, veilige en duurzame leefomgeving.

Portefeuillehouder	Portefeuille
Roger de Groot	Openbare orde en veiligheid
	IGW
Toon van Steen	Bouwen en Wonen
	Ruimtelijke Ordening
	Vernieuwing wijken en dorpen
	Grondbeleid & grondexploitaties
	Stadshart Emmeloord
	Programma Omgevingswet
	Project Dokter Jansenpark
Wout Jansen	Toezicht en handhaving
René van Amersfoort	Energie, duurzaamheid, milieu en afval
	Mobiliteit & infrastructuur
	Beheer en onderhoud openbare ruimte

Reguliere bedrijfsvoering

Inzameling huishoudelijk afval

Afval van bewoners wordt huis-aan-huis opgehaald. Daarnaast kunnen inwoners hun afval wegbrengen naar de milieustraat. De gemeente biedt deze voorzieningen aan. Dat is een wettelijke taak. Vanzelfsprekend werken wij ook in de komende jaren door aan het verminderen van restafval en aan het verbeteren van de afvalscheiding. De aandacht ligt daarbij steeds meer op afvalscheiding, hergebruik en circulariteit.

Inrichting en beheer openbare ruimte

Groenvoorzieningen, wegen, bruggen, waterpartijen, bossen, riolering en alles wat daarbij hoort (straatverlichting, verkeersborden etc.) zijn onderdelen van de openbare ruimte. De gemeente legt die voorzieningen aan en onderhoudt ze.

Maatregelen treffen ten behoeve van de verkeersveiligheid

Samen met andere partijen maken we verkeersdeelnemers bewust van veiligheid in het verkeer. Bijvoorbeeld door verkeersexamens voor scholieren met Veilig Verkeer Nederland en overleg met de ouderenbonden. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor een veilige inrichting van de infrastructuur en worden er jaarlijks verbeteringen doorgevoerd ten behoeve van de verkeersveiligheid.

Regisseren van het lokale veiligheidsbeleid

Als gemeente regisseren we het veiligheidsbeleid. We werken daarbij nauw samen met partners op het gebied van veiligheid, zorg en ondermijning. Dat doen we zowel lokaal als regionaal, zoals in het Zorg- en Veiligheidshuis, de Veiligheidsregio Flevoland en met het Regionaal Informatie en Expertise Centrum. Met onze eigen boa’s en gebiedsregisseurs hebben we “ogen en oren” in de wijk. We kunnen daardoor snel (signalen van) overlast oppakken en aanpakken. Dat doen we in nauwe samenwerking met de wijkagenten en jongerenwerkers. Doorlopend besteden we aandacht aan

preventie, bijvoorbeeld door informatie te geven over woninginbraak of middelengebruik. Indien nodig zetten we het bestuurlijk instrumentarium in om overlast en/of criminaliteit aan te pakken. In april 2024 heeft de gemeenteraad het nieuwe Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027 Dronten, Noordoostpolder, Urk vastgesteld.

Crisisbeheersing
Onder regie van de veiligheidsregio bevorderen we de fysieke veiligheid van onze inwoners. De veiligheidsregio heeft met het 'Regionale beleidsplan 2021-2024' de koers van de afgelopen jaren voortgezet.

Vergunningen verlenen, toezicht houden en handhaven openbare orde en veiligheid
Wij behandelen vergunningen en houden toezicht op naleving van regels die de openbare orde en veiligheid beschermen, zoals de regels uit de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Ook behandelen we aanvragen voor verschillende soorten activiteiten (evenementen, horeca, etc.).

Het (laten) opstellen van het eerste (deel)omgevingsplan
Vanaf 2024 werken we voor het eerst met het omgevingsplan. We blijven hier doorlopend aan werken. Het omgevingsplan vervangt de huidige bestemmingsplannen. In het omgevingsplan staan regels over de gehele fysieke leefomgeving. Daarmee heeft het een bredere reikwijdte dan de huidige bestemmingsplannen. Het gaat dan bijvoorbeeld om woningbouwlocaties en bedrijventerreinen. Het omgevingsplan is meestal het toetsingskader voor omgevingsvergunningen.

Omgevingsvergunningen verlenen, toezicht houden en handhaven
Voor het bouwen/gebruiken van een bouwwerk of het gebruiken van gronden is meestal een omgevingsvergunning nodig. De omgevingsvergunning kan bestaan uit verschillende activiteiten, waaronder bouwen, milieu, natuur en ruimte. De aanvragen worden meestal door de gemeente behandeld. De Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV) behandelt de aanvragen met de activiteit milieu. Wij houden toezicht op verleende omgevingsvergunningen en handhaven waar nodig. De OFGV houdt toezicht op de omgevingsvergunningen voor de activiteit milieu en handhaaft waar nodig.

Prestatieafspraken maken met woningcorporaties
Wij maken afspraken met woningcorporaties over de uitvoering van het woonbeleid. Dit is een wettelijke taak vanuit de Woningwet. Woningcorporaties richten zich vooral op hun kerntaak: mensen met een laag inkomen goed en betaalbaar kunnen laten wonen. De afspraken gaan over kwaliteit, kwantiteit, betaalbaarheid, duurzaamheid, bijzondere doelgroepen en leefbaarheid.

Geografische informatie op orde houden
Wij houden geografische informatie bij. Die informatie gebruiken we voor besluiten en andere activiteiten. Dat doen wij met digitale plattegronden en luchtfoto's. Dit gebeurt volgens de wettelijke regels, zoals de Wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) en Wet Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT).

Verstrekken van leningen voor de woningmarkt
We geven verschillende leningen om bewoners op de woningmarkt te helpen. De starterslening biedt starters op de koopwoningmarkt de mogelijkheid om op een verantwoorde manier extra geld te lenen. De starterslening overbrugt het verschil tussen de prijs van het huis en de (eerste) hypotheek bij de bank. De blijverslening is bedoeld voor eigenaren die hun woning bijvoorbeeld levensloopgeschikt willen maken.

Bouw- en woonrijp maken van woningbouwgronden en bedrijventerreinen
Nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen waarvan de grond in ons eigendom is, maken wij klaar voor gebruik. Dat betekent: grondwerk, (bouw)wegen aanleggen e.d. en in een latere fase: bestrating, verlichting en groen aanleggen.

Gronduitgifte

Voor nieuwe woningbouw en bedrijventerreinen is grond nodig. Die wordt aangekocht en daarna in kavels verkocht. Meestal doen wij dat zelf en soms laten wij dat aan de markt over. In dat geval maken wij met een (project)ontwikkelaar afspraken over de woningbouwprogrammering, de openbare ruimte etc. Dit wordt vastgelegd in een overeenkomst.

Beleidsreferentie

- DNA voor de dorpen
- Beleid arbeidsmigranten Noordoostpolder
- Structuurvisie Noordoostpolder 2025
- DNA Emmeloord
- Woonvisie Noordoostpolder: Kansen Grijpen
- Prestatieafspraken over sociale huurwoningen
- Strategische Opgaven en Strategische Koers Omgevingsvisie
- Ontwikkelperspectieven woningbouw Noordoostpolder 2021-2026
- Verkenning groeiambitie Noordoostpolder
- Beleidsplan VTH Noordoostpolder 2020-2023
- Beleidsplan Openbare Ruimte 2014-2024 (BOR), met aanvulling van 2021
- Regionale Veiligheidsstrategie Midden-Nederland 2023-2026
- Visie op detailhandelsstructuur Mobiliteitsvisie 2050
- Mobiliteitsplan 2030
- Watertakenplan 2019-2024
- Koersdocument ‘Op naar 60 kg restafval in 2025’
- Integraal Veiligheidsbeleid Dronten, Noordoostpolder en Urk 2024-2027
- Regionaal Beleidsplan 2021-2024 veiligheidsregio’s Flevoland en Gooi & Vechtstreek
- Managementplan Werelderfgoed Schokland en omgeving 2020-2025
- Erfgoednota
- Visiedocument Noordoostpolder Energieneutraal
- RES 1.0 Flevoland Energie met beleid
- Nota Verbonden Partijen
- Nota Regionale Samenwerking en Public Affairs
- Transitievisie Warmte
- Beleidskader Zon in de polder (partiële herziening structuurvisie)

Verbonden partijen

GR Omgevingsdienst Flevoland en Gooi & Vechtstreek

GR Veiligheidsregio Flevoland

Huisvuilcentrale Noord-Holland N.V.

Wat zijn onze ambities?

1. We maken werk van wonen

Omschrijving

De Noordoostpolder is klaar voor groei en daar bieden we ruimte voor. We werken toe naar een woningmarkt met een goed evenwicht tussen vraag en aanbod, in alle dorpen en in Emmeloord. Niet alleen in het aantal woningen, maar ook in variatie. Zo is er voldoende aanbod voor verschillende doelgroepen en stimuleren we de doorstroming. Een goede mix van woningen in dorpen en wijken versterkt de leefbaarheid. We willen dat woningen duurzaam en levensloopbestendig zijn en dat ze in een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving staan.

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

1.1 We bieden ruimte om woningen te bouwen

We voeren de huidige in- en uitbreidingsplannen voor de dorpen en Emmeloord uit. Dit geeft ruimte voor woningbouw. In Emmeloord worden woningen toegevoegd in Emmelhage, Emmeloord Centrum, de centrumschil en wordt kavel Oud Espelerweg voorbereid. Dit gebeurt op initiatief van de gemeente en/of in samenwerking met marktpartijen. Ook bieden we ruimte voor andere vormen van woningbouw. Het gaat bijvoorbeeld om seniorenhofjes, vriendenerven, tiny houses, kangoeroewoningen, rug-aan-rug-woningen en woningen voor starters en jongeren. Dit doen we zodat meerdere doelgroepen hun woonwensen kunnen realiseren. CPO zetten we ook als pilot in een aantal dorpen in om meer vraag gestuurd te ontwikkelen en omdat dit bijdraagt aan meer variatie van ons woningbestand. Specifiek voor jongeren en starters gaan we samen met de Raad werken aan kaders waarbinnen woningbouwinitiatieven uitvoering kunnen krijgen.

Per dorp wordt een gedifferentieerd woningbouwprogramma toegevoegd voor verschillende doelgroepen.

We pakken de lokale, regionale en landelijke woningbouwopgave programmatisch aan. Dit doen we middels het programma Leefbaarheid & Wonen. We bouwen verder aan een hechte en inclusieve samenleving waar het fijn wonen, leven en werken is. Onderwerpen die in samenhang worden opgepakt zijn een gezonde, klimaatbestendige en leefbare omgeving. Maar ook versterking van de economie, bereikbaarheid, voorzieningen onder andere gericht op zorg en welzijn, onderwijs, water- en bodemkwaliteit en aantrekkelijkheid van het landschap (zie ook andere ambities met betrekking tot deze onderwerpen).

We laten zien hoe we de ambities uit de Omgevingsvisie gaan realiseren en betrekken de samenleving (participatie). Voor dit programma is t/m 2026 per jaar € 300.000 beschikbaar. Een deel van deze middelen wordt ingezet voor de regionale samenwerkingen.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Om woningen aan te bieden is woonbehoefteonderzoek gedaan, zijn ontwikkelperspectieven voor woonlocaties vastgesteld en wordt er gewerkt aan de uitvoeringsagenda wonen en zorg. Er zijn verschillende in- en uitbreidingen in ontwikkeling gebracht waar ruimte is voor verschillende doelgroepen en woningtypen. Ook andere vormen van woningbouw hebben een plek gekregen in de plannen. CPO is meerdere keren ingezet in o.a. dorpen Luttelgeest, Marknesse, Emmeloord en kan als een succes worden gezien.

1.2 We spannen ons in om meer woningen op erven mogelijk te maken

We zetten een ervenconsulent in. Deze gaat aan de slag om de regeling 'Mogelijkheden voor wonen op erven' bij de provincie structureel te maken en te verruimen. Vervolgens gaat de ervenconsulent initiatiefnemers adviseren over verschillende woonvormen die mogelijk zijn op erven. Bij de ontwikkeling op de erven houden we aandacht voor de agrarische bedrijvigheid en de kenmerkende landschappelijke structuur van de Noordoostpolder, want die is onderdeel van ons erfgoed. Wonen op erven wordt ook onderdeel van onze Omgevingsvisie. Vanuit het coalitieakkoord is hier incidenteel € 80.000 voor vrijgemaakt tot en met 2026. We rapporteren aan de raad over de voortgang.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Een verdere verruiming of het structureel maken van de regeling is (nog) niet gerealiseerd, omdat provincie Flevoland hieraan vooralsnog geen medewerking verleend. Provincie Flevoland is samen met gemeente Noordoostpolder en andere gemeenten in Q3 van 2024 gestart met het ontwikkelen van nieuw ervenbeleid. In 2024 heeft het college een eigen evaluatie uitgevoerd en opgeleverd op ervenbeleid. Daarna is de provincie Flevoland gestart met een eigen evaluatie en beleidsontwikkeling. In oktober 2024 is een bustour georganiseerd voor de raadsleden van gemeente Noordoostpolder en Statenleden van de provincie Flevoland om de urgentie voor ruimer ervenbeleid te duiden. Deze bijeenkomst is goed verlopen, waarbij naast wonen ook andere economische dragers zijn meegenomen. Geïnteresseerde initiatiefnemers zijn doorlopend geïnformeerd over de mogelijkheden en onmogelijkheden van het vigerende beleid.

1.3 We zorgen voor een nette, veilige en groene openbare ruimte

Het groen in de openbare ruimte beheren we volgens de vastgestelde onderhoudsniveaus. Naast reguliere werkzaamheden, zoals maaien en snoeien, vraagt dit soms plaatselijk om extra ingrepen die niet binnen de bestaande budgetten passen. Bijvoorbeeld voor het verbeteren van de ondergrondse groeiruimte van de bomen en voor het renoveren van heestervakken. Daarnaast nemen de kosten van het regulier beheer toe door o.a. droogte en veranderingen in contracten voor beheer en onderhoud. Dit geldt bijvoorbeeld voor het bestrijden van reuzenberenklauw en Japanse duizendknoop, ecologisch (berm)beheer en boominspecties die nodig zijn vanwege de veiligheid.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De openbare ruimte is het afgelopen jaar onderhouden volgens de vastgestelde normen. Door het stellen van prioriteiten aan de inzet van de beschikbare financiële middelen is er dit jaar geen grondverbetering uitgevoerd bij de aanplant van bomen. Door de zeer natte lente waren extra maatregelen nodig om schade te voorkomen en te herstellen. Er zijn samenwerkingsverbanden opgezet met andere partijen om invasieve soorten, zoals de reuzenberenklauw, te bestrijden. Er is een begin gemaakt met het onderzoeken waar uitbreiding van boominspecties nodig is om de veiligheid in de openbare ruimte te waarborgen.

1.4 We maken nieuw beleid voor de openbare ruimte

Het Beleidsplan Openbare Ruimte 2014-2024 loopt af en er zijn ontwikkelingen die om nieuwe beleidskeuzes vragen, bijvoorbeeld de Omgevingsvisie en de aandacht voor klimaatadaptatie. Daarom gaan we daarmee aan de slag. In het nieuwe beleidsplan maakt de Raad keuzes voor de inrichting en het beheer van de openbare buitenruimte in de komende jaren en over de inzet van de financiële middelen daarvoor. Vanzelfsprekend zoeken we voor dit plan een goede aansluiting met de instrumenten uit de Omgevingswet en ligt er een verbinding met het programma Leefbaarheid & Wonen en het programma Klimaat & Energie.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Het proces loopt volgens het vastgestelde plan van aanpak. In de zomer van 2024 heeft de inventarisatie plaatsgevonden, met o.a. een peiling onder bewoners. Dit leverde een informatienota op die de raad eind 2024 heeft ontvangen.

1.5 We stellen extra geld beschikbaar om de woningmarkt te stimuleren

Voor de maatregelen die we in 2023 hebben ingezet om de mogelijkheden voor starters op de woningmarkt te verbeteren, onderzoeken we in 2024 of we deze specifieker kunnen inzetten voor starters die een band hebben met de Noordoostpolder. Vanuit het coalitieakkoord is hier incidenteel € 1.000.000 extra voor vrijgemaakt. In 2024 starten we met het verhogen van het fonds van de starterslening, om méér leningen te kunnen verstrekken. We monitoren jaarlijks of dit voldoende is.

Voortgang activiteit	Toelichting
	3 juni 2024 is door de Raad extra budget van € 1.000.000 toegekend aan het budget voor de starterslening. Tevens is de verordening Starterslening Noordoostpolder aangepast en is de koopgrens verhoogd van € 220.000 naar € 320.000. De voorwaarde is toegevoegd dat één van de aanvragers de afgelopen drie jaar in de gemeente Noordoostpolder woonachtig was of in de afgelopen 10 jaar vier jaar woonachtig in de gemeente Noordoostpolder is geweest.

1.6 We hebben aandacht voor de huisvesting van vluchtelingen, statushouders en arbeidsmigranten

De gemeente krijgt een taakstelling om vluchtelingen en statushouders te huisvesten. We gaan proactief aan de slag om hier geschikte huisvesting voor te realiseren. Ook voor de grote groep arbeidsmigranten gaan we in 2024 werken met nieuw gemeentelijk beleid. Voor de aandachtsgroepen wil de gemeente breed kijken naar het verbeteren van leefomstandigheden en locaties aanwijzen voor de ontwikkeling van huisvesting voor deze doelgroepen. Flexwoningen kunnen hier een oplossing bieden.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Het plan van aanpak voor het opstellen van een visie op asiel en migratie is afgerond. De voorbereidingen voor het opstellen van het beleidsplan zijn begonnen. Tevens is een keuzenota voorbereid voor de huisvesting van de aandachtsgroepen statushouders en Oekraïners. Na besluitvorming door het College vindt de verdere uitwerking plaats. Er vindt ieder kwartaal overleg plaats met de betrokken ketenpartners over de taakstelling huisvesting statushouders. Ondanks dat we de taakstelling op dit moment niet halen, is het urgentiebesef aanwezig bij alle partners dat extra inspanningen moeten plaatsvinden om de achterstanden in te lopen.

1.7 We zetten een meldpunt op voor de huursector

In het kader van de Wet Goed Verhuurderschap moet de gemeente vanaf 1 januari 2024 een meldpunt hebben opgezet voor woningzoekenden, huurders en arbeidsmigranten. Hier kan informatie worden gevraagd en/of misstanden worden gemeld over sociale en private huurwoningen en verblijfsruimten. Dit geldt voor het gehele verhuurproces; van inschrijving tot en met de verhuring.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Het meldpunt is gerealiseerd en is te vinden op onze website: https://www.noordoostpolder.nl/meldpunt-problemen-met-verhuurder

1.8 We zetten in op direct contact met inwoners over participatie en initiatieven

We informeren en stimuleren de inwoners over de mogelijkheid om zelf met ideeën en initiatieven te komen in de wijken, bijvoorbeeld door middel van het uitdaagrecht. Dit naar verhouding van de grootte van de wijk. Dit doen we aan de hand van de ervaringen die Wijkbeheer heeft uit Emmelhage. Voorbeelden van deze initiatieven zijn onder andere het vergroenen van de wijk, aanleggen van gemeenschapstuinen, het aanpakken van te hard rijden in de straat en het stimuleren van activiteiten.

Voortgang activiteit	Toelichting
	We hebben in 2024 actief ingezet op de toepassing van het uitdaagrecht. Er zijn mooie resultaten gehaald i.s.m. wijk en dorpsbelangen, bewoners (straat en buurt) en bedrijven. Om hier een stimulans aan te geven kon er gebruik gemaakt worden van de beschikbaar gestelde "Samenhanger". Hierdoor werd ook de sociale cohesie versterkt. In het kader van dit maatschappelijk onderhoud werkten we samen met bewoners en clusters om invulling te geven aan de vraag van onze inwoners.

Wat zijn onze ambities?

2. Veilige wegen en goede bereikbaarheid

Omschrijving

Veilige buitenwegen en goede bereikbaarheid zijn onze doelen voor de komende 10 jaar. We willen dat de Noordoostpolder beter bereikbaar wordt, in alle vormen.

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

2.1 We maken werk van de verbreding van de N50

Veel inwoners van de Noordoostpolder maken gebruik van de N50. Het is een van de belangrijkste ontsluitingswegen voor onze gemeente. Het stuk provinciale weg zou verbreed worden, maar door de stikstofcrisis is dat uitgesteld. Volgens het Ministerie van I&W zouden de werkzaamheden op z'n vroegst in **2028** kunnen beginnen. In 2024 worden nog wel enkele maatregelen doorgevoerd om de verkeersveiligheid te vergroten. Gezien de blijvende risico's op onveilige situaties is het onwenselijk dat pas in **2028** wordt gekeken naar verbreding van de rijbanen, hetgeen wij in alle gremia bespreekbaar maken.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Binnen diverse gremia zoals SAF Flevoland, DUN-verband en (via de Provincie Flevoland) op BO-MIRT wordt nadrukkelijk (blijvende) aandacht gevraagd voor de verdubbeling van de (gehele) N50. Op het deel Kampen - Kampen Zuid na, is er nog geen zicht op de benodigde financiën voor realisatie.

2.2 We werken mee aan de realisatie van de Ontsluitingsweg Urk/Espel-Tollebeek

Door ontwikkelingen op Urk (Servicehaven, de 'Port of Urk' en de Zeeheldenwijk) neemt het verkeer sterk toe op de Domineesweg. Een goede spreiding van autoverkeer is van belang. Met deze insteek is uit onderzoek gebleken dat een nieuwe ontsluitingsweg rondom Urk noodzakelijk is. De gemeente Noordoostpolder werk samen met provincie Flevoland en gemeente Urk om deze nieuwe weg tussen de aansluiting A6/Domineesweg – Staartweg te realiseren. In 2024 wordt de planvoorbereiding verder uitgewerkt. In 2024 effectueren we de financiële verplichting die we zijn aangegaan in de BOK (Bestuursovereenkomst).

Voortgang activiteit	Toelichting
	Mede op basis van de MER fase-1 uitkomsten is in lijn met de BOK het voorkeursalternatief voor de Spuiweg (naamgeving ontsluitingsweg) gekozen en gedeeld met de omgeving. Een (beperkte) financiële bijdrage vanuit gemeente Noordoostpolder is, in lijn met de BOK, in het vooruitzicht gesteld. We effectueren de financiële verplichting.

2.3 Renovatie en versterken Kadoelerbrug

Gestart is met de voorbereiding van de renovatie Kadoelerbrug. De brug is een combinatie van een brug en een waterkering. De waterkering is van het waterschap. Het vaste en het beweegbare brugdeel is in beheer bij de gemeente. Het totale object is ruim 75 jaar oud. Door de jaren heen hebben diverse aanpassingen plaatsgevonden. De brug voldoet niet meer aan de wet- en regelgeving ten aanzien van (constructieve) veiligheid. Renovatie en versterken is noodzakelijk om de brug veilig en bruikbaar te houden. In de huidige situatie vormt de brug een knelpunt bij grote transporten. Bij groot onderhoud worden gelijk maatregelen getroffen om transport van grote jachten eenvoudiger te maken. Voor de voorbereiding wordt in 2024 € 400.000 vrijgemaakt. We zoeken waar mogelijk samenwerking met gebiedspartners en belanghebbende partijen. Zowel Royal Huisman en gemeente Steenwijkerland dragen financieel bij aan de renovatie van de brug. De uitvoering start naar verwachting in 2025.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In samenwerking met het waterschap is de voorbereiding van de renovatie volgens planning verlopen. De aanbesteding voor het selecteren van een aannemer (bouwteampartner) is gestart. De keuze is gemaakt om in het voortraject meer onderzoek te doen naar de kwaliteit en constructieve sterkte van delen van het object. Hiermee kunnen we uitvoeringsrisico's beter beperken en/of beheersen in de uitvoeringsfase.

2.4 Lelylijn dichterbij brengen

Met de komst van de Lelylijn wordt de Noordoostpolder beter bereikbaar en kunnen wij een bijdrage leveren aan de woningbouwopgave. Noordoostpolder participeert actief in de projectorganisatie vanuit het Ministerie I&W, die de Lelylijn onderzoekt en die eind 2024 met een voorlopige beslissing komt vanuit het MIRT-onderzoek. Eind 2024 moet duidelijk zijn of het project doorgaat in de vorm van een MIRT-verkenning.

We zetten zelf een onderzoek uit naar de impact die de Lelylijn heeft op onze gemeente. Daarbij hebben we als doel erachter te komen wat voor onze gemeente de meest geschikte locatie is voor een station, onze woningbouwopgave en economische structuurversterking. Dit onderzoek is gekoppeld aan het programma Leefbaarheid & Wonen en de Omgevingsvisie. De uitkomsten van dit onderzoek brengen we actief in bij de projectorganisatie Lelylijn (MIRT en NOVEX).

Voortgang activiteit	Toelichting
	Mede met onze input zijn door de projectorganisatie Lelylijn naar tevredenheid van alle betrokken partijen de inhoudelijke MIRT-Onderzoek stukken opgesteld. Dit is op het BO-MIRT van november 2024 tussen Rijk en Regio besproken. De inhoudelijke potentie die uit de opgestelde stukken voor de Lelylijn naar voren komt wordt onderschreven. Het Rijk wilde door het ontbreken van financiële middelen (nog) niet de volgende stap naar een MIRT-Verkenning zetten. Er is ingezet op het opstellen van een Masterplan voor de Lelylijn die moet leiden tot opname in de Nota Ruimte.

2.5 Renovatie Ketelbrug

Over ruim 15 jaar staat groot onderhoud voor de Ketelbrug gepland. Nu zullen we moeten benoemen en agenderen welke toekomst we voorzien van de Ketelbrug (verbreding/verhoging/ondertunneling, inpassing Lelylijn). Binnen de verschillende samenwerkingsverbanden en bij het Rijk brengen wij dit breed onder de aandacht.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Zowel binnen het onderzoek naar de Lelylijn als de SAF Flevoland is de Ketelbrug onder de aandacht gebracht. In opdracht van de Provincie Flevoland maakt Arcadis een (grove) kostenraming van de meerkosten voor een tunnel voor zowel de Lelylijn als de A6. Binnen de uitvoeringsagenda behorende bij de SAF Flevoland zetten we ook in op een passage over de Ketelbrug en het gewenste nadenken over een alternatief i.p.v. groot onderhoud aan de huidige brug.

2.6 Veilige buitenwegen met toekomstbestendige beplanting

Zieke bomen vervangen we door toekomstbestendige beplanting. Dit betekent: passend bij het landschap, de natuurwaarde versterkend en beter bestand tegen boomziektes. Dat doen wij vanzelfsprekend ook met oog voor de veiligheid van de weggebruikers.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Het afgelopen jaar is er werk verricht om essentaksterfte aan te pakken. Deze inspanningen zijn opgenomen in een apart bestek, waarbij zieke en zwakke bomen worden gekapt om de veiligheid van weggebruikers te waarborgen. Gekapte bomen zijn vervangen door toekomstbestendige soorten die beter bestand zijn tegen boomziekten en klimaatveranderingen en die een hogere biodiversiteit bieden. Er is een grotere variatie in boomsoorten geïntroduceerd. Daarnaast zijn op geschikte locaties ecologische bermen aangelegd om de toekomstbestendigheid verder te verbeteren.

2.7 We starten met het Uitvoeringsplan Mobiliteitsplan 2030

Het Mobiliteitsplan 2030 en bijbehorende uitvoeringsprogramma is in 2023 vastgesteld. In 2024 voeren we de eerste projecten uit dit plan uit. Dit zijn de Kleiweg - Bomenweg en de Voorsterweg. Deze twee projecten worden ingericht als een ‘Superblock’ en dat doen we in de vorm van een pilot. Hierbij koppelen we verkeersveiligheidsmaatregelen en snelheidsremmende maatregelen aan het groot onderhoud van zowel de Kleiweg, de Bomenweg en de Voorsterweg. We monitoren de effecten van de maatregelen zodat we de ervaringen uit de pilots meenemen in de uitwerking van eventuele volgende superblocks.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Rond de zomerperiode is gestart met de uitvoering van de pilotprojecten Voorsterweg en Kleiweg-Bomenweg. Het groot onderhoud en de verkeersveiligheidsmaatregelen op de Voorsterweg zijn voor een groot deel gereed. Het groot onderhoud en de verkeersveiligheidsmaatregelen op de Kleiweg zijn afgerond. De uitvoering van de Bomenweg is in goede afstemming met de aanwonenden uitgesteld tot na het zaaiseizoen.

2.8 We vergroten de verkeersveiligheid voor een betere leefbaarheid

Het budget vanuit het coalitieakkoord voor Veilige buitenwegen zetten we in voor diverse verkeersveiligheidsmaatregelen op de buitenwegen. Daarbij maken we gebruik van subsidies vanuit het Rijk en provincie Flevoland. We maken zoveel mogelijk werk met werk: we koppelen verkeersveiligheidsmaatregelen aan maatregelen vanuit het Mobiliteitsplan 2030 en het groot onderhoud van de wegen. Zo leggen we bijvoorbeeld bermverharding aan en realiseren we passeerstroken langs smallere erftoegangswegen. Binnen de bebouwde kom gebruiken we subsidies voor verkeersveiligheidsmaatregelen zoals de aanleg van een rotonde op de kruising van de Marknesserweg met de Kamperweg. Verder worden verschillende fietspaden in Emmeloord verbreed om fietsen aantrekkelijker en veiliger te maken.

We werken nauw samen met omliggende gemeenten en de provincie voor een optimale afstemming van werkzaamheden. We beperken zo verkeershinder en verbeteren de doorstroming. Door middel van de DataTop15 stellen we data beschikbaar aan overheden en marktpartijen voor verbetering van routegeleiding en het instellen van logistieke voorkeursroutes.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Vanuit het budget voor Veilige buitenwegen is bermverharding aangelegd langs de Ettenlandseweg en is er bijgedragen aan de fietssuggestiestroken op de Voorsterweg. Verder zijn enkele kruisingen in Emmeloord veiliger ingericht met kruispuntplateau's 30 km/uur. De voorbereidingen van de rotonde Marknesserweg - Kamperweg zijn afgerond. Voor de DataTop15 zijn de meeste data-items, zoals de maximumsnelheid, op orde of wordt eraan gewerkt om die op orde te brengen.

2.9 Voorzien in infra

Begin 2024 verwachten we de visie voor de toekomstige vervanging van de gemeentelijke infrastructuur ter besluitvorming aan de raad aan te bieden. Een vervolg hierop is een uitvoeringsprogramma. In de komende jaren moet fors geïnvesteerd worden om gedeelten van wegen en de verouderde verkeersbruggen te vervangen. Tegenover deze investeringen staan de verlaging van de onderhoudsbudgetten en de forse kostprijsontwikkelingen in de markt. Dat maakt het noodzakelijk om keuzes te maken op het gebied van kwaliteit en veiligheid. Deze keuzes worden in het uitvoeringsprogramma voorgelegd. Voor het onderzoek ten behoeve van de visie wordt € 100.000 beschikbaar gesteld.

Ook de verandering in het klimaat vraagt om aanpassingen van de infrastructuur. We ervaren in toenemende mate droogteschade aan buitenwegen en schades door wortelopdruk binnen de bebouwde kom. Ook keuzes rondom deze schades worden voorgelegd in het uitvoeringsprogramma.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 is de commissie Woonomgeving op meerdere momenten meegenomen in het proces Voorzien in infra. Vanuit de Mobiliteitsvisie en het Mobiliteitsplan zijn strategische doelstellingen opgesteld voor de vervangingsopgave van wegen en civiele kunstwerken. Met behulp van de assetmanagement methodiek onderzoeken we de optimale vervangingsmomenten en hoe onze assets optimaal bijdragen aan onze gemeentelijke doelen en ambities. Er zijn nieuwe inspecties uitgevoerd en de voorbereidingen lopen om tot een uitvoeringsprogramma te komen.

2.10 We onderzoeken met de provincie hoe de aansluitingen op de A6 veiliger kunnen worden

Uit onderzoek vanuit provincie en gemeente blijkt dat de aansluitingen 14 (Hannie Schaftweg) en 15 (Muntweg) het verkeer in de spitsperioden niet meer voldoende kunnen afwikkelen. Bovendien ligt er een verhoogd risico op ongevallen op de op- en afritten van deze aansluitingen. Samen met de provincie wordt gekeken naar de mogelijkheden om deze op- en afritten duurzaam veilig te herinrichten. Uit dit onderzoek moet blijken welke eventuele extra middelen er nodig zijn om deze projecten sluitend te krijgen vanuit zowel de provincie en de gemeente.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Het door een amendement verzochte nadere onderzoek naar de beste oplossing voor aansluiting 15 is uitgevoerd en aan de Raad gepresenteerd. De kosten voor de beste oplossing, een robuuste VRI-aansluiting, zijn ruim meer dan de (voorziene) budgetten van de gemeente Noordoostpolder en de wegbeheerders provincie Flevoland & RWS. De kostenraming voor de oplossing bij aansluiting 14 wordt door de provincie geactualiseerd. Eerste beeld geeft ook hier een financieel tekort. Via meerdere trajecten wordt door de Provincie, in samenwerking met de gemeente Noordoostpolder, ingezet om toch tot een Rijksbijdrage te komen. Tot op heden meldt het Rijk/RWS dat zij geen middelen hebben.

2.11 We evalueren ons parkeerbeleid en de parkeernota

Vanuit onze inwoners stijgt het aantal meldingen over parkeerproblematiek en parkeeroverlast. Bovendien wil de gemeente kijken naar de parkeernormen en hoe om te gaan met de veranderingen en ontwikkelingen in en rondom het centrum en hoe we daar met parkeerbeleid op moeten inspelen. Het huidige beleid voldoet niet meer aan de huidige situatie. Daarom start in 2023 een evaluatie van ons parkeerbeleid en de parkeernota. Dit doen we na de oplevering van de nieuwbouwprojecten in centrum Emmeloord. Dan kunnen we de werkelijke parkeerdruk meten. In 2024 zullen te maken keuzes worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De resultaten van het parkeerdrukte-onderzoek in het centrum en de voorgenomen hoofdpunten voor (geactualiseerd) parkeerbeleid zijn aan de Raad gepresenteerd. Er is gestart met het eindvoorstel voor het geactualiseerde parkeerbeleid, inclusief parkeernormen en vervolgplan voor het centrum. Deze werkzaamheden hebben ervoor gezorgd dat er in 2024 geen beleidskeuzes gemaakt zijn.

Wat zijn onze ambities?

3. Een bruisend Noordoostpolder

Omschrijving

De Noordoostpolder ontwikkelt zich verder tot een bruisend gebied waar genoeg te beleven is voor jong en oud. Dorpen kunnen en willen zelf veel doen om de leefbaarheid te behouden en te versterken.

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

3.1 We ondersteunen bewonersinitiatieven voor een leefbaar landelijk gebied

Ook in 2024 helpen we bewoners en organisaties die goede ideeën hebben om de leefbaarheid van hun dorp te versterken. Dat doen we met leadersubsidies. Dit zijn Europese subsidies met gemeentelijke cofinanciering. Nieuw is dat leadersubsidies in deze periode ook aangevraagd kunnen worden voor projecten die bijdragen aan verduurzaming (zoals duurzame energie en bescherming van biodiversiteit). Dit is een verbreding van het leaderprogramma, want tot nu toe ging dat alleen over leefbaarheid (versterking van sociale cohesie, voldoende voorzieningen etc.).

Voortgang activiteit	Toelichting
	Sinds het voorjaar van 2024 kunnen organisaties weer leadersubsidie aanvragen. Achttien organisaties hebben in 2024 een idee voor een project ingediend, waarvan vier uit Noordoostpolder. Zij hebben advies gekregen van de beoordelingscommissie en kunnen hun idee nu gaan uitwerken tot een echte aanvraag

3.2 We ronden In 2024 de eerste fase van het onderzoek naar de coffeeshop af

In 2024 ronden we de eerste fase af van het vooronderzoek naar een coffeeshop in de gemeente. Dit wordt gedeeld met de Raad. Fase 1 richt zich o.a. op effecten van een coffeeshop, hoe dit onderwerp beleidsmatig moet worden opgepakt en een overzicht van aspecten die van belang zijn bij de praktische implementatie van de vestiging van een coffeeshop. In 2024 start fase 2 van het onderzoek. Fase 2 zet o.a. in op een indicatie van de marktruimte voor coffeeshops, een overzicht van geschikte locaties en een impactanalyse (omgeving en ruimtelijk).

Voortgang activiteit	Toelichting

In juni 2024 zijn de uitkomsten van fase 1, het vooronderzoek naar de effecten van een coffeeshop, gepresenteerd aan de Raad. Tevens heeft de Raad input gegeven op fase 2 van het onderzoek, het locatieonderzoek en de impactanalyse. Fase 2 is in november 2024 afgerond. Parallel aan fase 2 van het onderzoek is een start gemaakt met het ontwikkelen van coffeeshopbeleid.

3.3 Een bijdrage voor leefbaarheid dorpen

Dorpen kunnen en willen veel doen om de leefbaarheid te versterken. Een aantal dorpen heeft daarvoor een bijdrage ontvangen uit het fonds van het windpark Westermeerdijk. Voor de dorpen die dat niet kregen, gaan wij zo'n bijdrage ook beschikbaar stellen. Dit doen we structureel met € 50.000 per jaar.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De 'Subsidieregeling leefbaarheidsgelden oostelijke dorpen Noordoostpolder' is vastgesteld met bijbehorend subsidieplafond. De subsidie is daarmee jaarlijks beschikbaar voor de vijf 'oostelijke' dorpen.

Wat zijn onze ambities?

4. Duurzamer, groener en schoner

Omschrijving

We gaan door met verduurzaming. Dat doen we samen met onze inwoners en ondernemers. Ons uitgangspunt is 'haalbaar en betaalbaar voor iedereen'.

De afvalinzameling willen we op een eerlijke en effectieve manier regelen voor al onze inwoners. De openbare ruimte houden we aantrekkelijk en groen.

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

4.1 We herijken onze ambities en geven de gemeentelijke organisatie meer slagkracht

We intensiveren en stroomlijnen onze activiteiten op Klimaat en Energie en leveren daarmee een bijdrage aan het klimaatakkoord. Vanuit het Rijk is hiervoor de CDOKE (capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) regeling opgezet. Deze middelen worden mede ingezet voor de ontwikkeling van het programma Klimaat en Energie. Klimaat en Energie zijn grote thema's met een hoeveelheid aan doelstellingen en activiteiten. Het kent veel aandachtsgebieden zoals circulaire economie, biodiversiteit, klimaatadaptatie, energieopwekking en opslag, duurzame mobiliteit etc. Deze opgaves landen bovendien binnen verschillende clusters. Mede door deze redenen willen we kiezen voor een programmatische aanpak. Zo werken we integraal en in verbinding aan onze doelen op het gebied van Klimaat en Energie. We stellen haalbare ambities en maken hier een uitvoeringsagenda bij die aansluit op landelijke ontwikkelingen en lokale mogelijkheden (zoals RES2.0).

Voortgang activiteit	Toelichting
	We hebben een procesvoorstel vastgesteld waardoor we programmatisch aan de ambities gaan werken. Daarbij is de organisatie rondom het programma ingericht, zijn nieuwe medewerkers geworven en wordt gewerkt aan het programmaplan en de uitvoeringsagenda's.

4.2 We ondersteunen het Netwerk Energieneutraal

We blijven het Netwerk Energieneutraal ondersteunen. Dat doen we door middelen beschikbaar te stellen voor de inzet van de coördinator. Daarnaast sluiten we aan bij de bestaande werkgroepen. Hiermee faciliteren we bedrijven en instellingen die bijdragen aan de energietransitie en halen we op wat er onder deze partijen leeft.

Voortgang activiteit	Toelichting
	We hebben het Netwerk Energieneutraal ook in 2024 ondersteund. Het Netwerk heeft ingezet op het herijken van de missie en aanpak.

4.3 We zetten ons blijvend in om de uitstoot van het gemeentelijk wagenpark te verminderen

We zetten ons blijvend in op vermindering van uitstoot van het eigen wagenpark door het zoveel mogelijk inpassen van elektrische voertuigen en gereedschappen in haar bedrijfsvoering. Daarbij wordt ook goed gekeken of deelmobiliteit een optie is voor Wijkbeheer.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Er is blijvend gekeken naar uitstoot en duurzaamheid m.b.t. het gebruik van de gemeentelijke assets (voertuigen, gereedschappen). Deze thema's worden ook meegenomen in de uitvragen voor de aanbestedingstrajecten. Bij de functionele voertuigen (o.a. gladheidsbestrijding) waarbij elektrificeren geen optie is, wordt HV100 getankt. Deze brandstof verminderd de CO2 uitstoot met 90%. We blijven de ontwikkelingen m.b.t. vermindering CO2 uitstoot en verduurzaming nauwlettend volgen.

4.4 We richten een fonds in voor de gebiedsbijdrage uit zonneparken

Zodra vergunde zonneparken energie gaan leveren, gaan zij een bijdrage doen aan een duurzaamheidsfonds. Wij richten een fonds in dat deze middelen beheert. Doel van het fonds is het ondersteunen van duurzame initiatieven binnen de Noordoostpolder. Bovendien gaan we ons inzetten om te participeren in één van de zonneweiden die bij het windpark zal worden gerealiseerd.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Voor de invulling van het duurzaamheidsfonds is een enquête onder inwoners uitgevoerd en heeft een themasessie plaatsgevonden. Er is een start gemaakt met het betrekken van de Raad en het opstellen van een keuzenota We hebben onderzocht of we als gemeente konden participeren in één van de zonneweiden. Na onderzoek is geconcludeerd dat participatie niet past bij een gemeente. Er is gestart met het onderzoeken of er een andere mogelijkheid is om invulling te geven aan onze ambitie.

4.5 We verduurzamen maatschappelijk vastgoed

In 2023 boden wij maatschappelijke organisaties hulp bij het betalen van de hogere energiekosten. Dat was nadrukkelijk een tijdelijke maatregel. In 2024 onderzoeken we óf en hoe we deze organisaties kunnen helpen met het verduurzamen van hun gebouwen. Het gaat dan om organisaties die bijvoorbeeld een buurthuis, MFC of buitensportaccommodatie beheren. We kijken hierbij allereerst naar inzet van bestaande regelingen en programma's.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De routekaart "verduurzaming maatschappelijk vastgoed" is in ontwikkeling. We hebben advies gegeven en een keuze voorgelegd. Er is nog geen besluit genomen. Bij projecten en meerjarenonderhoud van vastgoed was incidenteel geld beschikbaar om maatregelen te treffen. Voor de verduurzaming van de veldverlichting hebben we eenmalig bijgedragen aan de buitensportverenigingen.

4.6 We versterken de natuur en biodiversiteit

In 2024 blijven we kansen benutten om de biodiversiteit te versterken. Eind 2021 stelden wij beleid vast voor behoud en ontwikkeling van de biodiversiteit. In de komende jaren gaat we door met het uitvoeren daarvan. We benutten hiervoor de subsidiemogelijkheden van de provincie en onze cofinanciering uit de programmabegroting 2024-2027.

Verder gaan we zoeken naar de juiste manier om de standpunten over bossenstrategie te verwerken in de juiste documenten zoals de Omgevingsvisie en de Visie Buitenwegen.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 zijn verschillende aanpassingen gedaan om de biodiversiteit te versterken. Zo zijn er meer verschillende soorten planten en bomen aangeplant op diverse locaties in de dorpen en in Emmeloord. Voor de uitwerking van de bossenstrategie zijn standpunten opgenomen in de omgevingsvisie. Er wordt overleg gevoerd met de provincie, als opsteller van de bossenstrategie. Hierbij zetten we vooral in op behoud en herstel van dorpsbossen, wegbeplantingen en erfsingels

4.7 We zorgen voor een effectieve afvalinzameling, met accent op recycling

In 2024 ronden we het evaluatieproces af. Afhankelijk van de resultaten daaruit, gaan we in 2024 aan de slag met optimalisatie en verbeteringen. Dat zullen waarschijnlijk maatregelen zijn zoals meer uitleg en voorlichting, maar ook aanpassingen in de voorzieningen, zoals bijvoorbeeld aanpassing van containers bij hoogbouw. Concreet realiseren we extra ondergrondse verzamelcontainers voor plastic, blik en drankkartons (PBD) bij hoogbouw. Deze zullen medio 2024 gereed zijn. We maken hier € 435.000 voor vrij in de begroting.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De evaluatie van de invoering van recycletarief is in het voorjaar van 2024 afgerond en in april aan de Raad gezonden. De evaluatie is op 21 mei 2024 nader toegelicht aan de Raad.

Mede naar aanleiding van de evaluatie heeft de Raad in juni een startnotitie ontvangen inzake de totstandkoming van een nieuw afval- en grondstoffenplan. Het proces om te komen tot een nieuw afval- en grondstoffenplan loopt op dit moment.

De beoogde plaatsing van verzamelcontainers voor plastic, blik en drankkartons (PBD) bij hoogbouw is in de eerste helft van 2024 voorbereid. In de loop van 2024 is door VNG de lopende ketenovereenkomst met Verpact (op grond waarvan de gemeenten inzamelvergoedingen ontvangen voor PBD) per 1-1-2025 echter opgezegd. Vanwege de onzekerheid over vergoedingen vanaf 2025 voor inzameling van PBD, is de plaatsing van de verzamelcontainers tijdelijk 'on hold' gezet.

4.8 We geven uitvoering aan klimaatadaptieve maatregelen

In 2020 zijn door ons stresstesten uitgevoerd om de knelpunten in kaart te brengen bij langdurige droogte, hitte en extreme regenbuien. Om ons voor te bereiden op een veranderend klimaat zijn aanpassingen nodig in zowel het fysiek als het sociaal domein. Het vraagt van ons tijdig te anticiperen op klimaatveranderingen om structurele schade te voorkomen en de kans op gezondheidsrisico's te verkleinen. Daarom stellen we een Visie Klimaatadaptatie op. Deze visie, met daarbij het verzoek te starten met een uitvoeringsprogramma, wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de Raad. Na positieve besluitvorming gaan we aan de slag met een bijbehorend uitvoeringsprogramma. Doel van de visie is dat we meer houvast krijgen op hoe we onze leefomgeving toekomstbestendig willen inrichten door het uitvoeren van klimaatadaptieve maatregelen. Voor 2024 is er € 60.000 beschikbaar voor nadere onderzoeken ten behoeve van klimaatadaptatie.

Ook kijken we in 2024 al naar een aantal projecten zoals het project Espelervaart te Emmeloord, Maanhuizenlaan en Hoogzijde te Marknesse en het Kerkplein te Ens, om klimaatadaptieve maatregelen uit te voeren. Zo kijken we of we bestaande verharding in de openbare ruimte kunnen verminderen door aanleg van meer groen. Ook kijken we of we een gescheiden rioleringsstelsel kunnen aanleggen om afval- en regenwater te scheiden. Voor een aantal projecten hebben we Rijkssubsidie ontvangen, echter is hiervoor nog cofinanciering vanuit de gemeente nodig. In 2024 gaan we kijken welke mogelijkheden we hebben om de klimaatadaptieve maatregelen bij de genoemde projecten uit te voeren.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Vooruitlopend op het Uitvoeringsprogramma zijn aan de hand van de uitgevoerde stresstesten een 8-tal projecten voorgesteld om bij het uitvoeren van Klimaatadaptieve maatregelen in aanmerking te komen voor de Impulsgelden. Deze Impulsgelden zijn bedoeld om een versnelling te realiseren voor de uit te voeren Klimaatadaptieve maatregelen naar 2050. Het Rijk heeft positief beschikt op onze aanvraag voor de ingediende projecten.

4.9 Vaststellen van de Regionale Adaptatie Strategie (RAS) Flevoland

Klimaat Adaptief Flevoland (KAF) is een netwerkorganisatie, waarin de zes Flevolandse gemeenten op regionale schaal samenwerken met de provincie, het waterschap, de GGD en Rijkswaterstaat. Het doel van het vaststellen van de Regionale Adaptatie Strategie (RAS) beoogt:

- De regionale implementatie en regie op de nationale doelen
- Het bestuurlijk vastleggen van de regionale ambitie
- Het pakken van positieve effecten van investeren in klimaatadaptatie
- Het pakken van kansen op natuurlijke en logische momenten
- Het versterken van het netwerk en de samenwerking in de regio op het gebied van klimaatadaptatie

Begin 2024 worden de uitgangspunten van klimaatadaptatie (RAS), vanuit de KAF ter besluitvorming voorgelegd. Een uit te voeren initiatief vanuit de RAS voor het uitvoeren van klimaatadaptieve maatregelen is het creëren van een gezamenlijke subsidiepot voor onze inwoners door op eigen terrein klimaatadaptieve maatregelen uit te voeren. Het gaat om financiële ondersteuning voor maatregelen die variëren tussen de aanschaf van een regenton tot aanleg van een groen dak. De hiervoor gereserveerde financiële bijdrage van onze gemeente van € 15.625 maakt onderdeel uit van het bij 4.11 vermelde budget van € 60.000 voor 2024 uit de perspectiefnota.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De Regionale Adaptatie Strategie (RAS) Flevoland is dit jaar door de provincie, het Waterschap en de deelnemende gemeenten ondertekend. In 2024 is de beschikbaar gestelde subsidie voor inwoners voor het uitvoeren van klimaatadaptieve maatregelen volledig besteed.

4.10 We gaan verder met warmtetransitie en gaan daarmee energiearmoede tegen

We begeleiden wijken en dorpen bij de overgang naar aardgasvrij. We beginnen met wijken of dorpen waar al initiatieven zijn ontstaan en stellen met hen een uitvoeringsplan op. Een voorbeeld is de proeftuin Nagele in balans. We maken een plan voor het Nationaal Isolatieprogramma als onderdeel van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NLPW). Via energieloketten helpen we inwoners en bedrijven zodat zij optimaal gebruik kunnen maken van de instrumenten voor warmtetransitie en energiearmoede.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Sinds juli 2024 hebben we een nieuw energieloket om inwoners te informeren. Voor de aanpak van energiearmoede hebben we een energieteam opgericht. Het energieteam gaat met de energiebus bij inwoners langs om gratis energiebesparende maatregelen uit te voeren en adviseert over de mogelijkheden voor aanvullende maatregelen. Daarnaast is er een witgoedregeling ingesteld als ondersteuning voor energiearmoede. Dit helpt de energiekosten te verlagen en draagt bij aan een duurzamere toekomst. We zijn gestart met onderzoeken voor het doorontwikkelen van onze Transitievisie Warmte naar een Warmteprogramma.

4.11 We werken aan een robuuste energie-infrastructuur en bieden ruimte aan pilots en experimenten

We gaan in gesprek met initiatiefnemers om pilots en experimenten uit te voeren voor duurzame energieopwekking, -conversie en -opslag. Vanuit de “ja, mits” gedachte. Dit kan zijn via batterijen, alternatieve energiedragers zoals waterstof of innovaties op het gebied van energiemanagement. Hiervoor zoeken we met initiatiefnemers naar passende mogelijkheden in ruimtelijke procedures, wet- en regelgeving.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Het bestemmingsplan voor batterijopslag aan Westermeerdijk is vastgesteld. We hebben de energyhub Stream Energy in Emmeloord ondersteund. We hebben meegewerkt aan het waterstofinitiatief ROGER in Marknesse. Liander betrekt ons bij het actieplan Noordelijk Flevoland, waarin gezocht wordt naar ruimte om meer experimenten mogelijk te maken.

4.12 We werken aan een robuuste energie-infrastructuur

We zijn structureel en constructief in gesprek met netbeheerders Liander en TenneT over aanleg van energie-infrastructuur. We zorgen voor de ruimtelijk inpassing van nieuwe infrastructuur zoals verdeelstations en hoogspanningsmasten. We participeren als gemeente in ruimtelijke procedures en vertegenwoordigen daarbij de belangen van bedrijven en inwoners.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Liander is door gemeenten en provincies aangesproken op de vertraging bij het project NuLelie. Dit leidde tot een actieplan voor Noordelijk Flevoland (Noordoostpolder en Urk). Hierdoor komt er meer ruimte voor maatregelen om netcongestie tegen te gaan. TenneT heeft toelichting gegeven op hun toekomstvisie voor het gebied Noordoostpolder. We waren via de Energyboard betrokken bij de provinciale verkenning naar een Energieperspectief. Dit vertalen we lokaal in een energiesysteem van de toekomst met doorkijk naar 2050. We werken mee aan de 380kV hoogspanningstrajecten Diemen-Ens en Vierverlaten-Ens. Dit leidde tot een regioadvies Diemen-Ens waarbij de voorkeuren van gemeente Noordoostpolder meegenomen zijn.

Wat zijn onze ambities?

5. We houden de Noordoostpolder veilig

Omschrijving

Iedereen in de Noordoostpolder heeft recht op veiligheid: achter de voordeur en in de openbare ruimte. We willen dat onze inwoners zich veilig voelen en veilig zijn in de Noordoostpolder.

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

5.1 We houden aandacht voor de zichtbaarheid van de Boa’s op straat

Noordoostpolder scoort in de Veiligheidsmonitor 2022 goed. Onze inwoners storen zich het meest aan te hard rijden, parkeerproblemen en hondenpoep. Ze vinden daarnaast dat onze gemeentelijke handhavers onvoldoende zichtbaar zijn. De afgelopen jaren is de formatie van onze toezichthouders/opsporingsambtenaren tijdelijk uitgebreid met 2 fte naar 5,9 fte. Deze formatie is structureel wenselijk. Er zijn veel meer meldingen over afval, ondermijning en er is uitbreiding van parkeerzones en wegsleepregeling. De plek van boa’s binnen het veiligheidsbestel, de samenwerking met de politie en hun eigen veiligheid vragen daarbij serieuze aandacht. Landelijk wordt gewerkt aan het herijken van het beleid voor de boa’s.

Onze buitengewoon opsporingsambtenaren (boa’s) en de politie zijn vaak het eerste aanspreekpunt in de wijk. Zij komen soms in heftige situaties terecht. Voor een goede samenwerking tussen de boa’s en de politie is in 2023 een handhavingsarrangement opgesteld. Er zal conform dit handhavingsarrangement worden gewerkt. Daarnaast komen er, wanneer er ruimte is, meer boa’s in de openbare ruimte.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De formatie van de boa’s is structureel uitgebreid naar 5,4 fte en 0,5 incidenteel.

5.2 We bestrijden ondermijnende criminaliteit

De aanpak van ondermijning heeft nog steeds prioriteit. Onze focus ligt daarbij op de bedrijventerreinen en het buitengebied. Naast het vergroten van bewustwording en meldingsbereidheid bij inwoners voeren we controles uit, al dan niet met partners zoals belastingdienst en politie. We geven de bestuurlijke aanpak steeds verder vorm. Hiervoor zetten we verschillende instrumenten in, zoals een lokaal ondermijningsoverleg en het uitvoeren van de wet Bibob, het Damoclesbeleid en het opleggen van lasten onder dwangsom. Onze aanpak geven we in nauwe samenwerking met de buurgemeenten Dronten, Urk en het RIEC vorm.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De aanpak van ondermijning is een prioriteit in het lopende Integraal Veiligheidsbeleid. Mede door deze prioritering en het eerder uitgebrachte Rekenkamerrapport 'Stenen lichten' is er gewerkt aan de intensivering van de bestrijding van ondermijnende criminaliteit. In 2024 zijn er gesprekken, trainingen en bewustwordingscampagnes gevoerd met ondernemers en inwoners, evenals voor de interne gemeentelijke organisatie. Daarnaast zijn alle interne en regionale overleggen ingericht en worden er periodiek casusoverleggen gevoerd. Deze intensivering heeft ertoe geleid dat er twee RIEC-casuïstieken zijn besproken in 2024. Daarnaast zijn wij in 2024 begonnen met de implementatie van WEB-IQ, een Osint-tool die informatie geeft bij de bestrijding van ondermijnende criminaliteit bij bijvoorbeeld integrale controles. De privacy toets hiervoor is afgerond en het systeem zal vanaf Q1 2025 in gebruik genomen worden. In samenwerking met de interne partners en de politie is gekeken naar de uitvoering van de Wet Bibob, het Damoclesbeleid en andere bestuurlijke maatregelen. Waar incidenten zoals woningsluitingen en last onder dwangsom voor drugs en prostitutie plaatsvinden in de Noordoostpolder, is er waar nodig ook bestuursrechtelijk ingegrepen. Dit is een aanvulling op het strafrechtelijke proces.

5.3 We vergroten bewustwording van en weerbaarheid tegen cybercriminaliteit

Ook de aanpak van cybercriminaliteit is een prioriteit in het veiligheidsbeleid. Met het project Hackshield, een online game, maken we de jeugd en via hen ouders, “spelenderwijs” (meer) bewust van en weerbaar tegen de gevaren van de digitale wereld. Met partners als het ROC en de politie zetten we ook in op voorlichting aan ondernemers en inwoners.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Net als ondermijning is digitale veiligheid en cybercriminaliteit geprioriteerde onderwerpen binnen het Integraal Veiligheidsbeleid. Om hier uitvoering aan te geven, werken wij in het district Flevoland nauw samen op dit thema. Er is een gezamenlijk actieprogramma waarbij interventies worden opgezet voor drie doelgroepen: ouderen, jongeren (jeugd) en ondernemers. Hierbij wordt gewerkt aan bewustwording en weerbaarheid. Om dit te bereiken, hebben we onder andere via sociale media en de krant aandacht besteed aan veilig internetten en bankpasfraude. Naast de interventies wordt er samen met partners gekeken naar de ontwikkelingen binnen dit relatief nieuwe domein. Hiermee wordt geprobeerd gerichter te werken en op die manier zo effectief mogelijk te zijn.

5.4 We verstevigen de koppeling tussen zorg en veiligheid in onze aanpak

Nauwe samenwerking tussen veiligheidspartners en partners in de zorg is essentieel om complexe problematiek aan te kunnen pakken. De afgelopen jaren hebben we ingezet op opzetten van een persoonsgerichte aanpak (PGA), zowel voor volwassenen als jeugd. In deze werkwijze is ook het acteren op signalen van bijvoorbeeld radicalisering of mensenhandel geborgd. De PGA-werkwijze zetten we voort.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De eerste inrichting van de persoonsgerichte aanpak (PGA) is in de voorbije jaren afgerond en daarom zijn wij in 2024 begonnen met de doorontwikkeling van het proces. Dit is gedaan aan de hand van een PGA-ontwikkelsessie. De ontwikkelingen zien toe op de samenwerking met in- en externe partners en de verslaglegging van de PGA-overleggen door middel van een digitaal ondersteunend systeem. De PGA-aanpak is in 2024 veelvuldig ingezet. Binnen radicalisering en mensenhandel is er begonnen met een evaluatie van de ingerichte aanpakken. Verder is de adviseur zorg en veiligheid nauwer betrokken bij de afdeling Sociaal Domein in het bijzonder de beleidsmedewerkers. En zijn er meerdere casussen geweest binnen het Zorg- en veiligheidshuis.

5.5 We investeren in onze lokale crisisorganisatie

We werken nauw samen met de Veiligheidsregio Flevoland om incidenten, crises en rampen in onze gemeente te voorkomen en bestrijden. Nadrukkelijk besteden we aandacht aan de paraatheid van onze gemeentelijke crisisorganisatie (Bevolkingszorg).

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 is de focus gelegd op het versterken van de samenwerking tussen de gemeente Noordoostpolder, de andere vijf gemeenten in de regio en de veiligheidsregio. Dit heeft geleid tot meer inzicht in de huidige staat van onze interne crisisorganisatie (bevolkingszorg).

5.6 We geven uitvoering aan het nieuwe integraal veiligheidsplan

In 2023 wordt het nieuwe meerjarig veiligheidsbeleid van de gemeente Noordoostpolder opgesteld. We stellen voor 2024-2025 een tweejarig uitvoeringsplan op om met gerichte activiteiten uitvoering te geven aan de doelstellingen en ambities van het veiligheidsbeleid.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 is het Integraal Veiligheidsbeleid vastgesteld in de gemeenten Dronten, Noordoostpolder en Urk. Vervolgens is er op de gezamenlijke thema's een uitvoeringsplan gemaakt. Dit plan richt zich op het behalen van de vastgestelde doelen en ambities.

5.7 We blijven bij de veiligheidsregio aandacht vragen voor de brandweervrijwilligers

De brandweervrijwilligers uit Noordoostpolder zijn in dienst bij de Veiligheidsregio Flevoland, maar wij voelen ons nauw met hen verbonden. We vragen blijvend aandacht voor hun positie en de werving van nieuwe collega's. Met de nieuwbouw van diverse brandweerposten dragen we als gemeente bij aan een goede huisvesting en werkplek voor de brandweervrijwilligers.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De huidige bezetting van de brandweervrijwilligers in Noordoostpolder is op orde. Met de komende nieuwbouw van de kazernes in de dorpen dragen we bij aan een prettige en professionele werkomgeving. De locatiekeuze van de nieuwe brandweerkazerne is bijna afgerond en de start van de bouw van de eerste kazerne is voorzien in Q3 van 2025. In nauwe samenwerking met de Veiligheidsregio Flevoland blijven we in contact over de capaciteit en de positie van de lokale brandweervrijwilligers.

5.8 We zetten in op camerabewakingssystemen op gemeentelijke gebouwen en scholen

Ter beveiliging van onze mensen, middelen en gebouwen zijn onze gemeentelijke gebouwen voorzien van beveiligingscamera's. Deze moeten vervangen worden. Ook is uitbreiding van camerabewaking bij schoolgebouwen nodig. Camera's werken preventief als het gaat over vandalisme. Dit vraagt een investering van € 120.000 die in 10 jaar wordt afgeschreven. De jaarlijkse afschrijvingslast van € 12.000 verwerken we in de begroting.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Het project vervanging CCTV vraagt een langere voorbereiding. Één-op-één vervanging blijkt te summier. Er zijn eisen op wet- en regelgeving, onder andere rondom het vastleggen en beheren van privacygevoelige informatie. Daarnaast zijn er wensen met betrekking tot meer en betere camera's en een bredere scope. We gaan het project daarop aanpassen, waarna de uitvoering volgt.

Overige indicatoren

Gescheiden huishoudelijk afval					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
77%	77%	83%	84%	84%	83%
Bron	HVC				
Omschrijving	Gescheiden huishoudelijk afval ten opzichte van het totale huishoudelijk afval uitgedrukt in een percentage.				
Toelichting	Door invoering van recycle-tarief is de mate van gescheiden inzameling van huishoudelijk afval sinds 2021 gestegen. In 2024 zien we een vergelijkbare mate van scheiding als in de laatste voorgaande jaren. De gescheiden ingezamelde hoeveelheden oud papier en karton en glas blijven de laatste jaren gelijk. De hoeveelheid restafval is in 2024 licht (verder) gedaald (-1,3%).				

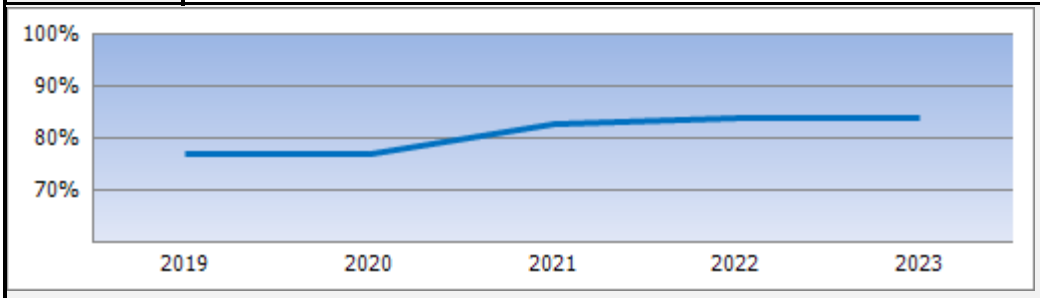

Aantal opgeleverde woningen					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
164	146	204	285	335	149
Bron	WOZ Gemeente				
Omschrijving	Aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen in de gemeente Noordoostpolder				
Toelichting	Dit aantal is in lijn met het bouwtempo van de Woonvisie (2019), 1.000 woningen voor de komende 10 jaar. Waarbij in de eerste jaren meer woningen gebouwd kunnen worden dan gemiddeld 100 woningen per jaar, gezien de druk op de woningmarkt. Het lagere aantal woningen in 2024 heeft grotendeels te maken met minder opgeleverde woning Mercatus en dat er een aantal geplande nieuwbouwprojecten in Emmeloord en dorpen in Raad van State procedure zaten/zitten.				

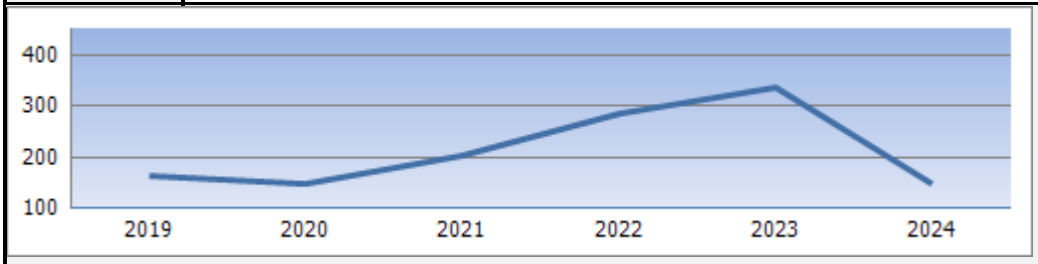

Zoektijd woningzoekenden Emmeloord					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
30	28	34	25	49	nnb
Bron	Mercatus				
Omschrijving	De gemiddelde zoektijd uitgedrukt in maanden voor een woningzoekende in Emmeloord.				
Toelichting	Mercatus is vanaf eind 2022 overgestapt op een nieuw woonruimteverdeelsysteem. Als gevolg daarvan zijn de historische waarden van de zoektijden niet overgedragen en zijn alleen de actuele wachttijden beschikbaar. De zoektijden zijn vanaf eind 2022 gemeten en zijn daardoor niet representatief en vergelijkbaar met de afgelopen jaren. Door een nieuw softwaresysteem is er geen betrouwbaar cijfer voor 2024 te geven.				

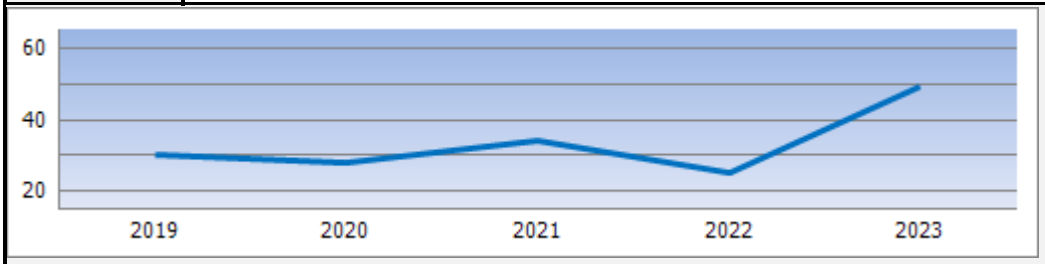

Zoektijd woningzoekenden Dorpen					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
18	24	27	27	42	nnb
Bron	Mercatus				
Omschrijving	De gemiddelde zoektijd uitgedrukt in maanden voor een woningzoekende in de dorpen.				
Toelichting	Mercatus is vanaf eind 2022 overgestapt op een nieuw woonruimteverdeelsysteem. Als gevolg daarvan zijn de historische waarden van de zoektijden niet overgedragen en zijn alleen de actuele wachttijden beschikbaar. De zoektijden die zijn dus vanaf eind 2022 gemeten en zijn daardoor niet representatief met de afgelopen jaren. Vanwege een nieuw softwaresysteem is er geen betrouwbaar cijfer voor 2024 te geven.				

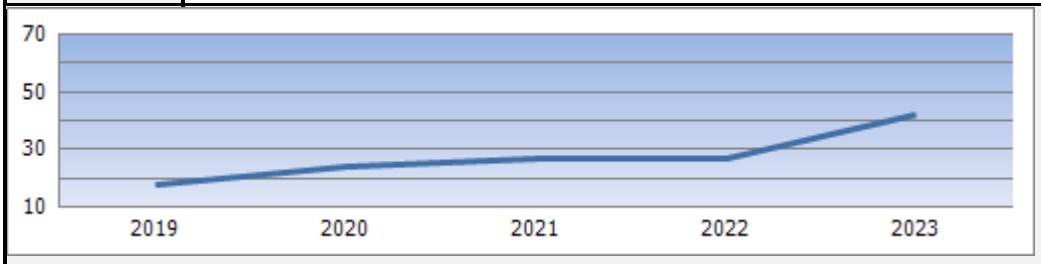

Wat zijn de lasten en baten?

Lasten Fysieke Leefomgeving					bedragen x € 1.000
Taakveld		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.738	3.870	4.288	4.555
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.672	1.669	1.609	1.684
2.1	Verkeer en vervoer	11.001	9.805	11.861	11.552
2.2	Parkeren	29	50	68	69
2.4	Economische havens en waterwegen	482	347	371	371
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.555	3.781	3.772	8.446
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.857	5.096	5.329	5.079
7.2	Riolering	2.292	2.355	2.684	2.548
7.3	Afval	6.024	6.435	6.518	6.392
7.4	Milieubeheer	2.385	3.739	3.370	2.819
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	559	612	622	625
8.1	Ruimtelijke Ordening	1.502	1.906	1.798	2.033
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	16.800	6.390	10.748	26.904
8.3	Wonen en bouwen	3.649	3.558	7.452	3.746
Totale lasten		**57.546**	**49.613**	**60.490**	**76.823**

Baten Fysieke Leefomgeving					bedragen x € 1.000
Taakveld		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	2
1.2	Openbare orde en veiligheid	33	25	29	31
2.1	Verkeer en vervoer	1.326	343	1.080	1.173
2.2	Parkeren	-	-	-	-
2.4	Economische havens en waterwegen	8	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.595	3.781	3.720	11.559
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	155	5	12	14
7.2	Riolering	3.342	3.513	3.593	3.608
7.3	Afval	7.420	8.377	8.377	8.376
7.4	Milieubeheer	520	982	1.127	1.026
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	564	552	552	559
8.1	Ruimtelijke Ordening	240	197	141	419
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	16.453	6.390	9.930	27.323
8.3	Wonen en bouwen	1.959	1.368	4.849	2.829
Totale baten		**35.616**	**25.534**	**33.411**	**56.918**

Programma 2 - Sociale Leefbaarheid

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onderwijs, sport, cultuur en cultureel erfgoed. Het gaat ook over het project Voorzien in Vastgoed (VIV).

Programma doelstelling

We vinden het belangrijk dat alle inwoners van Noordoostpolder zich kunnen blijven ontwikkelen, zowel tijdens als na hun schoolperiode en ruimte voelen om keuzes te maken hoe zij hun (vrije-) tijd inrichten.

Portefeuillehouder	Portefeuille
Roger de Groot	UNESCO siteholderschap
Wout Jansen	Voorzien in Vastgoed
	Recreatie en toerisme
Linda Verduin	Onderwijs
	Taalbeleid
	Project VO Campus
René van Amersfoort	Sport & bewegen
	Project Bosbad
Toon van Steen	Kunst, Cultuur & erfgoed (inclusief cultuurhuisvesting en Werelderfgoed Schokland)

Reguliere bedrijfsvoering

Uitvoering Voorzien in Vastgoed (VIV)

Bouwen, aanpassen of uitbreiden van onderwijsgebouwen, binnensportaccommodaties, brandweerkazernes en ontmoetingsfuncties zoals opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Voorzien in Vastgoed 2018-2029. Medio 2023 is een aanpassing op het Uitvoeringsprogramma gedaan door een verhoging van het normbedrag voor nieuwbouw en renovatie.

Beheren gemeentelijk voorzieningen

De gemeente beheert sporthallen, gymzalen, sportvelden, buurthuizen en culturele gebouwen. Dit betekent onderhoud en verhuur ervan.

Lokaal onderwijsbeleid

Samen met de lokale onderwijsaanbieders geven we vorm en inhoud aan het lokale onderwijsbeleid. Dit doen we onder de noemer van de Lokale Educatieve Agenda (LEA).

Zorgen voor leerlingenvervoer

Wij zorgen dat leerlingen die door een beperking niet zelfstandig naar school kunnen reizen, van en naar school worden vervoerd. Dit is een wettelijke taak.

Handhaven en toezien op leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten

Kinderen gaan naar school. Dat is een wettelijke verplichting. Als gemeente stimuleren en controleren wij dat. Zo bevorderen we dat leerlingen een startkwalificatie halen.

Subsidiering peuteropvang en voorschoolse educatie

Ter voorbereiding op de basisschool stimuleren wij peuteropvang voor kinderen van 2 tot 4 jaar. Hierbij is de groep peuters met een taal en/of ontwikkelingsachterstand een groep die recht heeft op meer aanbod om de achterstanden te verhelpen. Daarbij stimuleren wij de doorgaande lijn van

voorschools aanbod naar het basisonderwijs en voortgezet onderwijs.

Beheren van gemeentelijke sportvoorzieningen
We beheren voorzieningen zoals sporthallen, gymzalen, zwembad en sportvelden. Dit betekent onderhoud en verhuur ervan. Exploitatie en beheer werken we uit in meerjarige onderhoudsplannen. Hierbij hebben we ook te maken met de stijgende bouwkosten. Daarbij geldt dat bij grotere gebouwen dat we ook te maken met de EED (Europese Energie-Efficiency Richtlijn) die ons kan dwingen extra verduurzamingsuitgaven te doen.

Ondersteunen en stimuleren van recreatieve sportbeoefening
We werken samen met sportverenigingen aan hun vitaliteit en we stimuleren het bewegen van onze inwoners. Dat doen we door het verstrekken van incidentele subsidies voor sportinitiatieven of sportevenementen. Door de Meedoen regeling is sportdeelname voor alle kinderen mogelijk.

Subsidies verstrekken voor culturele activiteiten
Wij verstrekken subsidie aan het Cultuurbedrijf voor podiumkunsten, talentontwikkeling, cultuurparticipatie, cultuureducatie en de kunstuitleen. Daarnaast verstrekken wij subsidie aan de Flevomeer Bibliotheek, Poppodium De Klos en de lokale omroep. Ook bevorderen wij activiteiten die een bijdrage leveren aan amateurkunstbeoefening, talentontwikkeling of dien een cultureel visitekaartje voor de gemeente Noordoostpolder vormen.

Activiteiten om erfgoed in gemeente te behouden
We zetten in op activiteiten die het erfgoed in Noordoostpolder behouden. De Erfgoednota, Kerkenvisie, sturen op omgevingskwaliteit (welstand) en de gemeentelijke monumentenlijst zijn hierbij een vertrekpunt. Verder hebben we aandacht voor initiatieven die kennis over het erfgoed in Noordoostpolder verbeteren.

Siteholderschap Werelderfgoed Schokland en omgeving
Wij zijn siteholder van Werelderfgoed Schokland. In die rol zorgen wij voor afstemming met alle gebiedspartners in de gebiedscommissie en in de siteholdersgroep. Samen met hen voeren wij het Managementplan 2020-2025 uit. Daarnaast zorgen wij voor afstemming met UNESCO en met de andere werelderfgoederen in de Stichting Werelderfgoed Nederland.

Beleidsreferentie

- Uitvoeringsprogramma Voorzien in Vastgoed 2018-2029, inclusief Aanpassing Uitvoeringsprogramma 2023
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Noordoostpolder 2018-2029
- Raadsbesluit VO-Campus (juni 2021)
- Raadsbesluit Zwembad Bosbad (mei 2020)
- Verordening leerlingenvervoer gemeente Noordoostpolder (2023)
- Subsidieregeling peuteropvang gemeente Noordoostpolder (2020)
- Kadernotitie Sport en Bewegen (2021)
- Uitvoeringsagenda Cultuur 2020
- Managementplan Werelderfgoed Schokland en omgeving 2020-2025
- Erfgoednota 2013-2023
- Integrale Gebiedsontwikkeling Schokland (2018)

Verbonden partijen

-

Wat zijn onze ambities?

1. Een bruisend Noordoostpolder

Omschrijving

De Noordoostpolder ontwikkelt zich tot een bruisend gebied waar genoeg te beleven is voor jong en oud. Er komen meer mogelijkheden voor (nacht)horeca, evenementen, cultuur en andere recreatieve activiteiten. Daarnaast gaan we door met het vertellen van de ontstaansgeschiedenis van de Noordoostpolder. Dat is een uniek verhaal waar we trots op zijn. Dat verdient ruimte.

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

1.1 We werken verder aan project Cultuurhuisvesting

In 2024 bereiden we een voorstel Cultuurhuisvesting voor waarbij uitgangspunt is dat culturele activiteiten in onze gemeente efficiënt en toekomstbestendig gehuisvest worden in een accommodatie die duurzaam geëxploiteerd kan worden. Om dit te realiseren, zal samen met culturele partners, gezocht moeten worden naar creatieve oplossingen en slimme inzet van middelen. In 2024 verwachten we een definitief besluit voor te leggen over locatie en participanten in het nieuwe cultuurgebouw.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Begin 2024 is de Kwartiermaker Cultuurhuisvesting van start gegaan. In overleg met de Begeleidingscommissie van de gemeenteraad is besloten het onderzoek in twee fases uit te voeren. Na de eerste fase is een Ambitiedocument opgeleverd dat gaat over het wie en waar van de nieuwe cultuurhuisvesting. De tweede fase gaat over het hoe. Na bespreking van het Ambitiedocument heeft u een motie ingediend die oproept een tweetal scenario's te onderzoeken. Een scenario is alleen het Cultuurbedrijf te huisvesten en een ander scenario is dat ook de Bibliotheek een plek krijgt in het nieuwe gebouw samen met het cultuurbedrijf. Hierbij wordt ook het scenario betrokken wat moet gebeuren aan de gebouwen als er geen functies worden samengevoegd. Als locatie voor nieuwe huisvesting heeft u het centrum aangewezen op de huidige locatie van het theater. Met deze nadere concretisering is de tweede fase gestart.

1.2 Cultuuragenda

Sinds 2020 is het cultuurbeleid vormgegeven in een Cultuuragenda. In 2024 vindt een tussenevaluatie van de Cultuuragenda plaats. Samen met de lokale partners het Cultuurbedrijf, de Flevomeer Bibliotheek, de lokale omroep, Carrefour, de Klos en de amateurkunstverenigingen schetsen we het toekomstperspectief en passen we eventueel het beleid aan.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 is een eerste versie van een startnotitie voorbereid voor de herijking van de Cultuuragenda. Het proces voor ondersteuning bij de uitvoering van de herijking is gestart. Daarnaast is in november de eerste input opgehaald bij ons creatieve veld tijdens de Cultuurmakersdag. Er zijn betrokkenen benaderd die interesse hebben in het verder betrokken worden bij gesprekken omtrent het (toekomstige) cultuurbeleid.

1.3 Participeren in Cultuurregio's Zwolle en Flevoland

De Gemeente Noordoostpolder participeert in de Cultuurregio's Zwolle en Flevoland. In 2024 onderzoeken we de waarde en het toekomstperspectief van deelname aan beide cultuurregio's. Cultuurregio Zwolle sluit aan bij de economische ontwikkeling van Regio Zwolle.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 zijn de bestuurlijk en ambtelijk overleggen van beide cultuurregio's bijgewoond. De waarde, de mate van betrokkenheid en het toekomstperspectief zijn gemonitord. Er is meegewerkt aan de voorbereidingen van beide cultuurconvenanten. De verdere evaluatie van de deelname aan de Cultuurregio's gaat landen in de herijking van de Cultuuragenda.

1.4 We beschermen het werelderfgoed en vertellen het verhaal van Schokland

Voor het project Nieuwe Natuur Schokland zal een bestemmingsplanwijziging voorgesteld worden. Vooruitlopend op de nieuwe Omgevingswet doorlopen we met betrokkenen en omwonenden een participatieproces en hebben zij inbreng op het ontwerp. Door het omvormen naar natuur ten zuiden van Schokland kunnen we de archeologische schatten en daarmee de unieke waarden van het Werelderfgoed goed beschermen.

We gaan verder met de planvorming voor een nieuw Werelderfgoedcentrum, die de uitvalsbasis zal worden voor een bezoek aan Werelderfgoed Schokland. We werken aan een ontwerp voor een centrum op de hiervoor verworven kavel op het eiland aan de Schokkerringweg. We verwachten eind 2024 een investeringsvoorstel voor te kunnen leggen.

We werken de specifieke beschermingsmaatregelen voor het Werelderfgoed uit via het Omgevingsplan. Dit doen we samen met alle betrokken organisaties en de bewoners.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In het project Nieuwe Natuur Schokland zijn afgelopen jaar goede stappen gezet voor het inrichtingsplan en de nadere uitwerking van het waterinfiltratie systeem. Voor de grondverwerving van de nog benodigde percelen zijn met de grondeigenaren en het RVB stappen gezet. De verwerving is nog niet afgerond. We zijn begonnen met de voorbereidingen voor het Omgevingsplan, dat in 2025 wordt voorgelegd. Voor het Werelderfgoedcentrum zijn we in overleg met onze partners Cultuurbedrijf en Stichting Flevolandschap. Zij werken aan een gezamenlijke visie op de beleving van Schokland en wat voor gebouw daarbij hoort. Het was te optimistische om dit jaar een investeringsvoorstel voor te leggen. De voortgang van het project Nieuwe Natuur en de noodzaak om als partners in een nieuw gebouw een gezamenlijke visie te hebben vroegen meer tijd

1.5 We geven uitvoering aan de Erfgoeddeal Nagele

In Nagele stimuleren we een goede afstemming tussen meerdere ontwikkelingen, zoals vernieuwing van Museum Nagele en 't Rietveld, een samenhangend plan om bezoekers te verwelkomen, een goede toekomst voor de scholen en woningbouw. Dit doen we onder andere door de pilot aardgasvrije wijken te ondersteunen. Door middel van de Erfgoeddeal stemmen we de verschillende onderdelen met elkaar af. Doel is daarbij het dorp aantrekkelijker te maken voor bezoekers en Nagele als cultuuricoon op de kaart te zetten. In 2022 en 2023 zijn nog niet alle activiteiten opgepakt vanuit de Erfgoeddeal. In 2024 geven we hier een vervolg aan.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 zijn de verschillende projectonderdelen uit het project Erfgoeddeal Stijlicoon Nagele met de beschikbaar gestelde middelen uitgevoerd. Het gaat hierbij om de herinrichting van MFC 't Rietveld, een visie voor de ruimtelijke doorontwikkeling van Nagele, een digitaal platform, een onderzoek naar de verbinding tussen Nagele en Schokland aan de hand van een 'icoon' en verder. Daarnaast is in 2024 een start gemaakt met het vernieuwen van de permanente expositie van Museum Nagele.

1.6 Poldertoren

De aanbestede werkzaamheden aan de Poldertoren zijn in maart 2023 niet gegund omdat de uitvoering niet paste binnen de kaders die door de raad waren gesteld. Eind 2023 besluit de raad over het vervolg voor de Poldertoren. De werkzaamheden waarover dan wordt besloten, worden in 2024 uitgevoerd.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In september 2024 heeft de raad ermee ingestemd om de door de provincie beschikte subsidie te gebruiken als aanvulling op het reeds beschikbare gestelde budget van oktober 2023 voor de verbouwing van de Poldertoren. De aanbesteding van het werk heeft plaatsgevonden en het werk is gestart. Het bouwteam levert een plan van aanpak, begroting en planning op voor alle aandachtsgebieden: elektra, werktuigbouw en bouw.

Wat zijn onze ambities?

2. Meedoen in de samenleving

Omschrijving

Ons doel is een samenleving waarin iedereen meedoet en zelfstandig is.

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

2.1 We werken verder aan het project Bosbad

We geven uitvoering aan het project (ver-)nieuwbouw Bosbad.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In januari heeft u een investeringskrediet beschikbaar gesteld voor nieuwbouw Bosbad en de verbinding met de sporthallen, waardoor er een modern, bruisend sportcomplex ontstaat. Sindsdien is er hard gewerkt aan het ontwerp, dat in het najaar gereed was. Dit ontwerp is besproken met gebruikers en verenigingen van het zwembad en van de sporthallen. Voor de omwonenden is een inloopavond georganiseerd die goed bezocht is en enthousiaste reacties heeft opgeleverd. Het technisch ontwerp en de bestekstukken zijn bijna gereed. Verder is begonnen met de selectie van de aannemer en wordt er gewerkt aan een inrichtingsplan voor het buitenterrein. Voor het omvormen van het buitenbad naar een natuurgezuiverd bad is een plan van eisen opgesteld.

2.2 We bereiden renovaties van binnensportaccommodatie voor

In het Uitvoeringsplan VIV staat voor de komende jaren een aantal gymzalen opgenomen voor renovatie. Die worden voorbereid en hierbij zullen we de uitkomsten van het DMJOP (Duurzaam Meerjaren OnderhoudsPlan) voor ons vastgoed betrekken.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Voor de renovaties van gymzalen zijn we begonnen met de voorbereidingen voor de gymzaal in Revelsant. Hierbij onderzoeken we de mogelijkheden om functies te combineren, zoals met het buurthuis. Dit is niet alleen functioneel wenselijk, maar energetisch en bouwtechnisch voordelig. Door bijvoorbeeld sloop en nieuwbouw kunnen functies worden gecombineerd. Exploitatietechnisch kan dit ook interessanter zijn. Daarnaast speelt in Bant een ontwikkeling die verplaatsen van de gymzaal naar de scholen wenselijk maakt. Dit wordt momenteel onderzocht.

2.3 We investeren in buitensportaccommodaties

In 2024 vervangen we de toplaag van het hoofd kunstgrasveld van Flevo Boys en zal de atletiekbaan gerenoveerd worden. De exacte planning van de renovatie wordt in overleg met de verenigingen bepaald. Dit is mede afhankelijk van de wedstrijdschema's, omvang van het project en weersomstandigheden.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Het nieuwe hoofdveld van Flevo Boys en de nieuwe atletiekbaan zijn gerealiseerd en in gebruik genomen.

2.4 We realiseren een Samenspeelplek

Een samenspeelplek draagt bij aan een inclusieve samenleving waar kinderen met en zonder een beperking met elkaar kunnen spelen. We realiseren een samenspeelplek en nemen inclusie voortaan mee bij de ontwikkeling van toekomstige of vernieuwde speelplekken. Een samenspeelplek kan gefinancierd worden vanuit de Gala-gelden, thema leefomgeving en wellicht via fondsen / sponsoring.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De Kinderboerderij Emmelerbos heeft een samenspeelcheck ondergaan. Na het doorvoeren van enkele verbeterpunten gericht op inclusiviteit, zoals het verbeteren van de beschikbare parkeerplaatsen en het uitbreiden van speeltoestellen kunnen ze zich aanmelden bij het Samenspeelnetwerk. Het bestuur van de kinderboerderij heeft ondersteuning nodig om deze verbeteringen door te voeren. Er wordt gekeken of wij die ondersteuning kunnen bieden. We blijven inclusie meenemen in de ontwikkeling van toekomstige of vernieuwde speelplekken.

Wat zijn onze ambities?

3. Een aantrekkelijk onderwijsaanbod

Omschrijving

We zijn trots op ons brede en aantrekkelijke onderwijsaanbod in de Noordoostpolder. Dat willen we behouden en waar nodig versterken. Onderwijs is de basis voor werk en voor meedoen in de samenleving. Gezien de daling van het aantal leerlingen in het onderwijs kiezen we voor passende en efficiënte investeringen in de onderwijshuisvesting. Met in ieder geval één school per dorp, in een gezonde leefomgeving.

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

3.1 We werken aan het uitvoeringsplan voor het Onderwijsachterstandenbeleid

Vanuit de Wet op het primair onderwijs (WPO) en de Wet voorgezet onderwijs 2020 (WVO 2020) heeft de gemeente als taak om gezamenlijk met onderwijspartijen en kinderopvangvoorzieningen afspraken te maken over het bevorderen van integratie, het voorkomen van segregatie en het bestrijden van onderwijsachterstanden. In onze gemeente krijgt dit vorm in een uitvoeringsplan Onderwijsachterstandenbeleid. In 2023 is er een nieuwe beleidsperiode gestart omtrent het onderwijsachterstandenbeleid. Aan de hand van de evaluatie van de voorgaande periode is er een nieuw uitvoeringsplan opgesteld met nieuwe doelen voor de komende jaren.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Het uitvoeringsplan onderwijsachterstanden kent een viertal doelen. Op al deze doelen is inzet geweest. Binnen het voor- en vroegschoolse aanbod is de uitvoering van de subsidieregeling peuteropvang en VE een belangrijk middel. Dit zorgt ervoor dat we in de Noordoostpolder een goed verspreid aanbod hebben van peuteropvang en voorschoolse educatie. We zien dat een grote groep kinderen van dit aanbod profiteert. Binnen de werkgroep VVE is aandacht voor verbeteren van de doorgaande leerlijn, de overgang van voorschools naar vroegschools. Dit is een continu proces waarin ook afgelopen jaar stappen zijn gezet. De losse activiteiten zoals Boekenpret, Opstap(je) en de schakelvoorziening hebben een bijdrage geleverd aan de taalontwikkeling en beheersing van de Nederlandse taal. Binnen het LEA (lokaal educatieve agenda) overleg wordt ook op bestuurlijk niveau zicht gehouden op de voortgang van het uitvoeringsplan.

3.2 We bereiden uitvoering wetswijziging RMC voor

Voor het versterken van de aanpak voortijdig schoolverlaten (vsv) wordt de leeftijdsgrens voor de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) uitgebreid naar 27 jaar zodat voor jongeren zonder startkwalificatie meer mogelijkheden zijn om hen te begeleiden. Dit zal leiden tot een grote uitbreiding van de doelgroep van het RMC.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De invoering van de wet 'van school naar duurzaam werk' is uitgesteld van 01-08-2025 naar vermoedelijk 01-01-2026. Per 01-09-2024 is er binnen de gemeente Noordoostpolder wel een start gemaakt met de nieuwe werkwijze die de wet van school naar duurzaam werk met zich mee brengt.

3.3 We ronden de inzet van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) af

Vanuit het Rijk hebben we geld ontvangen voor de uitvoering van het NPO om de coronaeffecten die leerlingen ervaren zo laag mogelijk van invloed te laten zijn op hun functioneren. Deze middelen zetten we in voor de doelgroep die de grootste achterstanden hebben opgelopen en die het meest gebaat zijn bij ondersteuning. De middelen zijn tot medio 2025 beschikbaar. In 2024 zullen we bezig gaan met de afronding van de ingezette ondersteuning en de verantwoording.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Voor de zomer is een 2e voortgangsrapportage aangeleverd aan de raad. Hiermee is een toelichting gegeven op de inzet van de NPO-middelen. Alle middelen zijn inmiddels ingezet en de uitvoering (schooljaar 2024/2025) loopt.

3.4 We werken verder aan het verbeteren van onze onderwijshuisvesting

We werken verder aan het verbeteren van onze onderwijshuisvesting zoals opgenomen in het Uitvoeringsprogramma VIV. Voor 2024 stellen we voor Aeres Praktijkonderwijs uit te breiden en tijdelijke huisvesting voor CBS De Koperwiek te realiseren.

De plannen voor de renovatie van OBS Roderick van Voorst, GBS De Planthof en nieuwbouw school in Emmelhage worden verder uitgewerkt. Evenals de plannen voor CBS De Triangel waar we de Internationale Schakelklassen aan toevoegen. Tot slot worden concrete voorstellen voor de basisscholen in Marknesse, Ens en Bant voorbereid.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Naast de tijdelijke accommodatie voor De Koperwiek is in 2024 ook een tijdelijke school in Emmelhage gerealiseerd. Dit is de voorloper van de nieuwe school die in de wijk komt, hiermee wordt de school al opgestart en zijn er al meerdere groepen als de nieuwe school in 2026 gereed is. Voor de uitbreiding van het Praktijkonderwijs is een beschikking afgegeven en zullen de bouwactiviteiten snel beginnen. De renovatie van Roderick van Voorts loopt en voor Planthof en De Triangel lopen de voorbereidingen. Dat geldt ook voor de basisscholen in Marknesse, Bant en Ens.

3.5 We werken verder aan de realisatie van de VO-Campus

In 2024 hebben we voor de zomer het Definitief Ontwerp gereed. Op basis hiervan zullen we aanbestedingen voorbereiden. Zoals afgesproken zal na de aanbestedingen de raad een raadsvoorstel ontvangen voor de definitieve keuze voor realisatie van de VO-Campus.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 is er veel geïnvesteerd in het uitwerken van de manier waarop de aansturing van de VO-Campus bestuurlijk geborgd zou worden. Dit was met name een proces van de scholen onderling. Dit heeft er eind 2024 toe geleid dat er concrete afspraken zijn gemaakt over de wijze waarop de sturing van de VO-Campus plaats zal vinden. Doordat de prognoses laten zien dat er meer leerlingen gehuisvest moeten worden zal het Voorlopig Ontwerp aangepast moeten worden. Hierbij betrekken we het onderwijspalet voor de VO-Campus dat de scholen uitgewerkt hebben.

3.6 We evalueren ons taalbeleid

In 2024 vindt een tussenevaluatie van het taalbeleid plaats en passen we dit waar wenselijk en mogelijk aan.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Er heeft een tussentijdse evaluatie van het taalbeleid plaatsgevonden. Bestaande uit een uiteenzetting van de aangeleverde cijfers van formele en non-formele taalaanbieders. En een beoordeling van de gestelde doelen. Deze evaluatie heeft geleid tot diverse conclusies en aanbevelingen welke we gaan opvolgen.

3.7 We doen onderzoek naar capaciteitsbehoefte bewegingsonderwijs Emmeloord

De druk op de binnensportaccommodaties voor bewegingsonderwijs is in Emmeloord is momenteel groot. Dat komt door een aantal ontwikkelingen. Zo werken sinds een paar jaar alle scholen met een continurooster en zijn scholen verplicht met gymleerkrachten te werken wat de inroostervraag gecompliceerd maakt vanwege beperkte tijden en beschikbaarheid van de vakleerkrachten. Daarnaast heeft de stijging van het aantal leerlingen in de Internationale Schakelklassen, zowel basis- als voortgezet onderwijs, grote gevolgen. Voor de langere termijn is een onderzoek naar capaciteitsbehoefte noodzakelijk.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Dit onderzoek is in 2024 voorbereid en zal in 2025 worden uitgevoerd. Het onderzoek heeft de bredere scoop capaciteitsbehoefte binnensportaccommodaties en het bewegingsonderwijs maakt daar onderdeel van uit.

Overige indicatoren

Bewegen is gezond					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
49,2%	48,0%	48,0%	48,0%	48,0%	nnb
Bron	GGD				
Omschrijving	Hoeveel % van de volwassen inwoners voldoet aan de beweegrichtlijn van de Gezondheidsraad (2017).				
Toelichting	Vanuit Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) en het Sportakkoord wordt ingezet op het stimuleren van bewegen door onze inwoners. Deze cijfers worden om de twee of vier jaar gemeten door de GGD (metingen in 2020 en 2022). In 2024 vond een gezondheidsmonitor Volwassen en Ouderen plaats, hiervan zijn de resultaten nog niet bekend.				

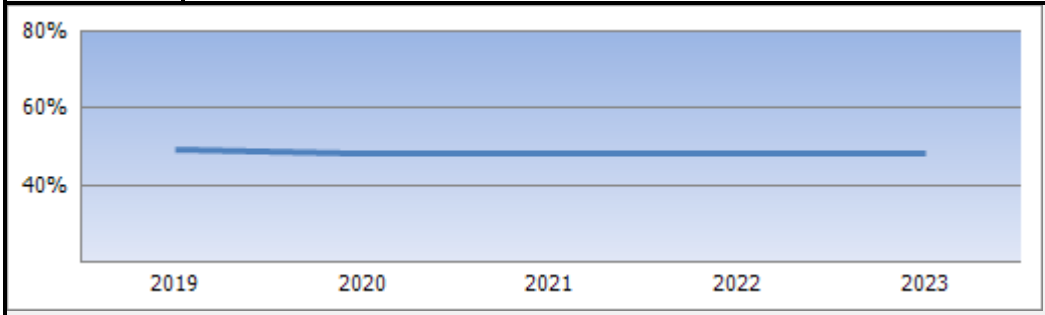

Gebruik voorschoolse voorziening					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
68%	71%	80%	80%	90%	nnb
Bron	GGD				
Omschrijving	Het percentage van het aantal geïndiceerde kinderen (2 tot 4-jarigen met een dreigende taal-/ontwikkelingsachterstand) dat gebruik maakt van een voorschoolse voorziening.				
Toelichting	Sinds 2019 is er een stijging zichtbaar van 68% naar 90% in 2023. Voor 2024 zijn er nog geen cijfers beschikbaar. De cijfers geven het bereik weer van de VVE-indicaties. We hebben de peutermonitor sinds 2023 volledig in gebruik voor de voorschoolse aanbieders en het consultatiebureau.				

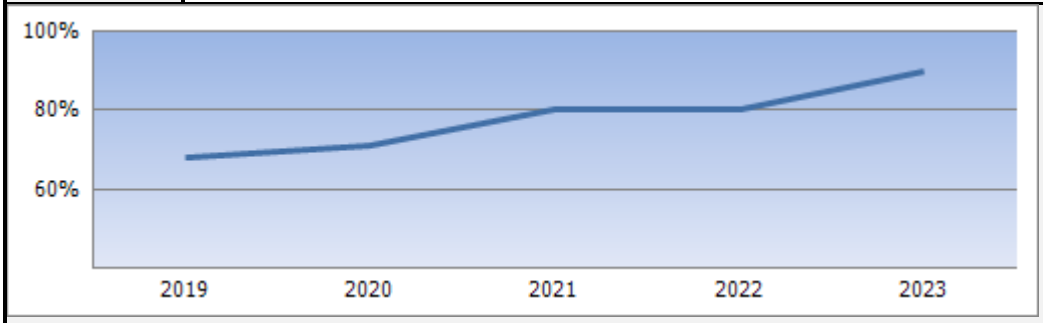

Wat zijn de lasten en baten?

Lasten Sociale leefbaarheid					bedragen x € 1.000
Taakveld		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024
4.2	Onderwijshuisvesting	3.538	3.492	3.609	3.459
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	4.529	3.970	4.510	4.518
5.1	Sportbeleid en activering	556	446	456	451
5.2	Sportaccommodaties	4.583	4.546	4.709	4.507
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.859	2.856	2.875	2.840
5.4	Kunst	341	360	396	396
5.5	Cultureel erfgoed	773	523	946	1.077
5.6	Media	1.285	1.290	1.498	1.481
Totale lasten		**18.465**	**17.482**	**18.997**	**18.728**

Baten Sociale leefbaarheid					bedragen x € 1.000
Taakveld		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024
4.2	Onderwijshuisvesting	188	167	221	244
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.723	2.102	2.698	2.808
5.1	Sportbeleid en activering	333	272	282	277
5.2	Sportaccommodaties	2.580	781	866	816
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	55	58	58	58
5.4	Kunst	36	38	38	38
5.5	Cultureel erfgoed	37	37	297	316
5.6	Media	47	-	175	175
Totale baten		**6.000**	**3.455**	**4.636**	**4.732**

Programma 3 - Economische Ontwikkeling

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onze betrokkenheid bij economische ontwikkeling, werkgelegenheid en recreatie & toerisme.

Programma doelstelling

Behoud divers aanbod van werkgelegenheid, mensen naar vermogen aan het werk en meer (toeristische) bestedingen in Noordoostpolder.

Portefeuillehouder	Portefeuille
Roger de Groot	Gebiedsmarketing
Linda Verduin	Economie en bedrijvigheid Markten Participatiewet
René van Amersfoort	Energie, duurzaamheid Inburgering
Wout Jansen	Recreatie en toerisme

Reguliere bedrijfsvoering

Hoogwaardig accountmanagement als sleutel voor economische ontwikkeling

De economische ontwikkeling van de Noordoostpolder wordt voor verreweg het grootste deel gerealiseerd door bestaande bedrijven. Daarom onderhouden we korte lijnen met het bedrijfsleven. Individueel, maar ook via de ondernemersvereniging en de bedrijvenclusters, zoals het Agrofoodcluster en het Innovatiecluster. De accountmanagers van de gemeente zijn het aanspreekpunt voor de ondernemers bij de verwezenlijking van hun ambities. Daarnaast ligt de rode loper uit voor nieuwe bedrijven die passen binnen het profiel van de gemeente en aansluiten op onze sterke sectoren.

Inwoners stimuleren om een baan te vinden en te houden

We gebruiken bestaande structuren om vraag en aanbod van arbeid te faciliteren. Het matchen vindt lokaal, maar ook steeds meer regionaal plaats. Er zijn veel mogelijkheden voor inwoners die klaar zijn voor de arbeidsmarkt, deze diensten zijn vindbaar en toegankelijk voor alle inwoners. Voor inwoners die een grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben of te maken hebben met andere problematieken, is het belangrijk dat we integraal afstemmen met bijvoorbeeld welzijnspartijen. Daarnaast is het van belang dat er een goede samenwerking is tussen het bedrijfsleven en onderwijs, zodat we scholing kunnen realiseren voor de meer kwetsbare doelgroepen zoals mensen zonder startkwalificatie, werkende armen en mensen met een psychische beperking. Ook in het kader van de nieuwe wet inburgering is participeren op de arbeidsmarkt een belangrijk doel. We bieden statushouders een duaal traject aan in samenwerking met het onderwijs en de WerkCorporatie, zodat werk en het leren van de taal wordt gecombineerd.

Initiatieven en ondernemers in de vrijetijdssector verbinden

Wij blijven onze meest belangrijke trekkers positioneren, zowel nationaal als internationaal. Dat zijn bijvoorbeeld Werelderfgoed Schokland, Rijksmonument Waterloopbos, het Kuinderbos en het tulpenfestival. We nemen onze rol als overheid om initiatieven en ondernemers aan elkaar te verbinden. Waarbij ook kleinere ondernemers kunnen aanhaken en meeprofiteren.

De gebiedsmarketing uitdragen

We hebben de profilering van de Noordoostpolder op het gebied van wonen, werken en bezoeken belegd bij de Stichting ‘Gemaakt in dé Noordoostpolder’. Als stakeholder hebben we een actieve rol in het uitdragen van de gebiedsmarketing. Daarnaast zijn we via onze subsidierelatie betrokken bij de marketingcampagnes.

Samenwerken in de regio

Gemeente Noordoostpolder doet mee aan diverse regionale samenwerkingsverbanden. Binnen Regio Zwolle zijn we voor de human capital agenda onder andere betrokken bij het programma Upgrade Jezelf. In provincie Flevoland versterken we de (regionale) economie en brede welvaart via het uitvoeringsprogramma Samen maken we Flevoland. Samen met de gemeenten Dronten en Urk vormen we de DUN-gemeenten, om onze krachten te bundelen binnen de provincie en de regio.

Beleidsreferentie

- Ontwikkelperspectief werklocaties Noordoostpolder
- Ontwikkelstrategie Noordelijk Flevoland
- Sociaal Economisch Beleid (2020-2024)
- Sociale Structuurvisie (2013)
- Deelplan Participatie (2021)
- Beleidsplan sociaal domein 2021
- Nota Toeristische Verblijfsaccommodaties (2013)
- Strategisch Marketing Plan (2021)
- Meerjarige agenda Regio Zwolle 2024-2028

Verbonden partijen

GR IJsselmeergroep

WerkCorporatie B.V.

Wat zijn onze ambities?

1. Een bruisend Noordoostpolder

Omschrijving

De Noordoostpolder ontwikkelt zich tot een bruisend gebied waar ondernemers zich graag vestigen en waar genoeg te beleven is voor jong en oud. We blijven ons inspannen om ondernemers ruimte te geven. Er komen meer mogelijkheden voor (nacht)horeca, evenementen, cultuur en andere recreatieve activiteiten. Daarnaast gaan we door met het vertellen van de ontstaansgeschiedenis van de Noordoostpolder. Dat is een uniek verhaal waar we trots op zijn. Dat verdient ruimte.

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

1.1 We bieden ruimte aan nieuwe initiatieven

We stimuleren initiatieven uit de markt om horeca, evenementen en andere recreatieve activiteiten in de Noordoostpolder te ontwikkelen. We streven hierbij naar meer aanbod met een gedifferentieerd karakter. We gaan uit van de kernwaarden van de polder, zoals de cultuurhistorie en het plattelandstoerisme. Om recreatieve initiatieven te kunnen realiseren is goede borging van ontwikkelruimte in de omgevingsplannen noodzakelijk, te beginnen bij de nota van uitgangspunten.

Voortgang activiteit	Toelichting
	We faciliteren initiatiefnemers bij het realiseren van nieuwe initiatieven en het uitbreiden van bestaande recreatiebedrijven, met name op het gebied van verblijfsrecreatie en dagrecreatie. We streven hierbij naar kwalitatieve aanbodontwikkeling.

1.2 We spannen ons in om onnodige regels en beperkingen weg te nemen

We willen voorkomen dat initiatiefnemers bij het realiseren van hun plannen en ambities belemmerd worden door onnodige regels en beperkingen vanuit de gemeente, bijvoorbeeld op het gebied van procedures. In de sectortafels maken we dit onderwerp bespreekbaar en inventariseren we concrete voorbeelden van onnodige regels en beperkingen voor bedrijven. We onderzoeken de mogelijkheden om de belemmeringen en beperkingen weg te nemen.

Voortgang activiteit	Toelichting
	We hebben binnen de gemeentelijke organisatie verder gewerkt aan bewustwording van de gevolgen van onnodige regels en beperkingen. Een uitkomst daarvan is de vereenvoudiging van de evenementenverordening.

1.3 We dragen de gebiedsmarketing 'Gemaakt in dé Noordoostpolder' actief uit

Als stakeholder van de gebiedsmarketing spelen we een actieve rol in het uitdragen van het merk ‘Gemaakt in dé Noordoostpolder’. Waar mogelijk haken we aan met onze eigen communicatie-kanalen en -uitingen. Naast onze rol als stakeholder hebben we ook een subsidierelatie met de uitvoerende stichting ‘Gemaakt in dé Noordoostpolder’.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Als ambassadeur van stichting Gemaakt in dé Noordoostpolder hebben we het merk actief uitgedragen. De gebiedsmarketing is in diverse communicatie uitingen opgenomen. We hebben de stichting betrokken bij relevante events. En onze verbindende rol hebben we ingezet door de stichting in contact te brengen met stakeholders en partijen. Daarnaast is er nauw contact geweest met de stichting in verband met de subsidierelatie voor de uitvoering van het activiteitenplan 2024.

1.4 We creëren ruimte voor bedrijven

We zetten in op het bevorderen van kwalitatieve werkgelegenheid. Voor nieuwe en groeiende bedrijven creëren we passende werklocaties waar bedrijven zich graag vestigen. We stellen een Ontwikkelperspectief Werklocaties Noordoostpolder op. Hierin wordt vastgelegd in welke dorpen en op welke locaties wij ruimte willen bieden aan uitbreiding van bedrijven. Tegelijkertijd stellen we een Ontwikkelstrategie Werklocaties Noordelijk Flevoland op. Dit is een update van de Visie Werklocaties Noordelijk Flevoland 2017. Dit geeft inzicht in marktomstandigheden, trends en ontwikkelingen. Ook geeft het handvatten voor hoe bestaande bedrijventerreinen klimaatadaptief en toekomstbestendig te maken.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Zowel het Ontwikkelperspectief werklocaties als de Ontwikkelstrategie zijn aangeboden aan de raad en vastgesteld in het najaar van 2024.

1.5 We stimuleren structurele samenwerking via clustervorming

Structurele samenwerking tussen bedrijven en instellingen is belangrijk. Bedrijven voelen zich dan collectief verantwoordelijk voor strategische opgaven binnen hun sector. Denk hierbij aan het binden en borgen van human capital, betere samenwerking in de energietransitie, het stimuleren van innovatie en regiobranding van de Noordoostpolder. We ondersteunen structurele samenwerking door partijen te verbinden, clustervorming aan te jagen en financieel bij te dragen.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 is structurele samenwerking gerealiseerd tussen de twaalf grootste recreatiebedrijven in de Noordoostpolder, hierdoor is er een representatieve vertegenwoordiging ontstaan voor overheden en het onderwijs. Het realiseren van een horeca-opleiding door Firda bij bedrijven in de Noordoostpolder is mede een resultaat van deze samenwerking. Daarnaast is vanuit de sectortafels een haalbaarheidsonderzoek gestart naar structurele samenwerking tussen bouw- en installatiebedrijven. Een kopgroep van bedrijven heeft dit initiatief opgepakt. In december 2024 is de eerste fase opgeleverd, waaruit blijkt dat er draagvlak voor clustervorming is onder bedrijven uit deze sectoren. In de sector logistiek en groothandel hebben bedrijven zich verenigd in Logistiek NOP, dit samenwerkingsverband richt zich met name op onderwijs en arbeidsmarkt. Daarnaast waren het Innovatiecluster (maakindustrie), het Agrofoodcluster en St. Nieuwland belangrijke partners voor de gemeente in het realiseren van de uitdagingen uit het sociaal economisch beleid.

1.6 We evalueren het Sociaal Economisch Beleid 2020 - 2024

Het Sociaal Economisch Beleid 2020–2024 is op een vernieuwende wijze vormgegeven. De vraag van de samenleving was leidend voor het beleid van de gemeente. Om uitdagingen te bepalen en doelen te bereiken zijn er zes sectortafels ingericht. We evalueren het beleid en de nieuwe werkwijze met de stakeholders en de gemeenteraad. De uitkomst van de evaluatie is input voor nieuw sociaaleconomisch beleid.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Het beleid is in 2024 geëvalueerd. Er is een interne analyse uitgevoerd, er is een enquête uitgezet en er zijn interviews afgenomen. In december is de evaluatie besproken in de commissie BFE. De conclusies en aanbevelingen worden meegenomen in de ontwikkeling van het nieuwe sociaal economisch beleid.

1.7 We zijn een aantrekkelijk gebied om te recreëren

Om vorm te geven aan de ambitie uit het coalitieakkoord stellen we een nieuwe Ontwikkelstrategie Recreatie & Toerisme op. We spannen ons in om van de Noordoostpolder een aantrekkelijk recreatiegebied te maken. We houden de bestaande recreatieve faciliteiten op peil en ontwikkelen nieuwe faciliteiten. We maken het verhaal van de ontstaansgeschiedenis van de Noordoostpolder beter zichtbaar in het landschap. We onderhouden het bestaande routenetwerk en onderzoeken daarnaast de haalbaarheid van nieuwe aantrekkelijke recreatieve (fiets)routes om het polderlandschap toegankelijker en meer beleefbaar te maken. Om draagvlak te creëren werken we samen met stakeholders, zoals de dorpsbelangen, de terrein beherende organisaties en LTO Noordoostpolder. Verder streven we naar een betere verbinding met de buurgemeenten, hiervoor onderzoeken we een pilot voor recreatieve fietsdeelmobiliteit.

Voortgang activiteit	Toelichting
	We zijn in 2024 gestart met de beleidsvorming van een visie op Recreatie en Toerisme, hiervoor is een startnotitie vastgesteld en is de visievorming gestart. Er zijn nieuwe recreatieve faciliteiten gerealiseerd, zoals het recreatief fietsdeelnetwerk PAK 'M met fietshubs en e-bikes, in samenwerking met gemeente Steenwijkerland en gemeente Westerveld. We hebben het verhaal van de ontstaansgeschiedenis beter zichtbaar en beleefbaar gemaakt via 4 nieuwe doorkijkpanelen met verhaallijnen over de arbeiderskampen, Het Nieuwe Bouwen Nagele, verdronken dorpen en Bieb-bedrijven. Het bestaande fietsnetwerk en TOP's zijn onderhouden. Er is een haalbaarheidsonderzoek naar het realiseren van nieuwe recreatieve fietspaden afgerond.

1.8 We verbreden het toeristisch recreatief aanbod

We brengen het bestaande toeristisch recreatief aanbod beter in beeld en benutten koppelkansen. Niet alleen in de Noordoostpolder, maar ook in de bredere regio. Hiermee willen we het aanbod verder uitbreiden en verbreden. Ook digitaal zorgen we voor goede vindbaarheid van ons recreatieve aanbod en bouwen dit verder uit door middel van een interactieve routemodule op de website visitnoordoostpolder.nl. Het doel is een langer verblijf en meer bestedingen door bezoekers, bijvoorbeeld via het ontwikkelen van arrangementen. We stimuleren nieuwe initiatieven op gebied van dagrecreatie en verblijfsrecreatie, passend bij het karakter van de Noordoostpolder. In de Erfgoeddeal voor Stijlicoon Nagele is de ambitie uitgesproken om in Nagele een uitkijktoren te realiseren. Een uitkijktoren kan een goede kwaliteitsimpuls bieden aan de toeristische aantrekkelijkheid, omdat het ontwerp van Nagele het beste van bovenaf zichtbaar is. We verkennen en onderzoeken het draagvlak voor een uitkijktoren in Nagele. Daarnaast willen we goed in beeld hebben of realisatie van een dergelijk object met financiering vanuit externe fondsen mogelijk is.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 hebben we via Visit Noordoostpolder onze gemeente gepromoot onder diverse doelgroepen. Er zijn twee grotere publiekscampagnes uitgevoerd en jaarrond kleinere campagnes. De site visitnoordoostpolder.nl is geactualiseerd en uitgebreid. Via zoekmachineoptimalisatie is de vindbaarheid verbeterd. Door nieuwsbrieven en winacties is het bereik vergroot. Ook via sociale media is Visit Noordoostpolder beter zichtbaar. Er zijn nieuwe routes toegevoegd op gebied van fietsen en wandelen. Er is een toeristische kaart ontwikkeld en verspreid onder recreatiebedrijven en bezoekers, daarbij is ook de recreatieve rand rondom de Noordoostpolder betrokken. We zijn gestart met planvorming voor een kwaliteitsimpuls van de toeristische aantrekkelijkheid van Nagele. Hierin worden de elementen uit het haalbaarheidsonderzoek naar een icoon voor Nagele vanuit de erfgoeddeal meegenomen.

1.9 We jagen samenwerking in de vrijetijdseconomie aan

Om in te kunnen spelen op de transitie in de vrijetijdseconomie dragen we op strategisch niveau bij aan verbinding in de sector. We bouwen het nieuw opgerichte vrijetijdscluster verder uit door aansluiting te zoeken met projecten binnen Regio Zwolle.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Het vrijetijdscluster is in 2024 van start gegaan. Het eerste jaar is succesvol verlopen. Eind 2024 is gesproken over gezamenlijke projecten in 2025. Daarnaast is er bredere samenwerking ontstaan vanuit de sectortafel recreatie en toerisme, tussen het onderwijs, terrein beherende organisaties, de destinatie marketingorganisatie en de gemeente.

Wat zijn onze ambities?

2. Duurzamer, groener en schoner

Omschrijving

We gaan door met verduurzaming. Dat doen we samen met onze inwoners en ondernemers. Ons uitgangspunt is 'haalbaar en betaalbaar voor iedereen'. We zien een toekomst voor waterstof als kans om de agrarische sector verder te verduurzamen.

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

2.1 We gaan samen met ondernemers door met verduurzaming

Als gemeente faciliteren en ondersteunen we initiatieven van bedrijven op het gebied van duurzaam ondernemen en circulaire economie. We bieden ruimte voor pilots en experimenten die passen bij de Noordoostpolder. Op bedrijventerrein De Munt B en bedrijventerrein Nagelerweg-A6 gaan we verder met de pilot Stream Energy van Liander en diverse partijen voor de mogelijkheden van gezamenlijke elektriciteitsopwekking, -gebruik en -opslag. Bij de uitgifte van nieuwe bedrijfskavels is een duurzame en klimaatbestendige inrichting een voorwaarde.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Voor een duurzame agenda hebben we het koploperproject ondersteund en gestimuleerd. Er lopen subsidietrajecten van het Leader project en vanuit de Regiodeal. In nauw contact met BV Noordoostpolder hebben we de ondernemers gewezen op de subsidiemogelijkheden. We hebben samen met ondernemers en ontwikkelmaatschappijen verkend hoe we kunnen blijven verduurzamen op bestaande bedrijventerreinen. Er is samen met ondernemers een start gemaakt met een revitaliseringstraject op ons oudste bedrijventerrein om een deel o.a. klimaat adaptief te maken.

2.2 Kansen waterstof voor Noord-Flevoland

In 2024 willen we het onderzoek naar de haalbaarheid van een groene waterstoffabriek in de Noordoostpolder afronden. Op basis van de resultaten zetten we de toepassingsmogelijkheden van waterstof in Noordoostpolder op een rij. Als innovatieve gemeente stimuleren we pilots, met de ambitie om deze op te schalen waar mogelijk.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In een memo hebben we de raad ingelicht over de kansen voor waterstof in Noordelijk Flevoland. Het initiatief moet vanuit de markt komen. We hebben meegewerkt aan de onderzoeken van ROGER. Onderzoek naar de mogelijkheid voor het vestigen van een test- en productiefaciliteit voor waterstof op het terrein van het NLR. Tevens faciliteerden we lokale initiatieven voor groene productie (elektrolyse) op bedrijventerrein De Munt B. Daarnaast blijven we de ontwikkelingen volgen door het platform FLHY te volgen. En door webinars over waterstof in de regio te volgen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Wat zijn onze ambities?

3. Meedoen in de samenleving

Omschrijving

Zorg in de Noordoostpolder blijft beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar. We sluiten aan op wat onze inwoners nodig hebben. Door te werken met ‘positieve gezondheid’ kijken we naar wat mensen kúnnen in plaats van naar hun beperkingen. We geven onze partners ruimte door te werken vanuit vertrouwen en zorg op maat. Ons doel is een samenleving waarin iedereen meedoet en zelfstandig is.

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

3.1 We hebben aandacht voor werk en inkomen

Werk is de motor naar zelfstandigheid. Het zorgt voor verbinding met de samenleving en voor inkomen. Wij stimuleren inwoners om te gaan werken. We zetten we ons voortdurend in voor een duurzame match tussen werknemer en werkgever. Zo voorkomen we dat inwoners (weer) uitvallen en een beroep moeten doen op de bijstand. Dit doen we door korte lijnen te houden in de samenwerking met het onderwijs en (buitengewoon) werkgevers. We hebben aandacht voor aandachtsgroepen zoals jongeren, statushouders en inwoners die psychisch kwetsbaar zijn.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Nog steeds blijven de re-integratieactiviteiten gericht op het maximaal haalbare, namelijk het vinden en houden van werk. Via de WerkCorporatie zijn Buitengewoon werkgevers betrokken. Samen zetten zij zich in voor een inclusieve arbeidsmarkt waardoor steeds meer kandidaten een werkplek vinden. Samen met de WerkCorporatie, Carrefour en Firda zijn we meer zichtbaar geworden in de wijk om het onbenut arbeidspotentieel te vinden en te begeleiden naar een scholings- of werktraject. Rond statushouders is er een sluitende aanpak voor statushouders die richting werk kunnen tussen de WerkCorporatie, Firda en Concern voor Werk om werknemersvaardigheden en taal toe te passen op de werkvloer. Zo leren nieuwkomers hoe de Nederlandse Arbeidsmarkt werkt en waar ze kansrijke beroepen vinden. Ook wordt er succesvol samengewerkt met Kwintes en GGZ-partijen om inwoners met een psychische kwetsbaarheid naar werk te begeleiden. Waar inwoners eerst nog andere zaken op orde moeten krijgen, wordt ingezet op een andere vorm van participatie en begeleiding die nog niet gericht is op werk. Ook hier is intensievere begeleiding op gepleegd. Jongeren worden preventief opgepakt door een doorstroomcoach die de stap van school naar duurzaam werk zo soepel mogelijk laat verlopen. In september 2024 is de pilot Asielzoekers aan het werk van start gegaan. De pilot heeft als doel om te onderzoeken welke belemmeringen en kansen er zijn voor werkgevers en asielzoekers om passend werk te realiseren en op welke manier kansen kunnen worden benut en belemmeringen kunnen worden opgelost. Aan de pilot doen 10 asielzoekers mee die op het AZC Luttelgeest verblijven. De begeleiding wordt verzorgd door de WerkCorporatie.

3.2 We bieden passende inburgeringstrajecten

Wij voeren de Wet Inburgering uit en laten nieuwkomers integreren via een traject waarin taal en participatie samengaan. We doen dit samen met alle ketenpartners die betrokken zijn bij de inburgeringsplichtige. We kijken samen met de nieuwkomer wat het hoogst haalbare taalniveau is via een leerbaarheidstoets. Daarnaast maken we afspraken over de vorm van participatie. Als verwacht wordt dat betaald werk mogelijk is, wordt de WerkCorporatie ingeschakeld om de nieuwkomer te ondersteunen.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 zijn er tot en met september 57 statushouders begonnen aan hun inburgeringstraject. Hiervan zijn 28 ingestroomd op B1-niveau, 14 doen mee aan de zelfredzaamheidsroute en 15 jongeren zijn gestart met de onderwijsroute. Firda voert de leerroutes uit en stemt de resultaten af met het team inburgering. Er zijn dertig statushouders gestart met het participatieonderdeel. Dit onderdeel wordt uitgevoerd door de WerkCorporatie. In totaal hebben 25 statushouders nu betaald werk.

Wat zijn onze ambities?

4. Een aantrekkelijk onderwijsaanbod

Omschrijving

We zijn trots op ons brede en aantrekkelijke onderwijsaanbod in de Noordoostpolder. Dat willen we behouden en waar nodig versterken. Onderwijs is de basis voor werk en voor meedoen in de samenleving. Een breed aanbod en een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt vinden we daarom belangrijk.

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

4.1 We bieden een breed beroepsgericht onderwijsaanbod

We streven naar een zo breed mogelijk aanbod van vervolgopleidingen binnen de Noordoostpolder dat past bij het regionale beroepsaanbod. Hiervoor onderhouden we nauwe banden met de onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven. We gaan een arbeidsmarktanalyse uitvoeren. We betrekken de ondernemersvereniging en het onderwijs bij het formuleren van de opdracht en het uitvoeren van het onderzoek.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 is er een arbeidsmarktanalyse uitgevoerd met als resultaat een economisch profiel van de gemeente Noordoostpolder. Dit profiel is beschikbaar gesteld aan het bedrijfsleven en het onderwijs. Tijdens de besprekingen in de denktank, waarin onderwijsinstellingen, ondernemers en de overheid vertegenwoordigd zijn, zal dit profiel verder worden vertaald naar concrete verbindingen en kansen. Bovendien zal het dienen als input voor het nieuw te formuleren sociaaleconomisch beleid.

4.2 We stimuleren een goede aansluiting op de arbeidsmarkt

We dragen bij aan het realiseren van een goede aansluiting tussen de arbeidsmarkt en het onderwijsaanbod, met voldoende aanbod van stages en opleidingsmogelijkheden. Clustervorming van bedrijven draagt hieraan bij. Daarvoor is een goede samenwerking tussen het onderwijs en lokale bedrijven belangrijk. Waardoor behoeftes aan innovaties, scholing en samenwerking beter inzichtelijk worden. Ook bouwt de gemeente door aan een meer efficiënte overlegstructuur op alle niveaus (bestuurlijk, tactisch en operationeel).

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 is er veel aandacht besteed aan het versterken van de verbindingen tussen het bedrijfsleven en het onderwijs. De gemeente Noordoostpolder is hierbij vaak als verbinder opgetreden, wat leidde tot samenwerkingen en bevordering van kennisdeling. Daarnaast is er in 2024 een verkenning gestart naar de mogelijkheden voor clustervorming binnen de installatie- en bouwsector. Na oplevering van fase 1 blijkt dat hier draagvlak voor is. De gemeente fungeert als initiator van zowel de sectortafels als de regiegroep, waardoor er op bestuurlijk en tactisch niveau een efficiënte overlegstructuur is ontstaan. Dit heeft onder meer geleid tot de gezamenlijke organisatie van de succesvolle Week van de Technologie.

4.3 We zetten in op Leven Lang Ontwikkelen

Met goed geschoold en gekwalificeerd personeel is de vraag en het aanbod op de arbeidsmarkt beter op elkaar afgestemd. Om dit te realiseren zal de gemeente ondernemers informeren in scholingsmogelijkheden, zoals Upgrade Jezelf van Regio Zwolle. We onderzoeken de mogelijkheden voor het beter bereiken van onbenut arbeidspotentieel. Hiermee dragen we bij aan het arbeidsfit houden van onze inwoners en voorzien we onze lokale arbeidsmarkt van voldoende en passend personeel.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In het afgelopen jaar zijn diverse bedrijven individueel geïnformeerd over de scholingsmogelijkheden via ‘Upgrade jezelf’ van Regio Zwolle. In de zomer vond er opnieuw een sociale mediacampagne plaats en verschenen er paginagrote advertenties in De Noordoostpolder om de inwoners te informeren over de scholingsmogelijkheden van het ontwikkelfonds Groei Vooruit. Daarnaast lopen er verschillende projecten bij de WerkCorporatie, Carrefour en het onderwijs, waarmee we bijdragen aan het arbeidsfit houden van onze inwoners. Deze initiatieven dragen in brede zin bij aan het bereiken en informeren van onbenut arbeidspotentieel.

Wat zijn onze ambities?

5. Dienstverlening voor iedereen

Omschrijving

De gemeente is er voor haar inwoners en ondernemers. We stemmen onze dienstverlening op hen af. Transparant en toegankelijk zijn de kernwoorden. Zowel digitaal als fysiek. De informatie naar inwoners en ondernemers is duidelijk en we delen het proactief.

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

5.1 We verlenen dienstverlening in de volle breedte van het bedrijfsleven

Ondernemers kunnen makkelijk contact met ons opnemen, zowel telefonisch als per e-mail. We zorgen ervoor dat zij snel bij het juiste aanspreekpunt terecht komen en denken met hen mee. Door onze regionale samenwerking, zowel in Flevoland als in Regio Zwolle, bieden we instrumenten die ondernemers verder helpen in bijvoorbeeld innovatie, opleiden van personeel of financiering.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Onze accountmanagers hebben als eerste aanspreekpunt de ondernemers begeleid binnen onze gemeentelijke organisatie bij het verwezenlijken van plannen. Ze hebben verbindingen gelegd tussen de gemeente en ondernemers en tussen ondernemers onderling. Voor de regionale samenwerking zijn er verbindingen gelegd tussen ondernemers en onder andere Regio Zwolle en Horizon Flevoland. In de eerste helft van 2024 is vanuit de Regio Zwolle, samen met de aangesloten gemeenten en provincies, een Implementatieplan Ondernemersdienstverlening opgesteld. Uitvoering van het plan is in de tweede helft van 2024 gestart.

5.2 We verstrekken duidelijke informatie en informeren proactief

We bieden duidelijke en toegankelijke informatie aan onze ondernemers. We informeren proactief via onze website, sociale media en nieuwsbrief Ondernemer Centraal. Voor specifieke vragen over subsidies, voucherregelingen en financieringsmogelijkheden organiseren we een laagdrempelige informatiemarkt.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Op de gemeentelijke website is de informatie voor ondernemers en over de bedrijventerreinen up-to-date gehouden. Op de derde donderdag van september is het jaarlijkse Ondernemersontbijt gehouden, een netwerkbijeenkomst voor ondernemers. In samenwerking met BV Noordoostpolder is in het najaar het symposium Energie[k] georganiseerd, met als doel onze ondernemers te inspireren. In november is het nieuwe ondernemers magazine 'De O' uitgekomen. Het magazine is een samenwerking tussen gemeente Noordoostpolder en BV Noordoostpolder, een gezamenlijke inspanning om de communicatie met ondernemers te verbeteren en te stroomlijnen.

Overige indicatoren

Aantal hectare uitgegeven bedrijfsgrond					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
3,53	3,16	4,4	5,6	3,8	9,3
Bron	Gemeente Noordoostpolder				
Omschrijving	O.b.v. de vastgestelde Visie werklocaties noordelijk Flevoland (2017) is de behoefte voor de periode 2017-2030 gemiddeld 4,4 ha per jaar.				
Toelichting	Bij bedrijventerreinen is de verkoop niet (zoals bij woningbouw) per jaar af te meten, maar deint de verkoop mee op de golven van de economie, waarbij het ene jaar meer bedrijfskavels verkocht worden dan in het andere jaar. De verkoop is ook afhankelijk van externe factoren, zoals de beperkte stroomcapaciteit door Liander. Gezien deze beperkte stroomcapaciteit is er in 2023 een lager aantal ha bedrijfsgrond uitgegeven. In 2024 is er grond uitgegeven op bedrijventerrein de Munt.				

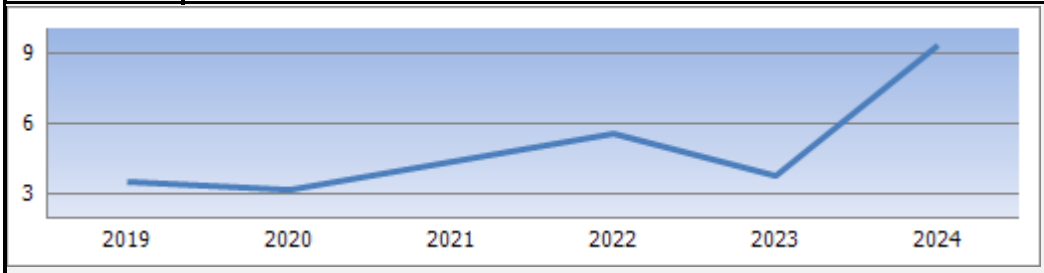

Aantal buitengewone werkgevers					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
250	260	300	350	350	350
Bron	WerkCorporatie				
Omschrijving	Buitengewone Werkgevers zetten hun deuren open voor wie het lastig vindt zelf een baan te vinden. Zij investeren in de begeleiding, nemen kandidaten op in hun bedrijf en vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Zij bieden een werkervaringsplaats, creëren een baan of stellen op een andere manier hun bedrijf open.				
Toelichting	Ons doel is om werkgevers te hebben met wie we goede relaties hebben, zodat onze kandidaten er een plek vinden. Door faillissementen, overnames en andere zaken gaan er bedrijven weg, maar doordat de Werkcorporatie inzet op nieuwe contacten is er de laatste jaren een stabiel beeld ontstaan.				

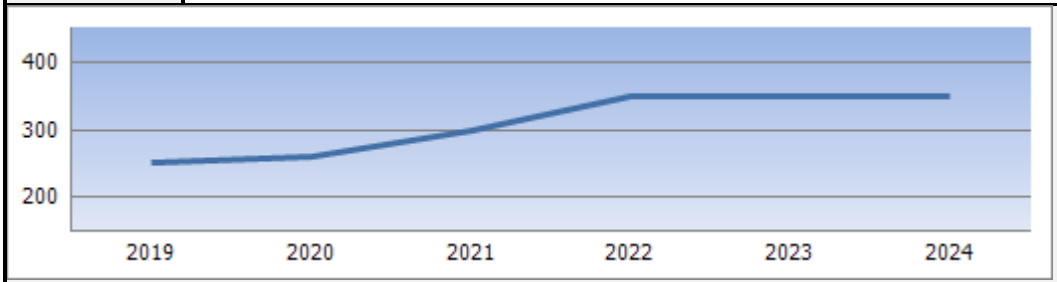

Banen, recreatie en toerisme (per 1.000 inwoners)					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
1.150	1.090	1.120	1.210	1.270	nnb
Bron	LISA				
Omschrijving	Het aantal banen heeft betrekking op het totaal aantal fulltimers, parttimers en uitzendkrachten.				
Toelichting	Het aantal banen vertoont een langzame groei in de afgelopen jaren, met uitzondering van het coronajaar 2020. Gezien de huidige arbeidsmarkt problematiek verwachten we stabiel te blijven, ook in 2024.				

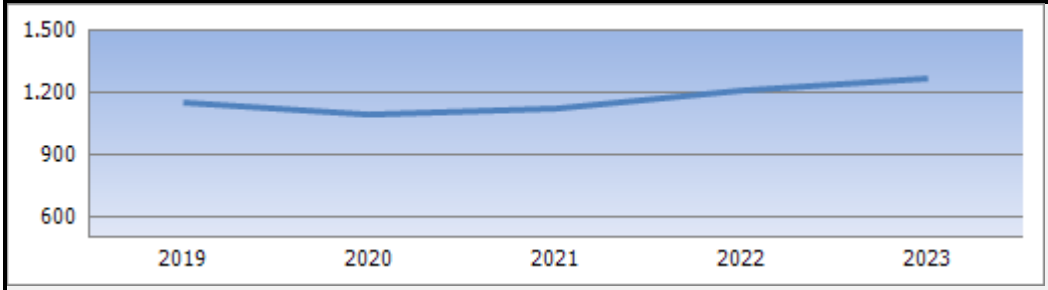

Aantal overnachtingen					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
167.100	157.461	150.000	204.000	206.819	nnb
Bron	Gemeente Noordoostpolder				
Omschrijving	Het aantal overnachtingen in Noordoostpolder. De seizoenarbeiders worden hier niet in meegenomen.				
Toelichting	In de corona jaren was er een piek van het aantal binnenlandse overnachtingen. De trend is om vaker, korter en luxer binnenlands te verblijven. Door nieuwe overnachtingsplaatsen (opening Fletcher Hotel, uitbreiding Netl Park) is er wel sprake van groei ten opzichte van de overnachtingen pre corona.				

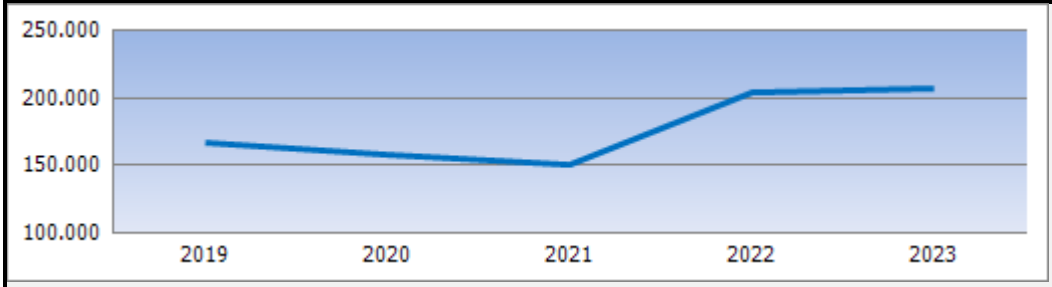

Wat zijn de lasten en baten?

Lasten Economische ontwikkeling					bedragen x € 1.000
Taakveld		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	2.108	1.177	1.042	1.152
2.3	Recreatieve havens	11	27	22	12
3.1	Economische ontwikkeling	148	565	3.066	535
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	788	817	708	749
3.4	Economische promotie	485	547	607	552
Totale lasten		**3.539**	**3.132**	**5.446**	**3.000**

Baten Economische ontwikkeling					bedragen x € 1.000
Taakveld		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	3.319	418	677	837
2.3	Recreatieve havens	-	-	-	-
3.1	Economische ontwikkeling	15	-	-	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	78	88	98	89
3.4	Economische promotie	574	500	500	643
Totale baten		**3.986**	**1.006**	**1.276**	**1.569**

Programma 4 - Dienstverlening en Besturen

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onze dienstverlening aan inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers. En over het functioneren van ons bestuur en onze organisatie.

Programma doelstelling

We willen aansluiten bij de behoefte van onze inwoners en ondernemers. We geven ze graag de ruimte om mee te denken over ruimtelijke en maatschappelijke opgaven. Onze dienstverlening is snel en simpel waar dat kan en persoonlijk waar dat beter is. We gaan open en transparant met elkaar om op basis van vertrouwen.

Portefeuillehouder	Portefeuille
Roger de Groot	Algemene, ambtelijke en bestuurlijke aangelegenheden AZC Overheidsparticipatie Project Dienstverlening

Reguliere bedrijfsvoering

We zijn voor alle inwoners toegankelijk. We sluiten met onze dienstverlening aan bij de behoefte en verwachtingen van inwoners, ondernemers en instellingen. Inwoners verwachten dat we hen direct en efficiënt van dienst zijn. Maar soms wordt juist flexibiliteit en concrete hulp gevraagd. Daarom digitaliseren we waar mogelijk en organiseren we dienstverlening op maat waar nodig. Dienstverlening betekent ook continu werken aan verbetering. Daarvoor baseren we ons op (lokaal) onderzoek. Ook zoeken we naar balans met de kosten.

De reguliere bedrijfsvoering dienstverlening bevat onder andere:

Het beantwoorden van binnenkomende vragen

Inwoners en ondernemers bellen, mailen, komen aan de balie of handelen zaken digitaal af. Zij hebben vragen over bijvoorbeeld reisdocumenten, zorg of ondersteuning, vragen over de leefomgeving, vergunningen, noem maar op. Vragen worden zoveel mogelijk direct afgehandeld. Vragen die niet door het KCC afgehandeld kunnen worden, worden doorgezet naar de specialistische afdelingen.

Verstrekken van persoonsdocumenten en -diensten

De gemeente geeft persoonsdocumenten, zoals paspoorten, identiteitskaarten, rijbewijzen, Verklaringen Omtrent Gedrag en andere uittreksels uit. Ook regelt de gemeente persoonsgebonden diensten, zoals huwelijken en naturalisatie.

Actueel houden van de Basisregistratie Personen

De gemeente houdt persoonsgegevens bij, zoals geboorte, overlijden en woonplaats.

Coördineren van verkiezingen

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de organisatie van referenda en alle verkiezingen (Tweede Kamer, Provinciale Staten, Europees Parlement, Waterschap en gemeenteraad). De gemeente zorgt onder andere voor stembureaus zodat kiezers hun stem kunnen uitbrengen bij verkiezingen.

Samenwerken om Noordoostpolder nog mooier te maken
Als gemeente willen samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties krachten bundelen en kansen benutten die bijdragen aan een gezonde, veilige en toekomstbestendige leefomgeving. Samen met deze partners zorgen we voor een goede toegang voor alle inwoners van Noordoostpolder die een zorg- of hulpvraag hebben.

De reguliere bedrijfsvoering besturen bevat onder andere:

Ondersteunen en adviseren van burgemeester en wethouders
Het college voert de gemeentelijke taken uit. De medewerkers van de gemeente helpen en adviseren het college.

De raad, raadscommissies en ondersteuning daarvan vindt plaats door de griffie
De gemeenteraad stelt de kaders vast voor het beleid. En zij controleert de uitvoering daarvan. Dat doet zij als volksvertegenwoordiging. De griffie helpt daarbij.

In 2024 zijn de volgende budgetten opgenomen:
Raad en raadscommissies
Vergoedingen raadsleden (€ 647.413)
Vergoedingen fracties (€ 20.500)
Vergoedingen commissieleden (€ 12.500)
Externe ondersteuning/expertise (€ 27.500)
Raadscommunicatie (€ 8.240)
Vergader-, reis-, verblijfkosten (€ 12.310)

Raadsgriffie
Personeel (€355.857)

Rekenkamer en de accountantscontrole
De Rekenkamer en de accountant doen onderzoek voor de gemeenteraad. De Rekenkamer onderzoekt of de activiteiten van de gemeente:
- opleveren wat de bedoeling is;
- voldoen aan de regels;
- niet tegen onnodige kosten gedaan worden.

De accountant controleert of de financiële stukken, en de besluiten daarover, juist zijn.

In 2024 zijn de volgende budgetten opgenomen:

Bestuursondersteuning raad en rekenkamer
Accountant (€ 150.000)
Rekenkamer (€ 84.150)

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt dieper ingegaan op de sturing en beheersing van eigen bedrijfsprocessen zoals HR, juridische zaken, onderzoeken, informatisering en informatieveiligheid.

Beleidsreferentie

- Visie op (e)- dienstverlening
- Programma(jaar)plan dienstverlening
- Visie op participatie

Daarnaast heeft de gemeenteraad een Strategische RaadsAgenda 2022-2026 (SRA) vastgesteld. Twee onderwerpen op deze agenda raken het programma dienstverlening en besturen. Dit zijn:

- Regionalisering/public affairs en lobby/bestuurlijke samenwerking/DUN/Regio Zwolle/SMW Flevoland;
- Participatie doorontwikkelen (democratische vernieuwing).

De planning van bovenstaande onderwerpen op de SRA wordt door de raadscommissie BFE nog nader uitgewerkt.

Verbonden partijen

-

Wat zijn onze ambities?

1. Goede dienstverlening voor iedereen

Omschrijving

De gemeente is er voor haar inwoners en ondernemers. We stemmen onze dienstverlening op hen af. Transparant en toegankelijk zijn de kernwoorden.

a) We zijn toegankelijk en zorgen dat iedereen eenvoudig en snel met ons in contact komt

b) We geven duidelijke informatie die voor iedereen vindbaar en begrijpelijk is

c) We digitaliseren waar dat mogelijk is en organiseren dienstverlening op maat voor wie dat nodig is

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

1.1 We zorgen ervoor dat iedereen eenvoudig met ons in contact komt

- Daarvoor blijven we inzetten op het realiseren van een toegankelijke en gastvrije dienstverlening, waar inwoners en ondernemers tevreden over zijn.
- Daarvoor blijven we inzetten op de communicatie over en de naamsbekendheid van het Sociaal Loket in het algemeen en het Financieel Loket in het bijzonder. Ook gaan we de openingstijden verruimen en de samenwerking met onze ketenpartners verbeteren.
- Daarvoor blijven we onze (digitale) dienstverlening verbeteren, vanuit het credo digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet.
- Wij verbeteren onze dienstverlening door inwoners en ondernemers te vragen hoe zij onze dienstverlening ervaren en door gebruik te maken van beschikbare data zoals van klanttevredenheid onderzoeken.

Voortgang activiteit	Toelichting
	• Wij verbeteren onze (digitale) dienstverlening continu. Toegankelijkheid en gastvrijheid staat daarin altijd centraal op basis van de organisatievisie 'Goed voor Elkaar!' Het uitgangspunt in 2024 maar ook in de toekomst is 'digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet.' • De opdracht voor de doorontwikkeling Toegang Sociaal is in 2024 grotendeels uitgevoerd en zal in 2025 afgerond worden en leiden tot verbeteringen met betrekking tot naamsbekendheid, toegankelijkheid, bereikbaarheid en samenwerking met ketenpartners. Verbeteringen wordt stapsgewijs gerealiseerd door middel van continu verbeteren vanuit het perspectief van onze inwoners. • Om het continu verbeteren nog meer richting te geven, meten wij steeds gerichter hoe onze dienstverlening ervaren wordt. Naast landelijke indicatoren over dienstverlening maken we vaker gebruik van eigen metingen en peilingen die direct iets zeggen over de tevredenheid van inwoners, organisaties en bedrijven. De ontwikkeling van 'Data Gedreven Werken' helpt ons om continu te leren en verbeteren ten dienste van de samenleving.

1.2 We geven duidelijke informatie die voor iedereen begrijpelijk is

Als overheidsorganisatie willen we zo gebruikersvriendelijk mogelijk zijn. Op verschillende niveaus wordt daaraan gewerkt. In de digitale communicatie zorgen we ervoor dat:

- informatie makkelijk vindbaar is;
- de informatie op de website overeenkomt met de gebruikersverwachtingen;
- de vormgeving ondersteunend is aan de communicatie;
- het platform gebruikersvriendelijk is;
- de website toegankelijk is voor iedereen.

Onze website voldoet aan vigerende wet- en regelgeving zoals de wet digitale overheid, Single Digital Gateway en de internationale eisen ten aanzien van digitale toegankelijkheid.

Naast digitale communicatie is en blijft persoonlijk contact een wezenlijk onderdeel van de dienstverlening. Inwoners kunnen terecht bij de balies van het KCC wanneer zij niet digitaal vaardig zijn of meer uitleg nodig hebben. Of zij kunnen in gesprek gaan in de huiskamer van het sociaal domein bij persoonlijke vraagstukken.

We trainen ons in het schrijven van begrijpelijke teksten en het voeren van het goede gesprek.

Met de inzet van social media zorgen we voor actuele berichtgeving.

Voortgang activiteit	Toelichting
	• Het verbeteren van digitale vindbaarheid van informatie, digitaal gebruikersgemak en gebruiksvriendelijkheid en DigiToegankelijkheid is een continuproces voor Gemeente Noordoostpolder. Het team communicatie en het webteam werken samen met medewerkers uit de hele organisatie dagelijks aan vindbare, duidelijk en toegankelijke digitale informatie en communicatie. Aanleidingen voor verbeteringen zijn nieuwe ontwikkelingen of het vernieuwen van informatie, signalen van inwoners of medewerkers, tevredenheidsmetingen en verbeterpunten vanuit Lean-trajecten (continu verbeteren). • Er worden doorlopend schrijftrainingen gegeven voor medewerkers. • Het team communicatie en de webcare medewerkers van het Klant Contact Centrum zorgen voor actuele berichtgeving en reacties van de Gemeente Noordoostpolder via social media. • Nieuwe wet- en regelgeving wordt actief geïmplementeerd (waar nodig projectmatig). In 2024 (en ook daarna) lopen er diverse acties m.b.t. DigiToegankelijkheid, WMEBV, WOO en Single Digital Gateway. • De organisatievisie 'Goed voor Elkaar!' gaat uit van digitaal waar mogelijk, persoonlijk waar nodig. Zo is er altijd oog voor de 'menselijke maat'.

1.3 We zorgen voor eenvoudige en eenduidige procedures en aanvraagsystemen

Steeds meer producten zijn eenvoudig en direct 24/7 aan te vragen via onze website. Vanaf 2024 werken we met een nieuw burgerzakensysteem waardoor de meest voorkomende aanvragen geheel digitaal afgehandeld kunnen worden.

Voortgang activiteit	Toelichting
	• De processen die via het nieuwe burgerzakensysteem verlopen verbeteren we continu. • Processen die via andere systemen verlopen worden veelal als e-dienst/digitaal webformulier op onze website aangeboden. • Het integreren van DigiD en eIDAS in steeds meer digitale processen maken het digitaal aanvragen van diensten laagdrempelig en eenvoudig. • Wij implementeren de WMEBV, waarin het recht op digitale aanvraag van overheidsdiensten geregeld is. Dit leidt tot meer en duidelijkere webformulieren.

Wat zijn onze ambities?

2. Ruimte voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties

Omschrijving

Nieuwe ideeën zijn welkom en wij laten zien wat wij doen. Wij zijn open en proactief. We brengen de politiek dichter bij onze inwoners door het zoeken naar nieuwe vormen van betrokkenheid bij beleidsontwikkeling en besluitvorming.

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

2.1 We zijn open en proactief en betrekken inwoners, ondernemers bij beleidsontwikkeling en besluitvorming

- Initiatieven die binnenkomen via de intaketafel voorzien wij van advies over leefbaarheid en participatie. We denken vroegtijdig mee met de initiatiefnemer wat de impact is van een initiatief voor de woon- en leefomgeving van onze inwoners. Op die manier dragen wij zorg voor een goede leefbaarheid. Door de omgeving vroegtijdig te betrekken is de kans op bezwaren kleiner waardoor er -als het goed is- ook minder mediation hoeft te worden ingezet.
- Daarnaast houden we via de gebiedsregisseurs goed contact met inwoners in dorpen en wijken om kwesties vroegtijdig te signaleren en escalatie of juridische procedures te voorkomen.
- Ook dienen deze contacten om signalen ter verbetering van de dienstverlening van de gemeente op te halen en in de organisatie neer te leggen.
- De informele gesprekken met bezwaarmakers dienen ditzelfde doel.
- Jongerenraad. We onderzoeken de mogelijkheden van jongerenparticipatie. We denken aan een jongerenraad met jongeren van 15 tot 23 jaar en zoeken die via scholen en verenigingen.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De intaketafels worden gebruikt waar ze voor bedoeld zijn. Ongeveer 2 keer per maand komen er nieuwe initiatieven op tafel, worden deze besproken en van advies voorzien (input vanuit diverse vakgebieden). Ook de omgeving wordt betrokken in het kader van participatie. Wat betreft de gebiedsregisseurs; er is in 2024 een ontwikkeling ingezet om IGW en het cluster Wijkbeheer intensiever te laten samenwerken in relatie tot onze inwoners. Daarnaast wordt de tactisch/strategische positie van IGW versterkt (datagedreven werken, per wijk en dorp thema's formuleren en daarop inzet leveren). Bovenstaande en ander manieren waarop we de omgeving open en proactief betrekken heeft geresulteerd in het informeel afhandelen van veel bezwaarschriften door de gespreksbegeleiders. Meer dan 70% van de bezwaarschriften is informeel afgehandeld. In 14 gevallen werd er een beroep gedaan op de inzet van mediation.

2.2 We trekken samen op met de gemeenten Dronten en Urk

We gaan door met de samenwerking met gemeenten Dronten en Urk (samen vormen we de DUN-gemeenten) op het gebied van de personele- en salarisadministratie. We verkennen de mogelijkheden waar we verder kunnen samenwerken. De focus ligt hierbij op continuïteit en kwaliteit van te leveren diensten, verminderen van de kwetsbaarheid en kennisdeling.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 is de samenwerking gecontinueerd en we zetten deze voort. Daarbij zijn we continu in gesprek over de samenwerking om deze efficiënt en effectief te houden.

2.3 We zetten steeds meer in op regionale samenwerking, public affairs en lobby.

- We gaan de komende jaren door met Regio Zwolle en richten ons specifiek op verdere economische structuurversterking voor onze regio, kennispoort, human capital agenda. Verder kijken we of bij de ruimtelijke agenda afstand tot zorgvoorzieningen en goede bereikbaarheid (zoals verbreding N50, Lelylijn, OV-hubs en aanpak van de Ketelbrug) goed opgenomen worden bij een nieuwe Rijk-Regio-Deal.
- We maken samenwerkingsafspraken met het rijk, de Flevolandse gemeenten, provincie Flevoland en het waterschap, met een strategisch karakter, gericht op de lange termijn vraagstukken (Samen maken we Flevoland). Hiervoor is een Strategische Agenda Flevoland vastgesteld en blijven we in gesprek over invulling van de bijbehorende uitvoeringsagenda. Centraal staan hierbij afspraken over vitale steden en kernen, sterke regionale economie, en duurzaam natuurlijk fundament. Essentieel hiervoor is dat de samenleving centraal staat en niet het stapelen van stenen (nabijheid van voorzieningen), bereikbaarheid van de Noordoostpolder en inzet op innovatie rond o.a. MITC, Agrifood en de maakindustrie.
- We onderzoeken of we ons gaan aansluiten bij het platform voor middelgrote gemeenten, een netwerk van middelgrote gemeenten die vaak een centrumfunctie in de regio vervullen, stedelijke problematiek kennen en een vergelijkbare schaal hebben (30.000-80.000 inwoners). We zien dat er veel geld, tijd en aandacht uitgaat naar de Randstad en grote stedelijke omgeving. M50 sterkt ons om juist de regio beter op de kaart te zetten en zorgen voor meer tijd, aandacht en financiële stromen naar de (plattelands)regio's in Nederland.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Regio Zwolle Naast onze inzet op Economie & Arbeidsmarkt in de Regio Zwolle is in 2024 in nauwe samenwerking met Dronten en Urk een aanvraag gedaan voor de Regio Deal 5e tranche. Met deze aanvraag wordt ingezet op de sociale cohesie in onze regio. Samen Maken We Flevoland Het bouwen van de samenleving is steeds de belangrijke leidraad voor het maken van afspraken met het Rijk. In het verlengde daarvan is het belang van de zorgvoorzieningen in onze gemeente en onze regio ook ingebracht in de Strategische Agenda Flevoland. M50 We zijn aangesloten bij het platform Middelgrote gemeenten (M50).

Overige indicatoren

Communicatie en voorlichting					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
6,46	6,73	6,58	6,21	6,68	6,79
Bron	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl				
Omschrijving	Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoner geven voor de communicatie en voorlichting van de gemeente				
Toelichting	We zitten ieder jaar dicht bij het redelijk stabiele landelijke gemiddelde (6,41 in 2024). Ondanks de lichte daling in 2022 is er in Noordoostpolder onverminderd aandacht voor goede communicatie en voorlichting. We bieden steeds meer digitaal aan en bieden maatwerk en een persoonlijke benadering waar dit gewenst is. We communiceren proactief en houden in onze communicatie rekening met de beleving van verschillende doelgroepen. Inwoners lijken dat te waarderen met een hoger cijfer voor voorlichting en communicatie in 2023 en 2024 in vergelijking met alle andere gemeten jaren.				

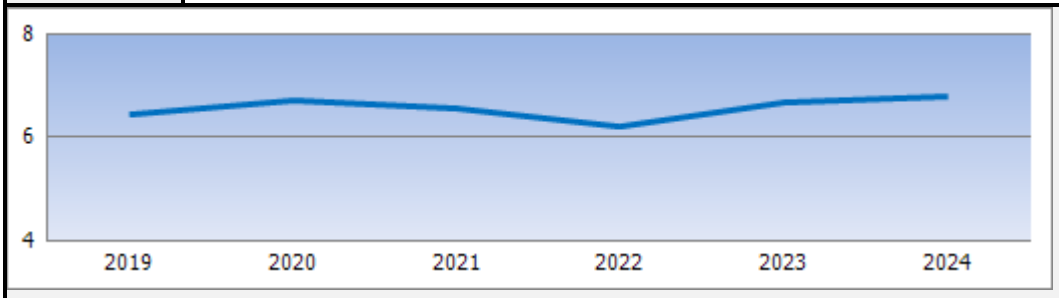

Tevredenheid algehele dienstverlening					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
6,52	6,80	6,67	6,65	6,84	6,73
Bron	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl				
Omschrijving	Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de dienstverlening van de gemeente				
Toelichting	We zitten ieder jaar dicht bij het redelijk stabiele landelijke gemiddelde (6,41 in 2024). Soms er iets boven en soms er iets onder. Ondanks de lichte daling in 2022 is er in Noordoostpolder onverminderd aandacht voor goede communicatie en voorlichting. We bieden steeds meer digitaal aan en bieden maatwerk en een persoonlijke benadering waar dit gewenst is. We communiceren proactief en houden in onze communicatie rekening met de beleving van verschillende doelgroepen. Inwoners lijken dat te waarderen met een hoger cijfer voor voorlichting en communicatie in 2023 en 2024 in vergelijking met alle andere gemeten jaren.				

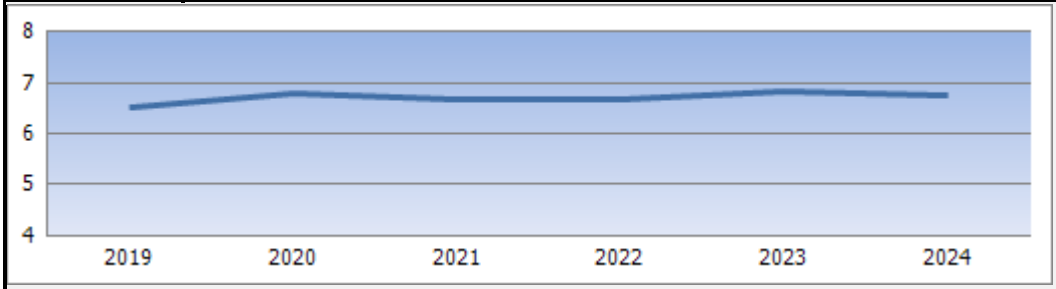

Tevredenheid digitale dienstverlening					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
6,71	6,94	6,65	6,81	6,86	6,83
Bron	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl				
Omschrijving	Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de digitale dienstverlening van de gemeente				
Toelichting	Deze indicator uit de burgerpeiling 'waar staat je gemeente' meet vermoedelijk meer het imago van de gemeente dan de kwaliteit van onze digitale dienstverlening. We zien hierin een licht schommelende waardering die in 2024 iets lager is dan het landelijke gemiddelde van 6,98. Er wordt in Noordoostpolder structureel gewerkt aan groei en verbetering van het digitale aanbod.				

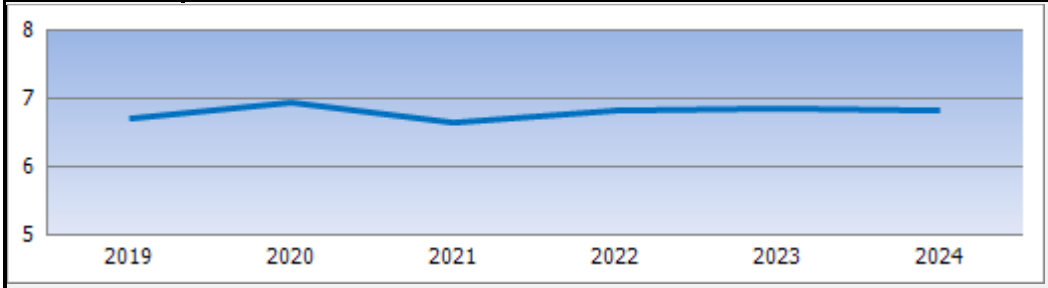

Aantal klachten					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
33	35	44	33	40	39
Bron	Gemeente Noordoostpolder				
Omschrijving	Het totaal aantal ontvangen (onder de klachtenregeling) vallende klachten				
Toelichting	Het aantal klachten schommelt elk jaar een beetje, maar het aantal klachten lijkt over de jaren heen toe te nemen. Specifieke oorzaken van een daling of stijging van het aantal klachten is echter lastig aan te geven. Elk jaar wordt door het college een klachtenjaarverslag vastgesteld en vervolgens op de gemeentelijke website gepubliceerd.				

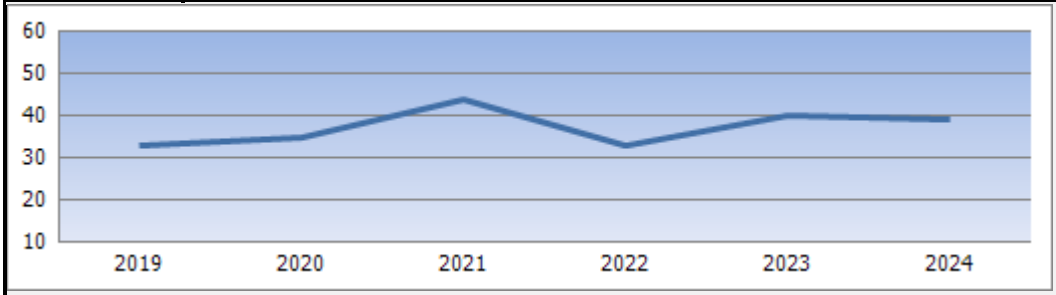

Aantal bezwaarschriften					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
125	132,5	110	131	145	123
Bron	Gemeente Noordoostpolder				
Omschrijving	Het totaal aantal ontvangen bezwaarschriften				
Toelichting	Het aantal bezwaarschriften schommelt al 10 jaar tussen de 110 en 160. . Toen we zijn gestart met de informele afhandeling van bezwaren was de doelstelling dat 25% van alle bezwaren informeel zou moeten worden afgehandeld (is nu 60-70%).				

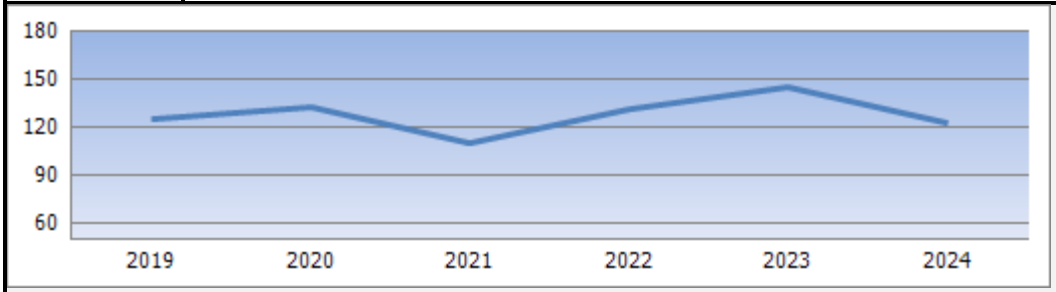

Percentage bezwaarschriften dat geleid heeft tot een gewijzigd besluit					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
31%	45%	32%	30%	32%	28%
Bron	Gemeente Noordoostpolder				
Omschrijving	Percentage van het totaal aantal bezwaarschriften wat heeft geleid tot een (deels) gegrond verklaring en/of een gewijzigd besluit.				
Toelichting	In 2019 lag dit percentage op het meerjarengemiddelde. In 2020 komt de toename voornamelijk door een tiental bezwaarschriften tegen de plaatsing van openbare laadpalen. In overleg met de buurt is de locatie van de laadpalen aangepast, waardoor er sprake is van een gewijzigd besluit. In 2021 en 2022 is het percentage gestabiliseerd, wat zich in 2024 heeft voortgezet.				

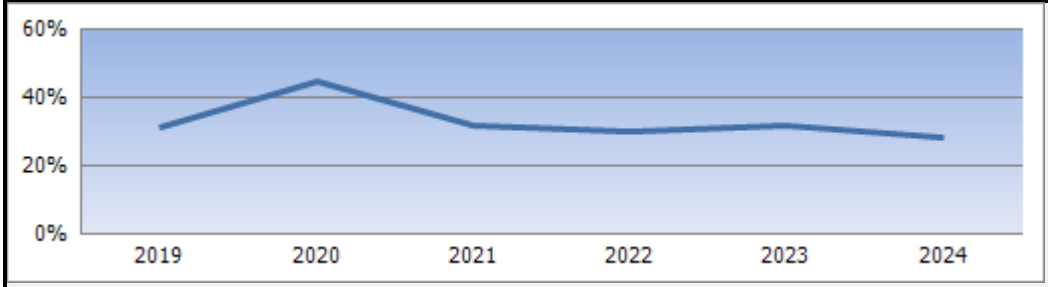

Wat zijn de lasten en baten?

Lasten Dienstverlening en besturen					bedragen x € 1.000
Taakveld		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024
0.1	Bestuur	2.379	2.786	2.927	3.494
0.2	Burgerzaken	1.844	1.535	1.914	1.916
Totale lasten		**4.223**	**4.321**	**4.841**	**5.410**

Baten Dienstverlening en besturen					bedragen x € 1.000
Taakveld		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024
0.1	Bestuur	-	-	-	-
0.2	Burgerzaken	649	707	1.010	1.071
Totale baten		**649**	**707**	**1.010**	**1.071**

Programma 5 - Financiën

Programma omschrijving

Dit programma gaat over de financiële dekkingsmiddelen van onze gemeente. Dit zijn onder andere de belastingen, leges, algemene en specifieke uitkeringen van het Rijk en de post onvoorziene uitgaven. De afzonderlijke delen vormen als geheel de dekking voor een structureel duurzaam evenwicht van lasten en baten.

Programma doelstelling

Een uiteenzetting geven van het financiële (meerjaren)beleid en van de (verwachte) financiële ontwikkelingen. Het uitgangspunt is een gezond en evenwichtig financieel beleid dat gericht is op het kunnen betalen van het (gewenste) voorzieningenniveau met aandacht voor de lokale lastendruk. Een programmabegroting, waarin de beleidsmatige en financiële aspecten zo éénvoudig en transparant mogelijk gepresenteerd zijn.

Ambitie: een realistische begroting, waar wij grip op hebben. We houden de ontwikkelingen goed in de gaten, maar tonen ook lef. Waar mogelijk, investeren wij om het voorzieningenniveau in de Noordoostpolder mee te laten groeien met het aantal inwoners.

Portefeuillehouder	Portefeuille
Wout Jansen	Financiën

Reguliere bedrijfsvoering

Voor de reguliere bedrijfsvoering heeft het zorgen voor een adequate personele bezetting prioriteit. Het vervullen van functies met een financiële achtergrond, kennis en competenties is lastig. Al enige jaren is het onontkoombaar op onderdelen gebruik te maken van externe ondersteuning.

Steeds vaker leiden nieuwe of geactualiseerde applicaties die een koppeling hebben met het belasting- en of het financiële pakket tot knelpunten. Daar waar voorheen koppelingen mogelijk waren en goed werkten, is het geen vanzelfsprekendheid dat deze koppelingen ook in de nieuwe situatie (op dezelfde integrale) wijze mogelijk zijn. Dit levert een risico op voor de continuïteit van bepaalde processen. Verder hebben geen of suboptimale koppelingen een negatieve uitwerking op de gevraagde personele inzet. Daar waar koppelingen eerder werk uit handen namen, lijkt de nieuwe trend dat vanwege deze ontwikkelingen in het nieuwe applicatie- en koppelingenlandschap meer werk door medewerkers uitgevoerd moet worden, wat een beroep doet op schaarse medewerkers. Het gaat ook om werkzaamheden die niet aantrekkelijk zijn voor de betreffende functies.

Beleidsreferentie

- Treasurystatuut 2024
- Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2024
- Financiële beheersverordening
- Controleprotocol van de gemeente Noordoostpolder 2023
- Nota reserves en voorzieningen 2024
- Nota waardering, activeren en afschrijven 2024
- Nota Geldleningen en garantstellingen 2023
- Gemeentewet (GW)
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Verbonden partijen

-

Wat zijn onze ambities?

1. Een realistische begroting

Omschrijving

Er zijn veel onzekerheden en ingrijpende economische ontwikkelingen. Daar kunnen wij de ogen niet voor sluiten. De inflatie loopt op en grondstof- en energieprijzen stijgen. Dat heeft effect op veel mensen, bedrijven en organisaties, zo ook op de gemeente. Hoe veel en hoe groot is dat effect? Dat is nog onzeker. Met deze uitdagingen gaan wij voor een realistische begroting waar wij grip op hebben. We houden de ontwikkelingen goed in de gaten, maar tonen ook lef. Waar mogelijk, investeren wij om het voorzieningenniveau in de Noordoostpolder mee te laten groeien met het aantal inwoners.

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

1.1 Een realistische begroting

De lasten en baten zodanig en integraal begroten dat de gerelateerde doelstellingen binnen de daarvoor geplande tijd, beschikbare in- en externe arbeidscapaciteit, financiële middelen, rol en afhankelijkheid van derden en prioriteitstelling gerealiseerd kunnen worden.

Een realistische begroting heeft een relatie met Rijksbeleid voor gemeenten, zowel inhoudelijk als financieel, en de (on)mogelijkheden voor gemeenten, in casu gemeente Noordoostpolder.

We schatten zo goed mogelijk de lasten en baten van de te realiseren doelen voor het komende begrotingsjaar door op basis van informatie uit het verleden (welke resultaten hebben we in het verleden behaald, onder welke omstandigheden en met welke activiteiten), de schatting van de (positieve) gevolgen van aangepaste beleid en operationele plannen en op basis van schattingen van de marktontwikkelingen (bijvoorbeeld beschikbaarheid van arbeid en materiaal, effecten van loon en prijsontwikkelingen en economische ontwikkelingen).

We begroten de lasten en baten op basis van alle lasten die we verwachten in de begrotingsperiode. Het betreft de bestaande lasten en lasten, verminderd met gerealiseerde en of te realiseren besparingen, vermeerderd met geplande en onderbouwde aanvullende lasten en baten die samenhangen met de te realiseren doelstellingen. Het maken van de begroting houdt in dat zowel de doelstellingen als de benodigde middelen geformuleerd worden. Na vaststelling van de raad voert het college de begroting uit, wat niet vrijblijvend is. Hiermee wordt bij het opstellen van de begroting rekening gehouden.

De aspecten die voor realistisch beoordeel worden zijn feitelijkheid, haalbaarheid, relatie met vastgesteld beleid en vastgestelde plannen en bestuurlijke af- en instemming.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Voor het bepalen of de begroting 2024 realistisch was, wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds de exploitatiebegroting en anderzijds investeringsbegrotingen (kredieten) of budgetten (of kredieten) voor doelstellingen die door een onttrekking aan een reserve gedekt worden. Voor de exploitatiebegroting is reëel begroot. Tijdens het boekjaar zijn door middel van vier clusterbegrotingswijzigingen (een per kwartaal) voorstellen aan de raad aangeboden zodat over het hele jaar genomen de begroting voor de budgetten en verwachte realisatie in overeenstemming is met de werkelijkheid. In de laatste cluster(kwartaal)begrotingswijziging (december) zijn tevens de overhevelingen meegenomen en de budgetten waarbij aanpassing nodig was in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording. De overhevelingen zijn een formalisering door de raad om bij te sturen in de realisatie(termijn) van de doelen. Ultimo 2024 had de raad daarmee een totaalbeeld aangeboden gekregen voor de realisatie van de doelen voor 2024 (begrotingsuitvoering).

1.2 We spannen ons in tot verkoop van de aandelen Enexis in 2024

Enexis dient sinds 2016 niet meer het openbare belang van onze gemeente (sinds de netwerkruil met Liander). Vanuit de energietransitie komt er veel op de netbeheerder af. Als Noordoostpolder kunnen we de maatschappelijke aandeelhoudersrol richting Enexis niet meer waarmaken. Daarom spant het college zich in 2024 in om tot verkoop van de aandelen Enexis over te gaan. Dat houdt in dat onze aandelen actief worden aangeboden aan medeaandeelhouders en aan de vennootschap zelf (mogelijke aandeleninkoop, zoals Enexis in het verleden ook gedaan heeft bij andere aandeelhouders). Ook wordt onze wens tot verkoop ingebracht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Bij de verkoop wordt de onafhankelijke waarderingsopinie als prijs aangehouden. In de septemberrapportage en de jaarstukken wordt over de voortgang van deze inspanningen gerapporteerd.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De activiteit zoals de raad die voor het college had vastgesteld, heeft het college uitgevoerd. De door de raad vastgestelde te verrichten inspanningen hebben echter nog niet geleid tot verkoop van de aandelen passend binnen deze randvoorwaarden. In de tweede week van januari 2025 heeft het college contact gehad met de VEGANN, die aangaf dat het niet gelukt is om in 2024 het aandelenpakket Enexis in bezit van Noordoostpolder te verkopen. Er loopt nog een aantal contacten, waarvan de kans op een spoedige realisatie van verkoop van het aandelenpakket niet reëel geschat wordt.

Wat zijn de lasten en baten?

Lasten Financiën					bedragen x € 1.000
Taakveld		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024
0.5	Treasury	751	215	88	76
0.61	OZB woningen	214	323	396	421
0.62	OZB niet-woningen	577	383	469	579
0.64	Belasting overig	80	104	110	100
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	4	5	5	6
0.8	Overige baten en lasten	273	456	301	194
Totale lasten		**1.900**	**1.486**	**1.369**	**1.376**

Baten Financiën					bedragen x € 1.000
Taakveld		Rekening 2023	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024
0.5	Treasury	2.962	1.709	3.596	3.644
0.61	OZB woningen	6.503	6.902	6.866	6.866
0.62	OZB niet-woningen	6.793	7.325	7.238	7.239
0.64	Belasting overig	88	94	100	100
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	106.980	107.945	113.008	113.743
0.8	Overige baten en lasten	272	70	212	192
Totale baten		**123.597**	**124.045**	**131.020**	**131.784**

Programma 6 - Sociaal Domein

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onze inspanningen om iedereen naar vermogen mee te laten doen aan de samenleving.

Programma doelstelling

Inwoners doen mee naar vermogen. Indien nodig met passende (preventieve) oplossingen, die aanvullend zijn op dat wat mensen wel kunnen.

Portefeuillehouder	Portefeuille
Wout Jansen	WMO en volksgezondheid
	Toegang sociaal domein
	Welzijn
Linda Verduin	Participatiewet
	Jeugdzorg
	Project Grip op het sociaal domein
René van Amersfoort	Armoedebeleid
	Inburgering en minderhedenbeleid

Reguliere bedrijfsvoering

Algemene voorzieningen

Zijn de voorzieningen waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is. Zoals ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers, opvoedondersteuning, Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW), buurtwerk en preventief jongerenwerk.

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Zijn de loketvoorzieningen gericht op het identificeren van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning. Het gaat hierbij onder andere om voorlichting en advies, (cliënt-)ondersteuning en de praktijkondersteuner huisarts voor jeugd.

Inkomensregelingen

Gaat onder andere over bijstand (inclusief bijstand aan zelfstandigen), loonkostensubsidies en schuldhulpverlening.

Ook het gemeentelijke armoedebeleid, zoals bijzondere bijstand, kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen, hoort hierbij.

WSW, beschut werk en arbeidsparticipatie

Zijn vormen van ondersteuning die bijdragen aan het maatschappelijk participeren van inwoners. De twee eerstgenoemden zijn niet gericht op het doorstromen naar 'reguliere' arbeid. Een groot deel van deze ondersteuning wordt uitgevoerd door Concern voor Werk. Arbeidsparticipatie daarentegen juist wel. Daarbij valt te denken aan zaken als scholing, matching, proefplaatsing en jobcoaching. Dit doet de gemeente samen met de WerkCorporatie.

Maatwerkvoorzieningen en ondersteuning volwassen

Zijn de materiële voorzieningen, vervoers- en woondiensten om zelfstandig te kunnen functioneren voor alle inwoners met fysieke beperkingen. Daarnaast verstrekken we ondersteuning aan volwassenen op het gebied van huishoudelijke hulp, ambulante begeleiding en dagbesteding. En is de vrije inloopvoorziening GGZ aan de Bouwerskamp beschikbaar.

Jeugdhulp

Is de hulp en zorg aan onze jongeren. Wanneer de jongere thuis verblijft, valt hierbij te denken aan begeleiding, ambulante behandeling, jeugd GGZ en dagbesteding. Daarnaast zijn er vormen van zorg waarbij de jongere niet thuis verblijft zoals, pleegzorg, gezinshuizen, behandeld wonen en gesloten jeugdzorg. De ambities op het gebied van jeugdhulp met verblijf zijn gericht op minimalisatie, door inzet van alternatieve ambulante varianten in de thuissituatie.

Beschermd wonen, maatschappelijke- en vrouwenopvang

De taken op het gebied van beschermd wonen, inclusief dagbesteding van deze doelgroep en "Beschermd Thuis"-varianten. De maatschappelijke- en vrouwenopvang worden in regionale samenwerking via de centrumgemeente Almere uitgevoerd.

Jeugdbescherming en Jeugdreclassering

Omvat de kinderbeschermingsmaatregelen zoals Onder Toezicht Stelling en voogdij maatregelen. Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen.

Volksgezondheid

Gaat over de taken ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel. Inclusief ambulancevervoer, hulp bij rampen en het aanbieden van vaccinaties. Deze taken zijn binnen de GR GGD belegd en voor de doelgroep 0-4 jaar binnen het consultatiebureau wat wordt uitgevoerd door Zorggroep Oude Nieuwe Land.

Beleidsreferentie

- Beleidsplan Sociaal Domein "Krachtig Noordoostpolder 2.0" (2021)
- Deelplan jeugd (2019)
- Deelplan Minima (2021)
  - *Regiovisie Jeugd Flevoland*
  - Deelplan Wmo & Volksgezondheid (2021)
  - *Regionaal zorglandschap Wmo*
  - *Bestuurlijk akkoord "Weer Thuis"*
- Deelplan Participatie (2021)
  - *Integraal taalplan (2021)*
  - *Beleidskader inburgering (2021)*
- Deelplan Schulddienstverlening (2020)

Verbonden partijen

GR IJsselmeergroep
GR GGD Flevoland
WerkCorporatie B.V.

Wat zijn onze ambities?

1. Meedoen in de samenleving

Omschrijving

Zorg in de Noordoostpolder blijft beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar. We sluiten aan op wat onze inwoners nodig hebben. Door te werken met ‘positieve gezondheid’ kijken we naar wat mensen kúnnen in plaats van naar hun beperkingen. We geven onze partners ruimte door te werken vanuit vertrouwen en zorg op maat. Ons doel is een samenleving waarin iedereen meedoet en zelfstandig is.

Onze speerpunten zijn:

- Uitvoering 'Krachtig Noordoostpolder'
- Preventie is belangrijk
- De taal leren voor gelijke kansen
- Aandacht voor werk en inkomen
- Ruimte voor innovatieve zorg

Wat gaan we in 2024 hiervoor doen?

1.1 We werken toe naar verdergaande regionale samenwerking voor jeugdhulp

De beschikbaarheid en kwaliteit van jeugdhulp moet worden verbeterd en hiervoor moet de samenwerking tussen gemeenten in Flevoland, aanbieders en andere domeinen worden versterkt. Dit vraagt om een verdergaande regionale samenwerking op het gebied van lokale jeugdhulp. Deze geven we verder vorm, waarbij de hervormingsagenda Jeugd als leidraad geldt.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De regionale samenwerking op het gebied van jeugdhulp verliep moeizaam. Het bestuurlijke proces om te komen tot een vernieuwd regionaal samenwerkingsmodel is uitdagend. Ondanks de verschillen is er een verkenning gedaan naar een toekomstbestendige regionale samenwerkingsvorm. Hierbij zijn leidende principes geformuleerd die door deelnemende gemeenten gedeeld worden. Principes die hadden moeten leiden tot een intentieovereenkomst die de basis vormt voor de op te richten gemeenschappelijke regeling in 2025. Op het laatste moment heeft gemeente Lelystad besloten niet akkoord te gaan met de intentieovereenkomst. Dit betekent dat het proces minder snel gaat dan beoogd. Dat zorgt ervoor dat de beoogde startdatum van de nieuwe (aanvullende) contracten regionale jeugdhulp die in moeten gaan per 1-1-2027 onder druk staat.

1.2 We onderzoeken de mogelijkheden van 'Scheiden zonder schade'

Veel problematiek in de jeugdhulp wordt veroorzaakt door complexe scheidingen. Het percentage gescheiden inwoners is in de afgelopen jaren gestegen en de verwachting is niet dat dit de komende jaren daalt. Vijftien tot twintig procent van de scheidingen mondt uit in een complexe scheiding. Een complexe scheiding is een scheiding waarbij ouders door aanhoudende ernstige conflicten het belang en welzijn van de jeugdigen uit het oog verliezen, evenals het wederzijdse belang. Landelijk gezien is er in de afgelopen jaren steeds vaker een ondertoezichtstelling (OTS) door een rechter opgelegd aan jeugdigen bij wie de strijd tussen scheidende ouders hun ontwikkeling bedreigt. We willen de situatie in Noordoostpolder verder onderzoeken en zo de problematiek en behoeften verder in kaart brengen. Daarna kan worden gekeken welke onderdelen uit het Programma Scheiden zonder Schade mogelijk in Noordoostpolder kunnen worden ingezet. Het doel hiervan is dat gezinnen tijdig passend hulp ontvangen, zodat verergering van problematiek wordt voorkomen. Hiermee voorkomen we ook de inzet van zwaardere (en dure) zorg.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Er zijn stappen gezet op dit thema. Zo zijn er zijn focusgroepen ontwikkeld en interviews gehouden. En er zijn enquêtes gehouden onder maatschappelijke organisaties, collega's, ervaringsdeskundigen en specialisten rond dit thema. Op basis van de opgeleverde informatie uit deze activiteiten is een start gemaakt met het adviesdocument.

1.3 We stimuleren en faciliteren de ontwikkeling van gezondheidscentrum 'Het Vlie'

Als gemeente zijn we actief betrokken als samenwerkingspartner bij 'Het Vlie'. Het Vlie kent twee programmalijnen: Samenwerken & Bouwen. De lijn Samenwerken kenmerkt zich vooral in het verbinden van het sociaal en medische domein. Dit is tevens een opdracht vanuit het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Passend bij onze rol trekken we samen op met de partners binnen de gezondheidsketen om de zorg voor onze inwoners zo goed mogelijk te organiseren. Om dit te benadrukken is een intentieovereenkomst ondertekend.

Het college blijft nauw betrokken bij de ontwikkeling van het Vlie als in het belang van goede zorg in onze gemeente. Het college pakt de (bovenwettelijke) regierol en zorgt dat, wanneer er informatie is, deze zo snel als mogelijk aan de raad gecommuniceerd wordt. Door middel van goede communicatie wordt getracht het vertrouwen van de raad en de inwoners te vergroten, dit door middel van een kwartaalrapportage aan de raad.

Voortgang activiteit	Toelichting
	We zijn en blijven actief betrokken bij de ontwikkeling om te komen tot het gezondheidscentrum 'Het Vlie'. Dit is nodig, omdat het proces gekenmerkt wordt door complexiteit en uiteenlopende belangen. Aanbieders delen de ambitie, maar de weg ernaar toe vroeg en vraagt om bijsturing. 'Het Vlie' kende twee programmalijnen: samenwerken en bouwen. Vanwege voortschrijdend inzicht worden deze lijnen uit elkaar gehaald en worden deze met ingang van 2025 separaat voortgezet. Bij de lijn samenwerken zit een nauwe relatie met de IZA en GALA opgave en zijn veel meer partners en zorgaanbieders uit Noordelijk Flevoland betrokken dan bij de bouw. Het transformatieplan Noordelijk Flevoland is hiervoor de basis. De indiening hiervan is vertraagd. Voor wat betreft de lijn bouwen is er een stimuleringssubsidie verstrekt om de bouw van Het Vlie te versnellen. Conform planning zijn we in afwachting van het stedenbouwkundig concept. Afstemming tussen de twee lijnen blijft noodzakelijk.

1.4 We zetten Noordoostpolder op de kaart om het huisartsentekort te verminderen

Passend bij de rol die we als gemeente hebben, zetten we in op drie lijnen:

1. Communicatie; samen optrekken met partners binnen de keten van de gezondheidszorg in de communicatie naar onze inwoners.
2. Opleiden; samen met de huisartsen, Medrie en UMCG-huisartsenopleiding zijn we een 3e pilotregio geworden, zodat huisartsen in opleiding hun gehele specialisatie tot huisarts in de regio kunnen doen. De gemeente zorgt voor een marketingstrategie om de potentiële huisartsen aan te trekken.
3. Huisvesting; als gemeente denken we proactief mee als er kansen & knelpunten zijn. Bij signalen leggen we vanuit economische zaken & sociaal domein actief contact, en brengen we in kaart wat de behoefte van de huisartsen (inclusief huisvesting) zijn.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De marketingcampagne Polderdokter is in 2024 verder uitgewerkt en vernieuwd met nieuwe beelden, teksten, video's en maatregelen. Acties zijn onder meer interviews met artsen in opleiding om te onderzoeken hoe we het beste aansluiten bij de doelgroep, sluiten van samenwerkingsovereenkomst met SKN en Jokidé voor voorrang bij kinderopvang. De Polderdokter wordt zowel voor de werving van aanstaande huisartsen in opleiding (traject met UMCG) ingezet als voor het werven van afgestudeerde huisartsen (werving voor 0-praktijk Medrie en huisartsen in Noordoostpolder die een praktijkhouder zoeken). We sluiten aan bij gesprekken over de taskforce huisartsen (initiatief van huisartsen, zorgverzekeraar en Medrie). In 2024 is er één huisarts in opleiding ingestroomd (doel was 2) en heeft de campagne werving voor de 0-praktijk wel gesprekken, maar nog niet gewenste eindresultaat opgeleverd. Dat betekent dat vanaf aanvang project in totaal 3 huisartsen in opleiding zijn gestart. Qua huisvesting hebben we de huisartsen bezocht en waar nodig ondersteund in het leggen van contacten bij knelpunten.

1.5 We maken beleid voor asiel en integratie

Het groeiende aantal vluchtelingen, statushouders en arbeidsmigranten heeft grote impact op onze samenleving. Zowel fysiek; wonen en ruimte, als ook sociaal; onderwijs, inburgering zorg en leefbaarheid. In 2024 stellen we onze visie op en ontwikkelen we beleid voor de komende jaren op het gebied van asiel en integratie. Daarbij is er aandacht voor statushouders, asielzoekers, AMV-ers en mogelijk arbeidsmigranten.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In juni 2024 is gestart met het proces voor het opstellen van de visie op asiel, migratie en integratie. De visie is een deelplan bij het beleidsplan sociaal domein: krachtig Noordoostpolder 2.0. In december 2024 heeft de raad de startnotitie vastgesteld. We zijn gestart met het houden van interviews met zowel lokale, regionale en landelijke samenwerkings- en netwerkpartners. Hier ligt een nauw verband met onze aandacht voor de huisvesting van vluchtelingen, statushouders en arbeidsmigranten, 1.6 uit programma 1.

1.6 We ontwikkelen de werkwijze Wet Inburgering door

De Wet Inburgering is per 1 januari 2022 geïmplementeerd binnen onze gemeente. De basisdienstverlening is opgezet en er is een netwerk ontstaan rondom de statushouders om de taken van de wet uit te kunnen voeren. Als gemeente houden we regie op het traject en ontwikkelen we waar nodig de werkwijze verder door. Daarbij staat de statushouder centraal.

Voortgang activiteit	Toelichting
	We hebben de uitvoering van de Wet Inburgering geëvalueerd. Hierin zijn cijfers opgenomen over het aantal deelnemers en taakstelling huisvesting. De aanpak met Firda, Vluchtelingenwerk, Kredietbank Nederland en WerkCorporatie is verder doorontwikkeld en door middel van een gezamenlijke inspiratiedag zijn de contacten verbeterd. De gemeente heeft regie gevoerd op de samenwerking en alle processen rond inburgering verfijnd. De verbeterpunten uit de evaluatie worden in 2025 verder uitgevoerd.

1.7 We onderzoeken in hoeverre onze sociale voorzieningen toereikend zijn voor arbeidsmigranten

Het aantal inwoners van de gemeente is gegroeid, dit is mede het gevolg van de inschrijving van arbeidsmigranten. Iedere inwoner heeft recht op passende ondersteuning wanneer dit nodig is. Door het toenemende aantal inwoners is het van belang te weten of de omvang van onze sociale voorzieningen nog toereikend is. En of de geboden dienstverlening ook aansluit bij de hulpvraag van de 'nieuwe' doelgroep. In 2024 onderzoeken we in hoeverre dit het geval is en waar eventuele hiaten zitten.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Er is een start gemaakt met het onderzoek. Meerdere partners/stakeholders zijn geïnterviewd om helder te krijgen waar hiaten zitten en waar kansen liggen. Dit onderzoek wordt meegenomen in het opstellen van de visie op asiel, migratie en integratie. We trekken het breder dan alleen voor de doelgroep arbeidsmigranten. Het wordt uitgevoerd voor de volgende migrantendoelgroepen binnen de gemeente Noordoostpolder: • Asielzoekers; • Alleenreizende Minderjarige Vluchtelingen (AMV'ers); • Statushouders; • Oekraïners; • Arbeidsmigranten.

1.8 We gaan aan de slag met de uitkomsten van uitgevoerde onderzoeken

De uitkomsten van de onderzoeken naar de Armoedeval (intern) en het Minimabeleid (rekenkamer) worden naar verwachting in 2023 opgeleverd. De ervaring leert dat dergelijke onderzoeken verbeterkansen opleveren t.o.v. het huidige beleid en werkwijzen. In 2024 gaan we dit uitwerken en waar nodig en mogelijk implementeren.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Het rekenkameronderzoek en het interne onderzoek naar armoedeval zijn in juni 2024 aan de raad aangeboden. De aanbevelingen van de rekenkamer, het onderzoek naar armoedeval en verschillende moties van de raad op het gebied van armoede worden integraal verwerkt in een plan van aanpak. In 2024 is bij interne en externe betrokkenen input opgehaald om dit plan van aanpak vorm te geven.

1.9 We evalueren en actualiseren het beleidsplan schulddienstverlening

Op grond van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening is de gemeenteraad verplicht elke vier jaar een beleidskader schuldhulpverlening vast te stellen. Het huidige beleidsplan 'Voorkomen staat voorop' loopt van 2020-2024. In de eerste helft van 2024 zal dit plan worden geëvalueerd en zal een nieuw plan worden voorgelegd aan de raad. Hierbij nemen we de landelijke c.q. wettelijke ontwikkelingen op het gebied van schuldhulpverlening mee.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Met deze activiteit is in 2024 een start gemaakt. In het voorjaar heeft een informerende sessie met de raad plaatsgevonden. Ook is er is intern gesproken over het proces schulddienstverlening. Een en ander is verwerkt in een eerste concept. Door onvoldoende capaciteit is dit nog niet volledig afgerond en nog niet ter besluitvorming voorgelegd.

1.10 We werken aan verbetering van bewindvoering

Gemeenten zien de kosten van bewindvoering steeds verder toenemen, terwijl de kwaliteit van bewindvoerders als wisselend wordt ervaren. De toenemende kosten hebben te maken met een toenemend aantal inwoners dat gebruik maakt van bewindvoering, maar ook met de duur van de bewindvoeringstrajecten. We willen toewerken naar meer grip op de kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie van bewindvoering. In 2023 is hiertoe een eerste aanzet gemaakt. In 2024 werken we dit verder uit en ronden we dit af. Dit sluit aan bij het beleidsplan Sociaal Domein en het projectplan Grip op het Sociaal Domein.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Samen met lokale bewindvoerders is gewerkt aan een convenant tussen de gemeente en bewindvoerders. Onder het convenant hangen concrete werkafspraken. Het doel van het convenant en de werkafspraken is, inwoners die onder bewind staan en die problematische schulden hebben, zo snel mogelijk schuldenvrij te krijgen en te houden. Hierin hebben zowel de bewindvoerders als de gemeente een rol.

1.11 We ontwikkelen een regionaal werkcentrum

Als gemeente hebben we de taak gekregen om samen met andere Flevolandse gemeenten en UWV een Regionaal Werkcentrum vorm te geven. Werkenden, werkzoekenden en werkgevers bieden we zo via de regionale loketten toegang tot de dienstverlening die zij nodig hebben van een regionaal publiek-privaat samenwerkingsverband van sociale partners, gemeenten, UWV, SBB en onderwijsinstellingen.

Voortgang activiteit	Toelichting
	De wetswijziging is inmiddels uitgesteld naar 1 juli 2026. In 2024 hebben we ons in de regio voorbereid op deze activiteit en is er een regionale werkgroep opgestart die de implementatie voorbereid.

1.12 We werken aan de doordecentralisatie Beschermd Wonen

Gemeenten, Rijk en andere partijen werken al jaren aan de transitie “van beschermd wonen naar een beschermd thuis”. Ondanks de gezamenlijke ambities is de decentralisatie Beschermd Wonen wederom uitgesteld naar 1-1-2025. Ondanks uitstel gaat de samenwerking met de regiogemeenten onverminderd door. En wordt er verder gewerkt aan het gezamenlijk vormgeven van het toekomstig zorglandschap. Zo wordt de uitvoeringsorganisatie verder ingericht en maken we in regionaal verband afspraken over de financiering van gezamenlijke voorzieningen en de kosten van individuele trajecten. En kijken we ook naar mogelijke synergievoordelen vanuit en in relatie tot de regionale samenwerking op het gebied van Jeugdhulp.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 zijn er belangrijke stappen gezet om mensen meer zorg thuis te geven in plaats van in een instelling, "van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis". Er is een positief besluit genomen over de hybride toegang Beschermd wonen. Ook is er een overzicht gemaakt van de zorg die beschikbaar is in de regio. Gemeenten hebben samen afspraken gemaakt over hoe ze zorg gaan aanpassen en verbeteren in de toekomst. Er is in 2024 een besluit genomen over de Flevolandse Avond- en Nachtdienst (FAN). Dit is een extra dienst die mensen helpt in de avond en nacht, zodat ze langer thuis kunnen blijven wonen met de zorg die ze nodig hebben.

1.13 We monitoren en realiseren het Taalbeleid

We vinden het belangrijk dat kinderen en volwassenen de Nederlandse taal goed beheersen en laaggeletterdheid in de Noordoostpolder afneemt. Want dat geeft hun gelijke kansen op de arbeidsmarkt en in de samenleving. Samen met lokale en regionale taalaanbieders voeren we ons taalplan actief uit en we zorgen dat het taalaanbod toegankelijk is voor inwoners die het nodig hebben. In 2024 vindt een tussenevaluatie van het taalbeleid plaats en passen we dit waar wenselijk en mogelijk aan.

Voortgang activiteit	Toelichting
	Om gelijke kansen in het onderwijs, arbeidsmarkt en dus de samenleving te bevorderen, is in 2024 een training ontwikkeld om laaggeletterdheid te herkennen en bespreekbaar te maken. Deze training is aangeboden aan 50 gemeentemedewerkers, waaronder klantmanagers participatie, WMO, Jeugd, sociaal loket, bijzondere bijstand en medewerkers van de werkcorporatie. Daarnaast heeft er een tussentijdse evaluatie van het taalbeleid plaatsgevonden. Bestaande uit een uiteenzetting van de aangeleverde cijfers van formele en non-formele taalaanbieders en een beoordeling van de gestelde doelen. Deze evaluatie heeft geleid tot diverse conclusies en aanbevelingen welke we gaan opvolgen.

1.14 We verkennen samen met de raad de sturingsmogelijkheden van monitor(s) sociaal domein

We verkennen samen met de Commissie Samenlevingszaken de mogelijkheden om een nog actueler inzicht op de verschillende thema's in het sociaal domein te verkrijgen. Dit doen we onder andere op het gebied van Jeugd, Wmo en Participatie. Met behulp van de diverse monitoren gaan we op actieve wijze in gesprek over trends en ontwikkelingen. En ervaren of deze wijze van monitoren en sturen passend is bij de uitdagingen waar we in het sociaal domein voor staan. En hier betrekken we de halfjaarlijkse monitor jeugd in.

Voortgang activiteit	Toelichting
	In 2024 zijn de monitoren Jeugd en Wmo aan de commissie SLZ gepresenteerd. Naast de presentatie van de zorgcijfers is hierbij aandacht besteed aan trends en ontwikkelingen. Uit het gesprek met de commissie is gebleken dat vorm en inhoud voorzien in de informatiebehoefte. En de afspraak is gemaakt om de monitoren jaarlijks te presenteren. De monitoren op het gebied van participatie en minima, waarbij laatstgenoemde tevens een aandachtspunt vanuit de Rekenkamer was, zijn nog in ontwikkeling.

1.15 We sluiten aan bij Eén tegen eenzaamheid

Naast aansluiting van gemeente Noordoostpolder bij het landelijke actieprogramma Eén tegen eenzaamheid van het ministerie van VWS, uitvoering en inhoud geven aan het ontwikkelen van een duurzame aanpak van eenzaamheid en meedoen met de landelijke campagne. Dit doen we door als regisseur een lokale coalitie te vormen tegen eenzaamheid in samenwerking met inwoners, bedrijven, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Voortgang activiteit	Toelichting
	We hebben ons aangesloten bij het landelijk actieprogramma Eén tegen Eenzaamheid. Ook hebben we dit jaar samen met verschillende maatschappelijke partners en lokale initiatieven de Week tegen Eenzaamheid georganiseerd. Daarnaast hebben we verschillende projecten ondersteund die ontmoeting stimuleren, zoals Muziek in het Portiek en Langer, Leuker, Leven met Cultuur.

Overige indicatoren

Eenzaamheid					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
39	44	41	42	nnb	nnb
Bron	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl				
Omschrijving	Percentage van onze inwoners dat zich eenzaam voelt				
Toelichting	Door beperkende maatregelen in de sociale omgang gedurende de Corona periode hebben waarschijnlijk meer mensen zich eenzaam gevoeld. Ondanks het opheffen van de coronamaatregelen, zien we geen afname in eenzaamheid in 2022. Dit sluit aan bij de landelijke trend. De cijfers over 2023 en 2024 zijn nog niet bekend.				

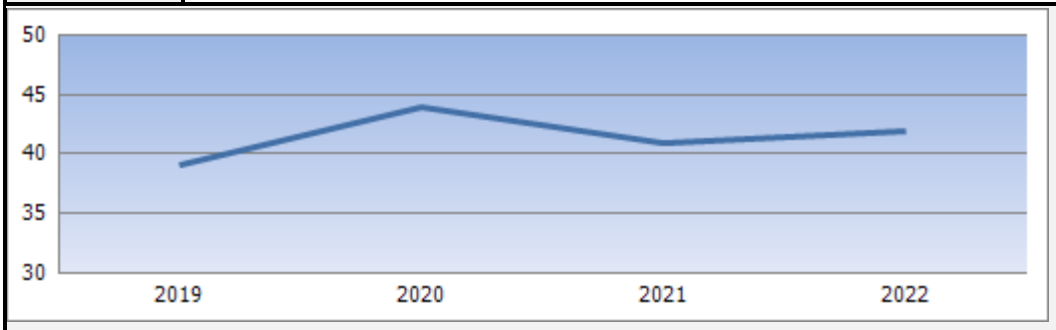

Kwetsbaarheid					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
14	27	24	nnb	nnb	nnb
Bron	VNG realisatie - Burgerpeiling				
Omschrijving	Percentage van onze inwoners dat kwetsbaar is				
Toelichting	Geen actuele cijfers vanaf 2022.				

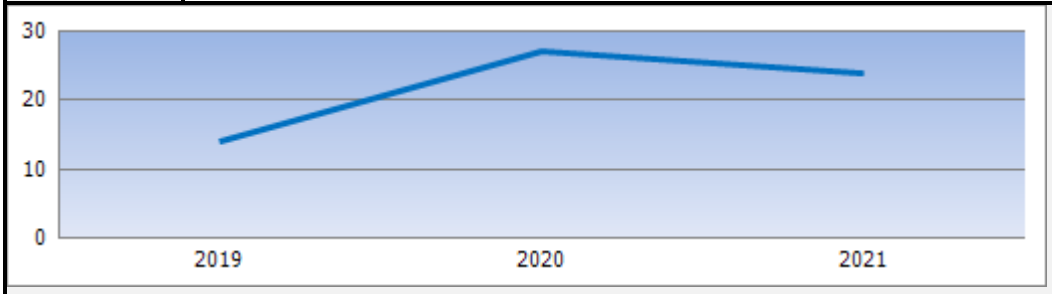

Gezondheid					
2019	2020	2021	2022	2023	2024
7,6	7,7	7,7	7,6	7,8	7,7
Bron	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl				
Omschrijving	Waarderingscijfer van de gezondheid				
Toelichting	Het cijfer is de afgelopen jaren, van 2019 tot en met 2024 stabiel gebleven.				

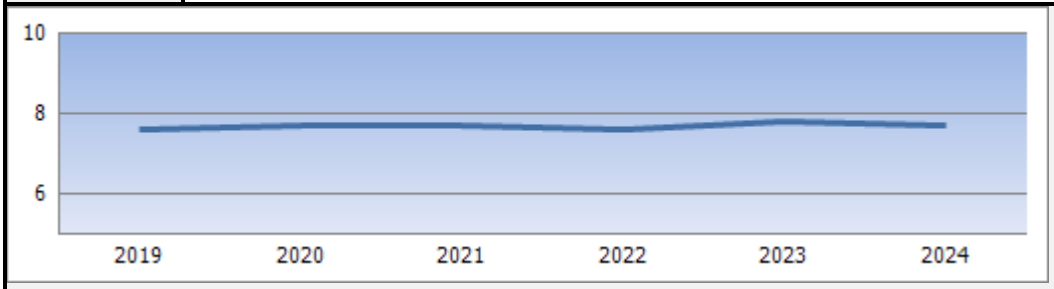

(Gezondheids)zorgvoorzieningen					
2019	2020	2021	2022	2023	2024
67	73	68	52	57	66
Bron	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl				
Omschrijving	Percentage van de inwoners dat (zeer) tevreden is met (gezondheids)zorgvoorzieningen				
Toelichting	De cijfers laten tussen 2020 en 2022 een afname zien van de tevredenheid met de (gezondheids)zorgvoorzieningen. Mogelijke verklaringen hiervoor zijn een beperktere toegang, minder personeel en hogere werkdruk bij personeel. Tussen 2022 en 2024 is de tevredenheid weer toegenomen. Het kan zijn dat het aanbod en de toegang tot (gezondheids)zorg voorzieningen zijn verbeterd, of dat de verwachtingen minder hoog zijn dan voorgaande jaren.				

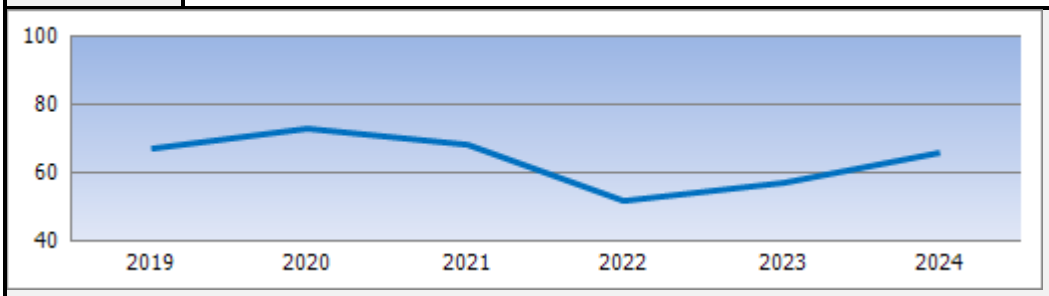

Zorgtoegang					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
75	75,00	80	nnb	nnb	nnb
Bron	Cliëntervaringsonderzoek Wmo				
Omschrijving	Percentage van de mensen wat een Wmo voorziening heeft ontvangen en het (helemaal) eens is met de stelling "Ik wist waar ik moest zijn met mijn hulpvraag".				
Toelichting	Het Cliëntervaringsonderzoek Wmo heeft enige tijd stilgelegen. Sinds november 2023 loopt het onderzoek weer, er zijn nog geen resultaten over 2024 beschikbaar.				

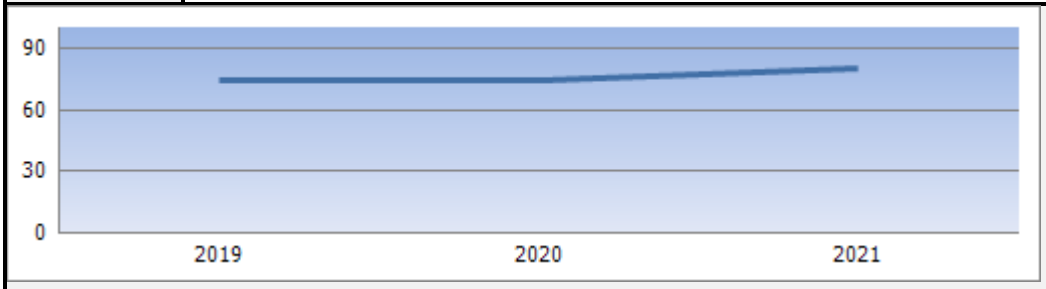

Participatiebeleving					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
6,43	6,62	6,44	6,34	6,38	6,44
Bron	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl				
Omschrijving	Waarderingcijfer van de inspanning burgers te laten deelnemen				
Toelichting	We zien een stabiele trend vanaf 2019 tot en met 2024 in de waardering van onze inwoners voor participatie.				

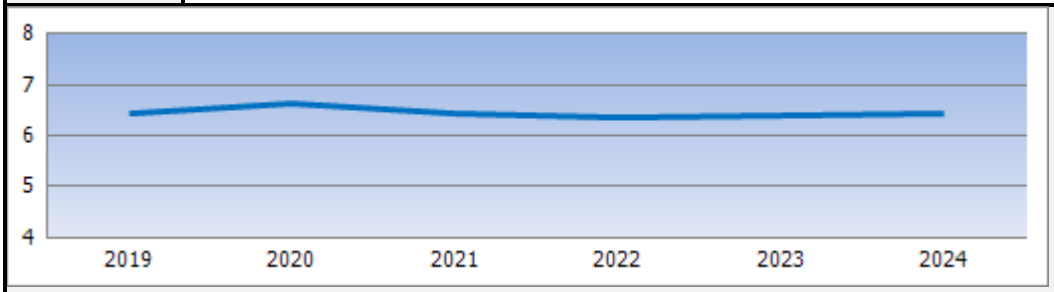

Sociaal vangnet					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
6,8	7,34	7,42	7,33	7,28	nnb
Bron	KING - Burgerpeiling				
Omschrijving	De mate waarin een inwoner naar alle waarschijnlijkheid voor hulp en zorg kan terugvallen op familie, vrienden of buurtgenoten op een schaal van 0 - 10.				
Toelichting	Hierbij is sprake van grote verschillen. Waar de weerbare inwoners dit onderdeel gemiddeld waarderen ruim boven de 7, geldt dat voor de kwetsbare inwoners dit rond het cijfer 5 schommelt. Voor 2024 zijn de cijfers nog niet beschikbaar.				

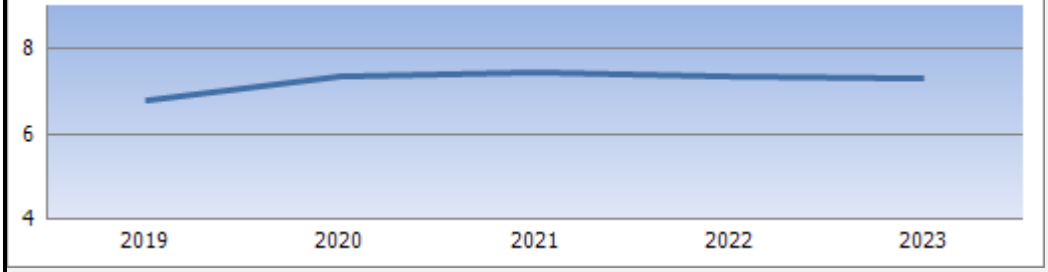

Welzijnsvoorzieningen					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
52	54	50	35	54	58
Bron	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl				
Omschrijving	Percentage van de inwoners dat (zeer) tevreden is met welzijnsvoorzieningen				
Toelichting	Evenals voorgaande jaren ligt de waardering iets onder het landelijk gemiddelde. De cijfers laten sinds 2023 een toename in tevredenheid zien. Eerdere verklaringen voor de afname van tevredenheid was een beperktere toegang, minder personeel, hogere werkdruk bij personeel.				

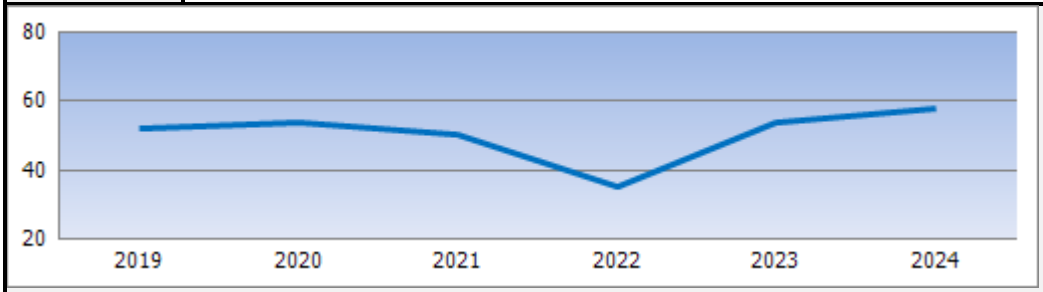

Mantelzorg					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
14,9	19,8	19,8	12,3	12,3	nnb
Bron	GGD				
Omschrijving	Percentage van de inwoners van 18 jaar en ouder dat mantelzorg heeft verleend. De mantelzorg moet daarbij al minimaal 3 maanden duren, of het moet gaan om minimaal 8 uur zorg per week.				
Toelichting	Mantelzorg wordt eens per 2 of 4 jaar gemeten (metingen in 2020 en 2022). Het percentage inwoners dat mantelzorg verleend is na 2021 afgenomen. Een verklaring hiervoor is dat inwoners tijdens corona meer en vaker mantelzorg hebben verleend dan ervoor en erna. De daling in mantelzorg is ook een landelijke trend.				

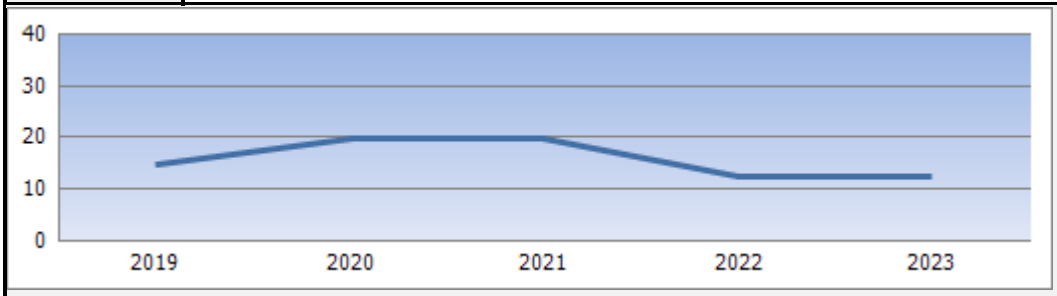

Mantelzorgdruk					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
31	29	28	7	9	nnb
Bron	Gemeente Noordoostpolder				
Omschrijving	Percentage van de mantelzorgers dat zich soms of vaak belemmerd voelt in zijn of haar dagelijkse activiteiten door het geven van zorg aan een ander.				
Toelichting	Er is in de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in mantelzorgondersteuning en de communicatie daarover. Bijvoorbeeld door aandacht te geven aan dementie en verruiming Bouwerskamp. Dit draagt bij aan een daling van de mantelzorgdruk vanaf 2021. De vraagstelling lijkt daarna (2022 en 2023) anders te zijn, dus die resultaten zijn niet meer te vergelijken. Over het jaar 2024 zijn nog geen cijfers beschikbaar.				

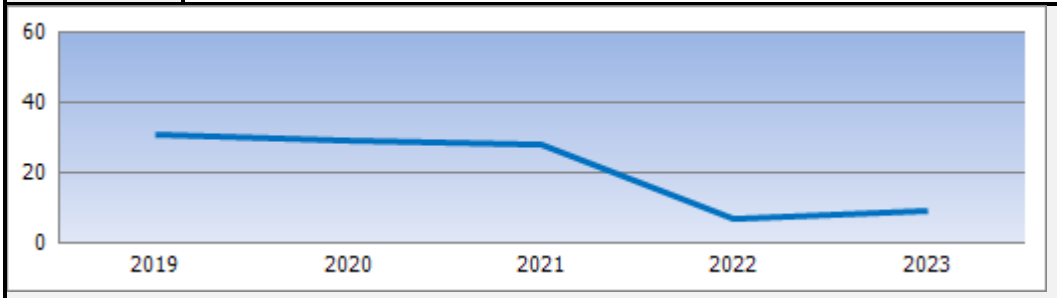

Vrijwilligerswerk					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
51	48	46	47	46	nnb
Bron	Burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl				
Omschrijving	Percentage inwoners dat de afgelopen 12 maanden vrijwilligerswerk heeft gedaan				
Toelichting	Het percentage inwoners dat vrijwilligerswerk verricht, blijft stabiel over de tijd. Er zijn nog geen cijfers beschikbaar voor 2024. De landelijke trend laat op dit onderdeel een daling zien.				

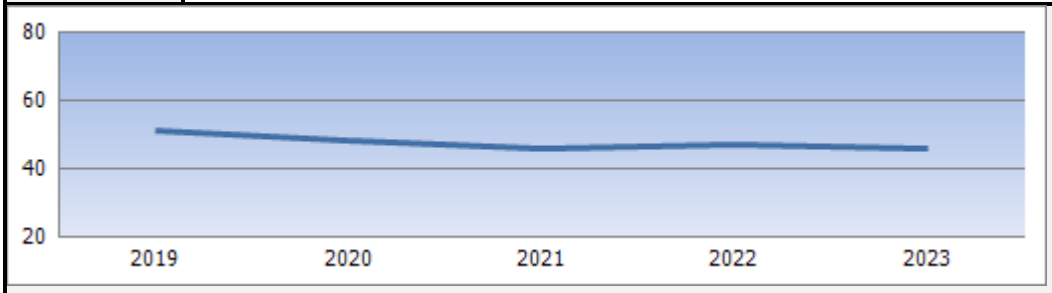

Maatschappelijke inzet					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
4,57	4,29	4,33	4,87	nnb	nnb
Bron	KING - Burgerpeiling				
Omschrijving	Actieve participatie die van belang is voor het individu, én tot doel heeft anderen te helpen of bij te dragen aan de maatschappij: burenhulp, sociale steun aan een buurtgenoot in een zorgwekkende situatie, mantelzorg, vrijwilligerswerk en actieve deelname. Op een schaal van 0 - 10.				
Toelichting	De cijfers liggen iets hoger dan het landelijk gemiddelde. Het lijkt dat deze cijfers voor 2023 en 2024 niet meer beschikbaar komen op deze manier.				

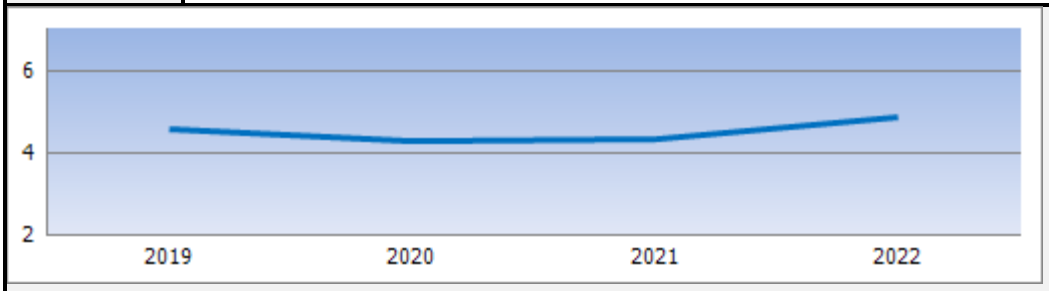

Ondersteuning - Passendheid					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
91%	89%	89%	nnb	nnb	nnb
Bron	Cliëntervaringsonderzoek Wmo				
Omschrijving	Percentage van de mensen dat een Wmo voorziening heeft ontvangen en het (helemaal) eens antwoord op de stelling: "De ondersteuning die ik krijg past bij mijn hulpvraag".				
Toelichting	Het cliëntervaringsonderzoek Wmo heeft enige tijd stilgelegen. Vanaf eind november 2023 loopt het onderzoek weer, er zijn nog geen resultaten over 2024 beschikbaar.				

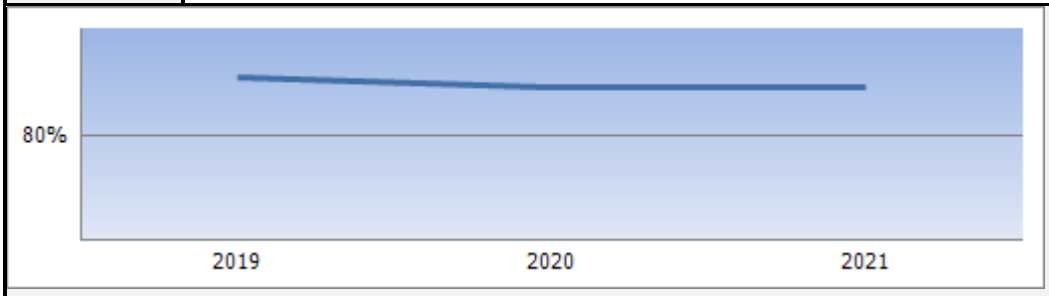

Ondersteuning - Effectiviteit					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
66%	66%	84%	nnb	nnb	nnb
Bron	Cliëntervaringsonderzoek Wmo				
Omschrijving	Percentage van de mensen wat een Wmo voorziening heeft ontvangen en het (helemaal) eens is met de stelling: "Door de ondersteuning die ik krijg, kan ik beter de dingen doen die ik wil".				
Toelichting	Het cliëntervaringsonderzoek Wmo heeft enige tijd stilgelegen. Vanaf eind november 2023 loopt het onderzoek weer, er zijn nog geen resultaten over 2024 beschikbaar.				

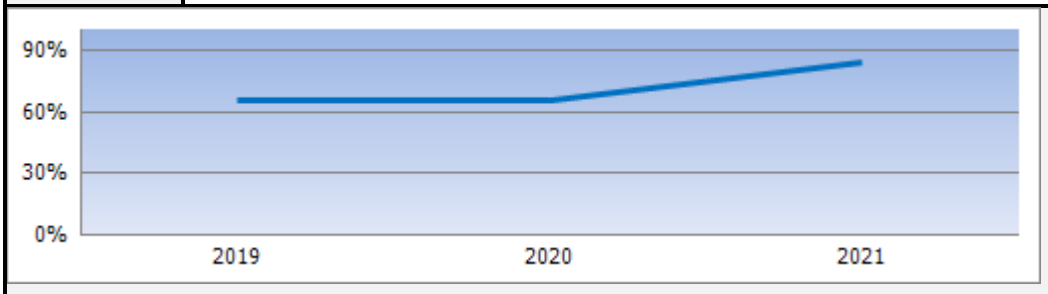

Beschermd wonen 18+					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
117	132	61	67	74	87
Bron	Gemeente Almere				
Omschrijving	Aantal 18+ inwoners dat gebruik maakt van de centrumregeling beschermd wonen en gerelateerd is aan de gemeente Noordoostpolder.				
Toelichting	Het aantal inwoners dat in Noordoostpolder gebruik maakt van Beschermd wonen (BW) is stabiel. Als gevolg van de openstelling per 1 januari 2021 van de Wlz voor mensen die blijvend BW nodig hebben is een deel wel buiten de verantwoordelijkheid van gemeenten gekomen. Daarom is het aantal mensen dat gebruik maakt van BW vanuit de Wmo afgenomen. Ook de transformatie zal effect hebben op het aantal mensen dat nog gebruik maakt van BW vanuit de Wmo. Steeds meer mensen zullen vanuit hun thuissituatie ambulante ondersteuning krijgen en er zal minder instroom in BW plaatsvinden.				

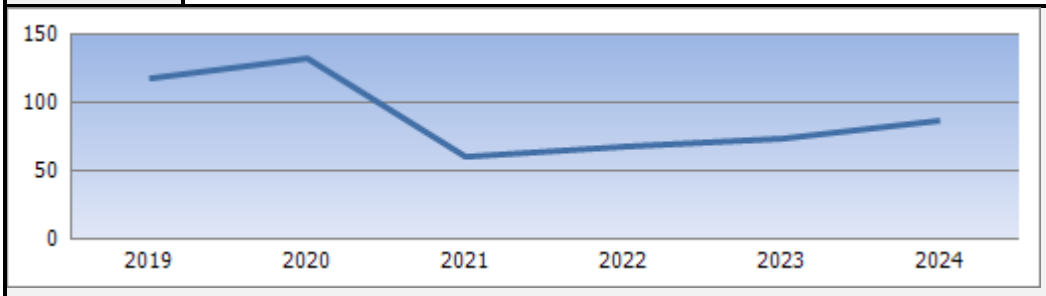

Jeugd - GGZ					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
936	923	830	745	741	870
Bron	Gemeente Noordoostpolder				
Omschrijving	Het aantal jongeren met maatwerkvoorziening JGGZ				
Toelichting	De afname in de aantallen is o.a. het gevolg van de inzet van de POH JGGZ. Dit leidt tot afnemende instroom. In 2024 is er een forse stijging te zien.				

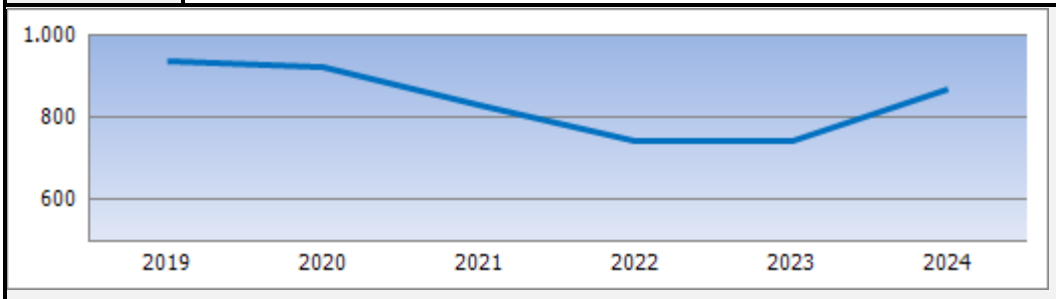

Jeugd – 24-uurszorg					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
184	198	178	121	111	nnb
Bron	Gemeente Noordoostpolder				
Omschrijving	Het aantal jongeren met maatwerkvoorziening 24-uurszorg				
Toelichting	De ambitie is om een dalende trend te behouden. De verwachting is dat deze op een gegeven moment stabiliseert. In 2023 hebben we nog altijd een dalende trend. Voor 2024 is er nog geen update.				

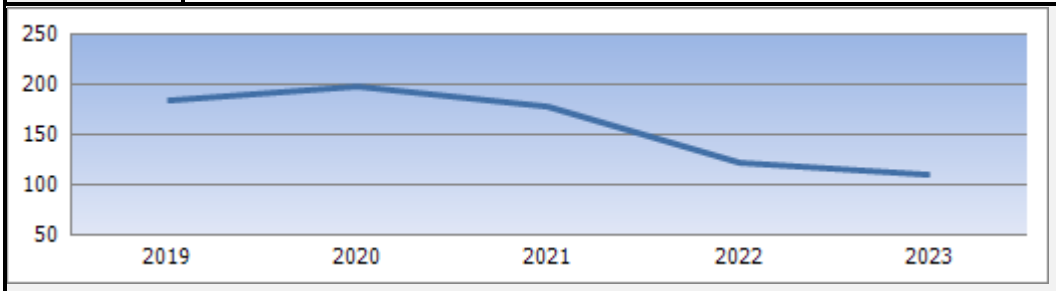

Wat zijn de lasten en baten?

Lasten Sociaal Domein					bedragen x € 1.000
Taakveld		**Rekening 2023**	**Primitieve begroting 2024**	**Begroting na wijziging 2024**	**Rekening 2024**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.097	10.984	8.646	7.531
6.2	Wijkteams	1.723	2.430	2.445	2.507
6.3	Inkomensregelingen	21.900	17.493	20.983	21.532
6.4	Begeleide participatie	5.907	5.993	6.306	6.291
6.5	Arbeidsparticipatie	3.515	3.274	3.819	4.124
6.6	Materiële voorzieningen	2.681	2.711	2.503	2.610
6.71A	Hulp bij het huishouden	4.298	5.119	4.738	4.685
6.71B	Begeleiding (WMO)	3.131	2.916	3.497	3.787
6.71C	Dagbesteding (WMO)	1.833	1.711	1.893	1.817
6.72	(<2023) Maatwerkdienstverlening	-7	-	-	-
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	3.582	1.771	3.382	3.814
6.72B	Jeugdhulp behandeling	2.819	2.141	3.017	2.786
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	812	1.026	926	959
6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	127	197	67	67
6.73A	Pleegzorg	960	899	1.060	1.001
6.73B	Gezinsgericht	1.737	1.500	1.830	2.062
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	1.693	3.166	2.340	2.385
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	2.789	2.918	3.582	3.669
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	844	461	551	711
6.74C	Gesloten plaatsing	386	319	426	537
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	35	38	151	42
6.82	(<2023) Geëscaleerde zorg 18	-	-	-	-
6.82A	Jeugdreclassering	692	1.195	951	912
6.82B	Jeugdreclassering	93	94	69	65
7.1	Volksgezondheid	2.284	2.579	2.712	2.629
Totale lasten		**69.930**	**70.934**	**75.894**	**76.523**

Baten Sociaal Domein					bedragen x € 1.000
Taakveld		**Rekening 2023**	**Primitieve begroting 2024**	**Begroting na wijziging 2024**	**Rekening 2024**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	7.052	5.575	7.920	6.793
6.2	Wijkteams	145	-	25	25
6.3	Inkomensregelingen	15.455	13.492	16.645	17.029
6.4	Begeleide participatie	-	-	-	-
6.5	Arbeidsparticipatie	785	813	1.300	1.820
6.6	Materiële voorzieningen	72	64	69	89
6.71A	Hulp bij het huishouden	307	353	353	346
6.71B	Begeleiding (WMO)	-	-	-	-
6.71C	Dagbesteding (WMO)	-	-	-	-
6.72	(<2023) Maatwerkdienstverlening	-	-	-	-
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	86	-	70	82
6.72B	Jeugdhulp behandeling	-	-	-	-
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	-	-	-	-
6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	-	-	-	-
6.73A	Pleegzorg	-	-	-	-
6.73B	Gezinsgericht	-	-	-	-
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	-	-
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-	-	-	-
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-	-	-
6.74C	Gesloten plaatsing	-	-	-	-
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	1.454	95	944	683
6.82	(<2023) Geëscaleerde zorg 18	-	-	-	-
6.82A	Jeugdreclassering	-	-	-	-
6.82B	Jeugdreclassering	-	-	-	-
7.1	Volksgezondheid	272	268	336	220
Totale baten		**25.626**	**20.659**	**27.662**	**27.086**

Programmadekking vanuit algemene middelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn baten die niet specifiek kunnen worden toegerekend. Tot de algemene dekkingsmiddelen worden de onderstaande onderdelen gerekend:

- lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is;
- algemene uitkeringen van het Rijk;
- dividenden;
- saldo van de financieringsfunctie;
- overige algemene dekkingsmiddelen;
- onvoorzien.

Lokale heffingen

Gemeente Noordoostpolder kent de volgende niet besteding gebonden gemeentelijke heffingen:

- onroerende zaakbelasting (niet) woningen;
- reclamebelasting;
- toeristenbelasting.

bedragen x € 1.000		Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Omschrijving		**2024**	**2024**	**2024**
0.61	OZB zakelijk gerechtigden woningen	6.902	6.866	6.866
0.62	OZB feitelijk gebruik niet-woningen	2.934	2.856	2.857
0.62	OZB zakelijk gerechtigden niet-woningen	4.391	4.382	4.382
0.64	Reclamebelasting	94	100	100
3.4	Toeristenbelasting	500	500	643
Totaal		**14.821**	**14.705**	**14.849**

Algemene uitkering

De algemene uitkering wordt door het Rijk op grond van bepaalde verdeelsleutels toegerekend aan de gemeenten. De uit te keren bedragen worden in circulaires bekend gemaakt. Gemeenten hoeven niet specifiek verantwoording af te leggen over de algemene uitkeringen.

De gerealiseerde algemene uitkering bestaat uit de volgende componenten:

Omschrijving	Bedrag
Bijstelling algemene uitkering 2022	39.307
Bijstelling algemene uitkering 2023	158.257
Algemene uitkering 2024	107.223.619
Aardgasvrije wijken Nagele	150.781
Totaal algemene uitkering	**107.571.963**
Deelfonds sociaal domein	6.164.906
Totaal	**113.736.869**

bedragen x € 1.000		Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Omschrijving		**2024**	**2024**	**2024**
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	107.940	113.003	113.737
Totaal		**107.940**	**113.003**	**113.737**

Het verschil tussen begroting na wijziging en realisatie bedraagt € 734.000 positief. Dit komt doordat de uitkomsten van de decembercirculaire niet meer verwerkt konden worden middels een begrotingswijziging. De bedragen in bovenstaande tabel zijn enkel de inkomsten.

Dividend

Dividend is winstuitkering van een onderneming aan haar aandeelhouders. Dividend ontvang je als beloning op jouw aandeel in sommige bedrijven.

De volgende bedrijven hebben het afgelopen jaar winst uitgekeerd aan de gemeente Noordoostpolder:

	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Bank Nederlandse Gem.	30.000	42.457	42.457
Wadinko	0	43.952	43.952
Enexis	20.000	7.818	7.818
Totaal dividend	**50.000**	**94.227**	**94.227**

Saldo financieringsfunctie

In de begroting wordt een berekening gemaakt van de boekwaarden van investeringen en grondexploitaties tegenover het eigen vermogen. Het saldo is het bedrag waarvan wordt aangenomen dat het gefinancierd moet worden. De rente over dit bedrag wordt als last in de begroting meegenomen. De boekwaarden zijn vrijwel altijd hoger dan het eigen vermogen, er wordt namelijk vanuit gegaan dat de investeringen die in een bepaald jaar in de begroting zijn opgenomen, ook dat jaar volledig worden uitgevoerd.
Doordat een aantal investeringen niet in het begrotingsjaar maar over een reeks van jaren is geprogrammeerd, wijkt de realisatie af van wat oorspronkelijk is geraamd.
Het saldo van de financieringsfunctie is het saldo van de betaalde rente over aangegane leningen en rekening-courant saldi (lasten) en de ontvangen rente over verstrekte leningen en rekening-courant saldi (baten).

bedragen x € 1.000 Omschrijving	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Saldo financieringsfunctie	1.132	3.377	3.429
Totaal	**1.132**	**3.377**	**3.429**

Overige algemene dekkingsmiddelen

Dit zijn overige inkomsten waar geen bestedingsdoel voor is bepaald.
Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld boetes, of rente die bespaard wordt.

Overhead

Uit onderstaande tabel wordt het saldo van het taakveld 0.4 overhead 2024 gepresenteerd. Het taakveld 0.4 overhead laat zien welke baten en lasten bij de sturing en ondersteuning van het primaire proces horen. Het saldo van het taakveld 0.4 overhead is € 19.04 miljoen negatief, de lasten zijn hierop hoger dan de baten.

Voor een nadere toelichting op de overheadkosten verwijzen we naar de paragraaf bedrijfsvoering, onderdeel overhead.

bedragen x € 1.000 Omschrijving	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
0.4 Overhead	-20.167	-20.137	-19.037
Totaal	**-20.167**	**-20.137**	**-19.037**

Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Over het boekjaar 2024 is er een primaire voorlopig aanslag voor de vennootschapsbelasting betaald over een belastbaar bedrag van € 2.281.233 ten bedrage van € 574.957.

Naar aanleiding van de in te dienen aangifte vennootschapsbelasting over 2024 volgt er een belastbaar bedrag met bijbehorende belastinglast waarmee deze voorlopige aanslag zal worden verrekend.

bedragen x € 1.000	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Omschrijving	**2024**	**2024**	**2024**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	37	-312
Totaal		**37**	**-312**

In realisatie van de vennootschapsbelasting over 2024 zijn ook nog bedragen verantwoord van voorgaande jaren. Namelijk € 37.309 ontvangen over 2022.Het belastingjaar 2022 is hierbij definitief afgedaan.

Ten tijde van opstellen van de jaarstukken 2024 waren de aanslagen over 2023 nog niet bekend.

De dekking voor de last van de vennootschapsbelasting vindt plaats vanuit de algemene reserve grondexploitatie.

Onvoorzien

In de primitieve begroting is, in programma 5 Financiën, een raming voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 100.000. Dit bedrag hebben we in 2024 niet hoeven in te zetten en komt ten gunste van het rekeningresultaat 2024.

Programma	Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
		2024	**2024**	**2024**
Programma 0	Primitieve raming	100.000	100.000	-
Programma 0	Ten gunste van rekeningresultaat	-	-	100.000
Totaal onvoorzien		**100.000**	**100.000**	**100.000**

Paragrafen

Lokale heffingen

De paragraaf lokale heffingen gaat over de gemeentelijke heffingen, waaronder de onroerendezaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De heffingen hebben een groot aandeel in de inkomsten van onze gemeente. In deze paragraaf leest u:

- de uitgangspunten van het beleid;
- de tarieven;
- de kosten en opbrengsten;
- de kostendekkendheid;
- de kwijtschelding.

Dit zijn de belangrijkste onderwerpen van de gemeentelijke heffingen voor 2024.

Beleid

De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. De belastingen kunnen gesplitst worden in de onderstaande drie groepen:

- Algemene dekkingsmiddelen: toeristenbelasting, reclamebelasting en onroerendezaakbelasting (OZB);
- Kostendekkende tarieven: afvalstoffenheffing en rioolheffing;
- Overige leges en rechten: liggeld, burgerzaken, begraafrechten, omgevingsvergunningen, marktgelden en overig.

Werkelijke inkomsten lokale heffingen

Inwoners van de gemeente Noordoostpolder dragen via de lokale belastingen en heffingen bij aan de financieringen van de investeringen in onderhoud van de leefbaarheid en voorzieningen in hun woonomgeving. De OZB, afvalstoffenheffing en de rioolheffing vormen gezamenlijk het gemeentelijke woonlastenplaatje voor de inwoner. Deze drie heffingen zijn goed voor 84% van de totale opbrengst aan gemeentelijke belastingen en heffingen. De inkomsten reclamebelasting wordt één op één doorgezet naar de ondernemingsvereniging.
Onderstaand overzicht geeft een totaalbeeld van de inkomsten van de lokale heffingen zoals opgenomen in de begroting 2024 en de rekening 2024. Met kwijtschelding is geen rekening gehouden. In de verschillenkolom duidt een bedrag met een minusteken op een positief verschil.

Bedragen x € 1.000	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Inkomsten Lokale heffingen	**2024**	**2024**	**2024**	**2024**
Onroerendezaakbelasting woningen	6.902	6.866	6.866	
Onroerendezaakbelasting niet woningen	7.325	7.238	7.239	-1
Burgerdiensten	706	1.010	1.071	-61
Afvalverwerking	7.481	7.481	7.396	85
Riolering	3.473	3.488	3.510	-22
Begraafrechten	552	552	559	-7
Bouwen & wonen	1.180	1.800	2.411	-611
Standplaatsvergunningen	42	42	35	7
Marktgelden	29	29	29	-
Leges en rechten				-
Sloopterreinen, stand- & ligplaatsen	29	29	33	-4
Toeristenbelasting	500	500	643	-143
Reclamebelasting	94	100	100	
Gerealiseerd Resultaat	**28.313**	**29.134**	**29.892**	**-758**

Het verschil tussen realisatie en begroting wordt als een credit bedrag (-) weergegeven. Dit houdt in dat het een positief effect heeft op het resultaat.

Onroerende zaakbelastingen

Beleid

Onroerendezaakbelastingen (OZB) zijn belastingen voor woningen, grond of andere onroerende zaken. Eigenaren van woningen, eigenaren en gebruikers van niet-woningen betalen OZB aan de gemeente. De OZB zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen. De OZB is voor de gemeente een algemeen dekkingsmiddel.

Opbrengsten

De gerealiseerde opbrengsten zijn in lijn met de begroting.

Bedragen x € 1.000	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Inkomsten Lokale heffingen	**2024**	**2024**	**2024**	**2024**
OZB woningen	6.902	6.866	6.866	
OZB niet woningen eigenaarsdeel	4.391	4.382	4.382	
OZB niet woningen gebruikersdeel	2.934	2.856	2.857	-1
Gerealiseerd Saldo	**14.227**	**14.104**	**14.105**	**-1**

Afvalstoffenheffing

Beleid

Het beleid van de afvalstoffenheffing is gericht op het inzamelen, verwerken en afvoeren van huishoudelijk afval. Door middel van gescheiden inzameling en gerichte voorlichting wordt de afvalstroom zoveel mogelijk beperkt. De inzameling hiervan is uitbesteed aan HVC. Het aantal belastingplichtigen is iets gestegen.
Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan de gemeente op basis van de Wet milieubeheer een verplichting heeft tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen.

Kostendekkendheid

De afvalstoffenheffing mag -op begrotingsbasis- ten hoogste kostendekkend zijn. Aan de hand van onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid op rekeningbasis inzichtelijk gemaakt.

In verband met de gestegen tarieven voor de afvalstoffenheffing heeft de gemeenteraad in de vergadering van 13 november 2023 besloten op de aanslag gemeentelijke heffingen 2024 een korting te geven van € 10. Dekking vindt plaats ten laste van de reserve Beleidsplan.

Afvalstoffenheffing	Rekening 2024
Lasten taakveld afval	6.190.208
Baten taakveld afval	979.827
Netto kosten taakveld afval	**5.210.381**
Toe te rekenen kosten:	
- Kwijtschelding	296.355
- Overhead	771.144
- Compensabele btw	1.106.193
Totale lasten	**7.384.073**
Opbrengst recycletarief	7.395.763
Totale baten	**7.395.763**
Dekkingspercentage	100,2%

Rioolheffing

Beleid

Er wordt onderscheid gemaakt tussen woningen en andere objecten (niet-woningen).
Voor een woning betaalt iedereen evenveel rioolheffing. Bij andere objecten geldt wel een verschil. De gebruiker bij andere objecten betaalt meer rioolheffing naargelang meer water op het gemeentelijk riool wordt geloosd.

Kostendekkendheid

De rioolheffing mag –op begrotingsbasis- ten hoogste kostendekkend zijn. Aan de hand van onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid op rekeningbasis inzichtelijk gemaakt.

Rioolheffing	Rekening 2024
Lasten taakveld riolering	2.286.193
Baten taakveld riolering	21.338
Netto kosten taakveld riolering	**2.264.855**
Toe te rekenen kosten:	
- Kwijtschelding	163.632
- Overhead	304.434
- Compensabele BTW	517.313
- Straatvegen (25%)	203.534
Totale lasten	**3.453.768**
Totale baten	**3.510.424**
Dekkingspercentage	102%

Overige heffingen

De gemeente Noordoostpolder heft naast bovengenoemde heffingen nog overige heffingen met betrekking tot burgerzaken, omgevingsvergunningen, liggeld, begraafrechten, marktgelden (bestaande uit standplaatsvergunningen en marktgelden), reclamebelasting en toeristenbelasting. De opbrengsten van deze heffingen zijn verantwoord onder de daarvoor bestemde taakvelden. Voor de toeristenbelasting geldt dat deze ten gunste van de algemene dekkingsmiddelen valt.

Bedragen x € 1.000	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Inkomsten Lokale heffingen	**2024**	**2024**	**2024**	**2024**
Burgerdiensten	706	1.010	1.071	-61
Bouwen & wonen	1.180	1.800	2.411	-611
Sloopterreinen, stand- & ligplaatsen	29	29	33	-4
Begraafrechten	552	552	559	-7
Standplaatsvergunningen	42	42	35	7
Marktgelden	29	29	29	
Toeristenbelasting	500	500	643	-143
Reclamebelasting	94	100	100	
Gerealiseerd Resultaat	**3.132**	**4.062**	**4.881**	**-819**

Lokale lastendruk

Het Centrum voor onderzoek van de economie van de lagere overheden (Coelo) verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen brengt jaarlijks een Atlas van de lokale lasten uit. Deze Coelo-Atlas geeft woonlastenberekeningen (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing) voor alle Nederlandse gemeentes en biedt daarmee een goed inzicht in de lokale lastendruk. Voor het jaar 2024 bedragen in de gemeente Noordoostpolder de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens € 964. In 2023 was dit € 907.

De tabel hieronder geeft een vergelijkend overzicht van de woonlasten 2024 voor huishoudens van onze gemeente met andere gemeenten in de regio:

Gemeente	Afvalstoffen éénpersoons huishouden	Afvalstoffen meerpersoons huishouden	Rioolheffing meerpersoons huishouden	OZB woning	Totale woonlast meerpersoons huishouden	COELO Ranglijst
Noordoostpolder	288	366	181	0,1074%	964	148
Urk	251	251	263	0,1302%	994	186
Dronten	300	358	169	0,1187%	1000	192
Lelystad	326	407	222	0,1193%	1110	280
Steenwijkerland	224	257	208	0,0773%	759	7

Bron: Coelo digitale atlas 2024. De bedragen voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de totale woonlasten zijn in euro's. Nummer 1 heeft de laagste woonlasten, nummer 349 de hoogste. De woonlasten in Noordoostpolder liggen onder het landelijk gemiddelde.
In 49 procent van de gemeenten liggen de woonlasten tussen de € 800 en € 1000.

Kwijtscheldingsbeleid

Gemeenten kunnen bij de kwijtschelding van gemeentelijke belastingschulden maximaal 100% van de bijstandsnorm als kosten van bestaan in aanmerking nemen. Bij het verlenen van kwijtschelding is de gemeente gebonden aan de beleidsregels uit de "Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990". De gemeente Noordoostpolder verleent kwijtschelding voor de volgende heffingen:

- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing particulieren, en
- Onroerendezaakbelastingen.

Het aantal verzoeken om kwijtschelding over 2024 is 1.233. Van deze verzoeken is ruim 23,5% afgewezen. Het aantal kwijtscheldingsverzoeken is ten opzichte van de afgelopen jaren toegenomen. In 2024 is het aantal toegekende verzoeken om kwijtschelding toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren.

De totale kwijtscheldingen over 2024 zijn als volgt:

Bedragen x € 1.000	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Kwijtschelding Lokale heffingen	**2024**	**2024**	**2024**	**2024**
Afvalstoffenheffing	-275	-275	-296	21
Rioolheffing	-180	-180	-164	-16
Onroerende zaakbelasting	-2	-2	-1	-1
Gerealiseerd Saldo	**-457**	**-457**	**-461**	**4**

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt inzicht verstrekt in de financiële weerbaarheid van de gemeente. Kaderstelling daartoe is opgenomen in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement van de gemeente Noordoostpolder.

Beleid

In de nota weerstandsvermogen en risicomanagement is bepaald welke instrumenten ingezet worden voor de financiering van de incidentele en structurele risico's. Gemeenten moeten zelf een beleidslijn formuleren over de in hun organisatie noodzakelijk geachte weerstandscapaciteit in relatie tot de specifieke risico's. In deze nota wordt eerst een uitleg van de belangrijkste begrippen gegeven, de weerstandscapaciteit nader toegelicht en volgt een inventarisatie van de risico's. Deze risico's kunnen jaarlijks wijzigen afhankelijk van bijvoorbeeld wijzigende wet- en regelgeving of actuele gebeurtenissen.

De belangrijkste definities en toelichting daarop zijn de volgende:

- het weerstandsvermogen is te definiëren als "het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde de taken te kunnen voortzetten, zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt". Deze risico's zijn niet gedekt middels de begroting of waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden en het saldo weerstandscapaciteit minus risico's positief is. Voor het beoordelen van het weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en de achtergronden van de risico's in relatie tot de aanwezige weerstandscapaciteit.
- de weerstandscapaciteit is te definiëren als "aanwezige middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden". Onder aanwezige middelen is onder andere te verstaan: algemene reserves, bestemmingsreserves, stille reserves.

Voor verdere uiteenzetting van de doelen en definities omtrent het beleid weerstandscapaciteit en risico's verwijzen wij naar genoemde nota.

In artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording is het belang aangegeven van het voeren van een adequaat risicomanagementbeleid. Uit dit artikel volgt dat de paragraaf over het weerstandsvermogen tenminste bevat:

- het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- kengetallen;
- een beoordeling van de onderlinge verhoudingen tussen kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Inventarisatie risico's

Een risico is een onzekere gebeurtenis met een kans van optreden en gevolgen voor de afgesproken doelstellingen. Dit betreft naast financiële ook niet-financiële risico's.

De risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen, hetzij middels de begroting of waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten.

Er heeft een inventarisatie plaats gevonden van risico's welke aanwezig zouden kunnen zijn, daarvan zijn de top 10 risico's met de grootste financiële impact opgenomen in deze paragraaf en een overzicht van de top 10 niet kwantificeerbare risico's. Naast de beschrijving van de risico's is per risico ook aangegeven welke beheersmaatregelen zijn getroffen.

Kwantificeerbare risico's

Een overzicht van de top 10 kwantificeerbare risico's is hieronder opgenomen.

1. Grondexploitatie

Omschrijving risico

Het exploiteren van grond is risicovol. Het gaat vaak om langlopende exploitaties, waarbij schattingen gedaan worden. Bijvoorbeeld over marktontwikkelingen, ontwikkelsnelheid, kosten en opbrengsten. Op macro-economische ontwikkelingen, zoals de conjunctuur en rentestand hebben wij als gemeente geen invloed. Maar we kunnen deze ontwikkelingen wel signaleren en er goed op anticiperen. De gemeente Noordoostpolder heeft voor circa € 5,8 miljoen aan verliesvoorzieningen getroffen op de in exploitatie genomen bouwgronden (BIE's). Daarmee zijn de financiële risico's voor de grondexploitaties teruggebracht naar een acceptabel niveau onder de huidige waardering van de gronden. Verder is er binnen de Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG) een bedrag van circa € 7,6 miljoen opgenomen als benodigde risicobuffer voor de BIE's en de strategische gronden die onder de Materiële Vaste Activa (MVA) staan en toekomstige claims.

In de grondexploitatie Marknesse Zuid fase 3 worden op dit moment geen kavels verkocht. Dit komt door een hoger beroep dat over onder andere dit perceel speelt tussen de partij welke de grond heeft verkocht aan de gemeente en een eerdere eigenaar van de grond. In de rechtszaak wordt bepaald of het hoger beroep behandeld wordt of op de slaaprol blijft. Gezien de doorlooptijd van dit juridische dossier is het onduidelijk wanneer er kavels in Marknesse fase 3 verkocht kunnen worden. De gemeente hoopt dat er spoedig een positieve uitkomst is voor de mensen die nu in onzekerheid verkeren en in deze fase wonen. Het risicoprofiel is onzeker en niet te schatten (juridisch-financieel).

Oorzaak risico

Het gaat veelal over langlopende exploitaties, waarbij schattingen gedaan worden. Marktontwikkelingen, economische omstandigheden en inspraak van belanghebbende kunnen invloed hebben op de reëelheid van de inschattingen.

Mogelijk gevolg

Bij wijzigingen van marktontwikkelingen, economische omstandigheden en gevolgen van inspraak belanghebbenden kunnen de inschattingen moeten worden bijgesteld, hetgeen (belangrijke) effecten op het resultaat kan hebben.

Beheersmaatregel

Wanneer er een tekort op een grondexploitatie wordt geprognosticeerd, dan wordt er direct een verliesvoorziening gevormd, ter grootte van dit volledige verlies.
Er wordt een kwantitatieve risicowaardering uitgevoerd bij actieve grondexploitaties. Dit aan de hand van een Monte Carlo-analyse. Idem bij strategische gronden (MVA). Op deze wijze kan tijdig geanticipeerd worden op mogelijke tegenvallers door bijvoorbeeld de snelheid van de kaveluitgifte aan te passen en investeringen uit te stellen (bijvoorbeeld woonrijp maken). Ook wordt er gekeken of het programma nog voldoet aan de huidige marktvraag. Indien nodig kan hier op ingespeeld worden door de plannen tussentijds aan te passen.
De grondexploitaties worden bij voorkeur klein gehouden qua omvang (meer overzichtelijk) en er wordt daar waar mogelijk een duidelijke fasering aangebracht. Hierdoor lopen de kosten en opbrengsten per fase zoveel mogelijk in elkaars pas.

Omvang risico in euro's:	€ 7.592.557
Kans dat het risico plaatsvindt:	Divers
Financieel effect in euro's:	€ 4.122.040

2. Tertiaire achtervang

Omschrijving risico
De gemeente staat garant voor leningen van de woningcorporaties. Woningcorporaties kunnen door deze garantstelling geld lenen tegen een lagere rente. De gemeente vervult een tertiaire achtervangfunctie. Dit betekent dat het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) eerst aansprakelijk wordt gesteld en de onderlinge waarborg van woningcorporaties (het zogenaamde obligo). Voor zover het WSW en het obligo niet kan bijdragen, zal de gemeente (25%) tezamen met het Rijk (50%) en overige Nederlandse gemeenten (25%) verplicht zijn om een renteloze lening te verstrekken aan het WSW. Daarom heet onze garantstelling een tertiaire (= 3e) garantstelling. Wij staan nu garant voor in totaal € 132 miljoen. Vanaf 1 augustus 2021 is het risico nog verder verlaagd door nieuwe generieke achtervangovereenkomsten, waarbij er veranderingen zijn aangebracht in de verdeling die ten gunste zijn van de gemeenten. De afgelopen jaren is er bij de gemeente geen beroep gedaan op de garantstellingen. Het risicoprofiel wordt als zeer laag geschat.

Oorzaak
Het betreft een externe risico die zich voordoet als woningcorporaties niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen en het Waarborgfonds en de onderlinge waarborg van woningcorporaties reeds zijn aangesproken.

Mogelijk gevolg
Aantrekken van leningen die vervolgens renteloos moeten worden verstrekt aan de woningbouwcorporaties en in het uiterste geval niet terugbetaald kunnen worden.

Beheersmaatregel
De beheersing van de geldleningen rust vooral bij de WSW. Met de corporaties zijn borgingsplafonds afgesproken. Het borgingsplafond is het bedrag dat een corporatie in een aangegeven periode maximaal mag lenen. Voor borging komen alleen activiteiten in aanmerking die behoren tot de bestedingsdoelen, zoals genoemd in de achtervang overeenkomst. Jaarlijks verstrekt de WSW een overzicht aan de gemeenten waarin de financiële ratio's van de woningcorporaties zijn weergegeven inclusief vermelding van grenswaarden. Voor de corporaties waarin de gemeente in de achtervang staat zijn de werkelijke ratio's allen (behoorlijk) gunstiger dan de grenswaarde.

Omvang risico in euro's:	€ 33.008.000
Kans dat het risico plaatsvindt:	10%
Financieel effect in euro's:	€ 3.300.800

3. Jeugd

Omschrijving risico
Bij jeugdhulp spreken we over een openeinderegeling, omdat de inwoners altijd een beroep moeten kunnen doen op noodzakelijke zorg. De laatste twee jaren blijft het aantal unieke cliënten stabiel of neemt bij sommige zorg zelfs wat af. Dat geeft geenszins garantie dat deze trend doorzet, ook al zet de gemeente er, door middel van preventie, wel op in. We zien dat de zorgvraag vooral binnen de GGZ toeneemt. Onderzocht wordt of dit een trend is. We moeten ons bewust blijven dat het risico bestaat dat deze lasten kunnen fluctueren.
Mogelijk risico is dat de tarieven met de nieuwe contracten verder stijgen en hoger worden dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.
In overleg met de "club van wijzen" en de VNG is door het Rijk een besparing op jeugdhulp doorgevoerd met ingang van 2026, dit als gevolg van de Hervormingsagenda jeugd. In hoeverre deze besparingen realistisch en haalbaar zijn is op dit moment lastig te duiden. De besparingen die gerealiseerd moeten worden door middel van de maatregelen zullen strak gemonitord worden door het Rijk. Het is nog niet duidelijk op welke wijze gemeenten structureel gecompenseerd worden, als de maatregelen niet de juiste uitwerking blijken te hebben.

Oorzaak
Jeugdhulp is een openeinderegeling. Meer duidelijkheid moet er nog komen over tariefstijgingen en welke gevolgen de aangepaste producten bij gezinshuizen, behandeld wonen en 3-milieu's zal hebben op de financiën. Effectuering besparingen vanuit de Hervormingsagenda Jeugd is onzeker.

Mogelijk gevolg
Financiële tekorten m.n. als de effectuering van de beoogde besparingen onvoldoende zijn.

Beheersmaatregel
Er zijn diverse beheersmaatregelen om dit risico te mitigeren, zoals:

- Innovaties worden gemonitord om vast te stellen of ze werken.
- Bij de complexere casuïstiek vindt er vanuit meerdere expertises een nadere analyse plaats.
- Er wordt regie gevoerd op de noodzakelijkheid van de voorziening.
- Bij herindicatie wordt er bekeken op welke wijze er afgeschaald kan worden.

Echter blijft het een openeinderegeling, waarbij de instroom niet kan worden tegengehouden indien de zorg noodzakelijk wordt geacht.

Omvang risico in euro's:	€ 3.500.000
Kans dat het risico plaatsvindt:	70%
Financieel effect in euro's:	€ 2.450.000

4. Garantstelling HVC

Omschrijving risico
De gemeente Noordoostpolder is aandeelhouder van HVC en staat garant voor deze onderneming. Daarvoor ontvangen wij jaarlijks een vergoeding van HVC. In 2023 was dat € 104.618.

Oorzaak
De gemeente Noordoostpolder is aandeelhouder van HVC en staat garant voor een beperkt percentage van de aandelen.

Mogelijk gevolg
Inroepen van garantiestelling door banken.

Beheersmaatregel
In de algemene vergadering van aandeelhouders zijn solvabiliteitseisen vastgesteld en HVC werkt toe naar een solvabiliteit van 25%, wat verwacht wordt medio 2027 bereikt te zijn.

Omvang risico in euro's:	€ 9.590.000
Kans dat het risico plaatsvindt:	10%
Financieel effect in euro's:	€ 959.000

5. Participatie en minimabeleid

Omschrijving risico
Bij het minimabeleid komen de eventuele tekorten voor het grootste deel voor rekening van de gemeenten. Rijksbeleid met uitgavenplafonds bepaalt hoeveel middelen de gemeente van het Rijk ontvangt om de kosten te dekken. De economie bepaalt uiteindelijk welke vragen de gemeente moet beantwoorden. Hierdoor bestaat het risico dat de uitgaven hoger worden dan waar gemeenten door het Rijk voor worden gecompenseerd.
Als de economische onzekerheid toeneemt, zal de vraag naar meer en vaker ondersteuning toenemen en zal het ook direct zijn weerslag vinden op de bijstandsuitkeringen.
Voor het bekostigen van de uitkeringen, ontvangen gemeenten binnen de Participatiewet een gebundelde uitkering bekend onder de naam BUIG. Doordat hier sprake is van een landelijk budget met objectieve verdelingen kan het zijn dat het landelijk budget niet hoog genoeg is om de kosten te dekken, of dat de middelen niet toereikend zijn voor de specifieke situatie van onze gemeente. De vangnetregeling die hiervoor bedoeld is, waarin een deel van de tekorten wordt afgetopt, wordt in het volgende jaar pas uitgekeerd.
Sinds 2022 wordt de loonkostensubsidie (LKS) over de gemeenten niet meer verdeeld via het objectief verdeelmodel, maar op basis van de laatst bekende realisaties. Bij de vaststelling van het voorlopige LKS budget wordt uitgegaan van de realisaties twee jaar (T-2) voorafgaand van het budgetjaar. Bij het definitieve budget zal van de realisatie van het voorgaande jaar (T-1) worden uitgegaan. Bij een toenemende trend van LKS liggen de uitgaven boven de inkomsten. Hierbij is het risico aanwezig dat, wanneer de groei sterker is dan onze eigen verwachting, er een tijdelijk tekort ontstaat.

Bij het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) bestaan er financiële risico's voor de gemeente. Bedrijfskredieten worden door de gemeente voorgefinancierd, hetgeen in het jaar erop weer wordt vergoed door het Rijk. In de jaren erna moet de gemeente 75% van de verstrekkingen weer terugbetalen, waarbij het risico aanwezig is dat de aflossingen door de ondernemers hierop achterblijft.
Voor overige inkomensregelingen geldt, dat er mogelijk sprake is van minder gebruik dan er in potentie rechthebbenden zijn. De begroting is gebaseerd op het werkelijke gebruik. Doordat mensen verder in de knel komen en/of omdat er op onderdelen acties worden gedaan om onze regelingen beter bekend te maken, kan er sprake zijn van toenemend gebruik. Ditzelfde geldt voor mogelijke verbeteringen, ten behoeve van de positie van onze inwoners, die voortvloeien uit lopende onderzoeken naar ons minimabeleid of onderdelen daarvan.

Oorzaak
Sprake van openeinderegelingen waarbij risico aanwezig is dat kosten niet geheel worden gedekt door de overheid.

Mogelijk gevolg
Met name door economische omstandigheden kan het beroep dat op de verschillende regelingen wordt gedaan tot hogere uitgaven leiden dan door de overheid wordt bekostigd.

Beheersmaatregel
Er zijn diverse beheersmaatregelen om dit risico te mitigeren, zoals:

- Door zoveel mogelijk te zorgen voor uitstroom, zal de BUIG minder belast worden.
- Sturen op dat werken loont, hierdoor wordt er minder gebruik gemaakt van de bijstand en het minimabeleid.
- Er vindt scholing plaats via de Werkcorporatie (WeCo), hierdoor worden mensen in een betere positie naar werk gebracht.

Omvang risico in euro's:	€ 1.830.000
Kans dat het risico plaatsvindt:	Divers
Financieel effect in euro's:	€ 839.000

6. Informatieveiligheid en privacyrisico's

Omschrijving risico
We zien een sterke toename van het aantal en de impact van cyber-en gedigitaliseerde criminaliteit, ook bij gemeenten. Belangrijk is om op te merken dat 100% veilig en toekomstbestendig niet bestaat; kwetsbaarheden, dreigingen en daarmee ook het informatiebeveiligingsproces, veranderen continu. Wij zijn als gemeente constant in beweging en spelen in op nieuwe ontwikkelingen en treffen passende maatregelen op basis van risicomanagement. Welke dit zijn staat beschreven in de paragraaf Bedrijfsvoering, onder het kopje Informatieveiligheid en privacy.
Hiermee doen we zo veel als mogelijk om te voorkomen dat we als gemeente gehackt worden of dat onze dienstverlening langdurig verstoord wordt. Maar de impact van een cyberincident kan heel groot zijn. Ook financieel gezien kan de impact aanzienlijk zijn. De kosten als gevolg van bijvoorbeeld een kwetsbaarheid in software, een hack of ransomware kunnen oplopen van enkele duizenden euro's tot een paar miljoen euro. Daarnaast is het mogelijk dat de gemeente bijvoorbeeld als gevolg van een datalek of cyberincident, een boete opgelegd kan krijgen door de toezichthoudende autoriteiten.

Oorzaak
Het uitvallen van een of meerdere ICT-systemen of door een volledige storing/hack/ransomware.

Mogelijk gevolg
De continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening onder druk komen te staan en (persoons)gegevens van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners kunnen onderschept of verwijderd worden.

Beheersmaatregel
Als gemeente zijn we wettelijk verplicht om aan standaarden met betrekking tot informatieveiligheid te voldoen, zoals de (u)AVG, NIS-2 en de Nederlandse Cybersecuritywet die medio 2025 van kracht wordt. Hiervoor zijn er beheersmaatregelen voor de overheid (BIO 2.0), maar het risico is niet uit te sluiten.

Omvang risico in euro's:	€ 5.000.000
Kans dat het risico plaatsvindt:	10%
Financieel effect in euro's:	€ 500.000

7. Ketenpartners

Omschrijving risico
Als gemeente zijn wij onderdeel van een keten (gemeenschappelijke partijen zoals de provincie, samenwerkingspartners en leveranciers). Als gemeente zijn wij afhankelijk van leverende en uitvoerende partijen. Wanneer deze partijen onvoldoende kwaliteit leveren of onvoldoende financieel gezond zijn, heeft dit mogelijk effect op de taken waarvoor de gemeente Noordoostpolder verantwoordelijk is.

Oorzaak
Afhankelijkheid van de keten.

Mogelijk gevolg
Wanneer de keten niet werkt en de verantwoordelijkheid blijft, moeten eventuele leveranties of diensten bij een andere organisatie worden ingekocht. Dit kan door marktwerking leiden tot hogere kosten. Wanneer ketenpartners onvoldoende kwaliteit leveren met betrekking tot de diensten of producten die onder verantwoordelijkheid van de gemeente worden geleverd, kan er imagoschade ontstaan. De gemeente is immers aanspreekpunt.

Beheersmaatregel
Diverse controles op datgene wat geleverd wordt, bijvoorbeeld door cliënten te verifiëren. Overleggen met leveranciers, zitting in bestuur (gemeenschappelijke regelingen), etc. Voor de verbonden partijen is een nota opgesteld waarin omvang en beheer van de verbonden partijen is weergegeven.

Omvang risico in euro's:	€ 1.237.000
Kans dat het risico plaatsvindt:	30%
Financieel effect in euro's:	€ 371.000

8. WMO

Omschrijving risico
De burgers moeten een beroep kunnen doen op WMO als dat noodzakelijk is, ook als het budget niet toereikend is. We spreken bij de WMO-regeling van een openeinderegeling. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden welke impact bijvoorbeeld de vergrijzing zal hebben op het rijksbeleid van onder andere "langer thuis wonen". De afgelopen jaren is het aantal burgers dat gebruik maakt van huishoudelijke ondersteuning toegenomen. Met de invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage wordt de hoogte van de eigen bijdrage bij alle maatwerkvoorzieningen afhankelijk van het inkomen. Deze wijziging gaat per 1 januari 2026 in. Hoe de nieuwe, inkomensafhankelijke eigen bijdrage precies uit komt te zien wordt in de komende periode verder uitgewerkt. Welke gevolgen dit zal gaan krijgen op het aantal indicaties voor huishoudelijke ondersteuning is nog niet in te schatten. Ook de al eerdergenoemde indexatie van de tarieven kan anders uitpakken dan voorspeld. Dat deze onderwerpen onzekerheden met zich meebrengen is bij eenieder bekend, maar we zullen daar ook dit jaar weer rekening mee moeten houden.
De ontwikkelingen die worden ingezet op het gebied van beschermd wonen brengen weer nieuwe onzekerheden met zich mee. Beschermd wonen is voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. In 2022 is er een start gemaakt met de voorbereidingen van de doordecentralisatie van beschermd wonen van de centrumgemeenten naar alle gemeenten. De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen zijn wederom uitgesteld.
Het kabinet heeft op het moment van schrijven nog geen duidelijkheid gegeven hoe met het zogenaamde woonplaatsbeginsel bij beschermd wonen wordt omgegaan. Een nieuwe streefdatum is nog niet bekend. Daarvoor moet de wet eerst door beide kamers worden behandeld. Hierdoor nemen de financiële risico's toe, ook omdat binnen Flevoland sprake is van een afname van het totale budget van 22%. De overschotten die er tot dusver zijn en mogelijk verdwijnen worden namelijk gebruikt voor de bekostiging van andere regionale Wmo-voorzieningen. De huidige aanname laten vooralsnog voor de gemeente geen negatief effect zien. Maar de werkelijke cijfers in de toekomst kunnen leiden tot keuzes, alternatieve oplossingen of dat wel dekking moet worden gezocht.

Oorzaak
WMO is een openeinderegeling. Vergoeding door het Rijk voor de effecten van de dubbele vergrijzing zijn ongewis. Effectuering van inkomensafhankelijke eigen bijdragen en ontwikkelingen t.a.v. beschermd wonen brengen onzekerheden met zich mee.

Mogelijk gevolg
Financiële tekorten.

Beheersmaatregel
De WMO is een openeinderegeling, waarbij de instroom niet kan worden gereguleerd. Indien de voorziening noodzakelijk is, dan wordt deze gegeven. Er wordt wel getoetst op de noodzakelijkheid van de voorziening en er wordt afgeschaald waar mogelijk door regie hierop te voeren.

Omvang risico in euro's:	€ 640.000
Kans dat het risico plaatsvindt:	50%
Financieel effect in euro's:	€ 320.000

9. Schade door uitval ICT-systemen

Omschrijving risico
Voor het overgrote deel van de gemeentelijke processen worden diverse processpecifieke en ondersteunende applicaties en infrastructuren gebruikt. Gedeeltelijke of gehele uitval van stroom voor deze voorzieningen is een risico voor de bedrijfscontinuïteit. In het bedrijfscontinuïteitsplan wordt bij uitval het crisisbeheersteam ingezet om mitigerende maatregelen te nemen. Uitval van het netwerk van de gemeente (geautomatiseerde informatievoorziening) en uitval van de stroomvoorziening worden hierin specifiek vermeld. Om risico's te beperken zijn en worden voortdurend maatregelen genomen om te risico's te beperken. Te noemen zijn noodaggregaat GH en GW en UPS; datacentra zijn dubbel uitgevoerd (redundant) en data veiligstellende voorzieningen. Daarnaast zorgt de ontwikkeling van leverancier voor een verplaatsing van lokale voorzieningen naar online (Cloud) omgevingen.

Oorzaak
Door (tijdelijke) stroomuitval van applicaties en infrastructuur, waaronder schade door interferentie van internetfeed.

Mogelijk gevolg
Discontinuïteit van een of meerdere processen / dienstverlening.

Beheersmaatregel
Er wordt reeds en aanvullend gewerkt aan vermindering van de risico's van stroomuitval (backupvoorzieningen, redundantie inbouw etc.). Door de steeds verdergaande Cloudtransitie ('verSaaS-ing') worden risico's voor uitval van systemen (door hacks, stroomuitval of andersinds) middels contractuele afspraken (SLA) overdragen aan de cloud-leveranciers. Met in SLA's gegarandeerde uptime van 99,9% is 0,1% uitval per jaar, 1,5 dag het equivalent.

Omvang risico in euro's:	€ 450.000
Kans dat het risico plaatsvindt:	70%
Financieel effect in euro's:	€ 315.000

10. Toename problematische schulden

Omschrijving risico
De afgelopen jaren wordt er een toename van het aantal huishoudens met problematische schulden geconstateerd (CBS, Divosa, Humanitas). Deze stijging vindt ook in de Noordoostpolder plaats. Dit houdt onder meer in dat in de gemeente een toenemend aantal inwoners een beroep doet op schuldhulpverlening bij de gemeente. Daarnaast is er bijna een verdubbeling van het aantal vroegsignaleringen in 2024 ten opzichte van 2023. Dit zijn signalen die door schuldeisers (verhuurders, verzekeraars, energiemaatschappijen, etc.) aan de gemeente worden gegeven als er sprake is van een (beginnende) betalingsachterstand zodat de gemeente kan proberen te helpen om problematische schulden te voorkomen.
Naast de toename van het aantal huishoudens met schulden en aantal vroegsignaleringen, was één van de kabinetsdoelstellingen van het vorige kabinet een halvering van het aantal huishoudens met problematische schulden in 2030. Dit houdt in dat, terwijl het aantal huishoudens met problematische schulden toeneemt, vanuit het Rijk een halvering beoogd wordt. Hiervoor heeft het Rijk landelijk € 40 miljoen beschikbaar gesteld middels de algemene uitkering. Omgerekend naar de Noordoostpolder zou dit ongeveer € 110.000 inhouden (exacte bedrag nog niet duidelijk). In hoeverre dit ook een doelstelling blijft in het huidige kabinet is niet duidelijk.

Oorzaak
De afgelopen jaren wordt er een toename van het aantal huishoudens met problematische schulden geconstateerd.

Mogelijk gevolg
Toenemend beroep op schuldhulpverlening bij de gemeente.

Beheersmaatregel
Als deze ontwikkeling doorzet moet de gemeente extra inzet plegen om zo de aantallen huishoudens met problematische schulden zo veel mogelijk te voorkomen (vroegsignalering). Daarnaast is dan extra inzet nodig om de beoogde halvering ter realiseren. Hiervoor kijken we ook kritisch naar het anders inrichten van processen en samenwerking met partners. Het is nog onduidelijk hoeveel de exacte toename aan werk zal zijn, maar de inschatting is dat extra inzet noodzakelijk is (1-2 fte).

Omvang risico in euro's:	€ 160.000
Kans dat het risico plaatsvindt:	70%
Financieel effect in euro's:	€ 112.000

Niet kwantificeerbare risico's

De top 10 geïnventariseerde niet kwantificeerbare risico's verantwoorden we hieronder.

1. Overbelasting energienetwerk

Omschrijving risico
Het elektriciteitsnet in de Noordoostpolder is de afgelopen jaren steeds voller geraakt. De energietransitie is volop in gang; voor de woningbouw is aardgasloos de norm en de populariteit van zonnepanelen en elektrische auto's neemt toe. Dit zorgt voor een grotere belasting op het elektriciteitsnet, dan dat momenteel beschikbaar is. Netbeheerder Liander is inmiddels een project gestart om onder andere in de Noordoostpolder het elektriciteitsnet te verzwaren. Dit project wordt naar alle waarschijnlijkheid afgerond in het jaar 2028.
Daarnaast wordt door netbeheerder TenneT gewerkt aan de verzwaring van de hoogspanningsnetten, omdat deze ook de limiet van de capaciteit heeft bereikt. In gemeente Noordoostpolder geldt dit voor grote aansluitingen die nodig zijn voor het terugleveren van energie. De benodigde verzwaring van de hoogspanningsnetten zal in de periode 2024 t/m 2031 fasegewijs worden uitgevoerd.

Oorzaak risico
Het elektriciteitsnet in de Noordoostpolder is de afgelopen jaren steeds voller geraakt. De energietransitie is volop in gang; voor de woningbouw is aardgasloos de norm en de populariteit van zonnepanelen en elektrische auto's neemt toe. Dit zorgt voor een grotere belasting op het elektriciteitsnet, dan dat momenteel beschikbaar is.

Mogelijk gevolg
Voor nieuwe projecten die de gemeente uitvoert zijn deze beperkingen van energiecapaciteit een risico. Bijvoorbeeld voor de bouw van een zwembad, school, MFA of Zorgplein. Vooralsnog levert het aansluiten van woningbouw (kleinverbruik) in de gemeente Noordoostpolder geen problemen op, maar de gewenste maatschappelijke voorzieningen in woonwijken lopen het risico niet aangesloten te kunnen worden op het elektriciteitsnet. De norm is dat deze gebouwen aardgasloos zijn. Hierbij wordt vervolgens een beroep gedaan op het elektriciteitsnetwerk. Door de beperking (netcongestie) vraagt dit een aanpassing van het energiesysteem, welke van invloed kan zijn op de planning en doorlooptijd van het project. Ook bij de uitgifte van gronden voor bedrijfskavels bestaat het risico dat bedrijven niet over het gewenste vermogen kunnen beschikken. Dit laatste risico kan invloed hebben op de uitgifte van bedrijfskavels en daardoor van invloed zijn op de (risico-) waardering van de grondexploitaties.

Beheersmaatregel
Met betrekking tot de toegang van het energienetwerk is de gemeente faciliterend. Actief wordt daarin de afstemming gezocht en onderhouden met de netwerkbeheerders voor projecten die binnen de gemeente Noordoostpolder in uitvoering zijn.
Op regionaal niveau is binnen provincie Flevoland een EnergyBoard opgericht waarin bestuurders van gemeenten, waterschap en provincie periodiek de actuele situatie bespreken met de netbeheerders TenneT en Liander. Waar nodig en mogelijk worden hier besluiten genomen die nodig zijn om de voortgang van het aanpassingen aan het energienetwerk te borgen.
Onderdeel van deze regionale organisatie is onder andere de TaskForce Netcongestie waarin wordt gewerkt aan de kortetermijnoplossingen die netcongestie tegengaan, zoals Energyhubs. Vanaf 2025 werkt gemeente Noordoostpolder met gemeente Urk en Liander in het actieplan Noordelijk Flevoland actief samen aan de voortgang van de netuitbreiding in Noordelijk Flevoland.
Gemeente Noordoostpolder levert eveneens proactief haar bijdrage aan voorbereidingen van het op middellange termijn toekomstbestendig zijn van het hoogspanningsnetwerk. Dit betreft onder anderen de 380 kV verbindingen Vierverlaten-Ens en Diemen-Ens.

2. Ontwikkelingen arbeidsmarkt

Omschrijving risico
De krapte op de arbeidsmarkt is onveranderd. Het risico hierin is dat we als gemeente nog steeds onvoldoende kundig personeel kunnen werven en ook behouden voor onze organisatie. Hierdoor is de kans aanwezig dat beleid niet uitgevoerd kan worden en de gestelde doelen niet worden behaald.
Het werven van personeel vraagt veel tijd en aandacht. De verwachting is dat deze trend zich onverminderd doorzet. Vacatures op alle vakgebieden zijn moeilijk vervulbaar. Er was en is een tekort aan medewerkers in iedere branche.
In de paragraaf bedrijfsvoering onderdeel Human Resources wordt aangegeven hoe wij als organisatie hierop zo goed mogelijk inspelen.
Daarnaast kijken we kritisch naar de taken die we als gemeente uitvoeren. Moet het nu, kan het later of betekent het dat we externen inhuren totdat een vacature is ingevuld of bijvoorbeeld omdat een vraagstuk om specialistische kennis vraagt. Dit leidt tot extra personele kosten. We blijven daarom kritisch op inzet van externen en kosten die dit met zich meebrengt.

Oorzaak risico
De krapte op de arbeidsmarkt is onveranderd.

Mogelijk gevolg
- Schade door aantasting van de arbeidscapaciteit en kwaliteit van arbeid door het niet kunnen werven en behouden van personeel.
- Extra financiële middelen nodig voor werven van medewerkers en inhuur van externen.
- Werkdruk neemt toe, wat kan leiden tot extra uitval (ziekte).
- Nieuw beleid kan niet worden uitgevoerd, vanwege geen beschikbare capaciteit.
- Kennisverlies, door personeel wat uit dienst treedt.

Beheersmaatregel
Zie hiervoor de paragraaf bedrijfsvoering, onderdeel HR van de begroting.

3. Stikstofregelgeving

Omschrijving risico
We hebben hoge ambities als het gaat om woningbouw en aanpassing van de leefomgeving door bijvoorbeeld klimaatadaptieve maatregelen. De stikstof regels kunnen belemmerend werken om dergelijke ambities te behalen.

Oorzaak risico
Stikstofregelgeving als reactie op impact stikstof op natuur.

Mogelijk gevolg
Door stikstofregelingen kan het nastreven van onze ambities langer duren en hogere kosten met zich meebrengen.

Beheersmaatregel
De provincie Flevoland heeft in 2023 het Flevolands Programma Landelijk gebied (FPLG) gemaakt. Dat is ingediend bij het Rijk om aanspraak te kunnen maken op gelden die beschikbaar komen voor het aanpakken van de natuur- en waterkwaliteitsproblemen in het landelijk gebied. De stikstofopgave is daar één van. Daarnaast helpen we agrariërs die gebruik willen maken van de landelijke uitkoopregeling. Dat doen we bijvoorbeeld door hen te begeleiden bij hun verzoeken om de bestemming van hun bedrijf te wijzigen.

4. Klimaatverandering, -adaptatie

Omschrijving risico
Ons klimaat verandert. Dit heeft direct effect op onze samenleving, leefomgeving, infrastructuur, bouwnormen etc. De klimaatverandering vraagt om aanpassingen die niet altijd zijn ingecalculeerd. Dit kan betekenen dat bij nieuwe ontwikkelingen hogere kosten moeten worden gemaakt, of dat er kosten ontstaan door schade die ontstaat door klimaatverandering.

Oorzaak risico
Impact van klimaatverandering op onze samenleving, leefomgeving, infrastructuur, bouwnormen etc.

Mogelijk gevolg
Aantasting van lucht, bodem, water of leefomgeving. Het onvoldoende of te laat rekening houden met de klimaatverandering kan leiden tot schade of hogere kosten. Daarnaast is de verwachting vanuit de maatschappij dat de overheid hier zorg voor draagt. Wanneer dit niet gedaan wordt leidt dit mogelijk tot imagoschade.

Beheersmaatregel
Wereldwijd (Akkoord van Parijs) en landelijk (Klimaatwet) worden maatregelen genomen om de klimaatverandering af te remmen. Momenteel werken wij aan een programma Klimaat & Energie. Binnen dit programma zal onderzoek gedaan worden, beleid gemaakt en geëvalueerd worden om de effecten van klimaatverandering op de samenleving te verminderen.

Vooralsnog ontbreekt een nationale aanpak voor het uitvoeren van klimaatadaptieve maatregelen. De ontbrekende aanpak heeft het Rijk nog in voorbereiding door:

- Concreet doelen voor een klimaatbestendige gebouwde omgeving te maken naar provincies, waterschappen en gemeenten en daarin naar 2050 tussendoelen op te nemen.
- De huidige aanpak niet langer vrijblijvend te laten zijn door de regie meer naar zich toe te trekken en de uit te voeren maatregelen meer wettelijk te willen waarborgen.
- Randvoorwaarden op te stellen om daarmee een noodzakelijke versnelling te bewerkstelligen.
- De snelheid waarop we de klimaatadaptieve doelen moeten realiseren te monitoren.

We doen in de ruimtelijke ordening, bouwopgave en energietransitie al grote investeringen voor een lange tijd, die ook bestand moet zijn tegen het toekomstige klimaat.

5. Grote projecten

Omschrijving risico
De gemeenteraad heeft begin 2018 het Uitvoeringsprogramma Voorzien in Vastgoed (VIV) vastgesteld. Dit programma is een langetermijnagenda die aangeeft hoe we onze ambities op het gebied van ons vastgoed willen waarmaken, voor welke accommodaties we op welk moment een investering verwachten en hoe we die bekostigen. Jaarlijks stellen we een concreet Uitvoeringsjaarplan VIV op. We zitten momenteel in een fase waarin veel deelprojecten van plan- naar uitvoeringsfase gaan. Echter, de oplopende bouwkosten door schaarste materialen, stijgende loonkosten en nieuwe duurzaamheidseisen leiden tot forse onzekerheden over budgetten. Dit geldt voor (bijna) alle vastgoedprojecten.

Oorzaak risico
We zitten momenteel in een fase waarin veel deelprojecten van plan- naar uitvoeringsfase gaan. Echter, de oplopende bouwkosten door schaarste materialen, stijgende loonkosten en nieuwe duurzaamheidseisen leiden tot forse onzekerheden over budgetten.

Mogelijk gevolg
Grotere onzekerheden en hogere bouwkosten leiden tot vertragingen of noodzakelijke aanpassingen in de plannen. Per project moet de afweging gemaakt worden of de geplande renovatie logisch is vanwege de toegenomen kosten tegenover nieuwbouw die het gebouw verder kan optimaliseren en verduurzamen. De hogere bouwkosten zullen leiden tot aanvullende budgetaanvragen.
De onzekerheden leveren ook problemen in de organisatie op. Er is meer inzet nodig om projecten in goede banen te leiden. Daarnaast kunnen vertragingen en noodzakelijke aanpassingen leiden tot schade aan het imago van de gemeente.

Beheersmaatregel
Alle projecten monitoren we en waar nodig werken we aan alternatieven. Voorbeeld hiervan is de zoektocht in 2023 naar een alternatief voor de te dure renovatie en verbouw van het Bosbad. Wanneer het risico te hoog wordt kan vermijding optreden (afblazen van projecten). In 2024 heeft de gemeenteraad het normbedrag herijkt. Dit heeft geleid tot een verhoging van de gemiddelde prijs per m2, dit geldt zowel voor nieuwbouw als renovatie. Hiermee zijn de nieuwe normbedragen in het VIV-budget meer marktconform. Voor de projecten nieuwe Cultuurhuisvesting en Werelderfgoedcentrum Schokland zijn de bedragen nog op PM gezet, daar worden momenteel onderzoeken naar gedaan. Daarnaast zijn in het Perspectief de laatste ontwikkelingen in met name onderwijshuisvesting meegenomen in het VIV-budget. Hierbij ging het om het aanpassen van het aantal leerlingen VO op basis van actuele prognoses en het realiseren van permanente huisvesting voor internationale schakelklassen. Ook zijn er in het VIV-budget nu middelen opgenomen voor het realiseren van nieuwbouw van één schoolgebouw in plaats van renovatie van meerdere oude schoolgebouwen. Dit geldt voor die dorpen waar de scholen gefuseerd zijn (of traject daartoe doorlopen).

6. Omgevingswet

Omschrijving risico
De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Er vinden nog steeds gesprekken tussen Rijk en VNG over de Omgevingswet plaats op het gebied van financiën en het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Het blijft nodig om als programma boven op de ontwikkelingen rondom de Omgevingswet te zitten en waar nodig en mogelijk bij te sturen. Wijzigingen kunnen van invloed zijn op het integraal werkproces, de inrichting van systemen, het werken met de kerninstrumenten, doorlooptijd van het programma, personele inzet en de financiën.

Oorzaak risico
Ontwikkelen en inzetten Digitaal Stelsel als gevolg van invoering Omgevingswet.

Mogelijk gevolg
- Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) wordt ontwikkeld vanuit het Rijk. Hier zijn we afhankelijk van (tijdige) beschikbaarheid (functionaliteiten) en kwaliteit van het DSO. Dit is op het moment merkbaar. Per 1 januari 2024 werken we met het DSO maar dit werkt in de praktijk nog niet optimaal. Het DSO wordt de komende jaren doorontwikkeld wat gepaard zal gaan met wijzigingen. Deze wijzigingen werken door in het integraal werkproces, systemen en communicatie.

- Uitgangspunt dat de Omgevingswet binnen 10 jaar budgetneutraal moet kunnen zijn ingevoerd, blijkt uit inventarisatie van de VNG niet haalbaar. Dit kan ten koste gaan van de doelen van de wet en doet daardoor mogelijk afbreuk aan de investeringen en inspanningen tot nu toe.

Beheersmaatregel
Voor de genoemde risico's geldt dat de ontwikkelingen rondom de Omgevingswet nauw worden gevolgd en waar nodig op wordt ingespeeld. In de programmabegroting opgenomen incidentele middelen voor transitie en invoering van de Omgevingswet is een post onvoorziene uitgaven opgenomen die aangewend kan worden om de gevolgen van de risico's die zich onverhoopt voordoen incidenteel op te kunnen vangen.

7. Energiebeschikbaarheid

Omschrijving risico
Door intercontinentale spanningen en het minimaliseren van aardgas uit Groningen, is de levering van aardgas niet meer vanzelfsprekend. Dit zorgt voor een instabiele markt, hogere gasprijzen en zorgt voor een verschuiving in energiegebruik (van gas naar elektrisch). Daarnaast wordt de energiebelasting voor aardgasverbruik ook jaarlijks stevig verhoogd.
Door de toename van elektriciteitsgebruik, wordt het net overbelast wat leidt tot netcongestie. Dit levert aan meerdere kanten schaarste op, wat een prijsopdrijvend effect zal hebben.

Oorzaak risico
Door intercontinentale spanningen en het minimaliseren van aardgas uit Groningen, is de levering van aardgas niet meer vanzelfsprekend.

Mogelijk gevolg
Hogere lasten vanwege hogere prijzen door schaarste.

Beheersmaatregel
De gas- en elektraprijzen monitoren, waar kan gebruik maken van vaste dan wel dynamische contracten en inzet op een lager energieverbruik.

8. Inflatie

Omschrijving risico
Grondstoffen worden duurder door meerdere factoren. Dit leidt ertoe dat niet alle ambities binnen initieel budget kunnen worden uitgevoerd. Dit vraagt of om een bijstelling van budgetten, of om aanpassingen van ambities.

Mogelijke gevolg
Hogere kosten leiden tot hogere uitgaven. Hogere kosten kunnen leiden tot aanpassing van de ambities, dit kan leiden tot imagoschade indien de verwachtingen niet zijn bijgesteld. Wanneer er in een uitvoeringsplan de eerste stap niet kan worden genomen vanwege budgetproblemen, kan dit vertraging opleveren in de vervolgstappen.

Beheersmaatregelen
We houden de ontwikkelingen wat betreft stijgende kosten nauwlettend in de gaten. Ook vragen we vaker offertes bij meerdere partijen om zo een marktconforme prijs te genereren. Teven stellen we ambities tijdig bij mocht dat nodig zijn en kijken we kritisch of de ambities nog aansluiten bij de markt. Door hier tijdig op te sturen voorkomen we onverwachte (budgettaire) knelpunten waardoor de planning uit zou kunnen lopen.

9. Evenwicht tussen middelen rijk versus overgedragen taken van het rijk

Omschrijving risico
Afgelopen jaren hebben zich gekenmerkt door verschillende crises. Behoort onzekerheid tot ons bestaan, te stellen is dat die afgelopen jaren duidelijk is toegenomen. Dit uit zich enerzijds in beleidsontwikkelingen van de Rijksoverheid, waarbij taken deels in autonomie en deels in medebewind aan de gemeenten worden opgedragen. Anderzijds uit het zich in het bekostigen door de Rijksoverheid van die overgedragen taken. Ten aanzien van de bekostiging door de Rijksoverheid is recent het gemeentefonds herijkt en wordt deze anders verdeeld over de gemeenten. Gezien de impact is gekozen voor een ingroeimodel tot en met het jaar 2026.
Noodzakelijk is dat ondanks de toename aan onzekerheden een evenwicht aanwezig is tussen de opdragen taken van de Rijksoverheid versus de bekostiging door de Rijksoverheid.

Oorzaak risico
Enerzijds externe risico's door wijziging van bekostigingsmethodieken en overdracht taken vanuit het Rijk. Anderzijds interne/vermijdbare risico's als irreële gemeentelijke ambities en onjuist invullen van gemeentelijke ambities.

Mogelijk gevolg
Door de toegenomen onzekerheid is de kans op onevenwichtigheid groter geworden. Ondanks dat de gemeente hecht aan voorspelbaarheid en betrouwbaarheid een groot goed vindt voor haar burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven, zal onevenwichtigheid zijn effect hebben. Dit effect kan zich uiten in aanpassing van het gemeentelijke beleid, bijstelling van tarieven waarmee de gemeentelijke dienstverlening dient te worden bekostigd dan wel het doorvoeren van bezuinigingen dat overigens weer effect kan hebben op de beleidsuitvoering.

Beheersmaatregel
Voortzetten van gezond financieel beleid waarbij bestemmingsreserves kunnen worden gevormd en worden ingezet. Invloed aanwenden in VNG-verband ten aanzien van enerzijds beleidsinitiatieven en anderzijds bekostigingsvoorstellen. En als gemeente passende en realistische ambities na te streven.

10. Aansprakelijkheidsrisico contractueel handelen gemeente

Omschrijving risico
Risico voor de financiële gevolgen van een schadeclaim door derden gericht aan de gemeente welke niet zijn gedekt op de gemeentelijke aansprakelijkheidsverzekering.

Oorzaak risico
Aansprakelijkheid door contractueel (privaatrechtelijk) handelen is een uitsluiting op de gemeente aansprakelijkheidsverzekering. Dus kosten uit hoofde van een schadeclaim die verband houdt met contractueel handelen komt voor eigen rekening van de gemeente. Aangezien er geen dekking is, kan ook niet gebruik worden gemaakt van de bemiddeling door de verzekeringsmakelaar in deze schadekwestie.

Mogelijk gevolg
Het gevolg kan zijn dat in voorkomende gevallen de gemeente met een onvoorziene schadelast kan komen te zitten die uit eigen middelen moet worden voldaan.

Beheersmaatregel
Een manier om dit risico te verminderen is om in de gemeentelijke contracten zorgvuldige voorwaarden op te nemen gericht op het uitsluiten van een dergelijk risico voor de gemeente. Maar ook hiervoor valt geen standaard tekst te geven omdat dit simpelweg per contract/kwestie/geval verschillend zal zijn.

Weerstandsvermogen

Confrontatietabel	Realisatie	Begroting	Jaarrekening
Bedragen in € 1.000	**2023**	**2024**	**2024**
Beschikbare weerstandsvermogen	89.219	90.191	91.004
- algemene reserve	20.250	20.250	20.250
- reserve grondexploitatie (excl. geraamde onttrekkingen)	19.319	14.104	21.625
- vrije deel besteedbare bestemmingsreserves	22.700	19.593	25.201
- vrije deel reserve beleidsplan	10.000	23.762	10.000
- geoormerkte bestemmingsreserves			
- reserve sociaal domein			
- stille reserves (prudente schatting)	10.000	10.000	10.000
- onbenutte belastingcapaciteit	1.283	1.558	1.923
- onvoorzien	100	100	100
- saldo jaarrekening	5.567	824	1.906
Benodigde weerstandscapaciteit	11.857	21.499	13.289
Weerstandsvermogen	**77.362**	**68.692**	**77.716**
Ratio weerstandsvermogen	**7,5**	**4,2**	**6,8**

Indicatoren

In dit onderdeel worden de kengetallen getoond die door de BBV zijn voorgeschreven, waarbij de definities worden gehanteerd zoals door de Ministeriële regeling zijn vastgesteld. Per indicator zal duiding worden gegeven van de hoogte van het kengetal met een vergelijking van het landelijk gemiddelde van het jaar 2023.
Over het geheel genomen tonen de indicatoren een grote financiële weerbaarheid van de gemeente Noordoostpolder. Met betrekking tot de netto schuldquote, solvabiliteitsratio en grondexploitatie onderscheidt de gemeente zich beduidend ten opzichte van de gemiddelde gemeente met een inwonersomvang van tussen de 45.000 en 60.000 inwoners.

Netto schuldenquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een negatieve quote toont dat de financiële vorderingen en liquide middelen groter zijn dan de financiële schulden. Een percentage onder de 90% duidt de VNG in haar methodiek van signaleringswaarden aan als ‘gezond’. Dit is voor de gemeente van toepassing.
Voor 2023 was het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten met een gemeentegrootte tussen 45.000 en 60.000 voor de netto schuldquote 37,6% en voor de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen 32,3%.

Weergave van cijfers

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Netto schuldquote	-40%	-34%	-46%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-42%	-37%	-49%

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio des te weerbaarder is de gemeente. De ratio wordt berekend door het eigen vermogen door het totaal vermogen te delen. Een percentage boven de 50% duidt de VNG in haar methodiek van signaleringswaarden aan als ‘gezond’. Dit is voor de gemeente van toepassing.
Voor 2023 kende het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten met een gemeentegrootte tussen 45.000 en 60.000 een ratio van 39,1%.

Weergave van cijfers

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Solvabiliteitsratio	78%	83%	79%

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte is te bepalen door de structurele baten te verminderen met de structurele lasten en te delen door de totale baten voor bestemming. Een percentage boven de 0% duidt de VNG in haar methodiek van signaleringswaarden aan als ‘gezond’. Dit is voor de gemeente van toepassing. Voor 2023 kende het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten met een gemeentegrootte tussen 45.000 en 60.000 een kengetal van 3.3%.

Weergave van cijfers

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Structurele exploitatieruimte	5,3%	5,39%	2,8%

Grondexploitaties

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Een relatief wat lager kengetal geeft minder risico bij de aflossing van leningen die zouden kunnen zijn aangegaan voor aankoop van gronden. Een percentage onder de 20% duidt de VNG in haar methodiek van signaleringswaarden aan als ‘gezond’. Dit is voor de gemeente van toepassing. Voor 2023 kende het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten met een gemeentegrootte tussen 45.000 en 60.000 een kengetal van 5,6%.

Weergave van cijfers

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Grondexploitatie	10%	4%	11%

Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert ieder jaar deze lasten in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten wordt verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in die gemeente.
De belastingcapaciteit kan worden bepaald door de woonlasten van een meerpersoonshuishouden af te zetten tegen het landelijk gemiddelde uit te drukken in een percentage. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Hoe lager het percentage hoe meer ruimte tot bijsturing. Een percentage tussen de 95% en 105% duidt de VNG in haar methodiek van signaleringswaarden aan als ‘neutraal’. Dit is voor de gemeente Noordoostpolder van toepassing. Een percentage onder de 95% wordt door de VNG als ‘gezond’ beschouwd. Voor 2023 kende het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten met een gemeentegrootte tussen 45.000 en 60.000 een belastingcapaciteit van 99,7%.

Weergave van cijfers

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Woonlasten	907	907	964
Landelijk gemiddelde	944	944	994
Belastingcapaciteit	96,1%	96,1%	97%

Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf gaat over het onderhoud van wegen, gebouwen, riolering, water, groen en gebouwen. Dat zijn meest onderdelen van de openbare ruimte. In economische zin zijn het de ‘kapitaalgoederen’ (assets). Het zijn goederen die nodig zijn om onze diensten te leveren.
Onderhoud van de openbare ruimte beslaat een flink deel van de begroting. Daarom zijn continuïteit, betrouwbare data en keuzes over het onderhoud belangrijke input voor de begroting en jaarstukken.

Beleidskaders en Uitvoeringsplannen

In deze paragraaf bespreken we de beleidskaders en uitvoeringsplannen die betrekking hebben op het onderhoud van de kapitaalgoederen. De gemeente speelt hierin een cruciale rol, aangezien zij verantwoordelijk is voor het beheer van deze assets. Dit proces is continu en vereist aandacht om grote schommelingen te voorkomen.

Belang van Continuïteit en Veiligheid

De openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen moeten te allen tijde veilig, schoon en bruikbaar blijven. Dit betekent dat voorzieningen zoals wegen, gebouwen, groenvoorzieningen en verhardingen regelmatig onderhouden moeten worden. Het waarborgen van continuïteit is essentieel om ervoor te zorgen dat de voorzieningen aan de behoeften van de gemeenschap blijft voldoen.

Financiële Aspecten van Onderhoud

Het onderhoud van deze kapitaalgoederen brengt kosten met zich mee. Een deel van het budget is gereserveerd voor reguliere taken, zoals grasmaaien en onkruid verwijderen. Deze terugkerende activiteiten zijn essentieel om de voorzieningen in goede staat te houden. Daarnaast is er vaak een eenmalig budget beschikbaar voor grootschalige investeringen, zoals het vervangen van bruggen, nieuwbouw of renovatie van gebouwen of de aanleg van rotondes.

Kortom, het onderhoud van de openbare ruimte is een voortdurend proces waarbij zowel dagelijkse taken als grotere projecten een rol spelen. Door zorgvuldig beheer en financiële planning kan de gemeente ervoor zorgen dat de openbare ruimte veilig en functioneel blijft voor haar inwoners.

Groen

Inleiding

De gemeente beheert veel groen, zoals plantsoenen, parken en bermen. Onderhoudswerkzaamheden zoals maaien, snoeien en het verwijderen van onkruid worden op een vastgesteld onderhoudsniveau uitgevoerd. Het onderhoud van het openbaar groen wordt voortdurend beïnvloed door factoren die buiten onze controle liggen. Het afgelopen jaar hadden we te maken met een extreem natte lente en een fikse storm in de zomer. Verder is er een start gemaakt met het actualiseren van het Beleidsplan Openbare Ruimte.

Beleidskader

Beleidsplan Openbare Ruimte (2014 – 2024, incl. bijstelling 2021)

Ontwikkelingen / stand van zaken

Het is duidelijk te merken dat het klimaat verandert. Hier wordt zo goed mogelijk rekening mee gehouden door beplanting en bomen aan te schaffen die beter bestand zijn tegen droogte en wateroverlast. Ook zijn er meerdere soorten bomen geplant die in de toekomst verspreiding van boomziekten voorkomen en die inwoners beschermen tegen klimaatverandering. De bestrijding van de essentaksterfte is het afgelopen jaar aan meerdere buitenwegen uitgevoerd, waarbij zieke essen zijn verwijderd en vervangen door gevarieerde boomsoorten. Op locaties waar de overlast van opdruk door boomwortels het grootst is, zijn boomwortels verwijderd of bomen met een zwakke conditie weggehaald. Om toekomstige problemen door opdruk door boomwortels te voorkomen, zijn er bomen geplant waar genoeg ruimte is en zijn maatregelen genomen om de onderhoudskosten zo laag mogelijk te houden. Bomen worden geplant in gazon of kruidenrijk gras in plaats van in verharding. Het budget voor renovatie van verouderde plantsoenvakken en afgetakelde bomen is niet toereikend. Het gevolg is een achteruitgang in de kwaliteit van het groen. Bossen zijn veilig voor bezoekers door

gedane onderhoudswerkzaamheden en waar mogelijk wordt groenvoorziening ingeplant met bos of worden bestaande bossen aangevuld met gevarieerde boomsoorten om zo diversiteit te bieden aan flora en fauna. Het afgelopen jaar zijn er specifieke acties geweest om de biodiversiteit te stimuleren. Speeltoestellen die niet meer zijn op te knappen, worden vervangen door duurzame toestellen van kunststof en metaal, terwijl houten toestellen alleen worden ingekocht als dat nodig is voor de omgeving. Op alle vlakken is er een krapte aan financiële middelen, waardoor extra werkzaamheden die soms noodzakelijk zijn om in te spelen op de toekomst (buiten het reguliere onderhoud) niet mogelijk zijn.

Uitgevoerd onderhoud
Het gemeentelijke openbare groen is onderhouden door Concern voor Werk. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een meerjarig geïntegreerd contract waarbij de afgesproken kwaliteitsniveaus als eis zijn gesteld.

Budgetten 2024
Opgemerkt moet worden dat er weinig tot geen budget is om extra werkzaamheden, naast het huidige beheer en onderhoud en geplande projecten, uit te voeren. In het nieuwe Beleidsplan Openbare Ruimte wordt dit meegenomen.

Wegen

Inleiding
Het wegenareaal wordt onderhouden volgens een landelijk gebruikte methodiek. Op basis van inspecties, beoordeling en ruimtelijke ontwikkelingen wordt het onderhoud geprogrammeerd. Uitgangspunten hierbij zijn “heel en veilig”. Binnen het wegenonderhoud stemmen we de werkzaamheden af met bekende projecten en ontwikkelingen. Jaarlijks stellen we een uitvoeringsplan wegen en riolering op om zo slimmere, integrale keuzes te maken qua beheer en onderhoud. In dit uitvoeringsplan is ook de evaluatie van de verrichte werkzaamheden in het voorgaande jaar opgenomen.

Beleidskader
Het onderhoud wordt uitgevoerd volgens onderstaande beleidskaders:
- Beleidsplan Openbare Ruimte (2014 – 2024, incl. bijstelling 2021)
- Mobiliteitsvisie 2050 (2022)
- Mobiliteitsplan 2030 (2023)

Het Beleidsplan Openbare Ruimte (BOR) omschrijft onder andere de door de raad vastgestelde onderhoudsniveaus, volgens de landelijke normen van het CROW. In 2024 is gestart met het proces voor een nieuw Beleidsplan. De planning is dat het nieuwe BOR eind 2025 wordt vastgesteld. De Mobiliteitsvisie en het Mobiliteitsplan omschrijven aanvullende richtlijnen en maatregelen op het gebied van verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid.

Ontwikkelingen / stand van zaken
Voor verschillende wegen zijn projecten voorbereid en (deels) uitgevoerd welke voortkomen uit het Mobiliteitsplan 2030. Daar waar mogelijk worden mobiliteitsmaatregelen gecombineerd in één werk met benodigd groot onderhoud. Omvangrijke projecten zijn:

- Herinrichting Voorsterweg;
- Herinrichting Kleiweg;
- Aanpassingen Bomenweg, uitvoering in 2025;
- Klimaatmaatregelen Espelervaart fase 2, voorbereiding is afgerond, uitvoering in 2025;
- Rotonde Kamperweg/Marknesserweg, voorbereiding is afgerond, uitvoering in 2025.

De visie 'Voorzien in Infra' is grotendeels afgerond en gaat begin 2025 voor besluitvorming naar de Raad. Hierin worden keuzes voorgelegd voor het toekomstbestendig vervangen van wegen met de juiste prioritering en bekostiging.

Voor het uitvoeren van het groot onderhoud aan de wegen is een nieuw meerjarig asfaltcontract voorbereid en aanbesteed.

Uitgevoerd onderhoud

Groot onderhoud is uitgevoerd aan de volgende wegen of paden:

- Ettenlandseweg (zuid)
- Kleiweg
- Lindeweg
- Meerweg
- Pilotenweg - Drostlaan (kruisingen)
- Randweg
- Ruttenseweg (oost)
- Titaniumweg
- Voorsterweg
- Diverse bospaden

Verkeersveiligheidsmaatregelen zijn aangebracht op de volgende wegen en paden:

- Noordzijde
- Kleiweg - Kamperweg
- Revelsant - Vogelsant
- Voorsterweg

Langs de volgende wegen is bermverharding aangebracht:

- Ettenlandseweg (zuid)
- Kleiweg

Bijdrage vanuit het onderhoudsbudget wegen is gedaan voor de integrale herinrichting:

- Herinrichting Noordzijde Emmeloord
- Aanpassingen riolering Sportweg Ens

Budgetten 2024

In totaal is er circa € 2,7 miljoen besteed aan het onderhoud van de wegen. Dit is exclusief de uitgevoerde maatregelen vanuit het Mobiliteitsplan 2030 en subsidies voor verkeersveiligheidsmaatregelen.
Na de enorme kostprijsstijgingen in 2022 en 2023, zijn de prijzen in de wegenbouw inmiddels vrij stabiel. De eenheidsprijzen zijn nog steeds hoog en drukken daarmee sterk op de onderhoudsbudgetten.

Kunstwerken

Inleiding

Bruggen en wegen hebben een sterke relatie met elkaar ten aanzien van het beheer en onderhoud. Gestuurd wordt op "heel en veilig". Voor toekomstige vervanging van de vaste objecten reserveren we deels in een vervangingsreserve. Wanneer renovatie of vervanging van beweegbare bruggen aan de orde is, vragen we vooraf budget bij de Raad. Het onderhoud wordt geprogrammeerd op basis van jaarlijkse inspecties, meldingen en onderhoudsprognoses. Uit te voeren werkzaamheden worden verzameld en periodiek aanbesteed en uitgevoerd. Calamiteiten en dringende werkzaamheden herstellen we direct.

Beleidskader

- Beleidsplan Openbare Ruimte (2014 – 2024, incl. bijstelling 2021)
- Mobiliteitsvisie (2022)
- Mobiliteitsplan 2030 (2023)

Ontwikkelingen / stand van zaken

- Het is niet gelukt om de Visie Vervanging Infrastructuur in 2024 af te ronden. Wel zijn grote stappen gemaakt om de kaders vanuit de beleidskaders te vertalen naar een toepasbaar afwegingsmodel en het opstellen van een top 10 aan te vervangen objecten. De verwachting is dat de visie in het komende voorjaar wordt vastgesteld.
- De voorbereiding voor de renovatie van de Kadoelerbrug verloopt voorspoedig. Er is gestart met het aanbestedingstraject voor het contracteren van een bouwpartner. Begin 2025 wordt opdracht verleend aan de bouwteam-aannemer.
- Een variantenstudie is gedaan naar de restlevensduur van de beweegbare brug in de Kamperweg te Emmeloord. Onderzocht is of vervanging uitgesteld kan worden totdat er meer duidelijkheid is over de mogelijke grote ruimtelijke ontwikkelingen in dit gebied (Lelylijn). Uit onderzoek blijkt dat het meest logisch is om op korte termijn de brug te renoveren en vervanging uit te stellen tot nabij 2040.
- Een nieuw meerjarig onderhoudscontract wordt opgesteld en begin 2025 aanbesteed.

Budgetten 2024

Onderhoudsbudgetten zijn toereikend om noodzakelijke onderhoud op te pakken en daarmee onveilige situaties zoveel mogelijk te voorkomen. Gewerkt wordt aan een uitvoeringsplan voor vervanging van civiele kunstwerken. Dit is een onderdeel van Voorzien in Infra. Hierin zijn de vervangingen en de levensduur verlengende maatregelen voor de komende 10 jaar gepland. De nadruk heeft gelegen op het opstellen van een nieuw meerjarige onderhoudscontract, het actualiseren van de meerjarige onderhoudsplannen, de Visie Voorzien in Infra, voorbereiding renovatie Kadoelerbrug en de aanpak van ad hoc onderhoud en schades. Daardoor zijn een aantal reguliere onderhoudswerkzaamheden doorgeschoven naar komende jaren.

Gemeentelijke gebouwen

Inleiding

De gemeentelijke gebouwen worden beheerd en onderhouden op basis van meerjarige onderhoudsplannen. Deze plannen zijn opgesteld op basis van inspecties en technische beoordelingen. Door stijgende kosten voor energie en materialen is kritisch gekeken naar de prioritering van werkzaamheden. Waar mogelijk wordt het onderhoud gecombineerd met andere werkzaamheden of projecten in de omgeving.

Beleidskader

De gebouwen die in eigendom zijn bij de gemeente worden onderhouden op het onderhoudsniveau "heel en veilig". Alle gebouwen voldoen hier aan. Bij de uitvoering van het onderhoud wordt altijd rekening gehouden met het beleid ViV (Voorzien in Vastgoed) waarin de ontwikkelingen van de gemeentelijke gebouwen en eventuele uitbreiding en/of renovatie staan opgenomen.

Ontwikkelingen / stand van zaken

Door onverwachte factoren kon niet eerder dan april worden gestart met de voorbereidingen van het uitvoeringsplan 2024. Om deze reden zijn alleen de meest urgente en belangrijke onderhoudsactiviteiten voorbereid en uitgevoerd. Vanaf september is de focus geweest op het voorbereiden van het uitvoeringsplan 2025.

Uitgevoerd onderhoud

- Vloeistofdichte vloer milieustraat incl. straatwerk aanpassen door Knipschaer;
- Ventilatie gemeentehuis;
- Bouwkundig onderhoud sporthal De Marke (voorheen Triangel);
- Uitbreiding aan het bestaande KCAdepot;
- Scheidingswand sportzaal Trenowand Sporthal Bosbadhal;
- Werkzaamheden betonlateien en zonwering Muzisch Centrum;
- Straatwerk en hekwerk Brandweerkazerne Emmeloord;
- Verlichting van de lichtwachterswoning Schokland vervangen.

Budgetten 2024

De beschikbare budgetten waren voldoende voor de gekozen onderhoudsniveaus.

Riolering en water

Inleiding

Er wordt invulling gegeven aan de wettelijke taken die de gemeente heeft voor inzameling, transport en (lokale) verwerking van stedelijk afval, hemel- en grondwater. Daarvoor is voor de planperiode 2019-2024 samen met het Waterschap een Watertakenplan opgesteld. Het Watertakenplan wil het uitvoeren van de wettelijke watertaken beter op elkaar afstemmen en meer gezamenlijk in uitvoering brengen. Dit plan is op 28 januari 2019 vastgesteld in onze raad en op 12 maart 2019 ter kennisname aangenomen door de AV van het Waterschap Zuiderzeeland. Het Watertakenplan voor de Noordoostpolder vervangt het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) en voor een deel van het Transport- en zuiveringsplan van het Waterschap Zuiderzeeland.

Beleidskader

- Watertakenplan Noordoostpolder voor 2019-2024
- Maatwerkovereenkomst stedelijk water Noordoostpolder (2010)
- Stresstesten Gemeente Noordoostpolder (2020)
- Samenwerkingsovereenkomst in het kader van aanvraag impulsregelingsgelden
- KlimaatAdaptatieFlevoland (2021)
- Visie Klimaatadaptatie (2023)
- Overzicht kostendekkingsmodel riolering 2025-2034

Terugblik / stand van zaken

Gewerkt is aan verschillende thema's. Een aantal worden binnen het jaar afgerond, maar de meeste zaken hebben een looptijd van meerdere jaren. Zo is er onder andere gewerkt aan:

- De implementatie van de Omgevingswet verwerken in het huidig Watertakenplan.
- Samen met het Waterschap onderzoeken we de mogelijkheden om het bestaande afvalwatersysteem te optimaliseren. Door uitbreiding van woningbouw en bedrijventerreinen in onze kernen, brengt dit aanpassingen met zich mee voor onze bestaande rioleringsstelsels. Voor het Waterschap kunnen de door ons uit te voeren maatregelen aan de rioleringsstelsels aanleiding zijn de hoofdrioolgemalen, transportleidingen en de afvalwaterzuiveringsinstallatie in Tollebeek daarop aan te passen.
- Bij herinrichtingswerkzaamheden in de openbare ruimte anticiperen we voortdurend op de gevolgen van klimaatverandering door wateroverlast, droogte en hitte. De uitgevoerde zogenoemde stresstesten gebruiken we bij de voorbereiding van rioleringsprojecten. Dit doen we door bij onderhouds- en vervangingswerkzaamheden aan de riolering en wegen gelijktijdig klimaatadaptieve maatregelen mee te nemen.
- Bij de uitvoering van het oplossen van wateroverlast en droogte op vastgestelde kwetsbare locaties hebben we gebruik gemaakt van de tijdelijke Impulsregeling Klimaatadaptatie van het Rijk.
- Voordat de looptijd van ons huidig Watertakenplan in 2024 eindigde, hebben we het afgelopen jaar het bestaande kostendekkingsmodel voor de “voorziening riolering” geactualiseerd. Tijdens deze herziening is besloten om de huidige verordening voor de rioolheffing niet te wijzigen.
- Provincie Flevoland, Waterschap Zuiderzeeland, Vitens en gemeenten Urk en Noordoostpolder zoeken in het gezamenlijk gebiedsproces toekomstbestendig watersysteem Noordelijk Flevoland naar oplossingen om de geconstateerde knelpunten in drinkwater beschikbaarheid en afvoer van vuil water op te lossen. De te nemen maatregelen leveren bouwstenen op voor een nieuw vast te stellen Watertakenplan. Voor ons reden om de resultaten uit het gebiedsproces af te wachten, voordat we samen met het Waterschap een nieuw Watertakenplan schrijven.
- De Maatwerkovereenkomst Stedelijk Water met het waterschap Zuiderzeeland uit 2010 is grotendeels herzien. De oude regeling sluit niet meer aan op de ontwikkelingen en wetgevend kader. Op basis van deze wijzigingen maar ook de uniforme afspraken die er per gemeente zijn gemaakt wordt in deze geactualiseerde maakwerkovereenkomst opgenomen. Onderzocht wordt nog of het waterschap waterschapsbelasting kan heffen op watergangen welke in eigendom niet van het waterschap zijn, maar waarvoor het onderhoud en beheer wel is overgedragen. Zodra hier een eenduidige afspraak tussen de Flevoland gemeenten en het waterschap kan worden gemaakt zal de geactualiseerde Maatwerkovereenkomst Stedelijk Water als bindende verklaring kunnen worden afgerond.

Actualiteit / looptijd onderhoudsplan(nen)
Jaarlijks wordt een uitvoeringsplan voor wegen en riolering opgesteld. Dit plan beschrijft de evaluatie van het voorgaande jaar. Vervolgens worden de kaders en prioritering vastgelegd voor de te realiseren projecten. Naast het regulier onderhoud en het vervangen van rioleringsstelsels, nemen we daarbij gelijktijdig het uitvoeren van ingrijpende reconstructies in het bestaand stedelijk gebied mee.

Uitgevoerd onderhoud
In het uitvoeringsplan wegen en riolering worden de uitgevoerde projecten en werkzaamheden verantwoord. Er is zoal gewerkt aan:

- Relining rioleringsdelen in Emmeloord, Ens, Espel en Nagele.
- Renovatie rioolgemalen. Gemaal Hoefbladstraat is afgerond, Repelweg is in voorbereiding, verbetering AZC Oosteringweg en aanpassingen de Kaghe en Kraggenburg nieuwbouw fase 1 wordt begin 2025 afgerond.
- Het integrale project Espelervaart fase 2 is voorbereid en de uitvoering volgt in 2025. De voorbereiding voor fase 3 is gestart.
- Als onderdeel van de herinrichting Noordzijde in Emmeloord is ook de riolering aangepakt.
- De voorbereiding van de herinrichting Maanhuizenlaan en Hoogzijde in Marknesse is gereed voor uitvoering.
- In Ens is in de omgeving Sportweg, Kerkplein en Antony Coolijnstraat de bestaand riolering vervangen en deels gerelined. Gelijktijdig is er een nieuw regenwaterriool aangelegd. De werkzaamheden worden in 2025 afgerond.
- Verder zijn de jaarlijks terugkerende werkzaamheden uitgevoerd zoals reinigen van de straatkolken, reiniging en inspectie riolering en periodiek onderhoud van de rioolgemalen.

Budgetten 2024
De budgetten waren voldoende om de werkzaamheden te verrichten. Stimuleringssubsidies, zoals de Impulsregeling Klimaatadaptatie zijn ingezet met gebruik van cofinanciering vanuit de onderhoudsbudgetten. Deels is hier dekking voor omdat er synergie gezocht wordt met het onderhoudsprogramma wegen en riolering. Een herziening van het kostendekkendheidsmodel is afgerond.

Financiering

In deze paragraaf wordt het beleid omtrent het risicobeheer van de financieringsportefeuille vermeld en er wordt inzicht gegeven in de rentelasten, de rentetoerekening en de financieringsbehoefte.

Beleid

Het gemeentelijk beleid over de financieringsfuncties is vastgelegd in drie documenten. Dit zijn:

- De financiële beheersverordening gemeente Noordoostpolder.
- Het Treasurystatuut 2024.
  Hierin staat hoe de gemeente de wet Financiering decentrale overheden (Fido) toepast. Het doel van het statuut is tweeledig. Namelijk het beperken van de vijf risico's en slagvaardig beleid bij het aantrekken en uitzetten van gelden. Een belangrijke eis uit de wet is dat de zogenaamde treasuryfunctie uitsluitend een publieke taak dient en het beheer voorzichtig moet zijn.
- De nota geldleningen en garantstellingen.
  In deze nota staan de kaders waarbinnen de gemeente wel of geen lening verstrekt.

Risicobeheer

Er zijn vijf verschillende financiële risico's:

- Renterisico (van vaste schuld en vlottende schuld)
  Bij vaste schuld gaat het er om hoeveel het rentesaldo wijzigt door verandering in de rente. Het gaat alleen over geld dat een jaar of langer wordt geleend of uitgeleend.
  Bij vlottende schuld gaat het erom of de gemeente kortlopende leningen kan aflossen. Dit bekijken we met de kasgeldlimiet. Dat is het bedrag dat de gemeente maximaal aan kasgeld mag opnemen.
- Koersrisico
  Dit is het risico dat de gemeente loopt als de koers of rente van haar beleggingen/uitstaande leningen verandert. Er zijn acht beleggingsinstrumenten toegestaan. Dit zijn: rekening courant, spaarrekening, daggeld, deposito, onderhandse geldlening, commercial paper, certificaten van deposito, obligatie, medium note en garantieproduct.
- Kredietrisico
  Dit is het risico dat degene die geld geleend heeft dit niet terugbetaald of niet terug kan betalen. Om dit risico te beperken heeft de gemeente richtlijnen opgenomen in haar treasurystatuut. De richtlijnen gaan over de minimale kredietwaardigheid van partijen. Het gaat om partijen aan wie de gemeente geld wil uitlenen en partijen waar de gemeente geld wil beleggen.
- Intern liquiditeitsrisico
  Dit is het risico dat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn om aan de directe verplichtingen te voldoen.
- Valutarisico
  Dit is het risico als de waarde van de eigen munteenheid wijzigt, Het gaat erom wat de veranderingen in het overzicht van baten en lasten of de balans zijn door de waardewijziging van de munteenheid.

Wij beperken ons koersrisico
Dit komt omdat de rentes van de uitgezette leningen nauwelijks veranderen. Als ze veranderen blijven ze vaak onder de huidige rentestand. De beleggingen die wij in bedrijven hebben zijn gewaardeerd op de aanschafwaarde. Als het nodig is, worden deze afgewaardeerd. De aandelen zijn niet genoteerd op de effectenbeurs waardoor er geen koersbewegingen zichtbaar zijn. De gemeente neemt voor € 76.782 deel in het aandelenkapitaal van bedrijven. De gemeente heeft in totaal € 2.549.728 aan leningen uitstaan (stand per 31-12-2024). Deze staan hieronder in een schema opgenomen.

Ons kredietrisico is laag
Geld aan instellingen met een publieke taak wordt alleen uitgeleend als we weten dat het terugbetaald wordt. Als de gemeente geld belegt doet zij dat bij instellingen van goede kwaliteit. De kwaliteit van de instelling wordt gemeten met een kwaliteitssysteem, de zogenaamde rating. De instelling moet minimaal een A-rating hebben. Wij hebben alleen beleggingen die in het verlengde van de publieke taak liggen.

Ons intern liquiditeitsrisico is laag
Wij hebben een korte- en een langetermijnplanning voor onze financiële activiteiten. Wij houden dagelijks een liquiditeitsplanning bij. Hierdoor hebben wij goed inzicht in de ontvangsten en uitgaven. Zo weten we ook goed of we bijvoorbeeld een vaste lening moeten aangaan, hoeveel we moeten lenen en met welke looptijd. Ook is er periodiek afstemming met budget- en kredietbeheerders voor het inzicht voor de lange termijn.

Wij hebben geen valutarisico
De gemeente leent uitsluitend geld uit in euro's. Of zij vraagt garantie op een lening in euro's.

Renterisico vaste schuld en vlottende schuld
Dit zijn twee aparte berekeningen. Daarom worden ze apart weergegeven.

Renterisico vaste schuld: wij blijven onder de renterisiconorm
De renterisiconorm is 20% van het begrotingstotaal. In de wet staat dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan dit percentage.

Renterisico	Bedragen x € 1.000 2024
Variabelen Renterisiconorm	
Renteherzieningen	n.v.t.
Aflossingen	n.v.t.
Renterisico	**0**
Berekening renterisiconorm	
Begrotingstotaal	183.943
Percentage regeling	20%
Renterisiconorm	**36.789**
Ruimte t.o.v. renterisiconorm	**36.789**

Renterisico vlottende schuld: wij voldoen aan de limiet
De kasgeldlimiet is 8,5% van het begrotingstotaal van het begin van het jaar. Dit percentage is vastgesteld door het Ministerie van Financiën. Elk kwartaal berekenen we hoe wij er voor staan (de zogenaamde kwartaallimietberekening). Zo kunnen we eventuele overschrijdingen signaleren. Overschrijden we de limiet drie keer achtereen? Dan moeten we de toezichthouder op de hoogte stellen.

Kasgeldlimiet	Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2024	Realisatie 2024
Begrotingstotaal	183.943	239.127
Vastgesteld percentage	8,5%	8,5%
Kasgeldlimiet	**15.635**	**20.326**

Het koersrisico dat de gemeente loopt is zeer beperkt aangezien deze uitzettingen geen fluctuerende rente opleveren, die boven de huidige rentestand liggen.

Verstrekte leningen	Bedrag
Flevomeerbibliotheek	176.000
Geldlening MFC Tollebeek	500.000
Lening Sportclub Emmeloord	45.000
Startersleningen	1.161.300
Duurzaamheidsleningen	605.069
Blijversleningen	37.207
Lening Bosbad	25.152
Totaal	**2.549.728**

Rentetoerekening

In de tabel ziet u de rentelasten uit externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Dit inzicht is een verplichting vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In de tabel zien we wat wij aan rente betalen en wat wij aan rente ontvangen.

Bedragen x € 1.000 Renteschema		Begroot 2024	Realisatie 2024
De externe rentelasten over financiering		30	26
De externe rentebaten over financiering	-/-	3.407	3.455
Totaal door te rekenen externe rente		**-3.377**	**-3.429**
Doorberekende rente aan grondexploitatie	-/-	0	0
Doorberekende projectfinanciering aan taakveld	-/-		
Aan taakvelden toe te rekenen rente		**-3.377**	**-3.429**
Rente over eigen vermogen			
Rente over voorzieningen			
Aan taakvelden toe te rekenen rente		**-3.377**	**-3.429**
Aan taakvelden toegerekende rente	-/-		
Renteresultaat taakveld treasury		**-3.377**	**-3.429**

Financiering

De gemeente kent twee soorten investeringen: Investeringen met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut. Investeringen met een economisch nut zijn alle investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven en/of die verhandelbaar zijn. Dit kan bijvoorbeeld door de kosten ervan in tarieven te verwerken (denk aan het rioolrecht). Alle andere investeringen zijn investeringen met maatschappelijk nut. U leest hier hoe de gemeente haar investeringen financiert.

Investeringen via totaal financiering
Dit betekent dat de gemeente als één geheel wordt beschouwd. Dus alle inkomsten en uitgaven worden hierbij betrokken. De achterliggende gedachte is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren heet ook wel 'totaalfinanciering'. Het rentepercentage is 0%. Dit is gelijk aan de rente voor de al aanwezige activa. Voor investeringen in de openbare ruimte hebben we reserves om de afschrijvingskosten te dekken.

Mogelijk stijgende rente op de kapitaalmarkt is een belangrijk risico.
Het effect van een stijgende rente is voor nieuwe investeringen groot. Voor de gebruikelijke reserves geldt een rente van 3,9%. Dit is het percentage voor de inflatiecorrectie.

Kasbeheer

In dit onderdeel leest u hoe de geldstromen zo efficiënt mogelijk op elkaar afgestemd worden. Hierbij wordt rekening gehouden met toekomstige inkomsten en uitgaven.

BNG is onze huisbankier
Betalingsopdrachten worden door elektronisch bankieren aangeleverd. De inning van belastingdebiteuren gaat zoveel mogelijk met automatische incasso. Hier maakt meer dan 80% van de inwoners gebruik van.

Met de BNG zijn afspraken gemaakt over het betalingsverkeer
Deze staan in een financiële dienstverleningsovereenkomst. Al onze elektronische betalingen lopen via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

We vragen meerdere financiële instellingen om een aanbieding als we geld willen wegzetten/aantrekken.
Deze toetsen we aan ons treasurystatuut. Zo kunnen we een weloverwogen keuze maken waar we het geld wegzetten of aantrekken.

Bedrijfsvoering

Deze paragraaf gaat over de bedrijfsvoering van de gemeente, dat wil zeggen de manier waarop processen in onze organisatie zijn aangestuurd. Doel van de bedrijfsvoering is om zo effectief en efficiënt mogelijk de afgesproken prestaties te leveren.

We beschrijven de ontwikkelingen van verschillende bedrijfsvoeringselementen.

Beleid

Onze samenleving wordt steeds diverser. We groeien als gemeente qua inwonersaantallen en technologie heeft een onmiskenbare invloed op alles wat we doen. De rol van de overheid verandert ook. Vanuit de samenleving komt steeds meer eigen initiatief en de overheid krijgt een meer ondersteunende rol daarin. Waarbij de primaire taken van een gemeente blijven, zoals handhaving, belastingen innen, verstrekken persoonsbewijzen, etc. Veranderingen vragen aanpassingsvermogen, lenigheid om mee te kunnen bewegen in een nieuwe rol, meer verantwoordelijkheid voor taken die vanuit het Rijk naar ons toekomen, technologie goed inbedden, inspringen op de krappe arbeidsmarkt en omgaan met de verschillende belangen in de samenleving en daarin goede afwegingen maken.

Organisatiejaarplan 2024
In 2023 zijn we gaan werken vanuit de organisatievisie "Goed voor elkaar!". In 2024 is hard gewerkt door een nieuw managementteam om deze visie handen en voeten te geven. Dit heeft voor 2024 geleid tot een eerste jaarplan voor de organisatie. Dit plan hielp ons om ons te richten op de toekomst en om aan stakeholders het verhaal van de organisatie te vertellen; "Goed voor elkaar". In het jaarplan hebben alle clusters zich voorgesteld en aangegeven waar hun ambities liggen. Verder hebben de clusters invulling gegeven aan wat 'Goed voor elkaar' voor het cluster betekent.

Sturing van de organisatie
We houden vast aan datgene wat goed is en we zorgen ervoor dat we onze doelen en werkwijzen borgen. We werken binnen de vastgestelde kaders van de raad en de doelen opgenomen in het coalitieakkoord. We houden koers door prioritering, leiderschap en sturing. Vanuit de besturingsfilosofie is ingezet op de herijking van de sturing, de doorontwikkeling van de integrale (bestuurlijke) afstemming en advisering en een eenduidig en efficiënt besluitvormingsproces.
In 2024 is het Bureau Bedrijfsvoering & Control (BB&C) opgericht. Dit bureau ondersteunt directie en management in hun opgaven om de bedrijfsvoering en dienstverlening goed voor elkaar te hebben en te houden. Dat betekent adviseren en helpen bij het goed organiseren van al onze werkprocessen: qua besturing, beheersing en uitvoering. Soms is onafhankelijk toetsen op uitvoering in de praktijk gewenst of zelfs wettelijk verplicht (zie ook informatieveiligheid en privacy). Dat doet het bureau ook.
In het eerste kwartaal van 2024 is het nieuwe organisatiestatuut vastgesteld.

Nieuwe manieren van werken
We hebben de hoeveelheid en de complexiteit van opgaven waar we als gemeente voor staan de laatste jaren zien toenemen. Deze trend zet zich voort. Onze medewerkers moeten leren omgaan met steeds veranderende omstandigheden. We zetten hiervoor andere manieren van werken in: afhankelijk van de vraag of opgave maken we met elkaar keuzes over hoe we iets aanpakken en houden we oog voor alle belanghebbenden. We zijn gestart met het opstellen van een handboek werkvormen. Hierin worden handvatten gegeven voor opgavegericht werken, programmatisch werken, projectmatig werken en procesgericht werken. Procesgericht werken wordt steeds verder ingevoerd in onze organisatie. We creëren hiermee een omgeving waarin continu verbeteren de normaalste zaak van de wereld is. In 2024 hebben 20 collega's een Yellow Belt training gevolgd. Een training gericht op continu verbeteren en procesoptimalisatie. Alle deelnemers hebben hun eigen verbeteridee heel praktisch uitgewerkt met de tools die aangereikt zijn tijdens de training. Verder zijn met behulp van de LEANmethodiek de processen inkoop en aanbesteding en bestuurlijk behandelvoorstel geoptimaliseerd.

HALLO (Hartstocht, Avontuur, Lef, Leergierig en Ontmoeten).
Vanuit deze kernwaarden is de beweging doorgezet naar innoveren, verbinden en excelleren daar waar dit kan. Thema’s die ook voor 2024 weer hoog op de agenda stonden voor onze organisatie. De kernwaarden staan voor wat we als organisatie graag willen zijn en laten zien.

Algemeen overhead

De groep "algemene overhead" laat zien welke kosten bij de sturing en ondersteuning van het primaire proces horen. Want die kosten vormen de overhead. Om te bepalen welke kosten bij de sturing en ondersteuning van het primaire proces horen, wordt de term PIOFACH gehanteerd. PIOFACH staat voor: Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie, Huisvesting.
Hieronder vallen:

1. alle loonkosten van de met name genoemde zogenaamde PIOFACH-functies in de definitie van "Vensters voor Bedrijfsvoering";
2. de ICT-kosten van alle PIOFACH-systemen;
3. alle huisvestingskosten;
4. de lasten van uitbesteding bedrijfsvoering en
5. naar rato, de rentekosten die niet zijn toe te delen aan de taakvelden in het primaire proces.

Dit betekent dat in ieder geval tot overheadkosten worden gerekend

- financiën, toezicht en controle van de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement);
- interne en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie;
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning (exclusief de griffie, omdat die geen onderdeel uit maakt van de ambtelijke organisatie);
- informatievoorziening en automatisering van de PIOFACH-systemen;
- facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);
- managementondersteuning primair proces.

Vanaf 2024 wordt het overheadpercentage berekend door het gewijzigde begrote totaal aan overheadkosten op taakveld 0.4 (taakveld overhead) te delen door het begrote totaal saldo van de lasten exclusief toevoeging aan reserves.

Dit geeft voor 2024 een overheadpercentage van (afgerond) 10,8%.

Overhead 2024 (bedragen x € 1.000) Lasten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Salarissen en sociale lasten	12.534	12.770	10.862
Belastingen	27	26	27
Duurzame goederen	1.911	1.493	1.111
Ingeleend personeel	753	880	1.986
Overige goederen en diensten	5.024	5.180	5.370
Mutatie voorzieningen	83	83	189
Afschrijvingen	999	876	876
Toegerekend aan grondexploitaties	-1.152	-1.152	-1.357
Totaal lasten	**20.179**	**20.155**	**19.064**
Baten			
Ingeleend personeel	-	-	-
Overige goederen en diensten	-	-5	-23
Urenverdeling	-	-	-5
Kapitaaloverdrachten - overige overheden	-13	-13	1
Totaal baten	**-13**	**-17**	**-26**
Saldo	**20.167**	**20.137**	**19.037**

Mutaties reserves overhead 2024 (bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Toevoegingen	-	-	-
Onttrekkingen	560	225	136
Saldo	**-560**	**-225**	**-136**

Toelichting overhead

Het verschil tussen begroting na wijziging en realisatie 2024, exclusief mutaties reserves levert een voordeel op van € 1.091.000. Hier zijn meerdere verklaringen voor.

Salarissen en sociale lasten

Dit betreft salarissen en sociale lasten van het personeel in dienst van de gemeente Noordoostpolder. Per saldo wordt hier een positief resultaat behaald van € 1.908.000. Het voordeel ontstaat doordat vacatures ingevuld worden door tijdelijk personeel wat wordt ingehuurd. De lasten hiervoor worden vaak doorbelast naar de taakvelden, omdat tijdelijk personeel wordt ingehuurd voor een specifieke taak. Deze lasten worden dan niet verantwoord op het taakveld overhead, terwijl hier in de begroting wel rekening mee is gehouden.
Doordat deze lasten elders in de programmarekening worden verantwoord levert dit op andere onderdelen nadeel op. Deze nadelen zijn niet altijd direct zichtbaar op de diverse taakvelden doordat deze kosten weg vallen in de totale lasten op het taakveld.

Duurzame goederen

Onder duurzame goederen valt onder andere huur en onderhoud van hardware. Ook aanschaf en onderhoud van inventaris valt onder deze categorie. Een andere toerekening in de kostenverdeling budgettair in vergelijking met de realisatie heeft gezorgd voor het voordelige resultaat van € 382.000.

Ingeleend personeel

Dit betreft de kosten voor ingeleend personeel die betrekking hebben op het taakveld overhead. In 2024 is er, doordat veel vacatures ingevuld worden door tijdelijk personeel, een negatief saldo ontstaan van € 1.106.000.

Overige goederen en diensten
Dit zijn kosten die gemaakt zijn voor overige ondersteunende goederen en diensten. Te denken valt aan softwarelicenties, dienstverlening ten behoeve van digitaliseren en overige dienstverlening ter ondersteuning van de dienstverlening. Per saldo levert dit een nadeel op van € 189.000. Dit wordt met name veroorzaakt door de urenverdeling. Verschillende clusters hebben namelijk meer uren verantwoord op het taakveld overhead.

Mutaties voorzieningen
In 2024 is er € 106.000 meer doorbelast naar de voorzieningen. Het gaat hierbij om de voorziening verlofsparen.

Toerekening aan grondexploitatie
In 2024 zijn de kosten toegenomen t.o.v. de begroting doordat de kosten van het bouw- en woonrijp maken zijn gestegen. Voor een nadere toelichting verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

Mutaties reserves
Tenslotte is er in 2024 € 89.000 minder aan de reserves onttrokken dan begroot. Er is namelijk € 34.000 niet onttrokken uit de reserve beleidsplan voor de doorontwikkeling naar de cloud. Daarnaast is er € 55.000 niet onttrokken uit de reserve beleidsplan voor de datamigratie.

Control

Door de medewerkers van het team verbijzonderde interne controle (VIC) zijn verbijzonderde interne controles uitgevoerd. Dit op basis van een door het college opgesteld en vastgesteld Intern Controleplan. In dit plan zijn de door het team VIC uit te voeren werkzaamheden opgenomen. De controles hebben voornamelijk plaatsgevonden via proces- en dossieronderzoeken. De opzet, het bestaan en de werking van diverse (financiële) processen zijn getoetst door (de medewerkers van) het team VIC. In het jaarverslag Interne Controle wordt op de door team VIC uitgevoerde werkzaamheden ingegaan.

In 2023 is een nieuwe besturingsfilosofie voor de organisatie vastgesteld. Een van de uitgangspunten is dat onze bedrijfsvoering ondersteunend is aan en helpend bij de dienstverlening. En dat onze werkprocessen goed georganiseerd zijn: qua besturing, beheersing, uitvoering. Het is belangrijk dat efficiency en risicobeheersing zoveel mogelijk is ingebouwd in de primaire processen (administratieve organisatie). Dit betekent dat processen efficiënt zijn ingericht en vastgelegd en dat controle- en beheersmaatregelen in het proces zelf plaatsvinden en worden uitgevoerd door de functionele clusters. Actuele (en vastgestelde) procesbeschrijvingen, met voldoende aandacht voor controle- en beheersmaatregelen in het proces, leveren een positieve bijdrage aan de kwaliteit van ons werk.
We bereiken hiermee dat we:

1. zicht hebben op de werkprocessen en dat er continu wordt gewerkt aan verbetering;
2. bevoegdheden en verantwoordelijkheden duidelijk zijn belegd en beschreven;
3. zicht hebben op risico's en hoe deze te managen.

Voorbeelden van concrete acties die hiervoor in 2024 hebben plaatsgevonden zijn:

- het organiseren van klantreizen om de signalen van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners gezamenlijk op te kunnen pakken;
- het analyseren van het evenementenproces om te komen tot een uitvoeringsbeleid;
- het verder inrichten en optimaliseren van de nieuwe Burgerzaken applicatie;
- het traject continu verbeteren binnen USD;
- de inzet van assetmanagement als werkmethodiek;
- het jaarlijks actualiseren van al vastgelegde processen en procedures.

Periodiek wordt een onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van ons gemeentelijk beleid
(artikel 213a gemeentewet) uitgevoerd. Deze onderzoeken zijn gericht op leren en verbeteren. In 2024 is de evaluatie van de inzet van procesbegeleiders Omgeving als 213a onderzoek uitgevoerd. De rapportage is ter informatie aangeboden aan het auditcommitee.

Verantwoording over de rechtmatigheid en onderzoeken naar informatiebeveiliging en privacy komen aan de orde in separate paragrafen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 2023 neemt het college een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. Door de raad is de nota rechtmatigheidsverantwoording vastgesteld. In deze nota is vastgelegd dat het college in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting geeft op alle afzonderlijke afwijkingen van rechtmatigheid met vermelding welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen, voor zover:

- het totaal van de onrechtmatigheidsfouten meer bedraagt dan de verantwoordingsgrens, die door de raad is vastgesteld op 1% van het totaal van de lasten en toevoegingen aan de reserves, én;
- de afzonderlijke fouten meer bedragen dan de rapportagegrens, tenzij de raad voor wat betreft overschrijding van de lasten en overschrijding van investeringskredieten en reservemutaties heeft bepaald dat deze acceptabel zijn. Fouten die acceptabel zijn, hoeven niet te worden toegelicht. De rapportagegrens is vastgesteld op 20% van de verantwoordingsgrens.

Voor het jaar 2024 bedraagt de verantwoordingsgrens € 2.370.000 en de rapportagegrens € 474.000.

Tabel weergave onrechtmatigheden naar criteria:

Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten deelprogramma's.	€ 17.537.000
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten).	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties.	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld.	€ 333.000
Totaal begrotingsonrechtmatigheden.	*€ 17.870.000*
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	€ 17.537.000 € 333.000
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed.	€ 244.000
M&O criterium	
6. Geen bevindingen.	-
Totaal van onrechtmatigheden (€ 17.870.000 + € 244.000)	**€ 18.114.000**
Waarvan acceptabel	€ 17.537.000
Waarvan niet-acceptabel	**€ 577.000**

Het totaal van de onrechtmatigheden is meer dan de gestelde verantwoordingsgrens van € 2.370.000. Als de acceptabele begrotingsafwijkingen van € 17.537.000 buiten beschouwing worden gelaten dan is het restant bedrag van € 577.000 (zgn. niet-acceptabele onrechtmatigheden) aanmerkelijk lager dan de verantwoordingsgrens.

Acceptabele begrotingsafwijkingen zijn begrotingsoverschrijdingen van lasten, investeringen en reservemutaties waarvan de raad met het college is overeenkomen dat die overschrijdingen, als die zich voordoen, door de raad worden geaccepteerd. Deze afspraken zijn vastgesteld in de nota rechtmatigheidsverantwoording.

Door het college worden niet-acceptabele onrechtmatigheden toegelicht in deze paragraaf voor zover deze op postniveau meer zijn dan de rapportagegrens van € 474.000. Voor 2024 hebben de afzonderlijke onrechtmatigheden de rapportagegrens niet overschreden en daarmee is toelichting op postniveau niet aan de orde.

Gezien de forse omvang aan acceptabele begrotingsafwijkingen van € 17.537.000 is toelichting hiervan gewenst. Voor het overgrote deel (een bedrag van € 16.333.000) is dit een overschrijding van de kosten van grondexploitaties. Deze overschrijding is acceptabel omdat deze past binnen het beleid

van de gemeente. De betreffende grondexploitaties zijn vastgesteld door de raad. Daarnaast vindt naar gebruik de herziening van de grondexploitaties eens per jaar bij het jaarwerk plaats. Tussentijdse begrotingswijzigingen zijn dan niet aan de orde. Tenslotte, tegenover de overschrijding van de kosten is ook een overschrijding van de baten van de grondexploitaties aan de orde. In de toelichting op programma 1 fysieke leefomgeving en paragraaf grondbeleid is de rendementsontwikkeling van de grondexploitaties verder beschreven.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Gemeentelijke regelingen kunnen gevoelig zijn voor misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O). Om die reden heeft de raad de “Nota Misbruik & Oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen 2023” vastgesteld. In eerste instantie is het doel M&O van gemeentelijke regelingen te voorkomen (preventief beleid). In tweede instantie ligt de focus op het achteraf controleren en zo nodig het bijstellen van beleidskaders en het repareren of zelfs bestraffen van M&O (repressief beleid). Team Interne Controle heeft in de verbijzonderde interne controle (VIC) op procesniveau vastgesteld of het M&O-beleid is nageleefd. De bevindingen hiervan blijven beneden de rapportagegrens. In het jaarverslag Interne Controle wordt op de uitgevoerde interne controlewerkzaamheden ingegaan.

Financiën

In 2024 hebben de ministeries, noch de Commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) significante wijzigingen in de verslaggevingsvoorschriften doorgevoerd. De wijze waarop in deze jaarstukken door het college verantwoording wordt afgelegd, ligt in lijn met 2023. Waardoor een goede vergelijking met de begrotingsuitvoering mogelijk is.

In lijn met het bestaande beleid wordt ook voor de jaarstukken 2024 gebruik gemaakt van het softwareprogramma LIAS voor onlinepublicatie van de stukken. Alle P&C-stukken zijn op de website noordoostpolder.pcportal.nl te vinden.

Facilitaire zaken

Het gemeentelijke gebouw heeft in 2012 een metamorfose ondergaan. Het nieuwe werken is geïntroduceerd en er werden flexibele werkplekken gecreëerd. Het gebouw is toen ingericht op basis van een kleine 300 medewerkers. Nu we 15 jaar verder zijn, is de omvang van de gemeente qua inwoners, begroting, taken en medewerkers flink toegenomen. Dat betekent dat we steeds efficiënter met ons gebouw om moeten gaan.

Om projectmatig en in teamverband samenwerken beter te faciliteren, zijn er in 2024 diverse quick wins uitgevoerd. Zo is er in 2024 een projectenkamer ingericht waar teams kunnen samenwerken en is er veel aandacht besteed aan een efficiënt gebruik van de (samen)werkplekken. Door een aangepast reserveringssysteem te introduceren en de soorten werkplekken van een zogenaamd paspoort te voorzien, worden de verschillende soorten werkplekken nu activiteitgericht gebruikt.

Er is er opdracht verstrekt aan een interieurontwerpbureau om een ontwerp te maken voor het (her)inrichten van het bedrijfsrestaurant en de expositieruimte. Dit heeft geleid tot een ontwerp dat zicht geeft op de mogelijkheden voor een zogenaamd werkcafé en (her)inrichting van de expositieruimte. Veiligheid, samenwerken en ontmoeten staan hierin centraal. Dit ontwerp wordt verwerkt in een totaaloverzicht waarin ook de herinrichting van de hal en de vergadervleugel worden meegenomen. Wij willen hiermee een fijne en inspirerende werkomgeving creëren.

Naar aanleiding van de toenemende mate van agressie en geweld tegen onze medewerkers en de RI&E zijn er diverse acties opgepakt. Zo is er een beveiliger ingezet om de veiligheid van onze medewerkers en inwoners te borgen en vindt er nu een maandelijkse test van de paniekknoppen plaats. Op het gebied van de BHV-organisatie is er een professionaliseringsslag gemaakt. Inmiddels zijn ook de sporthalbeheerders als ploegleider BHV opgeleid en er zijn afspraken gemaakt met de huurders van de sporthallen op het gebied van taken, rollen en verantwoordelijkheden.

Het afgelopen jaar zijn er stappen gezet om nog beter aan te sluiten op de gemeentelijke ambities op het gebied van duurzaamheid, vitaliteit en lokaal ondernemerschap. Er is een visie op de catering opgesteld waarin de hiervoor genoemde ambities een belangrijke rol spelen. Dit met als resultaat dat:

- de hoeveelheid plastic in het bedrijfsrestaurant zoveel mogelijk is gereduceerd;
- er meer oog is voor verspilling;
- er meer lokale, vegetarische en seizoensproducten worden aangeboden.

Bij de aanbesteding van de sanitaire accessoires is er bewust gekozen voor producten die vervaardigd zijn van materiaal dat na de contractperiode kan worden hergebruikt. En om aan de wettelijke verplichting te voldoen, zijn in 2024 de kartonnen koffiebekertjes vervangen door glazen en koffiebekers.

Informatievoorziening en ICT

De voortschrijdende digitalisering van de samenleving vraagt van gemeenten een moderne, veilige en flexibele informatievoorziening. Digitalisering van onze overheidsprocessen is noodzakelijk om als organisatie goed te kunnen blijven functioneren, ook in het belang voor onze inwoners, ondernemers en instellingen. Onze dienstverlening vindt steeds meer digitaal plaats en de meeste gegevens worden alleen nog digitaal opgeslagen. De beschikbaarheid van onze ICT-voorzieningen is daarbij een belangrijke randvoorwaarde.

In 2024 is het project De Moderne Werkplek is gestart. Dit project richt zich op het verbeteren van onze digitale werkomgeving en het uitfaseren van Citrix. Het doel is om een moderne, efficiënte, veilige en gebruiksvriendelijke werkomgeving te creëren die voldoet aan de behoeften van onze organisatie en medewerkers. Met behulp van Microsoft 365 ontwikkelen we onze digitale werkomgeving waarbij gezamenlijk, gelijktijdig en plaatsonafhankelijk aan documenten kan worden gewerkt. Hiervoor is een datamigratietraject gestart. Het beheer en de opslag van documenten wordt meer eenduidig ingericht en er vindt een overgang plaats naar Microsoft Teams. Voor het overzetten van data is externe hulp aangetrokken. In het najaar van 2024 zijn de eerste clusters succesvol gemigreerd. De rest van de organisatie staat ingepland voor 2025.

In het afgelopen jaar zijn de volgende belangrijke Saas-migraties gerealiseerd:
1. Het zaaksysteem;
2. Het documentmanagementsysteem;
3. Het datadistributiesysteem.

De verouderde Oracle server omgeving en software is geüpgraded naar de nieuwste versie. Ook is de aanbesteding en implementatie van het Monitoring Detection en Response (MDR), in het kader van het versterken van security en informatieveiligheid, gerealiseerd.

De multifunctionele printers van het gemeentehuis, de -werf, de Werkcorporatie en de balieprinters bij het KCC zijn vervangen. Hiervoor hebben we deelgenomen aan een aanbesteding van de VNG.

We zijn gestart met een heroriëntatie op telefonie omdat het contract van onze telefonieapplicatie eind 2025 afloopt. We onderzoeken de behoefte en wensen van de organisatie. We verkennen de ontwikkelingen op het gebied van telefonie via internet en Microsoft Teams. De uiteindelijke besluitvorming en implementatie van het te kiezen systeem volgt in 2025.

We zijn gestart met een pilot waarbij inwoners -die hiervoor hebben gekozen- hun post digitaal ontvangen via de Mijn Overheid berichtenbox. Wij willen hiermee de berichtenbox van Mijn Overheid beter benutten en de fysieke post beperken. Deze ontwikkeling wordt doorgezet in 2025.

Informatieveiligheid en privacy

We treffen veel beveiligingsmaatregelen om inbreuken op onze systemen te voorkomen. Als er, toch iets gebeurt, dan willen we dat snel weten en direct kunnen ingrijpen om verdere schade te voorkomen. In 2024 hebben we een aanbestedingstraject doorlopen (GGI-veilig) voor het implementeren van monitoring- en responsediensten. Ook is gewerkt aan het regelen van een offline back-up. Mocht er sprake zijn van een incident, kunnen we onze data gemakkelijker terugzetten. Deze activiteiten leveren een grote bijdrage aan het verbeteren van de digitale weerbaarheid van onze gemeente en zorgen daarmee voor de continuïteit van bedrijfsvoering en dienstverlening. Er is een geactualiseerd beleidsplan "bedrijf continuïteit" opgesteld en besproken met het management. Het blijft immers zaak om voorbereid te zijn op een incident en te weten wat we dan moeten doen.

Ook in 2024 hebben alle nieuwe medewerkers een verplichte training over informatieveiligheid en privacy gevolgd. Deze moeten zij binnen drie maanden afgerond hebben. Aanvullend hierop wordt tijdens de bijeenkomsten voor nieuwe medewerkers een presentatie over informatieveiligheid en privacy gegeven, waarin we met de nieuwe medewerkers spreken over hoe zij veilig en privacybewust handelen. Periodiek schenken we aandacht aan dit onderwerp via ons intranet. Het aantal phishingmails loopt op, we plaatsen dan ook vaker tips op basis van praktijkvoorbeelden.

De ENSIA-verantwoording over 2023 is in april 2024 afgerond. Via een collegeverklaring en bestuursrapportages is verantwoording afgelegd aan diverse ministeries over onze informatieveiligheid. In het besluitvormingstraject hierover nemen we jaarlijks ook de rapportage over informatieveiligheid en privacy van de informatiebeveiligingscoördinator/ functionaris gegevensbescherming mee. De uitkomsten van de verantwoording waren positief, er waren geen verbeterplannen nodig.
Uw raad is hierover geïnformeerd door het verstrekken van de genoemde documentatie.

Conform de Wet politiegegevens (Wpg) is in 2024 een interne audit uitgevoerd op domein III leerplicht. De uitkomst van deze audit biedt informatie in de interne organisatie van persoonsgegevens conform de Wpg weer verder te verbeteren.

We hebben een eerste inventarisatie gedaan van het gebruik van algoritmes in onze organisatie. We hebben als gemeente een aantal algoritmes inmiddels op het algoritmeregister van de Nederlandse overheid gepubliceerd. Het algoritmeregister wil de gebruikte algoritmes die direct impact hebben op de betrokkenen zichtbaar en controleerbaar maken. Ook eventueel gebruikte AI-systemen die door de Europese wetgeving als hoog risico worden aangeduid, moeten in dit register opgenomen worden. Daar maken we geen gebruik van.

Interbestuurlijk toezicht

Dit onderdeel geeft een overzicht van de beoordelingen door de provincie ten aanzien van de gemeentelijke financiën en de uitvoering door de gemeenten van een aantal wetten in medebewind - waarbij de gemeente op grond van een specifieke wet de opdracht heeft om bepaalde taken uit te voeren. In het overzicht is de provinciale beoordeling opgenomen ten aanzien van de gemeentefinanciën, de taakuitvoering rond het omgevingsrecht, RO, de gemeentelijke verplichtingen rond de huisvesting van vergunninghouders en de Archiefwet. De provincie toetst niet alle medebewind taken: de provincie houdt bijvoorbeeld geen toezicht op het sociale domein en de Wet veiligheidsregio's.
De kleuren per jaar en toezichtonderdeel zijn gekleurd op basis van beoordelingen, verwachtingen voor beoordelingen en streefdoelen.

Archief
Een goed (digitaal) archief is cruciaal voor het functioneren en de transparantie van de overheid. Wanneer het archief niet op orde en niet goed toegankelijk is, heeft een overheid geen betrouwbaar geheugen en kan zij zich niet verantwoorden voor haar handelen. Ook ontbreken dan op langere termijn de authentieke bronnen voor kennis van de eigen geschiedenis.

Het informatie- en archiefbeheer van gemeente Noordoostpolder is in december 2024 als redelijk adequaat beoordeeld. In de beoordeling van de provincie heeft zij complimenten gegeven over de positieve ontwikkeling die zich sinds de vorige beoordeling hebben voorgedaan. Verder heeft zij voor de komende jaren als verbeterpunten meegegeven:

- Uit onderzoek is gebleken dat het digitale archief niet volledig is doordat medewerkers procesgebonden informatie op netwerkschijven opslaan. Blijf voortdurend inzetten op voorlichting en scholing zodat, eenieder op de hoogte is van het belang van het correct opslaan van informatie.
- Rond de bewerking en overbrenging van het archief Publieke Werken 1986-2002 af en breng deze over naar de gemeentelijke archiefbewaarplaats.

Financiën
De beoordelingen volgen vanuit de begroting- en rekeningcycli en zijn gebaseerd op drie pijlers. Het structureel financieel evenwicht, het weerstandsvermogen en de schuldpositie van de gemeente. De 'financiële gezondheid' van deze pijlers is afhankelijk van de huidige financiële positie, de (toekomstige) beleidskeuzes, uitvoering van het beleid en de hiermee gemoeide lasten, baten en

investeringen. Gemeente Noordoostpolder volgt de lijn van het vaststellen van structureel reëel sluitende meerjarenbegrotingen, in aansluiting op het BBV en de provinciale kaders van toezicht. De (meerjaren)begroting is in 2025 en 2028 reëel en structureel in evenwicht. In de tussenliggende jaren 2026 en 2027 is sprake van een (beperkt) structureel tekort. De vermogenspositie is uitstekend. Gemeente Noordoostpolder valt onder repressief financieel toezicht.

Huisvesting vergunninghouders
Gemeenten zijn wettelijk verplicht elk half jaar (peildata 1 januari en 1 juli) een bepaald aantal verblijfsgerechtigden te huisvesten, de zogenaamde taakstelling. De minister van Binnenlandse Zaken (BZK) bepaalt per gemeente de omvang van de taakstelling. Deze hangt af van het aantal inwoners van een gemeente en het verwachte aantal verblijfsgerechtigden. Gemeente Noordoostpolder heeft de taakstelling over 2024 niet gerealiseerd er is een achterstand van 30 vergunninghouders. Aangezien voor de vierde keer achtereenvolgend op het wettelijke peilmoment, de taakstelling inclusief achterstand, niet is gerealiseerd blijft de beoordeling op redelijke adequaat (oranje) en blijft het actieve toezicht van kracht.

Omgevingsrecht
In het omgevingsrecht zijn regels vastgesteld, waaraan overheden zich moeten houden bij het uitvoeren van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in de fysieke leefomgeving. Ze zijn opgesteld om de risico's voor mens en natuur te beperken, zodat veiligheid, gezondheid en natuur niet in het geding komen.
Binnen het toezichtdomein richt de provincie zich, als toezichthouder, voornamelijk op het beoordelen of de gemeenten hun processen ten aanzien van de uitvoering van de VTH-taken dusdanig hebben ingericht, dat deze taken goed uitgevoerd worden. De kwaliteitseisen (procescriteria) aan de inrichting van deze processen zijn vastgelegd in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor).
De procescriteria beschrijven de eisen die gesteld worden aan de sluitende beleidscyclus: de BIG-8 cyclus. De provincie Flevoland legt bij het toezicht de focus op de vakgebieden Ruimtelijke Ordening (RO), Bouw- en Woningtoezicht (BWT) en Milieu.
Over de jaren 2022 en 2023 heeft de provincie de gemeente Noordoostpolder, beoordeeld als adequaat (groen) voor haar beleid en uitvoering. De gemeente Noordoostpolder heeft het proces van vergunningverlening, toezicht en handhaving van het omgevingsrecht dusdanig goed ingericht dat de taken goed uitgevoerd worden.

Per 1 januari 2024 is de nieuwe Omgevingswet (Ow) in werking getreden. Aangezien er met de overgang naar de Ow veel op gemeenten en waterschappen afkomt, wordt 2024 voor interbestuurlijk toezicht beschouwd als overgangsjaar. Dit betekent dat de VTH-documenten over 2024 wel getoetst worden op basis van de criteria van de Ow, maar de provincies geen formele beoordeling geeft.

Wabo
In 2022 en 2023 heeft gemeente Noordoostpolder de lijn van de afgelopen jaren kunnen doorzetten bij toezicht en handhaving. De vastgestelde beleidsnota's zijn thans actueel en op orde. De prognose is dan ook dat de komende beoordelingen van toezicht en handhaving adequaat zullen blijven.

Monumenten & Archeologie
Voor monumenten en archeologie wordt één keer in de twee jaar toezicht informatie verzameld (gelijk oplopend met de monitor erfgoedinspectie van het Rijk). In 2024 heeft er geen inspectie plaatsgevonden. De laatste erfgoedinspectie (2017/2018) liet een positieve overall beoordeling zien. De verwachting is dat de beoordelingen adequaat voortgezet worden.

Juridische zaken

Bezwaren
Als het gaat over bezwaren tegen besluiten bieden we bezwaarmakers als regel de mogelijkheid van een informeel gesprek (mediation) aan. Vaak is deze informele wijze van afhandeling succesvol en is behandeling in een onafhankelijke bezwarencommissie niet meer nodig. De afgelopen jaren wordt ruim 70% van de bezwaren ingetrokken zonder dat deze commissie zich over de zaak hoeft te buigen. Dit percentage is redelijk constant en geldt ook voor 2024. Deze werkwijze wordt ook ingezet in andere situaties, zoals bij conflicten tussen inwoners onderling, tussen ondernemers en inwoners en tussen inwoners/ondernemers en gemeente.

Preventie
Om bezwaarprocedures en conflicten zoveel mogelijk te voorkomen wordt zowel in het sociaal als in het fysieke domein steeds vroeger in het proces contact gelegd met betrokkenen. In het sociaal domein door negatieve besluiten/afwijzingen vroegtijdig met inwoners te bespreken en uitleg te geven. In het fysieke domein vooral door inwoners/de omgeving vroegtijdig te informeren over en te betrekken bij (te nemen) besluiten. Bij het fysieke domein speelt ook de uitvoering van de Omgevingswet een rol. Initiatiefnemers wordt gevraagd om de omgeving zo vroeg en volledig mogelijk mee te nemen, waardoor bezwaarprocedures verderop in het traject zo veel mogelijk kunnen worden voorkomen. Onze mediators of gespreksbegeleiders spelen ook een procesrol of een inhoudelijk rol bij de uitvoering van de Omgevingswet. Het gaat met name om de toepassing van hun mediation- of gespreksvaardigheden in de verschillende overlegsituaties.
Zo worden de intaketafels voorgezeten door mediators of gespreksbegeleiders of worden zij ook ingeschakeld bij de beoordeling van de haalbaarheid van een initiatief of gesprekken naar aanleiding van een ingediende zienswijze.

Schaarse vergunningen
Er zijn voorbereidingen getroffen voor een inventarisatie. Doel hiervan is om vast te stellen of en waar wijzigingsvoorstellen en aanpassingen in het werkproces/werkprocessen nodig zijn.

Personeel en organisatie

De arbeidsmarkt
In 2024 had Gemeente Noordoostpolder nog steeds te maken met een krappe arbeidsmarkt. Daarom is geïnvesteerd in arbeidsmarktcommunicatie en het steviger neerzetten van ons als werkgever, ons "werkgeversmerk". Dat hebben we extern gedaan met campagnes, foto’s en media, bijvoorbeeld door interviews te publiceren over het mooie werk dat collega’s doen. Intern is er extra (persoonlijke) aandacht voor collega’s.

Ook voor meer afwisselende en aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden was aandacht, bijvoorbeeld door de vernieuwing van de regeling IKB, waardoor medewerkers meer keuze hebben in de doelen waar ze hun IKB voor willen gebruiken.

Er zijn, onder andere door deze extra inzet, meer dan 90 vacatures ingevuld. Ten minste 20% van deze vacatures is ingevuld door interne collega's naar deze vacatures te laten doorstromen. Daarmee hebben we deze collega's kunnen behouden voor de organisatie, geïnvesteerd in hun ontwikkeling en gebruik gemaakt van hun talent. Het lukte ook steeds beter om moeilijk vervulbare vacatures toch in te vullen. Aan het einde van 2024 was het aantal nog in te vullen vacatures gedaald tot minder dan 10.

Met een verbeterd introductieprogramma, opleiding en begeleiding van hun interne collega's is extra geïnvesteerd in de grote hoeveelheid nieuwe collega's. Zij hebben hierdoor een goede inhoudelijke en collegiale start kunnen maken.

Duurzame inzetbaarheid
De duurzame inzetbaarheid van onze collega's is blijvend van groot belang. Daarom is waar dat nodig was aandacht besteed aan inzet van de juiste ontwikkelactiviteiten. Dit mede vanuit de strategische personeelsplanning. De werkgroep vitaliteit vulde de duurzame inzetbaarheid van collega’s aan met waardevolle activiteiten gericht op gezond leven en bewustwording.

Digitalisering binnen HR en HR analytics
De eerste stappen zijn gezet in HR-analytics. Voor het overzicht van waardevolle stuurinformatie/personeelsdata voor het management wordt een HR-dashboard ontwikkeld. Op dit thema zal HR de komende jaren blijven sturen en (door)ontwikkelen.

Veilig werken
Er is aandacht nodig voor en besteed aan het thema "veilig werken". We zien dat de maatschappij verandert, dit brengt soms risico’s met zich mee voor onze medewerkers. Er is een RI&E uitgevoerd waaruit aanbevelingen naar voren zijn gekomen voor een veiligere werkomgeving. De organisatie is met deze aanbevelingen aan de slag gegaan. Er is bijvoorbeeld extra ingezet op beveiliging en trainingen voor medewerkers in het omgaan met agressief gedrag.

Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

De Woo regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. Deze wet beoogt overheden transparanter te maken door overheidsinformatie beter vindbaar en digitaal toegankelijker te maken. In de Woo staat de verplichting dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de jaarlijkse verantwoording (jaarrekening) verslag doen van de uitvoering hiervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

Stand van zaken

Per 1 november 2024 is het openbaar maken van de eerste tranche met vijf informatiecategorieën verplicht. Deze categorieën zijn:

1. wetten en algemeen verbindende voorschriften,
2. overige besluiten van algemene strekking,
3. vergaderstukken van de Staten-Generaal (niet van toepassing op de gemeente),
4. organisatie en werkwijze en
5. bereikbaarheidsgegevens.

De op de gemeente van toepassing zijnde informatiecategorieën waren op tijd gereed.
De planning voor de verplichtstelling van de tweede tranche van informatiecategorieën zal naar verwachting in het 4e kwartaal van 2025 plaatsvinden.

Alle overheden moeten zelf een platform realiseren voor de actieve openbaarmaking van documenten. Onderzocht is wat voor onze gemeente een goede oplossing is. De aansluiting op de Woo-index verloopt via het Register van Overheidsorganisaties (ROO). Elke overheidsinstantie is verplicht daarvoor een ROO-redacteur aan te stellen.

De invoering van de actieve openbaarmaking was en is van invloed op de manier van werken van medewerkers. Documenten moeten geschikt zijn of geschikt worden gemaakt om te publiceren. Hiervoor moeten documenten worden geanonimiseerd. Vertrouwelijke teksten moeten worden weggelakt. In 2024 zijn de voorbereidingen getroffen om hiervoor een geschikte tool voor de organisatie beschikbaar te stellen.

Daarnaast moeten opstellers van documenten ervoor zorgen dat documenten voldoen aan de eisen van digitale toegankelijkheid. Er is voor Nopnet een informatiepagina opgesteld met alle relevante informatie over de digitale toegankelijkheid van onze informatie. Hier worden praktische tips en tricks gedeeld.

De cijfers over 2024

- 5 Woo-verzoeken uit 2023 zijn in 2024 afgehandeld;
- in 2024 heeft de gemeente 33 Woo-verzoeken ontvangen en 30 daarvan in 2024 afgehandeld;
- één Wob-verzoek uit 2019 is nog actueel, in zoverre dat de beslissing op dit verzoek nog niet onherroepelijk is in verband met een lopende rechtsgang;
- één Woo-verzoek uit 2023 was eind 2024 nog actueel, in zoverre dat de beslissing op dit verzoek nog niet onherroepelijk is in verband met een lopende procedure. Inmiddels is deze in maart 2025 afgerond.

Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de doelstellingen, activiteiten en financiële positie van de organisaties waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft. Op basis van de BBV is dat de volgende definitie:

- Bestuurlijk belang: ‘zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht.’
- Financieel belang: ‘een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.’

Gemeentelijke deelname aan verbonden partijen is een manier om het publiek belang te dienen of een bepaalde publieke taak uit te voeren.
Wanneer er alleen sprake is van een bestuurlijk of financieel belang is er geen sprake van een verbonden partij. De BBV heeft geadviseerd om verenigingen die hoofdzakelijk uit publiek geld worden bekostigd ook op te nemen in de paragraaf verbonden partijen. Deze zijn opgenomen onder de organisaties met een bestuurlijk belang en een maatschappelijk of algemeen belang. Het gaat dan om verbonden partijen die hoofdzakelijk door een bijdrage van de gemeente worden gefinancierd.
Voor B.V.‘s en N.V.‘s geldt dat zij geen begroting openbaar hoeven te maken in verband met de concurrentiepositie. Daardoor kan het lijken alsof de geleverde informatie niet compleet is. Wanneer dit het geval is wordt dit aangegeven met n.b. (niet bekend).

Het beleid omtrent verbonden partijen is vastgelegd in de Nota verbonden partijen gemeente Noordoostpolder.

Naast de formele verbonden partijen neemt de gemeente Noordoostpolder deel aan een aantal centrumregelingen en samenwerkingsverbanden. Strikt genomen is er bij een centrumregeling of een samenwerkingsverband geen sprake van een verbonden partij. Er is namelijk geen sprake van een bestuurlijk belang, er is immers geen stemrecht. Daarom zijn deze partijen niet opgenomen in de lijst verbonden partijen. Het gaat om de volgende partijen:

- Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland
- Centrumregeling Beschermd Wonen
- Centrumregeling Vrouwenopvang Oranje Huis
- Samenwerkingsverband Regio Zwolle
- Samenwerkingsverband Samen maken we Flevoland

Lijst verbonden partijen

1.	Gemeenschappelijke regelingen		Bestuur
1.1.	GR Veiligheidsregio Flevoland	Openbaar Lichaam	Algemeen & Dagelijks
1.2.	GR IJsselmeergroep	Openbaar Lichaam	Algemeen
1.3.	GR Omgevingsdienst Flevoland en Gooi & Vechtstreek	Openbaar Lichaam	Algemeen & Dagelijks
1.4.	GR GGD Flevoland	Openbaar Lichaam	Algemeen

2.	Vennootschappen en corporaties		% aandelen
2.1.	Bank Nederlandse Gemeenten N.V	N.V.	0,04%
2.2.	Vitens N.V.	N.V.	0,56%
2.3.	Wadinko N.V.	N.V.	2,90%
2.4.	Huisvuilcentrale Noord-Holland N.V.	N.V.	1,70%
2.5.	Enexis Holding N.V.	N.V.	0,02%
2.6.	Werkcorporatie B.V.	B.V.	100,00%
2.7.	Technofonds Flevoland B.V.	B.V.	3,74%
2.8.1.	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.	B.V.	0,02%
2.8.2.	CSV Amsterdam B.V.	B.V.	0,02%

3.	Stichtingen en Verenigingen
	n.v.t.

4.	Overige verbonden partijen
	n.v.t.

5.	Organisaties met een bestuurlijk belang en een maatschappelijk of algemeen belang*		
5.1.	VNG	Vereniging	Lid met stemrecht
5.2.	VNG Flevoland	Vereniging	Lid met stemrecht

* Deze categorie is een aanbeveling van de Commissie BBV.

1.1 GR Veiligheidsregio Flevoland	Lelystad
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Betrokken partijen	Alle gemeenten in Flevoland: Almere, Dronten, Lelystad, Urk, Zeewolde en Noordoostpolder
Bestuurlijk belang	Deelname in het algemeen bestuur

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

De Veiligheidsregio (VRF) is ingesteld om de inwoners van onze regio beter te beschermen tegen de risico's van branden, rampen en crises. De diensten en besturen werken samen in: brandweerzorg, crisisbeheersing, handhaving van de openbare orde en veiligheid, geneeskundige hulpverlening bij rampen en rampenbestrijding.

Risico's kansen en ontwikkelingen

Kansen en ontwikkelingen

In 2024 hebben Veiligheidsregio Flevoland en Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek middels een bestuurlijk besluit de samenwerking verder vormgegeven aan de hand van het harmonisatiemodel mens en systemen. Er is een nieuw regionaal beleidsplan 2025-2028 met het bijbehorende Regionaal Risicoprofiel vastgesteld.

- In 2024 is het programmaplan vastgesteld voor het programma versterking crisisbeheer. Er is gestart met de prioritaire doelen.
- Er is een programmaplan vastgesteld voor het programma versterking informatievoorziening. Diverse activiteiten zijn voorbereid en opgestart.
- De meldkamer Midden-Nederland zal in 2025 operationeel worden. In 2024 is er gewerkt aan de harmonisatie van de meldkamerprocessen, de inrichting van één centrale personeelsorganisatie en de uitwerking van de governance van de meldkamer.
- In 2024 is door de samenwerkende veiligheidsregio's de eerste jaarlijkse audit van de CO2-prestatieladder niveau 3 behaald en de aanbesteding van de eerste volledig elektrische repressieve vrachtwagen gepresenteerd.

Risico's

In de programmabegroting 2024 heeft de VRF een aantal (financiële) risico's vastgelegd, zoals het risico op een datalek, de niet verzekerde inventaris, de gevolgen van het verplichtend karakter brandweerpersoneel (voorheen: taakdifferentiatie) en het beëindigen van de samenwerking met de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek. Voor ieder risico zijn beheersmaatregelen getroffen.

- Als gevolg van Europese regelgeving is de verplichte consignatie en kazernering van vrijwilligers niet langer mogelijk. Landelijk staat de afschaffing hiervan bekend onder de projectnaam 'Verplichtend Karakter'. Besluitvorming over een mogelijk financiering vanuit Rijk is al meermaals uitgesteld, waardoor de onzekerheid blijft voortbestaan.
- In 2024 is helaas ook gebleken dat de onrust en geopolitieke dreiging in de wereld toeneemt. De Veiligheidsregio volgt deze ontwikkeling en anticipeert hierop, onder meer door de crisisbeheersing te versterken.

Het boekjaar 2024 is afgesloten met een negatief resultaat van €2.320.068. (begroot bestuursrapportage 2024: €2.582.000) Er wordt voorgesteld om dit te dekken middels het vragen van een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten, in overeenstemming met de vastgestelde begrotingswijziging naar aanleiding van de bestuursrapportage 2024.

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2024	3.918.742
Jaarrekening 2023	3.182.281
Bijdrage verantwoord op taakveld	1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Financiële ratio's	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Resultaat	-2.320.068	-1.562.234
Eigen vermogen	10.031.487	8.806.681
Vreemd vermogen	13.063.562	12.595.019

1.2 GR IJsselmeergroep — Emmeloord/Lelystad

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Betrokken partijen	Gemeenten Lelystad, Urk en Noordoostpolder
Bestuurlijk belang	Deelname in het algemeen bestuur

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Deze verbonden partij voert de Wet sociale werkvoorziening (WSW) uit. De GR heeft een werkmaatschappij maar de feitelijke uitvoering van de WSW is ondergebracht bij Concern voor Werk. Binnen de GR zijn afspraken gemaakt over de samenwerking tussen gemeenten en Concern voor Werk om tekorten te voorkomen. In Noordoostpolder levert Concern voor Werk diensten als schoonmaak en catering voor de WerkCorporatie.

Risico's kansen en ontwikkelingen

De GR IJsselmeergroep maakt een transitie door naar een sociale onderneming. De transitie naar een sociale onderneming realiseert een financieel voordeel door vernieuwende producten en diensten en een krachtige voorbeeldwerking naar lokale en regionale werkgevers voor een brede inzetbaarheid van arbeidspotentieel.

In het strategisch plan ‘Op naar 2030’ wordt richting gegeven aan de doorontwikkeling van de organisatie. Kernpunt is de omslag van WSW-organisatie naar sociale onderneming waarbij de infrastructuur van Concern voor Werk zal blijven worden benut voor de uitvoering van re-integratie activiteiten van de werkcoöperatie Noordoostpolder.

Ten minste 50% van het personeelsbestand van de sociale onderneming bestaat uit mensen met een arbeidsbeperking. Het wordt steeds moeilijker om de ‘balans’ van ca. 50% te handhaven en de kosten van de overige 50% worden steeds hoger. Werkdruk en verzuim verdienen ook extra aandacht, naast goede Cao-afspraken met het Rijk voor de werknemers.

Eind 2024 hadden 396 personen een Wsw-dienstbetrekking (in 2023 waren dat er 423). Gemiddeld over 2024 waren dat 379 fte en 392 arbeidsjaren. Bij een arbeidsjaar is rekening gehouden met de handicapcategorie, waarbij een ernstig handicap telt als het ware voor 1,25 fte.

Het belangrijkste financiële risico dat de deelnemers in de GR lopen is een bijdrage in een eventueel exploitatietekort. Wanneer de GR zou worden opgeheven, wordt een eventueel overblijvend tekort gedragen door de deelnemende gemeenten. De afgelopen jaren is een redelijke reserve opgebouwd.

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2024	224.928
Jaarrekening 2023	227.262
Bijdrage verantwoord op taakveld	6.4 Begeleide participatie

Financiële ratio's	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Resultaat	74.000 (voorlopig)	71.000
Eigen vermogen	3.326.000 (voorlopig)	2.660.000
Vreemd vermogen	5.543.000 (voorlopig)	4.728.000

1.3 GR Omgevingsdienst Flevoland en Gooi & Vechtstreek — Lelystad

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Betrokken partijen	Alle gemeenten uit Flevoland, de gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren, Wijdemeren, Gooise Meren en de provincies Flevoland en Noord-Holland
Bestuurlijk belang	Deelname in het algemeen bestuur

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Deze GR voert taken uit op het gebied van het omgevingsrecht. Deze taken omvatten onder andere het verlenen van vergunningen en uitvoeren van toezicht en handhaving voor het basistakenpakket. Dit pakket, dat gemeenten verplicht moeten onderbrengen bij een omgevingsdienst, bestaat voor een groot deel uit milieutaken en verder uit taken op het gebied van bodem, asbest en geluid. De gemeente Noordoostpolder heeft alleen het basistakenpakket belegd bij de omgevingsdienst.

Risico's kansen en ontwikkelingen

Er is hard gewerkt aan het Uitvoeringsprogramma en het Ontwikkelplan is in uitvoering. Verder is het resultaat van de actieve werving en selectie goed zichtbaar. In 2024 heeft de OFGV veel nieuwe medewerkers aangenomen en ingehuurd en was de uitstroom laag. Helaas is het ziekteverzuim nog steeds relatief aan de hoge kant; er wordt aan gewerkt om dit lager te krijgen.
In eerdere rapportages was de verwachting opgenomen dat de doelstellingen uit het Uitvoeringsprogramma grotendeels gerealiseerd kon worden. Nu 2024 erop zit, kan geconcludeerd worden dat de OFGV deze lijn tot het einde van het jaar heeft doorgezet. Naast de ambitieuze doelen van de Innovatieagenda en het Ontwikkelplan, zijn de verwachtingen voor de reguliere werkzaamheden ook grotendeels gerealiseerd.

Het belangrijkste financiële risico dat de deelnemers in de GR lopen is een bijdrage in een eventueel exploitatietekort. Wanneer de GR zou worden opgeheven wordt een eventueel overblijvend tekort gedragen door de deelnemende gemeenten.

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2024	1.743.815
Jaarrekening 2023	1.642.039
Bijdrage verantwoord op taakveld	7.4 Milieubeheer

Financiële ratio's	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Resultaat	144.368 (voorlopig)	1.169.879
Eigen vermogen	2.781.502 (voorlopig)	3.173.135
Vreemd vermogen	3.695.465 (voorlopig)	4.693.261

1.4 GR GGD Flevoland — Lelystad

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Betrokken partijen	Alle gemeenten in Flevoland: Almere, Dronten, Lelystad, Urk, Zeewolde en Noordoostpolder
Bestuurlijk belang	Deelname in het algemeen bestuur

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners in de provincie Flevoland. GGD Flevoland is het centrale punt waar bewoners, gemeenten en samenwerkingspartners terecht kunnen met alle vraagstukken op het gebied van de openbare gezondheidszorg.

Risico's kansen en ontwikkelingen

Mensen gezonde kansen bieden om alles uit hún leven te halen. Dat is de missie van GGD Flevoland. Want mensen die zich gezond en veilig voelen, doen actiever mee aan het leven. In de samenleving probeert iedereen alles uit het leven te halen met de mogelijkheden die ze hebben. Dat maakt hen gelukkiger en zelfredzamer. Het ervaren vanzelf te kunnen kiezen. De kwaliteit van leven stimuleert hen om gezonde keuzes te maken. Lekker in je vel zitten geeft plezier aan je leven!

Gezond Opvoeden: Het is belangrijk dat iedereen zo gezond mogelijk opgroeit en leeft. Positieve gezondheid is de basis voor het handelen van GGD Flevoland. Gezondheid is meer dan niet ziek zijn. De publieke gezondheidszorg is bedoeld om de gezondheid van alle inwoners van Flevoland te bewaken, te beschermen en te bevorderen. Ook als mensen daar niet altijd om vragen. GGD Flevoland werkt in opdracht van de zes gemeenten in Flevoland. De hoofdvestiging van GGD Flevoland bevindt zich Lelystad. De aandacht is speciaal gericht op mensen die meer hulp nodig hebben, bijvoorbeeld omdat ze kwetsbaar zijn of zorg mijden.

Preventie: Preventie (voorkomen van) is de belangrijkste activiteit van GGD Flevoland. Het is gericht op het helpen bij een gezonde leefstijl. In een gezonde omgeving, die meehelpt aan het voorkomen van. Als GGD proberen we de gezondheidsverschillen te verkleinen. Gezondheid moet overal terugkomen en bij de gemeenten hoog op de agenda staan. Als GGD laten we zien wat we doen en onderbouwen dit met data. Dat inzicht delen we met de inwoners van Flevoland.

De komende jaren ligt er onder andere de taak om goed vorm te geven aan het Integraal Zorgakkoord en gemeenschappelijke uitvoering van zorgtaken bij bv. Het Vlie. Dit alles staat uitgewerkt in het meerjarenbeleidsplan en uitvoeringsplan 2023-2029 ‘Een gezonde toekomst in Flevoland’. Waar dit financieel mogelijk is wordt er in de volle breedte geïnvesteerd in het versterken van de publieke gezondheid in Flevoland.

Er is in 2024 hard gewerkt om de JGZ 0-4 dienstverlening op Urk en in de gemeente Noordoostpolder over te nemen van Zorggroep Oude en Nieuwe Land. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen om per 1 januari 2025 de dienstverlening van de JGZ 0-4 binnen JGZ Almere over te brengen naar GGD Flevoland. Hiermee is het onderdeel JGZ binnen de GGD versterkt. Daarnaast is er sterk ingezet op diverse samenwerkingsverbanden.

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2024	1.341.772
Jaarrekening 2023	1.215.700
Bijdrage verantwoord op taakveld	7.1 Volksgezondheid

Financiële ratio's	**Jaarrekening 2024**	**Jaarrekening 2023**
Resultaat	11.000 (voorlopig)	310.000
Eigen vermogen	7.074.000 (voorlopig)	7.057.000
Vreemd vermogen	22.034.000 (voorlopig)	25.554.000

2.1 Bank Nederlandse Gemeenten N.V. Den Haag

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Nederlandse overheden (50% Rijk en 50% gemeenten, provincies en waterschappen)
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

De kosten van financiering voor de gemeente en haar burgers zo laag mogelijk houden.

Risico's kansen en ontwikkelingen

Over het verslagjaar 2024 heeft de BNG een nettowinst gerealiseerd van EUR 294 miljoen. Dit is EUR 40 miljoen hoger dan in 2023. Deze prestatie uit zich eveneens in een hoger rendement op het eigen vermogen van 6,4% vergeleken met vorig jaar (5,5%). De groei van de leningen portefeuille en hogere liquiditeitsopslagen voor overheden en publieke sector entiteiten hebben bijgedragen aan dit resultaat.

Bij een faillissement is de waarde van het aandelenkapitaal het maximale risico voor de gemeente Noordoostpolder. De BNG beschikt over een zogenaamde triple A rating (hoogste kredietwaardigheidscijfer) en valt onder het strenge toezicht van de ECB, waardoor het zeer onwaarschijnlijk is dat de BNG failliet gaat. Ook gezien de geringe omvang van het aandelenkapitaal zijn de financiële risico's gering.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024	
Jaarrekening 2023	
Bijdrage verantwoord op taakveld	-

Financiële ratio's	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Resultaat	294.000.000	254.000.000
Eigen vermogen	4.777.000.000	4.721.000.000
Vreemd vermogen	123.614.000.000	110.834.000.000

2.2 Vitens N.V. Utrecht

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Provincies en gemeenten in Friesland, Overijssel, Flevoland, Drenthe, Utrecht, Noord-Holland en Gelderland
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Vitens staat als leverancier van een eerste levensbehoefte midden in de maatschappij. Ze zorgen voor betrouwbaar drinkwater, nu en in de toekomst. Er wordt gewerkt aan drie strategische doelen: continuïteit, schone en beschikbare bronnen en optimale service en dienstverlening.

Risico's kansen en ontwikkelingen

Door de toenemende vraag naar drinkwater staat de kwantiteit en de kwaliteit onder druk. De vraag stijgt door bevolkingsgroei, droogte als gevolg van klimaatsveranderingen en door het toenemende gebruik door klanten en industrie. Door vervuiling van het grond- en oppervlaktewater door restanten van gewasbeschermingsmiddelen, mest, industriestoffen en medicijnresten staat de kwaliteit onder druk.

Vitens staat de komende jaren voor een enorme investeringsopgave. Om de financieringspositie binnen de geldende WACC-regelgeving zo optimaal mogelijk te versterken worden enkele uitgangspunten gewijzigd: zo worden droogteschaderisico's doorberekend, het vastrecht verlaagd en de tarieven verhoogd.

De drinkwatertarieven zijn in 2024 hoger ten opzichte van 2023, waardoor de drinkwater omzet is gestegen (ondanks de dalende afzet). Het resultaat na belastingen is €34,5 miljoen (2023: €27,2 miljoen) en is daarmee hoger dan voorgaand jaar. Door lagere bestedingen, deels gepland en deels als gevolg van krapte op de arbeids- en aannemersmarkt is het bedrijfsresultaat boven budget uitgekomen.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024	
Jaarrekening 2023	
Bijdrage verantwoord op taakveld	-

Financiële ratio's	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Resultaat	34.500.000 (voorlopig)	27.200.000
Eigen vermogen	713.600.000 (voorlopig)	677.700.000
Vreemd vermogen	1.684.800.00 (voorlopig)	1.559.700.000

2.3 Wadinko N.V. — Zwolle

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	De gemeenten Hellendoorn, Hof van Twente, Borne, Dalfsen, Deventer, Dinkelland, Hardenberg, Meppel, Olst-Wijhe, Ommen, Steenwijkerland, Tubbergen, Westerveld, Zwartewaterland, Zwolle, Kampen, Losser, Noordoostpolder, Raalte, Rijssen-Holten, Staphorst, Twenterand, Urk, Wierden en Provincie Overijssel
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Wadinko is een regionale participatiemaatschappij die gezonde, duurzame bedrijvigheid en daarmee de werkgelegenheid wil stimuleren en behouden in Overijssel, de Noordoostpolder en Zuidwest Drenthe. Wadinko doet dit met risicodragend kapitaal, kennis, managementondersteuning en netwerken.

Risico's kansen en ontwikkelingen

Het financiële risico is beperkt tot het aandelenkapitaal. In haar beleidsplan 2021 – 2026 koerst Wadinko op continuering met aandacht voor groei, innovatie en maatschappelijk ondernemen, versterking van de human capital agenda en het stimuleren van samenwerking in de regio. Daarnaast wil Wadinko nieuwe participaties meer beoordelen op hun duurzaamheidsagenda.

In 2023 heeft Wadinko € 37.359 dividend 2022 uitgekeerd aan gemeente Noordoostpolder.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024	
Jaarrekening 2023	
Bijdrage verantwoord op taakveld	-

Financiële ratio's	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Resultaat	n.b.	1.854.653
Eigen vermogen	n.b.	82.924.139
Vreemd vermogen	n.b.	8.721.146

2.4 Huisvuilcentrale Noord-Holland N.V. Alkmaar

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	HVC heeft 51 aandeelhoudende gemeenten en 8 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

HVC is een duurzaam energie- en afvalbedrijf van 51 gemeenten en 8 waterschappen. Zij dragen bij aan het klimaat door energie schoon op te wekken en afval te hergebruiken.

Risico's kansen en ontwikkelingen

De gemeente Noordoostpolder is een van de aandeelhouders van het afvalverwerkingsbedrijf HVC en staat deels garant voor dit bedrijf. In verband met de financiële positie van HVC is in de aandeelhoudersvergadering van december 2012 besloten om de garantstelling van gemeenten voor leningen ten behoeve van alle afvalactiviteiten van HVC te laten gelden, tot een maximum van € 670 miljoen (bedoeld voor (her)financieringen van vervangingsinvesteringen en modificaties aan bestaande activa). De aandeelhouders staan garant voor de leningen ten behoeve van activiteiten die op hen betrekking hebben. De totale omvang van de gegarandeerde leningen aandeelhouders A bedragen eind 2023 € 565.252.000. Op een totaal van 3.705 aandelen A betekent dit voor de gemeente Noordoostpolder met 62 aandelen, een garantstelling van € 9,5 miljoen. Hiervan wordt in 2024 zoals gebruikelijk 1% als garantstellingsprovisie aan de aandeelhouders A uitgekeerd.

HVC is een verbonden partij. Via de 2 keer per jaar plaatsvindende Algemene Aandeelhoudersvergadering (AvA, medio juni en medio december) houden wij toezicht en inzicht in de dagelijkse bedrijfsvoering en op de begroting en jaarrekening.

De ambitie van de landelijke overheid is om te komen tot 30 kilo restafval per persoon/per jaar. De raad van de Noordoostpolder koos ervoor om in Noordoostpolder te kiezen voor 60 kilo restafval in 2025. Mede door invoering van het Recycle Tarief per 1 januari 2021 is dit van ca. 120 kilo restafval per persoon/per jaar teruggelopen naar ca. 96 kilo. In 2023 is invoering van het Recycle Tarief geëvalueerd en zal verder gekeken worden naar de gewenste ontwikkelingen.

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2024	
Jaarrekening 2023	
Bijdrage verantwoord op taakveld	-

Financiële ratio's	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Resultaat	n.b.	34.897.000
Eigen vermogen	n.b.	231.154.000
Vreemd vermogen	n.b.	802.173.000

2.5 Enexis Holding N.V. 's Hertogenbosch

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Zes Nederlandse provincies en 130 gemeenten
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Enexis was netbeheerder binnen de gemeente Noordoostpolder. Begin 2016 is het verzorgingsgebied overgegaan op Liander. De aandelen van Enexis zijn echter nog in handen van de gemeente Noordoostpolder. De raad van gemeente Noordoostpolder heeft eind 2023 een amendement aangenomen met als strekking de inspanning om in 2024 de aandelen in Enexis te verkopen. Als uitvoering van het amendement zijn inmiddels de aandelen binnen Enexis ten verkoop aangeboden.

Risico's kansen en ontwikkelingen

In 2024 realiseerde Enexis een nettowinst van €254 miljoen Vergeleken met 2023 betekent dit een winststijging van €182 miljoen. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van gestegen omzet door tariefstijgingen.
Afgelopen jaar gaf Enexis circa €1.5 miljoen per dag meer uit aan de energietransitie dan ze via de tarieven ontvingen. Net als in de afgelopen jaren en naar verwachting ook de komende jaren. Hierdoor verslechterd de financiële positie. Om te kunnen blijven investeren, gaven ze afgelopen jaar succesvol een vierde groen obligatie uit. De financiële stabiliteit en kredietwaardigheid wordt zo goed mogelijk bewaakt.

Enexis is financieel gezond. De aandeelhouders lopen het risico (een deel van) de boekwaarde te moeten afwaarderen. Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V.

Enexis stelt zichzelf de volgende missie: ‘Wij brengen mensen steeds meer duurzame energie. Dat doen we door mede richting te geven aan het energiesysteem van de toekomst en door slim te investeren in betrouwbare energie en infrastructuur. Zo houden we de energietransitie haalbaar en betaalbaar.’

De voorgestelde dividenduitkering is voor 2024 gebaseerd op 50% van de winst uit gewone bedrijfsvoering na belastingen van €254 miljoen. De voor 2024 voorgestelde dividenduitkering bedraagt €0,85 per aandeel (in 2023 was dit €0,24 per aandeel). Voor de gemeente Noordoostpolder betekent dit circa een bedrag van €27.500

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2024	
Jaarrekening 2023	
Bijdrage verantwoord op taakveld	-

Financiële ratio's	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Resultaat	254.000.000 (voorlopig)	72.000.000
Eigen vermogen	5.538.000.000 (voorlopig)	5.320.000.000
Vreemd vermogen	5.949.000.000 (voorlopig)	3.445.000.000

2.6 WerkCorporatie B.V.	Emmeloord

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Gemeente Noordoostpolder
Bestuurlijk belang	Enig aandeelhouder

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

De Werkcorporatie is opgericht om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen en te houden. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan de Participatiewet.

Risico's kansen en ontwikkelingen

De Werkcorporatie voert een taak uit waarvoor het gemeentebestuur verantwoordelijk is en blijft, namelijk de begeleiding van inwoners naar de arbeidsmarkt. De gemeente heeft zeggenschap over de financiële, beleidsmatige en uitvoeringskaders. De uitgangskaders voor de uitvoering van de taken en werkzaamheden van de WerkCorporatie staan, naast de raamovereenkomst, contourennotitie en het bedrijfsplan, beschreven in het beleidsplan Krachtig Noordoostpolder 2.0, waaronder specifiek het deelplan participatie. Het participatiebudget van de gemeente is beperkt, maar de afgelopen jaren toereikend geweest. Dankzij ESF-subsidie heeft de WerkCorporatie budget in kunnen zetten voor intensieve begeleiding aan kandidaten die niet uit de reguliere begroting betaald kunnen worden. Sinds 2021 ligt er ook een bezuinigingstaak bij de WerkCorporatie van € 100.000 per jaar. Samen met de gemeente wordt dit gemonitord en wordt gekeken naar de continuering van het aanvragen van ESF-subsidie.

De doelstellingen die de WerkCorporatie in samenwerking met de gemeente opstelt, zijn gericht op de uitstroom richting regulier werk. Daarnaast zijn er steeds meer ontwikkelingen waar de WerkCorporatie een rol in speelt, waaronder het begeleiden van statushouders (die moeten participeren), jongeren en Oekraïners naar werk. Hier liggen kansen en risico’s voor de bedrijfsvoering van de WerkCorporatie. Drie andere belangrijke ontwikkelingen zijn:

- De toename van kandidaten met een arbeidsbeperking die via de WerkCorporatie aan de slag zijn bij bedrijven. Deze positieve ontwikkeling als gevolg van de Participatiewet betekent tevens dat de begeleidingskosten voor de WerkCorporatie toenemen.
- Het ontwikkelen van het Regionaal WerkCentrum, waar alle inwoners en werkgevers met vragen over arbeid en personeel terecht kunnen. Het betekent voor de WerkCorporatie een nieuwe manier van samenwerken met partijen in Flevoland.
- De WerkCorporatie werkt steeds nauwer samen met andere partijen in Noordoostpolder. Zo is er een samenwerking opgestart met Carrefour en ROC Friese Poort om inwoners en onbenut arbeidspotentieel te ondersteunen in hun hulpvraag over werk of scholing.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024	1.461.585
Jaarrekening 2023	1.396.778
Bijdrage verantwoord op taakveld	6.5 Arbeidsparticipatie

Financiële ratio's	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Resultaat	24.302 (voorlopig)	1.656
Eigen vermogen	174.450 (voorlopig)	150.148
Vreemd vermogen	352.246 (voorlopig)	298.551

2.7 Technofonds Flevoland B.V. Lelystad

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Almere, Urk, Lelystad, Noordoostpolder, Dronten, Horizon B.V. (voorheen OMFL)
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Technofonds richt zich op het financieren van het innovatieve MKB en innoverende technostarters die met nieuwe risicovolle technologie in een relatief vroege fase willen (door)groeien. Het is een revolverend fonds, dat wil zeggen dat de middelen die vrijkomen door bijvoorbeeld verkoop van participaties of aflossing van leningen, opnieuw binnen het fonds worden uitgezet.

Risico's kansen en ontwikkelingen

De verleende steun valt binnen de minimumgrenzen die volgens de Europese regels zijn gesteld aan staatssteun. Verleende achtergestelde geldleningen zijn tevens marktconform. Het risico voor de gemeente beperkt zich tot de aan het Technofonds verstrekte middelen waarvoor geen waarde in de balans is opgenomen. Betrokken partijen onderzoeken de mogelijkheid tot het vereenvoudigen van de structuur van de Flevolandse fondsen waaronder Technofonds Flevoland B.V.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024	
Jaarrekening 2023	
Bijdrage verantwoord op taakveld	-

Financiële ratio's	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Resultaat	n.b.	-1.146.261
Eigen vermogen	n.b.	6.711.756
Vreemd vermogen	n.b.	10.801

2.8.1 Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.	's Hertogenbosch

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Voormalige aandeelhouders Essent N.V. (diverse gemeenten en provincies)
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders Essent). Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE).

Risico's kansen en ontwikkelingen

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden.

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024	
Jaarrekening 2023	
Bijdrage verantwoord op taakveld	-

Financiële ratio's	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Resultaat	n.b.	-36.040
Eigen vermogen	n.b.	1.443.974
Vreemd vermogen	n.b.	31.981

2.8.2 CSV Amsterdam B.V. Amsterdam

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Voormalige aandeelhouders Essent N.V. (diverse gemeenten en provincies)
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voorgekomen uit de verkoop van Essent en Attero. (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero). De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims worden afgewikkeld. Eventuele claims kunnen door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) worden ingediend. Na afwikkeling van deze eventuele claims van Waterland zal de escrow-rekening kunnen worden opgeheven en het restant op deze rekening kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Risico's kansen en ontwikkelingen

De verwachting was dat deze B.V. eind 2019, begin 2020 zou worden opgeheven. Dat is niet gebeurd. CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Aterro Holding B.V.), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024

Jaarrekening 2023

Bijdrage verantwoord op taakveld

Financiële ratio's	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Resultaat	n.b.	-125.730
Eigen vermogen	n.b.	84.349
Vreemd vermogen	n.b.	64.446

5.1 VNG	Den Haag
Rechtsvorm	Verenigingen
Betrokken partijen	Nederlandse gemeenten en Curaçao, Bonaire, Saba, St. Eustatius, Aruba en enkele tientallen gewesten
Bestuurlijk belang	Stemrecht in de vereniging

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Krachtiger lokale overheid door samenwerking en belangenbehartiging.

Risico's kansen en ontwikkelingen

De VNG werkt aan een krachtige lokale overheid. Dat doen zij door agendasettend te zijn op voor gemeenten relevante vraagstukken en ontwikkelingen, en door de lokale uitvoering centraal te stellen bij maatschappelijke opgaven.

Gemeenten hebben te maken met grote opgaven. De rol van VNG als netwerkorganisatie is om de belangen van de gemeenten te behartigen. Dit doen ze door steeds meer met het Rijk aan tafel te zitten als gelijkwaardige partner.

De risico’s zijn beperkt omdat er geen sprake is van een financiële impact bij faillissement of aansprakelijkheid door garantstelling.

Voor de VNG was 2023 in financieel-economisch opzicht een stabiel jaar. Wel is nog goed zichtbaar dat we te maken hadden met nog steeds hoge inflatie. Dit leidt tot aanzienlijk hogere kosten voor huisvesting. Positieve financiële ontwikkelingen zijn het goede rendement op de effectenportefeuille die de VNG aanhoudt, als ook het rendement van de dochterbedrijven. En er is een toename van subsidie gefinancierde projecten.

De VNG sloot het jaar af met een negatief bedrijfsresultaat van €3,5 mln. Dit is conform het besluit van de ALV in 2018 om het eigen vermogen gefaseerd in te zetten. Het uiteindelijke jaarresultaat is positief door het rendement op de effectenportefeuille en andere rentebaten. Het positief jaarresultaat over 2023 bedraagt 2,8 mln.

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2024	245.634
Jaarrekening 2023	231.512
Bijdrage verantwoord op taakveld	0.1 Bestuur

Financiële ratio's	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Resultaat	n.b.	2.824.000
Eigen vermogen	n.b.	56.301.000
Vreemd vermogen	n.b.	118.819.000

5.2 VNG Flevoland

Rechtsvorm	Verenigingen
Betrokken partijen	Gemeenten in Flevoland
Bestuurlijk belang	Stemrecht in de vereniging

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Krachtiger lokale overheid door samenwerking en belangenbehartiging.

Risico's kansen en ontwikkelingen

De risico’s zijn beperkt omdat er geen sprake is van een financiële impact bij faillissement of aansprakelijkheid door garantstelling.

Jaarlijkse bijdrage gemeente	
Jaarrekening 2024	1.997
Jaarrekening 2023	1.922
Bijdrage verantwoord op taakveld	0.1 Bestuur

Financiële ratio's	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Resultaat	n.b.	n.b.
Eigen vermogen	n.b.	n.b.
Vreemd vermogen	n.b.	n.b.

Grondbeleid

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeenten om in de begroting en jaarrekening een paragraaf over het grondbeleid op te nemen (artikel 9 lid 2). In artikel 16 van het BBV is bepaald waaruit de paragraaf grondbeleid ten minste dient te bestaan. In deze paragraaf wordt toegelicht wat er op het gebied van grondexploitatie is gerealiseerd in 2024.

Visie op grondbeleid

De beleidskaders voor het gemeentelijk grondbeleid staan in de Nota grondbeleid 2023-2026.

In de Nota grondbeleid staan de kaders, waarbinnen het college uitvoering geeft aan het grondbeleid. Die kaders gaan over aan- en verkoop en ontwikkeling van (gemeentelijke) gronden voor:

- het bevorderen van een maatschappelijk gewenst ruimtegebruik;
- het verhogen van de kwaliteit van het ruimtegebruik, en;
- het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten over gebruikers, grondeigenaren, ontwikkelaars, corporaties en de overheid.

Situationeel grondbeleid helpt bij het realiseren van onze doelstelling. Wij kijken per situatie welke vorm van grondbeleid het beste past: actief of passief. Actief grondbeleid betekent dat wij zelf de regie nemen en daarbij ook de risico's dragen. Passief betekent dat wij alleen hoogstnoodzakelijke kaders stellen en daarna de markt haar werk laten doen. Onze keuze om per situatie te kijken welke manier het beste past, is een bewuste keuze. Het staat in de Nota Grondbeleid 2023-2026.

In ons grondbeleid hanteren wij de volgende algemene uitgangspunten:

- De raad stelt de kaders vast voor het grondbeleid;
- Het college baseert daarop de uitvoeringsplannen;
- Het gemeentelijk grondbeleid is aangepast aan de meest recente wetgeving;
- We voeren het grondbeleid uit binnen gezonde financiële kaders, waarbij we helder, duidelijk en consequent omgaan met risico's;
- We geven duidelijkheid over grondverwerving en uitgifte van gronden;
- We bieden inzicht in de wijze waarop grondprijzen tot stand komen;
- We stellen regels aan grondexploitaties.

Actuele prognose

In exploitatie genomen gronden

Per 1 januari 2025 hebben wij 34 vastgestelde (actieve) grondexploitaties. Deze exploitaties zijn gemaakt op basis van de marktbehoefte en de wensen van de dorpen. Die wensen en behoeften staan in beleidsnota's:

- Nota Strategische grondvoorraad
- Ontwikkelperspectieven dorpen
- Ontwikkelperspectief werklocaties Noordoostpolder
- Woonbehoefteonderzoek Noordoostpolder
- Nota Kostenverhaal
- Woonvisie Noordoostpolder
- Nota Grondbeleid
- Nota Grondprijzen
- Herzieningen en meerjarenperspectief grondexploitaties

Naast de actieve grondexploitaties zijn er momenteel ook een aantal exploitaties in voorbereiding. De verwachting is dat er in de loop van 2025 een aantal nieuwe grondexploitaties ter vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden.

De volgende grondexploitaties zijn vastgesteld in 2024:

- Complex 010 – Oude Espelerweg (vastgesteld 25 maart 2024)
- Complex 086 – Pilotenweg (vastgesteld 26 februari 2024)
- Complex 093 – Creil fase 3 (vastgesteld 22 april 2024)
- Complex 095 – Bant Oost fase 3 (vastgesteld 26 februari 2024)
- Complex 097 – Ens Oost fase 4 (vastgesteld 16 december 2024)
- Complex 156 – Kraggenburg Zuid fase 2 (vastgesteld 29 januari 2024)

Woningbouw Emmeloord

Emmelhage

Aan de rand van Emmeloord ontwikkelen wij de woonwijk Emmelhage. In Emmelhage Fase 1 is de laatste kavel verkocht in 2023. Deze fase is volgebouwd. Het woonrijp maken is voltooid op minimale afwerking na. Daarom is fase 1 afgesloten per 31-12-2024. Ook in Emmelhage Fase 2A zijn alle kavels verkocht. In 2025 verwachten we dat fase 2A volledig woonrijp gemaakt wordt. In 2024 zijn in Emmelhage fase 2B 5 woningbouwkavels verkocht. De verwachting is dat in 2025 de laatste 4 kavels in fase 2B verkocht worden.

In september 2022 is de volgende fase van Emmelhage, fase 3, in ontwikkeling genomen. Emmelhage fase 3 bestaat uit 2 delen, waarbij fase 3A wordt ontwikkeld door een marktpartij en fase 3B door de gemeente. Beide fases zorgen voor samen voor ruim 300 woningen. Emmelhage fase 3B is in 2024 deels bouwrijp gemaakt. De eerste kavels in Emmelhage fase 3B zijn eind 2024 verkocht.

Momenteel zijn de voorbereidingen voor een nieuw plan in Emmeloord in volle gang. Er wordt gewerkt aan een volgende fase in Emmelhage, fase 4.

Dokter Jansenpark

Op 3 april 2023 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie ‘Complex 88, Dokter Jansenpark’ vastgesteld. De exploitatie van het gebouw Dr. Jansencentrum is daarmee onderdeel geworden van de grondexploitatie. De verwachting is dat het Dr. Jansencentrum tot eind 2026 operationeel blijft en dat het gebouw daarna gesloopt kan worden. Het plan biedt ruimte aan circa 226 woningen. Het eerste deel van het Dokter Jansenpark is eind 2024 bouwrijp gemaakt, namelijk de grond van cluster 1 en 2. De verwachting is dat deze grond medio 2025 verkocht en overgedragen wordt aan de ontwikkelaars.
De verwachte eindwaarde van de grondexploitatie is negatief. Daarom is er een verliesvoorziening getroffen voor het volledige verwachte verlies.

Pilotenweg

Grondexploitatie ‘Pilotenweg Emmeloord’ (complex 86) is op 26 februari 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. Op deze locatie worden in totaal 70 woningen gerealiseerd. 40 grondgebonden sociale huurwoningen en 30 tiny houses.
In 2024 is de uitgeefbare grond voor de tiny houses overgedragen. De initiatiefnemer maakt deze grond zelf bouw- en woonrijp. Het tweede deel van het plangebied wordt medio 2025 bouwrijp gemaakt. Daarna kan de uitgeefbare grond voor de sociale huurwoningen overgedragen worden.
De verwachte eindwaarde van de grondexploitatie is negatief. Daarom is er een verliesvoorziening getroffen voor het volledige verwachte verlies.

Oude Espelerweg

De gemeenteraad heeft op 25 maart grondexploitatie ‘Oude Espelerweg’ (complex 010) vastgesteld. Het plan biedt ruimte voor 215 woningen in een gemengd programma. De verwachting is dat het plangebied in 2025 volledig bouwrijp wordt gemaakt. Ook in 2025 verwachten we de eerste kavelverkopen.

In onderstaand overzicht ziet u de boekwaarde en de verwachte ontwikkeling van de vastgestelde grondexploitaties in Emmeloord.

Complex	Boekwaarde 1-1-2024	Boekwaarde 31-12-2024	Prognose Eindwaarde	Prognose Afsluiting
10 - Oude Espelerweg	€ -	€ -5.215.231	€ 3.935.752	31-12-2032
11A - Emmelhage fase 1	€ 111.340	€ -	€ -	31-12-2024
11B - Emmelhage fase 2A	€ 591.212	€ 209.164	€ 50.301	31-12-2026
11C - Emmelhage fase 2B	€ 1.861.411	€ 1.405.029	€ 408.588	31-12-2027
11D - Emmelhage fase 3B	€ -3.386.783	€ -2.968.549	€ 832.594	31-12-2029
86 - Pilotenweg	€ -	€ 637.911	€ -317.616	31-12-2027
88 - Dokter Jansenpark	€ -4.242.795	€ -5.310.634	€ -169.507	31-12-2030
Woningbouw Emmeloord	**€ -5.065.615**	**€ -11.242.311**	**€ 4.740.112**	

Woningbouw dorpen

In alle dorpen (Bant, Creil, Ens, Espel, Kraggenburg, Luttelgeest, Marknesse, Nagele, Rutten en Tollebeek) ontwikkelen wij (nieuwe) gebieden voor woningbouw. De woningmarkt in de dorpen kent een andere dynamiek dan in Emmeloord. Toch is de vraag naar kavels hoog in de dorpen. In Marknesse fase 4 en Luttelgeest fase 4 lopen de verkopen voor op de planning.
In totaal zijn er in 2024 in de dorpen 129 Woningbouwkavels verkocht.

In 2024 is een viertal woningbouw uitbreidingslocaties in exploitatie genomen:

- Bant fase 3: (63 woningen en circa 1,4 hectare bedrijventerrein)
- Kraggenburg fase 2: (50 woningen)
- Creil fase 3: (49 woningen)
- Ens fase 4: (89 woningen)

Ook zijn in 2024 meerdere complexen bouwrijp gemaakt, zodat in de nabije toekomst nieuwe kavels uitgegeven kunnen worden. Zo houden we het aanbod op peil. Dit betreft de complexen Kraggenburg fase 2, Buitenom 1 en 87 Rutten en De Kaghe Espel.

In Marknesse, Nagele, Rutten en Tollebeek worden nieuwe (in- en/ of uitbreidings) plannen voorbereid. In Marknesse zijn we bezig met de planvorming voor fase 5 en 6. In Nagele onderzoeken we de mogelijkheden voor een nieuwe inbreidingslocatie en/of uitbreidingslocatie. Verder worden er uitbreidingsplannen voorbereid in Rutten en Tollebeek.

In onderstaand overzicht ziet u de boekwaarde en de verwachte ontwikkeling daarvan per woningbouwgebied in de dorpen van de in exploitatie genomen complexen.

Risico
De risico's van de grondexploitaties 'woningbouw dorpen' zijn beheersbaar. Het sturen op de uitgifte van woningbouwkavels is de belangrijkste beheersmaatregel.

Complex	Boekwaarde 1-1-2024	Boekwaarde 31-12-2024	Prognose Eindwaarde	Prognose Afsluiting
51 - Meldestraat, Emmeloord	€ 68.478	€ 23.089	€ 296.408	31-12-2026
56 - Luttelgeest fase 4	€ -1.365.113	€ 487.431	€ 196.781	31-12-2028
63 - De Kaghe, Espel	€ 368.897	€ 41.051	€ -159.274	31-12-2027
65 - Ens-Zuidoost	€ 405.401	€ 436.651	€ 23.527	31-12-2026
67-1 - Bant-Zuidoost fase I	€ -216.204	€ -275.657	€ -411.553	31-12-2025
67-2 - Bant-Zuidoost fase II	€ 434.473	€ 395.002	€ 76.342	31-12-2026
68 - Espel-West	€ -42.031	€ 621.294	€ 463.510	31-12-2028
71 - Creil-Oost	€ 478.464	€ 119.765	€ 39.267	31-12-2025
72 - Luttelgeest-Zuid	€ 60.645	€ -	€ -	31-12-2024
75 - Marknesse Zuid, fase III	€ -1.798.199	€ -1.872.742	€ 3.021.301	31-12-2036
76 - Nagele	€ -779.746	€ -793.735	€ -569.209	31-12-2027
84 - Kerkstraat Luttelgeest	€ -138.282	€ 63.898	€ -35.312	31-12-2026
85-1 - De Stiepe Rutten	€ -122.503	€ -146.357	€ -204.375	31-12-2025
85-2 - Buitenom 1 Rutten	€ -191.459	€ -288.428	€ 53.649	31-12-2026
85-3 - Buitenom 87 Rutten	€ -505.740	€ -225.390	€ -36.167	31-12-2026
87 - Marknesse fase 4	€ -1.428.560	€ 681.703	€ 1.089.727	31-12-2028
91 - Ens fase 2	€ -58.832	€ -123.334	€ -12.840	31-12-2028
93 - Creil Oost fase 3	€ -	€ -1.139.576	€ -458.634	31-12-2029
95 - Bant Oost fase 3	€ -	€ -1.461.118	€ 206.796	31-12-2028
97 - Ens fase 4	€ -	€ -563.472	€ 753.044	31-12-2033
155 - Jacob Bruintjesstraat	€ 421.661	€ 443.687	€ 149.050	31-12-2027
156 - Kraggenburg Zuid fase 2	€ -	€ -1.243.453	€ 9.394	31-12-2029
Woningbouw dorpen	**€ -4.408.649**	**€ -4.819.692**	**€ 4.491.432**	

Bedrijventerreinen Emmeloord

De markt in de gemeente Noordoostpolder is relatief stabiel. De bedrijfsterreinen richten zich vooral op het huisvesten van bestaande bedrijven die willen uitbreiden of het huisvesten van nieuwe en verplaatsende bedrijven uit de eigen gemeente. In 2024 is er op De Munt II in totaal circa 0,5 ha. verkocht. Op de Munt II fase 1 is nog aanbod aan kleine en middelgrote kavels. In deze fase was er nog een relatief groot gebied dat kantoorbestemming had. Dit aanbod sloot niet helemaal aan bij de vraag en daarom is er in 2024 een bestemmingsplanwijziging vastgesteld. Op deze locaties is naast kantoren ook ‘reguliere’ bedrijvigheid toegestaan.
Fase 2 is op 1 kavel na (uit)verkocht. In december 2021 is het bestemmingsplan met bijbehorende grondexploitatie De Munt B vastgesteld. Op bedrijventerrein De Munt B is ca. 42 ha. aan nieuwe bedrijfskavels beschikbaar. Op De Munt B is het ook (weer) mogelijk om grote kavels uit te geven. In 2024 zijn een aantal grote kavels verkocht op De Munt B, in totaal circa 8,1 ha. De grondprijzen van terreinen die vrij beschikbaar zijn, zijn in prijs verhoogd conform de Nota Grondprijzen 2025.

Risico
Voor de bedrijventerreinen De Munt II fase 1, 2 en B geldt dat er een negatieve boekwaarde bestaat. Deze boekwaarde moeten we terugverdienen door kavelverkopen in de (nabije) toekomst.

Complex	Boekwaarde 1-1-2024	Boekwaarde 31-12-2024	Prognose Eindwaarde	Prognose Afsluiting
32 - De Munt B	€ -9.663.696	€ -7.307.935	€ 19.964.629	31-12-2033
34 - De Munt II fase 2	€ -96.399	€ -108.134	€ 14.115	31-12-2025
38 - De Munt II fase 1	€ -2.860.874	€ -2.427.604	€ 140.277	31-12-2028
Bedrijventerreinen Emmeloord	**€ -12.620.969**	**€ -9.843.673**	**€ 20.119.021**	

Bedrijventerreinen dorpen

De verkoop van bedrijfskavels in de dorpen loopt redelijk volgens planning. In 2024 is er circa 0,4 hectare verkocht in Marknesse. De bedrijventerreinen in Creil, Ens, Espel en Rutten zijn uitverkocht. Alleen in Marknesse en Bant is op dit moment nog voldoende aanbod. Er wordt gekeken naar mogelijke verdere uitbreiding in Ens. De grondprijzen van terreinen die vrij beschikbaar zijn, zijn in prijs verhoogd conform de Nota Grondprijzen 2025.

Risico
De risico's van deze grondexploitatiecomplexen zijn beperkt. Het grootste deel van de kosten is al gemaakt en de meeste kavels zijn verkocht.

Complex	Boekwaarde 1-1-2024	Boekwaarde 31-12-2024	Prognose Eindwaarde	
40 - Ens (vanaf 2009)	€ 345.734	€ 327.038	€ 108.015	31
41 - Dorpen	€ 42.709	€ -	€ -	31
42 - Ens	€ 18.891	€ -	€ -	31
43 - Creilerpad	€ 52.429	€ -	€ -	31
46 - Marknesse	€ -510.038	€ -1.066.817	€ 828.998	31
Bedrijventerrein dorpen	**€ -50.274**	**€ -739.778**	**€ 937.013**	

Bijzondere complexen

Centrumplan Emmeloord

In 2017 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie als onderdeel van een programmaexploitatie van het centrumplan Emmeloord vastgesteld. Het plan bestaat uit de deelgebieden: De Deel, Korte Achterzijde, locatie voormalige flats en een deel van de Paardenmarkt. Het programma bestaat uit grondgebonden woningen, appartementen, supermarkten, detailhandel, horeca en kantoren.
In 2023 is de laatste grond verkocht op de voormalige CWI-locatie. Het centrumplan is hiermee volledig uitverkocht.
In 2024 zijn er niet veel kosten gemaakt voor het woonrijp maken. In 2025 worden de laatste appartementen in het plangebied gebouwd. In 2026 verwachten we het laatste deel van het openbaar gebied woonrijp te maken.

Risico
Hogere kosten van de aanleg van de openbare ruimte.

Wellerwaard

Ten noorden van Emmeloord ligt het recreatiegebied Wellerwaard. In 2022 zijn conform de verwachting de laatste 2 woningbouwkavels en laatste 2 landgoederen in Wellerwaard verkocht. Wellerwaard is nu volledig (uit)verkocht. In 2025 verwachten we het laatste deel van het openbaar gebied woonrijp te maken.

Risico
Hogere kosten van de aanleg van de openbare ruimte.

In dit overzicht ziet u de boekwaarde en de verwachte ontwikkeling daarvan voor Centrumplan Emmeloord en Wellerwaard.

Complex	Boekwaarde 1-1-2024	Boekwaarde 31-12-2024	Prognose Eindwaarde	
50 - Centrumplan Emmeloord	€ -1.583.594	€ -1.821.873	€ -3.319.658	31
82 - Wellerwaard	€ 575.264	€ 418.818	€ -108.133	31
Bijzondere complexen	**€ -1.008.330**	**€ -1.403.054**	**€ -3.427.791**	

Totaal Bouwgrondexploitatie

Complex	Boekwaarde 1-1-2024	Boekwaarde 31-12-2024	Prognose Eindwaarde
Woningbouw Emmeloord	€ -5.065.615	€ -11.242.311	€ 4.740.112
Woningbouw dorpen	€ -4.408.649	€ -4.819.692	€ 4.491.432
Bedrijventerreinen Emmeloord	€ -12.620.969	€ -9.843.673	€ 20.119.021
Bedrijventerreinen dorpen	€ -50.274	€ -739.778	€ 937.013
Bijzondere complexen	€ -1.008.330	€ -1.403.054	€ -3.427.791
Totaal	**€ -23.153.838**	**€ -28.048.509**	**€ 26.859.787**

Grondexploitatieovereenkomsten

Naast vastgestelde grondexploitaties hebben we ook overige gronden in eigendom. Die hebben wij om in te zetten bij toekomstige ontwikkelingen (strategische gronden). Deze gronden zijn materiële vaste activa (MVA). Zij staan op de balans voor de prijs waartegen zij zijn gekocht (verkrijgingswaarde) of voor de marktwaarde (als die blijvend lager is dan de verkrijgingswaarde). Deze gronden vallen pas onder ‘grondbeleid’ als er een grondexploitatie voor wordt vastgesteld.

Naast de gemeente zijn er nog enkele andere spelers actief op de grondmarkt van de Noordoostpolder. Met deze partijen maken we afspraken over de verdeling van de kosten. Bijvoorbeeld de kosten voor de aanleg van openbare voorzieningen. Dat doen wij in overeenkomsten. Op deze manier loopt de gemeente geen financieel risico bij grondexploitaties die zij zelf niet uitvoert. Het gaat om de volgende grondexploitaties.

Complexnaam	Functie	Status
Emmelhage fase 3A, Emmeloord	Wonen	In aanbouw
Prof. Ter Veenstraat 25, Emmeloord	Wonen	In ontwikkeling
Schoener-/Schouwstraat, Emmeloord	Wonen	In ontwikkeling
Voorsterweg 34, Marknesse	Entreegebouw	In aanbouw
Project De Kroon, Emmeloord	Wonen/werken	In aanbouw
Project Aandeel, Emmeloord	Wonen/werken	In aanbouw
Voorsterweg 38, Marknesse	Zonneweide	In ontwikkeling
Meldestraat 2, Emmeloord	Wonen	In ontwikkeling
Lange Brink 2, Luttelgeest	Wonen	In ontwikkeling
Ambachtstraat, Rutten	Bedrijven	In ontwikkeling
Ens-Oost fase 2, Ens	Woonzorgvoorziening	In ontwikkeling
Ens-Oost fase 3, Ens	Wonen	In ontwikkeling
Pilotenweg/ 't Rindel, Emmeloord	Wonen	In aanbouw
Waterkant 61, Ens	Wonen	In aanbouw
MITC, fasen 1-3, Marknesse	Bedrijven	In ontwikkeling
Europalaan 42, Emmeloord	Wonen	In aanbouw
Drostlaan 101, Emmeloord	Wonen	In ontwikkeling
Kerkstraat (kerk), Luttelgeest	Wonen	In ontwikkeling
Buurtcentrum Wittesteijn	Winkels	In ontwikkeling
Nagelerstraat 29-37, Emmeloord	Wonen	in aanbouw
De Deel 2, Emmeloord	Wonen	In aanbouw
Rietstraat/Zeebiesstraat, Emmeloord	Wonen	In ontwikkeling
Oude Vlie 150, Emmeloord	Wonen/zorg	In aanbouw
Voorsterweg nabij 38	Wonen	In ontwikkeling
Paardenweg 1, Kraggenburg	Wonen	In ontwikkeling
Lucernehof, Nagele	Wonen	In ontwikkeling
Koolzaadhof, Nagele	Wonen	In ontwikkeling
Kerkstraat (pastorie), Luttelgeest	Wonen	In ontwikkeling
Plantsoenweg 41 (kerk), Rutten	Wonen	In ontwikkeling
hoek Meeuwenkant, Emmeloord	Wonen	In ontwikkeling
Lange Nering 12-14, Emmeloord	wonen	In ontwikkeling
locatie Espelerweg 10-1, Emmeloord	kinderopvang	in ontwikkeling
Repelweg 10, Marknesse	huisvesting arbeidsmigranten	in ontwikkeling

Verlies- en winstneming

Af te sluiten complexen

Met het Ingenieursbureau zijn werkafspraken gemaakt over de afsluiting van complexen. Deze zijn mede gebaseerd op het Handboek Grondzaken. De hoofdregel daarbij is dat het complex wordt afgesloten na afloop van het eerste volle kalenderjaar na de ondertekeningsdatum van het proces verbaal van oplevering van voltooiing van de laatste fase binnen het complex. Ten aanzien van mogelijke nazorg wordt bij het afsluiten van het complex geld gereserveerd. Dit bedrag wordt per complex afzonderlijk bepaald.

In 2024 is een vijftal grondexploitaties afgesloten. Het eindresultaat is als winst genomen en ten gunste van de Algemene Reserve Grondexploitaties (ARG) gebracht.

De volgende grondexploitaties zijn afgesloten per 31-12-2024:

- Complex 11A – Emmelhage fase 1
- Complex 41 – Bedrijventerrein Dorpen (Espel, Rutten, Marknesse)
- Complex 42 – Bedrijventerrein Ens
- Complex 43 – Bedrijventerrein Creil
- Complex 72 – Luttelgeest fase 3

Systematiek van winstneming
Als grondslag voor de waardering en resultaatbepaling is in de Nota Grondbeleid opgenomen dat winsten uit de grondexploitatie slechts worden genomen indien en voor zover deze met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

(Tussentijdse) winstneming
Het voorzichtigheidsbeginsel leidt ertoe dat realisatie van winst bij grondexploitaties moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van het grondexploitatiecomplex.

Voor tussentijdse winstneming geldt de door de commissie BBV voorgeschreven methode van ‘percentage of completion’: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt er naar rato van de voortgang van de grondexploitatie tussentijds winst genomen.
De commissie BBV is hier stellig in sinds de Vpb wetgeving van kracht is (1 januari 2016) en over de winst van grondexploitaties vennootschapsbelasting betaald moet worden. In de nota Grondbeleid is deze methode opgenomen als beleidsregel voor tussentijdse winstneming.
De gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt er naar rato van de voortgang van de grondexploitatie tussentijds winst genomen.
De commissie BBV is hier stellig in sinds de Vpb wetgeving van kracht is (1 januari 2016) en over de winst van grondexploitaties vennootschapsbelasting betaald moet worden. In de nota Grondbeleid is deze methode opgenomen als beleidsregel voor tussentijdse winstneming.

In het onderstaande overzicht is de genomen tussentijdse winst in 2024 per complex inzichtelijk gemaakt. Voor een aantal complexen geldt dat er een correctie op de tussentijdse winst heeft plaatsgevonden, doordat de kosten hoger zijn uitgevallen dan verwacht. De correctie op de tussentijdse winst is weergegeven als ‘min-bedrag’.

Winstneming 2024	Bedrag
10 - Oude Espelerweg	€ 1.365
11A - Emmelhage fase 1	€ 106.304
11B - Emmelhage fase 2A	€ -7.490
11C - Emmelhage fase 2B	€ 353.328
11D - Emmelhage fase 3B	€ 129.933
32 - De Munt B	€ 2.697.571
34 - De Munt II fase 2	€ 11.143
38 - De Munt II fase I	€ -6.036
40 - Bedrijventerrein Ens Uitbreiding	€ 10.352
41 - Bedrijventerrein Dorpen	€ 192.911
42 - Bedrijventerrein Ens	€ 7.117
43 - Bedrijventerrein Creil	€ 37.718
46 - Bedrijventerrein Marknesse	€ 162.243
51 - Meldestraat Emmeloord	€ 31.005
56 - Luttelgeest fase 4	€ 206.498
65 - Ens Zuid-Oost	€ -5.940
67-2 - Bant Fase II	€ 37.026
68 - Espel	€ -280.659
71 - Creil	€ 96.582
72 - Luttelgeest Fase 3	€ 27.009
85-2 - Buitenom 1 Rutten	€ 591
87 - Marknesse-Zuid fase 4	€ 428.911
95 - Bant Oost fase 3	€ 318
97 - Ens fase 4	€ 27
155 - Jacob Bruintjesstraat Kraggenburg	€ 51.521
156 - Kraggenburg Zuid fase 2	€ 15
Totaal	**€ 4.289.365**

Verliesvoorzieningen
Conform de regels van het BBV wordt een verliesvoorziening getroffen wanneer een actief complex een negatief financieel resultaat laat zien op eindwaarde.

In het onderstaande overzicht is het treffen van een verliesvoorziening per complex inzichtelijk gemaakt. Uit het overzicht komt naar voren dat er in totaal voor een bedrag van € 5.802.277 aan verliesvoorzieningen is getroffen. Vorig jaar was er een voorziening van € 5.057.179 getroffen, waardoor er per saldo een aanvullende verliesvoorziening van € 745.099 is getroffen ten laste van de ARG. Dit is grotendeels het gevolg van twee nieuw vastgestelde complexen in 2024, namelijk Pilotenweg en Creil fase 3. Deze complexen zijn vastgesteld met een negatief resultaat op eindwaarde.

Overzicht verliesvoorzieningen	Voorziening 1-1-2024 in €	Vormen voorziening in €	Vrijval voorziening in €	Voorziening 31-12-2024 in €
50 - Centrumplan Emmeloord	3.301.431	18.226	-	3.319.658
63 - De Kaghe Espel	145.247	14.027	-	159.274
67-1 - Bant Zuidoost fase 1	413.514	-	1.960	411.553
76 - Herontwikkellocaties Nagele	584.428	-	15.219	569.209
82 - Wellerwaard	78.064	30.069	-	108.133
84 - Kerkstraat Luttelgeest	13.749	21.562	-	35.312
85-1 - De Stiepe Rutten	213.288	-	8.912	204.375
85-3 - Buitenom 87 Rutten	-	36.167	-	36.167
86 - Pilotenweg Emmeloord	-	317.615	-	317.615
88 - Dr. Jansenpark	307.458	-	137.951	169.507
91 - Ens fase 2	-	12.840	-	12.840
93 - Creil fase 3	-	458.634	-	458.634
Totaal	**5.057.179**	**909.141**	**164.043**	**5.802.277**

Vennootschapsbelasting

Gemeenten zijn vennootschapsbelastingplichtig (Vpb-plichtig). We betalen vennootschapsbelasting als we winst maken bij zogenaamde ondernemingsactiviteiten. Het voeren van grondexploitaties is volgens de criteria van de Belastingdienst een ondernemingsactiviteit. In de begroting houden we daarom rekening met een jaarlijkse gemiddelde belastingafdracht voor de grondexploitaties. En over gecompliceerde vraagstukken, overleggen we met de Belastingdienst.

Risico's

Algemene risicovoorziening grondexploitaties: Weerstandsvermogen

Door ervoor te zorgen dat Grondzaken zelf een toereikende financiële buffer heeft, kan een reserve/buffer binnen de Algemene Dienst achterwege blijven. De genoemde financiële reserve is enerzijds een voorwaarde om een adequaat en actief grondbeleid te kunnen voeren. Anderzijds zijn aan het voeren van actief grondbeleid financiële risico's verbonden, dit maakt het beschikken over voldoende financiële reserve noodzakelijk. Risico's (in de regel door externe factoren ingegeven) zijn in algemene zin gelegen binnen de al in exploitatie genomen complexen.

Alle lopende/vastgestelde grondexploitaties zijn meegenomen in de zogenoemde 'Monte-Carlo-Simulatie'. De input voor de simulatie zijn de herzieningen ultimo 2025. Hiervan is een afzonderlijke rapportage beschikbaar.

Uitleg gekozen systematiek

De 'Monte-Carlo-Simulatie' is de meest vergaande risicoanalyse om de vereiste weerstandscapaciteit te bepalen. De meest eenvoudige analyse is de gevoeligheids- analyse: onderzocht wordt hoe gevoelig het resultaat is voor de verandering van één bepaalde parameter.
Een scenarioanalyse houdt rekening met het feit dat verandering van een bepaalde parameter ook gevolgen heeft voor andere parameters, die vervolgens samen weer invloed hebben op het resultaat. Grootste nadeel van deze methode is dat over het algemeen niet waarschijnlijk is dat alle waarden tegelijkertijd negatief of allemaal tegelijk positief zijn.
De 'Monte-Carlo-Simulatie' komt tegemoet aan de nadelen van de scenarioanalyse. Het begrip risico wordt gekwantificeerd: Risico = kans x gevolg. Bij de simulatie worden kansverdeling toegekend aan waarden waar een zeker risico wordt verwacht.
Vervolgens wordt er binnen de aangegeven bandbreedte 10.000 keer een waarde gekozen voor elke parameter binnen de kansverdeling. Dit levert ook zoveel keer een waarde op voor het totale resultaat. Er ontstaat op deze manier een kansverdeling voor het eindresultaat. In de praktijk wordt vervolgens voor de vereiste risicobuffer vaak een dekkingspercentage van 90% aangehouden: met 90% zekerheid is het eindresultaat niet slechter dan een bepaalde waarde die als weerstandscapaciteit

wordt aangewezen. Voorzichtigheidshalve houdt de gemeente Noordoostpolder zelfs rekening met een dekkingspercentage van 95%.

Om de hoogte van de weerstandscapaciteit te bepalen, is voor alle grondexploitaties een Monte Carlo analyse uitgevoerd. Op basis hiervan zou de bandbreedte van het resultaat (bandbreedte 90 %) van alle complexen variëren tussen € 13.237.412 en € 26.833.368 positief. Ten opzichte van het geconsolideerde resultaat (base case) op netto contante waarde (€ 22.237.107) is het risico bij 95% zekerheid € 8.999.695. Dit risico kan voor een deel worden opgevangen door positieve grondexploitatieresultaten en door de voorziening binnen de grondexploitaties (waarvoor dan nog een risico bestaat). Resteert een netto risico (vereiste weerstandscapaciteit in verband met grondexploitaties) van € 1.298.682.

Op basis van de risicoanalyse kunnen we concluderen dat het vrij besteedbare deel van de Algemene Reserve Grondexploitaties (ARG) groter is dan de benodigde weerstandscapaciteit van € 1,30 miljoen.

De beklemmingen binnen de reserve grondbedrijf zijn opgenomen in de Meerjaren Perspectief Grondexploitaties 2025 (MPG). In onderstaand overzicht wordt het verloop van de Algemene Reserve Grondexploitatie weergegeven.

Toelichting	Bedrag	Omschrijving boeking
Beginbalans 2024	**€ 19.319.194**	
Complex 10 Oude Espelerweg	€ 1.365	Tussentijdse winstneming X010
Complex 11 Emmelhage fase A	€ 106.304	Afsluiten complex X011A
Complex 11 Emmelhage fase C	€ 353.328	Tussentijdse winstneming X011C
Complex 11 Emmelhage fase D	€ 129.933	Tussentijdse winstneming X011D
Complex 32 De Munt B	€ 2.697.571	Tussentijdse winstneming X032
Complex 34 De Munt II fase 2	€ 11.143	Tussentijdse winstneming X034
Complex 40 Uitbr. Bedrijventerrein Ens	€ 10.352	Tussentijdse winstneming X040
Complex 41 Bedrijventerrein Dorpen	€ 192.911	Afsluiten complex X041
Complex 42 Bedrijventerrein Ens	€ 7.117	Afsluiten complex X042
Complex 43 Bedrijventerrein Creil	€ 37.718	Afsluiten complex X043
Complex 46 Bedrijventerrein Marknesse	€ 162.243	Tussentijdse winstneming X046
Complex 51 Meldestraat Emmeloord	€ 31.005	Tussentijdse winstneming X051
Complex 56 Luttelgeest uitbreiding	€ 206.498	Tussentijdse winstneming X056
Complex 67-2 Bant fase 2	€ 37.026	Tussentijdse winstneming X067-2
Complex 71 Creil Oost	€ 96.582	Tussentijdse winstneming X071
Complex 72 Luttelgeest	€ 27.009	Afsluiten complex X072
Complex 85-2 Buitenom 1 Rutten	€ 591	Tussentijdse winstneming X085-2
Complex 87 Marknesse fase 4	€ 428.911	Tussentijdse winstneming X087
Complex 95 Bant fase 3	€ 318	Tussentijdse winstneming X095
Complex 97 Bant fase 4	€ 27	Tussentijdse winstneming X097
Complex 155 Jacob Bruintjesstraat Kraggenburg	€ 51.521	Tussentijdse winstneming X155
Complex 156 Kraggenburg-Zuid fase 2	€ 15	Tussentijdse winstneming X156
Complex 67-1 Bant Zuidoost fase 1	€ 1.960	Vrijval verliesvoorziening X067-1
Complex 76 Herontwikkellocaties Nagele	€ 15.219	Vrijval verliesvoorziening X076
Complex 85-1 De Stiepe Rutten	€ 8.912	Vrijval verliesvoorziening X085-1
Complex 88 Dr. Jansenpark	€ 137.951	Vrijval verliesvoorziening X088
Vennootschapsbelasting teruggave 2022	€ 37.309	P200 VPB teruggave 2022
Subtotaal toevoegingen	**€ 4.790.841**	

Toelichting	Bedrag	Omschrijving boeking
Complex 11 Emmelhage fase B	€ -7.490	Herziening tussentijdse winstneming X011B
Complex 38 De Munt II fase 1	€ -6.036	Herziening tussentijdse winstneming X038
Complex 65 Ens Zuid-Oost	€ -5.940	Herziening tussentijdse winstneming X065
Complex 68 Uitbreiding Espel	€ -280.659	Herziening tussentijdse winstneming X068
Complex 50 Centrum plan Emmeloord	€ -18.226	Verliesvoorziening X050
Complex 63 Kaghe Espel	€ -14.027	Verliesvoorziening X063
Complex 82 Wellerwaard	€ -30.069	Verliesvoorziening X082
Complex 84 Kerkstraat Luttelgeest	€ -21.562	Verliesvoorziening X084
Complex 85-3 Buitenom 87 Rutten	€ -36.167	Verliesvoorziening X085-3
Complex 86 Pilotenweg Emmeloord	€ -317.615	Verliesvoorziening X086
Complex 91 Ens fase 2	€ -12.840	Verliesvoorziening X091
Complex 93 Creil fase 3	€ -458.634	Verliesvoorziening X093
Inv en leegst beh Poortersluis	€ -4.405	F2319 Graaf Florislaan 24 Creil
Klimaatmtr Espelervaart	€ -19.333	H1902 Verbeteren wijken en dorpen
Herplanten door effecten Essentaksterfte	€ -91.477	H1904 Herplant Essentaksterfte
Leefbaarheid en wonen	€ -158.615	H2307 Leefbaarheid en wonen
Flexibele schil sociale huisvesting	€ -18.775	H2432
Bijdrage regio Zwolle	€ -46.850	H2413-AA Regio Zwolle Stapt Door
Bijdrage SMWF regionale samenwerking	€ -60.000	H2413-AB SamenMakenWeFlevoland
Onttrekking toekomstige grexen staat C	€ -67.255	P290 afschrijvingslasten
Revitalisering bedrijventerreinen	€ -1.170	V032 aanpassen openbare verlichting
Leader 3 Noordoostpolder	€ -168.493	V816 cofinanciering
Openbare ruimte	€ -290.333	T055 Centrumplan Emmeloord
Vennootschapsbelasting 2024	€ -629.347	P200 VPB 2024
Vennootschapsbelasting 2023	€ 280.377	P200 VPB 2023 verliesverrekening met 2022
Subtotaal onttrekkingen	**€ -2.484.941**	
Eindbalans 31-12-2024	**€ 21.625.094**	

Financiële positie

In deze paragraaf wordt nader inzicht gegeven in de financiële positie van de gemeente Noordoostpolder.

Beleid

De in deze paragraaf vermelde informatie, ratio's en kengetallen dienen slechts als een indicatie waarin kan worden bezien of de gemeentelijke financiën robuust genoeg zijn om tegenslagen in de toekomst op te vangen. Deels volgt deze robuustheid vanuit het weerstandsvermogen en volgen de eventueel op te vangen tegenslagen onder andere uit de geïnventariseerde risico's die zich in een bepaald jaar kunnen manifesteren, veranderingen in wetgeving en overige externe factoren zoals de economische ontwikkelingen. Belangrijk is het om in ogenschouw te nemen dat de geprognosticeerde waarden van de ratio's en kengetallen niet voorspellend van aard zijn. Mede omdat er veronderstellingen worden gedaan op basis van ontwikkelingen (trends) in de voorgaande jaren.

De financiële positie van gemeenten is van dusdanig belang dat er toezicht voor is ingesteld en het in de begroting opnemen van een basisset aan kengetallen via het BBV verplicht is gesteld. Het is immers zo dat, wanneer een gemeente geen goed inzicht heeft in de financiële positie en daardoor in de problemen komt of om andere redenen beslissingen neemt die de houdbaarheid van de financiële positie in gevaar brengen, dit tot een artikel-12 bijdrage kan leiden. Deze bijdrage wordt uit het gemeentefonds betaald en heeft daarmee een effect op de inkomsten van alle gemeenten. In het bedrijfsleven is een balans van belang voor het bepalen van het vermogen. Economisch bezien is het doel van bedrijven winst te behalen en vermogen te genereren. Gemeenten zijn echter 'inkomens bestedende huishoudens' en zijn niet op het genereren van vermogen gericht. Lang hebben de balans en het vermogen daarom een beperkte rol gespeeld. Door de toenemende interesse in de toekomstbestendigheid van gemeenten, grotere druk op doelmatigheid en de meer divers wordende context waarin gemeenten zich bevinden, is het belang van inzicht en een doorkijk in de financiële positie een prominentere plek gaan innemen.

Kengetallen en ratio's

Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan in welke mate de gemeente Noordoostpolder aan haar kortlopende betalingsverplichtingen kan voldoen.

Current Ratio:						
2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
2,90	2,82	2,49	3,92	4,70	4,36	4,88
Omschrijving:	Deze ratio is een graadmeter van de liquiditeit, de (minimum)norm van deze ratio ligt tussen de 1 en de 1,5, een hogere ratio vertegenwoordigt een betere liquiditeit. Noordoostpolder heeft relatief veel woningbouwgrond- en bedrijventerreinvoorraden die op korte termijn moeilijk of niet zijn om te zetten in liquide middelen en daarom heeft het hoge getal van de current ratio relatief weinig waarde.					
Berekening:	Vlottende activa / Kort vreemd vermogen					

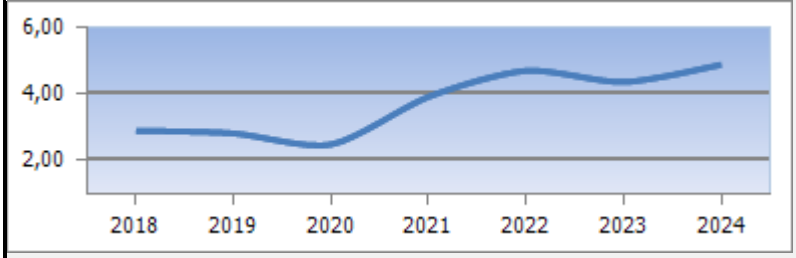

Quick Ratio:						
2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
1,94	1,97	1,84	3,21	3,99	3,67	4,14
Omschrijving:	Deze ratio is vergelijkbaar met de Current ratio, alleen worden bij deze ratio de voorraden niet in de berekening betrokken. De norm van deze ratio ligt rond de 1. De waarde van Noordoostpolder zou een indicatie kunnen zijn dat zij niet goed in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te blijven voldoen. Echter is het voor gemeenten, in tegenstelling tot bedrijven, normaal dat er een debetstand bij de bank wordt aangehouden.					
Berekening:	(Vlottende activa - Voorraden) / Kort vreemd vermogen					

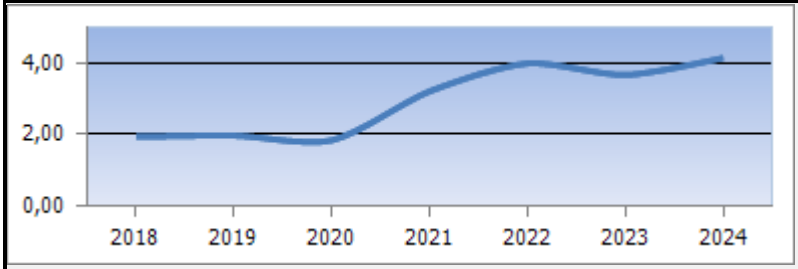

(Bedragen x €1.000)	Netto Werkkapitaal					
2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
31.988	33.824	39.353	64.638	86.397	99.609	128.793
Omschrijving:	Het (netto) werkkapitaal geeft het verschil aan tussen de vlottende activa en het kort vreemd vermogen. De uitkomst dient groter te zijn dan 0. Dit is voor Noordoostpolder het geval.					
Berekening:	Vlottende activa -/- Kort vreemd vermogen					

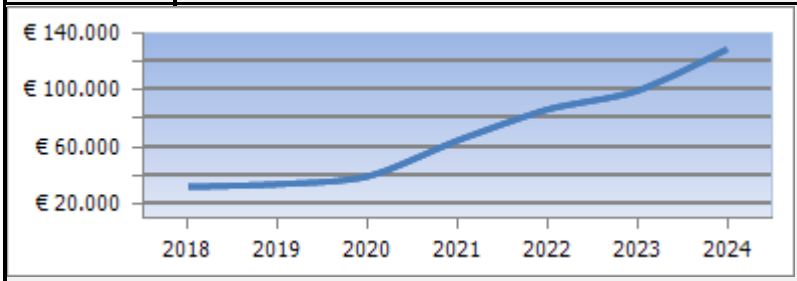

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in hoeverre een organisatie in staat is om op lange termijn aan haar betalingsverplichtingen te voldoen. In de private sector is de minimumratio sterk afhankelijk van het type bedrijf en de kwaliteit en de verkoopbaarheid van de vaste activa. Voor gemeenten is het lastig om te bepalen wat een aanvaardbare ratio is. Een verklaring hiervoor is dat gemeenten verliezen te allen tijde kunnen, of zullen moeten (bij artikel 12 status), afwentelen op hun burgers, bedrijven en medegemeenten.

Solvabiliteitsratio I:						
2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
0,75	0,74	0,72	0,75	0,76	0,78	0,79
Omschrijving:	Deze ratio geeft weer in hoeverre het in activa geïnvesteerde vermogen door het eigen vermogen kan worden gefinancierd. De (minimum)norm ligt tussen 0,25 en 1.					
Berekening:	Eigen vermogen / Totaal vermogen					

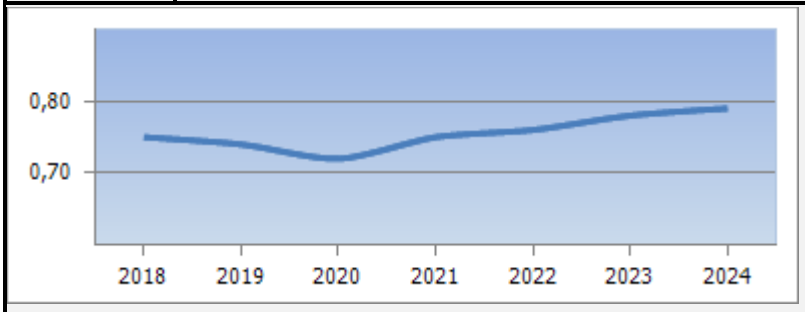

Solvabiliteitsratio II:						
2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
3,42	5,99	1,80	1,58	1,47	1,50	1,25
Omschrijving:	Deze ratio geeft weer in welke mate tegenover de schulden dekking in bezittingen bestaat. Een hogere ratio indiceert een hogere buffer.					
Berekening:	Totale activa (economisch nut) / Vreemd vermogen (excl. voorzieningen)					

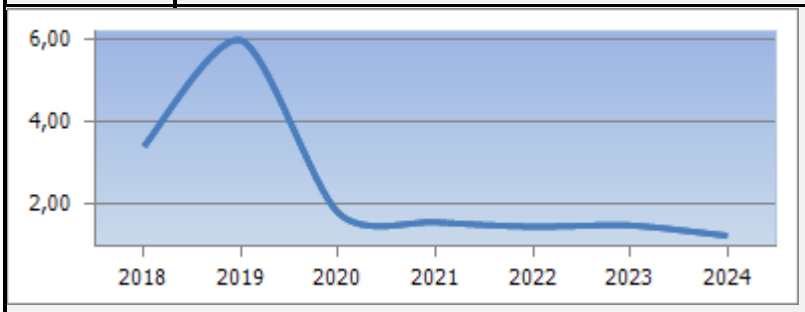

Debt Ratio:						
2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0,16	0,17	0,19	0,16	0,14	0,14	0,14
Omschrijving:	Solvabiliteit kan ook worden gemeten aan de hand van de debt ratio. De debt ratio geeft weer in hoeverre het vermogen is gefinancierd met vreemd vermogen. Als de debt ratio daalt, is de solvabiliteit verbeterd en vice versa.					
Berekening:	Vreemd vermogen (excl. voorzieningen) / Totale vermogen					

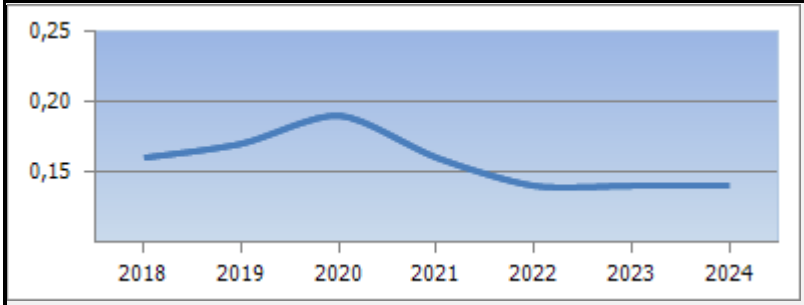

Overige ratio's

Gouden balansregel:						
2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0,81	0,81	0,79	0,64	0,57	0,52	0,44
Omschrijving:	De gouden balansregel geeft weer in welke mate de vaste activa zijn gefinancierd met eigen vermogen en lang vreemd vermogen. De norm ligt tussen de 0,5 en 0,8. Een waarde onder de 1,0 betekent dat de vaste activa alleen met langdurig ter beschikking staand vermogen zijn gefinancierd én dus niet met kortlopende schulden.					
Berekening:	Vaste activa / (Eigen vermogen +/+ Lang vreemd vermogen (excl. voorzieningen))					

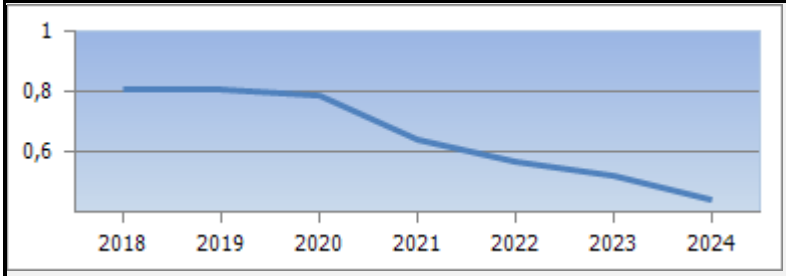

Uitleenquote:						
2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0,13	0,06	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
Omschrijving:	Van de uitgeleende gelden wordt de rente op de schulden die hier tegenover staan, doorberekend. Met de aflossingen op deze uitgeleende gelden kunnen de schulden op hun beurt worden afgelost. Voor het bedrag aan uitgeleend gelden veroorzaken de schulden per saldo geen lasten op de exploitatie.					
Berekening:	Verstrekte leningen (uitgeleende gelden) / Totale baten					

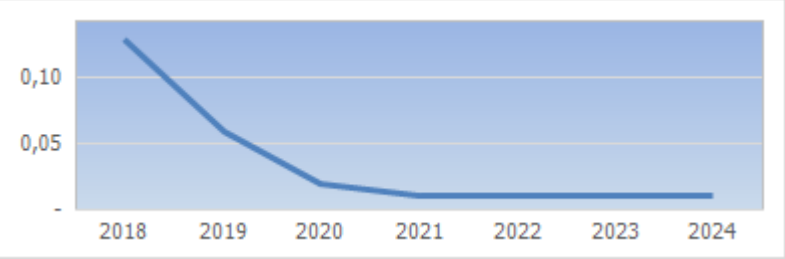

Voorraadquote:						
2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0,17	0,21	0,11	0,09	0,09	0,10	0,11
Omschrijving:	De voorraden bouwgrond (inclusief bouwgrond in exploitatie en overige voorraden) kunnen als een aandeel van de inkomsten worden uitgedrukt. Dat levert het kengetal de voorraadquote op.					
Berekening:	Voorraden / Totale baten					

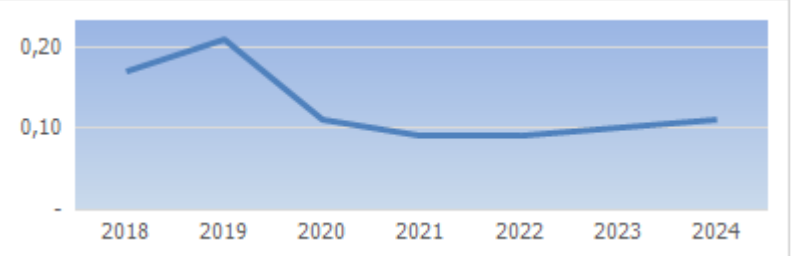

Primair surplus						
2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
9,39%	1,06%	0,55%	10,15%	13,24%	13,54%	11,74%
Omschrijving:	Het primair surplus geeft een maat voor het aflossend vermogen van de gemeente. Hiermee ontstaat capaciteit om te investeren en desgewenst nieuwe leningen aan te trekken. Het ideaal surplus geeft een indicatie van de benodigde investeringsruimte. Wanneer het ideaal surplus lager ligt dan het primair surplus zal een gemeente bij vervangingsinvesteringen blijven zitten met een restschuld.					
Berekening:	Baten voor bestemming reserves plus afschrijvingslasten minus lasten voor bestemming reserves in % van inkomsten.					

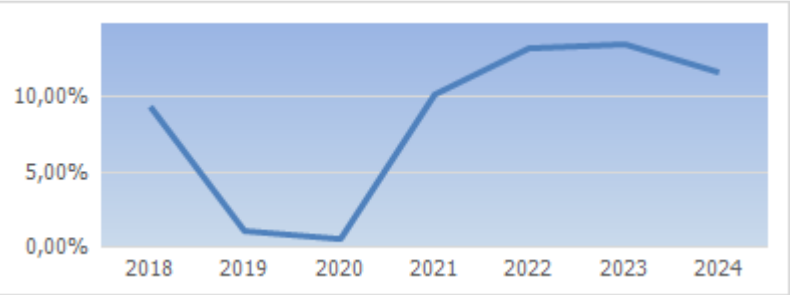

Netto schuldquote:						
2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
-0,07	-0,13	-0,11	-0,25	-0,36	-0,40	-0,46
-0,07	-0,13	-0,14	-0,27	-0,38	-0,42	-0,49
Omschrijving:	Dit kengetal geeft de hoogte van de netto schuld van gemeente Noordoostpolder weer als aandeel van de inkomsten. De hoogte van de inkomsten bepaalt namelijk in belangrijke mate hoeveel schulden een gemeente kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een gemeente kan aangaan. De norm ligt tussen de 0 en 1. Op de eerste regel wordt de netto schuldquote gepresenteerd. Op de tweede regel de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen.					
Berekening:	Vanuit BBV exclusief voorzieningen					

Dashboard				
	Rekening 2021	**Rekening 2022**	**Rekening 2023**	**Rekening 2024**
Current Ratio	3,92	4,70	4,36	4,88
Quick Ratio	3,21	3,99	3,67	4,14
Netto werkkapitaal	€ 64.638.000	€ 86.397.000	€ 99.609.000	€ 128.793.000
Solvabiliteitsratio I	0,75	0,76	0,78	0,79
Solvabiliteitsratio II	1,58	1,47	1,50	1,25
Debt Ratio	0,16	0,14	0,14	0,14
Gouden Balansregel	0,64	0,57	0,52	0,44
Netto Schuldquote	-0,25	-0,36	-0,40	-0,46
Uitleenquote	0,01	0,01	0,01	0,01
Voorraadquote	0,09	0,09	0,10	0,11
Primair Surplus	10,15%	13,24%	13,54%	11,74%

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividenden zijn verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene vergadering van de vennootschap is genomen.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV het volgende: een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO 2015 een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid, volledigheid van en het naleven van het voorwaardencriterium bij de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat de gemeente bij de verantwoording van deze eigen bijdragen steunt op de informatie van het CAK en niet zelfstandig geheel sluitend de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de eigen bijdragen hoeft te controleren.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten drie jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

De algemene uitkering is opgenomen conform de best mogelijke schatting gebaseerd op basis van de laatst beschikbare informatie. Ten aanzien van de component aangaande de accresmededeling wordt deze opgenomen conform de in verantwoordingsjaar laatst gepubliceerde accresmededeling. Doorgaans is deze accresmededeling opgenomen in de septembercirculaire. De gevolgen van het bijgestelde accres zoals opgenomen in de meicirculaire van het opeenvolgende verslagjaar, wordt verantwoord in de jaarrekening van het op het verslagjaar volgend boekjaar.

Balans

Vaste activa

Bijzondere waardevermindering activa
Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden volledig afgeschreven in maximaal vijf jaar.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa
In erfpacht uitgegeven gronden
De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (in casu de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).
Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Warme gronden
Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, worden in de regel geduid als ‘warme gronden’. Conform de notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) worden deze verantwoord onder materiële vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan.

Overige investeringen met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht (netto-methode); in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het jaar volgend op het jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Materiële vaste activa waaronder:	
Gronden en terreinen	n.v.t.
Bedrijfsgebouwen	15-60
Vervoermiddelen	3-20
Machines, apparaten en installaties	5-20
Overige materiële vaste activa waaronder:	
Inventarissen	5-25
Automatisering	5-15

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven. Vanaf 1 januari 2017 is de keuzemogelijkheid ten aanzien van het wel of niet activeren van investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut vervallen. Vanaf 1 januari 2017 dienen alle investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut geactiveerd te worden en over de gebruiksduur te worden afgeschreven.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht (netto-methode); in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Buiten gebruik gestelde vaste activa
Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs. Daar waar noodzakelijk geacht is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van N.V.'s en B.V.'s ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een N.V. of B.V.

Vlottende activa

Voorraden
De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden worden vanaf 1 januari 2016 niet meer verantwoord onder de categorie voorraden, maar onder de categorie materiële vaste activa.

Grond- en hulpstoffen
Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie
De als 'onderhanden werken' opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Hiervoor geldt de percentage of completion methode. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de verkrijgings- of vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Verliezen worden genomen zodra deze bekend zijn. Indien noodzakelijk worden ter zake voorzieningen gevormd en in de balans opgenomen.

Gereed product en handelsgoederen
Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid betreffende debiteuren is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Reserves
De (bestemmings)reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een raadsbesluit genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico’s ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd op basis van actuariële berekeningen.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf “onderhoud kapitaalgoederen” die is opgenomen in het jaarverslag, is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het “jaarlijks vergelijkbaar volume” is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva
De waardering van overlopende passiva geschiedt tegen nominale waarde. De niet bestede middelen van uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel worden als vooruit ontvangen middelen op de balans verantwoord onder de overlopende passiva. De besteding van deze middelen vindt op een later tijdstip plaats.

Borg- en garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans en in de bijlage nadere informatie opgenomen.

Balans per 31 december 2024

ACTIVA	31-12-2024		31-12-2023	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		**1.684.716**		**1.693.255**
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.684.716		1.693.255	
Materiële vaste activa		**78.759.233**		**84.796.677**
- Investeringen met een economisch nut	65.115.609		71.410.018	
- investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	4.077.218		4.311.607	
- Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	9.566.405		9.075.052	
Financiële vaste activa		**4.682.377**		**4.549.464**
Kapitaalverstrekkingen aan:				
- deelnemingen	76.782		76.782	
- overige verbonden partijen	1		1	
- Overige langlopende leningen u/g	4.605.594		4.472.681	
Totaal vaste activa		**85.126.326**		**91.039.395**
Vlottende activa				
Voorraden		**24.558.265**		**20.325.901**
Grond- en hulpstoffen:				
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	24.558.265		20.325.901	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**116.409.732**		**82.065.934**
- Vorderingen op openbare lichamen	297.770		122.429	
- Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	-		47.000.000	
- Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	113.628.582		32.527.335	
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	733.188		132.874	
- Overige vorderingen	1.750.192		2.283.296	
Liquide middelen		**402.657**		**440.656**
- Banksaldi	402.657		440.656	
Overlopende activa		**20.579.835**		**26.416.865**
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:				
- het Rijk	267.458		6.715.293	
- overige Nederlandse overheidslichamen	106.001		408.907	

- Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	20.206.376		19.292.666	
Totaal vlottende activa		**161.950.490**		**129.249.356**
Totaal generaal Activa		**247.076.816**		**220.288.751**

PASSIVA	31-12-2024		31-12-2023	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		**194.776.748**		**172.823.806**
Reserves				
- algemene reserve	20.250.000		20.250.000	
- bestemmingsreserves	172.620.914		147.006.426	
- Gerealiseerde resultaat	1.905.834		5.567.380	
Voorzieningen		**18.487.711**		**16.987.748**
Vaste schulden		**655.054**		**836.483**
Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	552.675		-	
- overige binnenlandse sectoren	5.703		732.953	
- Waarborgsommen	96.676		103.529	
Totaal vaste passiva		**213.919.513**		**190.648.037**
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden		**9.025.865**		**5.926.696**
- Overige schulden	9.025.865		5.926.696	
Overlopende passiva		**24.131.437**		**23.714.019**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	7.477.887		7.060.266	
De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:				
- het Rijk	12.146.196		12.137.745	
- overige Nederlandse overheidslichamen	553.256		614.946	
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	3.954.099		3.901.062	
Totaal vlottende passiva		**33.157.303**		**29.640.715**
Totaal generaal passiva		**247.076.816**		**220.288.752**
Gewaarborgde geldleningen		132.032.880		126.603.254

Toelichting op de balans per 31 december 2024

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2024:

	Boekwaarde 31-12-2023	Investering	Des-investering	Afschrijving	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2024
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.693.255	395.549	336.401	67.687	-	-	1.684.716
Totaal immateriële vaste activa	**1.693.255**	**395.549**	**336.401**	**67.687**	**-**	**-**	**1.684.716**

De belangrijkste investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2024 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag dat tot en met 2024 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2024	Cumulatief besteed t/m 31-12-2024
(Voorbereiding) nieuwbouw campus VO Emmeloord	2.150.000	166.587	1.409.488
Ontwikkelperspectief Creil	17.599	3.960	17.599
Onderz kst verwerving Ruttenseweg	30.000	18.065	29.835
Onderz kst verwerving perceel Bant	30.648	1.813	30.649
Onderz kst verwerving perceel Tollebeek	101.000	46.948	74.905
Onderz kst woningbouw Nagele	30.000	7.190	10.290
Voorber kst Emmelhage fase 4 t/m 6	50.000	21.719	39.563
Voorber kst ontwikkeling Ens fase 4	50.000	2.675	26.442
Voorber krediet plantech uitw Noorderringweg	50.000	7.732	8.022
uitbreiding bedrijventerrein Ens	100.000	2.480	2.480
voorbeer kst Marknesse fase 5	50.000	3.778	3.778
Herontwikkeling de Binkel Creil	22.500	13.845	13.845
Voorber kst Emmelhage fase 4	150.000	16.699	16.699
Uren diverse complexen 2024	-	82.060	82.060
Totalen	**2.831.747**	**395.549**	**1.765.655**

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Investeringen met een economisch nut	65.115.609	71.410.018
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	4.077.218	4.311.607
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	9.566.405	9.075.052
Totaal materiële vaste activa	**78.759.233**	**84.796.677**

De belangrijkste wijziging in de investeringen met een economisch nut is de mutatie in gronden en terreinen. De boekwaarde van 5 complexen ad € 8.186.438 is afgeraamd en ingebracht in de bouwgrondexploitatie.
Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2023	Investering	Des-investering	Afschrijving	Bijdragen van derden	Afwaardering / vrijval voorziening	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en terreinen	22.621.323	1.913.490	8.186.438	-	600.000	-	15.748.375
(Bedrijfs) gebouwen	40.645.582	2.431.233	-	1.955.534	620.041	-	40.501.240
Grond-, weg- en waterbouw-kundige werken	912.862	49.417	-	38.585	-	-	923.694
Vervoermiddelen	953.990	88.697	-	176.365	-	-	866.322
Machines, apparaten en installaties	2.080.183	54.512	-	290.737	-	-	1.843.959
Overige materiële vaste activa	4.196.079	1.971.475	-	935.062	471	-	5.232.021
Totaal investeringen met een economisch nut	**71.410.019**	**6.508.823**	**8.186.438**	**3.396.282**	**1.220.512**	**-**	**65.115.610**

De in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

Investeringen economisch nut	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2024	Cumulatief besteed t/m 2024	Nog te besteden
Aankoop grond Het Rister Bant	1.352.000	1.313.490	1.313.490	38.510
Aankoop grond Pilotenweg E'oord	626.000	600.000	600.000	26.000
Renovatie OBS Roderik van Voorst	1.328.456	332.000	332.000	996.456
Vervanging speeltoestellen sporthallen	147.280	95.030	95.030	52.250
Scheidingswand Bosbadhal	125.000	124.656	124.656	344
Nieuwbouw Brandweergarage Rutten	386.480	8.375	53.628	332.852
Nieuwbouw Brandweergarage Nagele	386.480	7.468	41.591	344.889
Nieuwbouw Brandweergarage M'nesse	390.351	6.887	35.114	355.237
Nieuwbouw Brandweergarage Ens	540.351	19.799	32.473	507.878
Nieuwbouw Brandweergarage Creil	395.397	6.695	34.037	361.360
Uitbreiding dorpshuis de Bosfluiter Luttelgeest	90.000	7.563	62.764	27.237
Uitbreiding dorpshuis De Marke Marknesse	943.212	1.260.288	783.293	159.919
Voorbereiding renovatie zwembad Bosbad	25.600.095	562.475	1.227.252	24.372.843
Fonteinen stadsgrachten NOP	94.000	49.417	49.417	44.584
Bestelbus klein reiniging	42.259	42.259	42.259	0
Elektrische personenauto 2024	40.862	31.818	31.818	9.044
Aanhangers	27.200	14.620	25.541	1.659
Camerabewakingssysteem geb en scholen	120.000	24.165	24.165	95.835
Zonnepanelen Gemeentewerf	136.000	-2.014	113.583	22.417
Vervanging meubilair gemeentehuis	113.487	24.011	24.011	89.476
Netwerkinfrastructuur (WAP)	195.000	1	181.023	13.978
Keuken apparatuur gemeentehuis	30.455	5.874	5.874	24.581
Toegangscontrole systeem gemeentewerf	40.000	2.476	24.765	15.235
Revitalisering raadzaal hardware en software	276.464	4	269.690	6.774
Vervanging software automatisering	165.000	39.065	39.065	125.935
Vervanging hardware automatisering	205.594	99.105	99.105	106.489
Laptops 2024	55.920	47.173	47.173	8.747
Laptops 2022	50.000	1.085	49.758	242
Aanschaf iPhone 2024	259.079	18.405	18.405	240.674
Vervanging hardware hybride vergaderruimte	11.000	8.567	10.533	467
Renovatie atletiekbaan	1.170.000	1.151.278	1.161.575	8.425
Backup hardware Fast Silent Brick	76.000	74.837	74.837	1.163
2 Kunstgrasvelden Hockey/korfbal toplaag	37.500	17.814	17.814	19.686
2 Kunstgrasvelden voetbal toplaag Ervenbos	37.500	18.339	18.339	19.161
Kunstgrasveld Flevo Boys vervanging toplaag hoofdveld	535.000	495.803	504.678	30.322
Totaal	**36.029.422**	**6.508.823**	**7.568.752**	**28.460.670**

De investeringen in de openbare ruimte met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde 31-12-2023	Investering	Des-investering	Afschrijving	Bijdragen van derden	Afwaardering / vrijval voorziening	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en terreinen	114.938	-	-	-	-	-	114.938
(Bedrijfs)gebouwen	17.719	-	-	1.107	-	-	16.612
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.100.444	381.228	-	153.770	238.847	-	1.089.055
Vervoermiddelen	2.881.315	-	-	38.079	-	-	2.843.237
Machines, apparaten en installaties	197.190	28.581	-	212.394	-	-	13.377
Totaal investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	**4.311.607**	**409.809**	**-**	**405.351**	**238.847**	**-**	**4.077.218**

Investeringen economisch nut met heffing	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2024	Cumulatief besteed t/m 2024	Nog te besteden
Riolering Enserweg Ens	335.000	17.300	278.638	56.362
Riolering Westerringweg Creil	260.000	238.847	238.847	21.153
Herstraten voetpaden begraafplaatsen	61.677	57.081	57.081	4.596
Aanpassing KCA depot GAS	70.000	68.000	68.000	2.000
Vervanging (glas)containers	31.631	28.581	31.631	0
Totaal	**758.308**	**409.809**	**674.197**	**84.111**

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boekwaarde 31-12-2023	Investering	Des-investering	Afschrijving	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2024
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7.870.385	411.841	-	322.148	-	-	7.960.078
Machines, apparaten en installaties	1.204.667	450.843	-	49.182	-	-	1.606.327
Totaal investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	**9.075.052**	**862.684**	**-**	**371.330**	**-**	**-**	**9.566.405**

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

Investeringen maatschappelijk nut	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2024	Cumulatief besteed t/m 2024	Nog te besteden
Renovatie Kadoelerbrug	6.500.000	332.737	368.456	6.131.544
Vervanging bruggen	294.356	34.074	283.727	10.629
Vervanging lichtmasten	413.860	230.870	230.870	182.990
Vervanging armaturen	219.977	219.973	219.973	4
Speeltoestellen speelplaatsen	47.500	45.031	45.031	2.469
Totaal	**7.475.693**	**862.684**	**1.148.056**	**6.327.637**

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het boekjaar wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2023	Investering / verstrekking	Des-investering	Aflossing / afschrijving	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2024
Deelnemingen	76.782	-	-	-	-	76.782
Overige verbonden partijen	1	-	-	-	-	1
Totaal kapitaalverstrekkingen	**76.783**	**-**	**-**	**-**	**-**	**76.783**
Langlopende leningen	810.229	-	-	64.076		746.153
Startersleningen	700.321	495.819	-	34.842	-	1.161.298
Duurzaamheidsleningen	641.904	66.735	-	103.570	-	605.069
Blijversleningen	39.481	-	-	2.273	-	37.208
Voorziening langlopende leningen	-	-	-	-		-
Vordering sociale zaken	3.476.873	698.495	-	922.287	-	3.253.081
Voorzieningen debiteuren soza	-1.196.126	-	-	-	1.090	-1.197.216
Totaal overige lang-lopende leningen u/g	**4.472.682**	**1.261.049**	**-**	**1.127.048**	**1.090**	**4.605.593**
Totaal financiële vaste activa	**4.549.465**	**1.261.049**	**-**	**1.127.048**	**1.090**	**4.682.376**

De investeringen bestaan uit het verstrekken van starters- en duurzaamheidsleningen en mutaties in de positie van langlopende vorderingen op het gebied van sociale zaken. De afnames bestaan uit reguliere aflossingen en mutaties in de positie van langlopende vorderingen op het gebied van sociale zaken.

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie		
- bouwgronden in exploitatie	28.048.509	23.153.838
Voorziening GREX verlieslatende complexen	-3.490.243	-2.827.937
Totaal voorraden	**24.558.265**	**20.325.901**

De verliesvoorziening van de grexen (grondexploitaties) wordt deels gepresenteerd onder de voorraden en deels onder de voorzieningen aan de passiva zijde van de balans. Dit is conform de voorschriften van het BBV.
De totale verliesvoorziening van de grexen bedraagt in 2024 € 5.802.277.

Hieronder wordt het verloop van de bouwgronden in exploitatie gespecificeerd:

	Boekwaarde 1-1-2024	Investering	Opbrengst	Winstname	Boekwaarde 31-12-2024	Vz verlies-latend complex	Balanswaarde 31-12-2024
Cpl 10 Oude Espelerweg	-	5.228.998	15.132	1.365	5.215.231	-	5.215.231
Cpl 11A Emmelhage fase 1	-111.339	5.036	-	106.303	-	-	-
Cpl 11B Emmelhage fase 2A	-591.212	389.537	-	-7.490	-209.164	-	-209.164
Cpl 11C Emmelhage fase 2B	-1.861.411	923.574	820.519	353.328	-1.405.029	-	-1.405.029
Cpl 11D Emmelhage fase 3B	3.386.783	2.620.521	3.168.688	129.933	2.968.550	-	2.968.550
Cpl 32 De Munt B	9.663.697	2.191.468	7.244.800	2.697.571	7.307.936	-	7.307.936
Cpl 34 De Munt II fase 2	96.399	10.572	9.980	11.143	108.134	-	108.134
Cpl 38 De Munt II fase 1	2.860.874	13.630	440.864	-6.036	2.427.604	-	2.427.604
Cpl 40 BT Ens	-345.734	8.344		10.352	-327.038	-	-327.038
Cpl 41 BT Dorpen	-42.709	22.256	172.458	192.911	-	-	-
Cpl 42 BT uitbreiding Ens	-18.891	14.274	2.500	7.117	-	-	-
Cpl 43 BT Creilerpad	-52.429	14.711	-	37.718	-	-	-
Cpl 46 Bedrijventerrein Marknesse	510.038	518.790	124.254	162.243	1.066.817	-	1.066.817
Cpl 50 Hart van Emmeloord	1.583.594	241.277	2.999	-	1.821.872	1.821.872	-
Cpl 51 Meldestraat Emmeloord	-68.478	14.384	-	31.005	-23.089	-	-23.089
Cpl 56 Luttelgeest fase 4	1.365.113	202.028	2.261.069	206.498	-487.431	-	-487.431
Cpl 63 Kaghe Espel	-368.897	327.846	-	-	-41.051	-	-41.051

Cpl 65 Ens Zuid-Oost	-405.401	67.030	92.340	-5.940	-436.651	-	-436.651
Cpl 67-1 Uitbr Bant fase 1	216.204	59.454	-	-	275.658	275.658	-
Cpl 67-2 Uitbr Bant fase 2	-434.473	81.225	78.780	37.026	-395.002	-	-395.002
Cpl 68 Uitbreiding Espel	42.031	241.067	623.733	-280.659	-621.294	-	-621.294
Cpl 71 Uitbreiding Creil	-478.464	262.117	-	96.582	-119.765	-	-119.765
Cpl 72 Uitbreiding Luttelgeest	-60.645	33.636	-	27.009	-	-	-
Cpl 75 Marknesse fase 3	1.798.199	74.543	-	-	1.872.742	-	1.872.742
Cpl 76 Inbreidingslocaties Nagele	779.746	13.989	-	-	793.735	569.209	224.526
Cpl 82 Wellerwaard	-575.264	164.168	7.722	-	-418.818	-	-418.818
Cpl 84 Kerkstraat Luttelgeest	138.282	5.979	208.160	-	-63.899	-	-63.899
Cpl 85-1 De Stiepe Rutten	122.503	61.097	37.242	-	146.358	146.358	-
Cpl 85-2 Buitenom 1 Rutten	191.458	103.580	7.202	591	288.427	-	288.427
Cpl 85-3 Buitenom 87 Rutten	505.739	292.029	572.379	-	225.389	36.167	189.222
Cpl 86 Pilotenweg	-	212.743	850.653	-	-637.911	-	-637.911
Cpl 87 Marknesse Zuid fase 4	1.428.560	353.419	2.892.592	428.911	-681.703	-	-681.703
Cpl 88 Dr. Jansenpark	4.242.795	2.850.799	1.782.960	-	5.310.634	169.508	5.141.126
Cpl 91 Ens Fase 2	58.832	67.956	3.454	-	123.334	12.840	110.494
Cpl 93 Creil fase 3	-	1.151.338	11.762	-	1.139.576	458.634	680.942
Cpl 95 Bant Oost fase 3	-	1.479.066	18.266	318	1.461.118	-	1.461.118
Cpl 97 Ens Oost fase 4	-	564.598	1.153	27	563.472	-	563.472
Cpl 155 Jacob Bruintjesstraat Kraggenburg	-421.661	299.753	373.300	51.521	-443.687	-	-443.687
Cpl 156 Kraggenburg Zuid fase 2	-	1.248.879	5.441	15	1.243.453	-	1.243.453
Totaal onder-handen werk, bouwgronden in exploitatie	**23.153.839**	**22.435.709**	**21.830.403**	**4.289.364**	**28.048.509**	**3.490.246**	**24.558.264**

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van maart 2025 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Het college hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:

- Rentepercentage bedraagt 0,0%;
- Kostenindexatie bedraagt voor GWW-kosten over 2025: 4,5%, 2026/2027: 3,5% en 2028 e.v.: 2% tenzij de specifieke grex een aangepaste indexatie vraagt;
- Kostenindexatie bedraagt voor plankosten en VTU over 2025: 5,5%, 2026/2027: 3,5% en 2028 e.v.: 2% tenzij de specifieke grex een aangepaste indexatie vraagt;
- Opbrengstenindexatie woningbouw bedraagt over 2025: 8%, 2026/2027: 5% en 2028 e.v.: 2% tenzij de specifieke grex een aangepaste indexatie vraagt;
- Opbrengstenstijging bedrijventerreinen bedraagt over 2025:1%, 2026/2027: 1% en 2028 e.v. 2% tenzij de specifieke grex een aangepaste indexatie vraagt;
- De geplande afzet is per individueel complex beoordeeld en op basis van historie en vraag en aanbod.

Deze kosten- en opbrengstenstijging liggen in lijn met de Outlook Grondexploitaties 2025 van Metafoor RO.

In 2024 is tussentijdse winstneming op basis van de 'percentage of completion' (POC) methode toegepast. Hiermee worden resultaten gelijkmatiger over de looptijd van een complex verdeeld en wordt voorkomen dat het resultaat pas bij afsluiting van een complex tot uiting komt.
Bij complex Emmelhage fase 2a, De Munt II fase 1, Ens Zuid-Oost en Uitbreiding Espel is een negatieve winstname gepresenteerd. Dit betreft een herziening op eerder genomen tussentijdse winst. Met de huidige inzichten is de genomen tussentijdse winst te hoog geweest. Dat komt doordat de 'percentage of completion' naar beneden is bijgesteld.

Daarnaast wordt overhead, zoals gesteld in de financiële verordening, doorbelast op basis van directe kosten. Het doorberekende overheadpercentage is 10,8%.

Indien het complex een positieve eindwaarde heeft is in beginsel geen voorziening nodig, er is immers geen verlies op het complex te voorzien. Indien de eindwaarde van het complex negatief is, kan in beginsel een verliesvoorziening worden gevormd ter grootte van deze negatieve eindwaarde of met deze negatieve eindwaarde in overeenstemming worden gebracht.

Voor een nadere toelichting op de ontwikkelingen van de grondexploitaties wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Hieronder wordt het verloop van de nog te maken kosten en opbrengsten per complex gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2024	Nog te realiseren kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Eindwaarde
Cpl 10 Oude Espelerweg	5.215.231	8.038.961	17.189.944	-3.935.752
Cpl 11A Emmelhage fase 1	-	-	-	-
Cpl 11B Emmelhage fase 2A	-209.164	158.863	-	-50.301
Cpl 11C Emmelhage fase 2B	-1.405.029	1.852.626	856.185	-408.588
Cpl 11D Emmelhage fase 3B	2.968.550	5.424.282	9.225.425	-832.593
Cpl 32 De Munt B	7.307.936	6.251.748	33.524.312	-19.964.628
Cpl 34 De Munt II fase 2	108.134	128.501	250.750	-14.115
Cpl 38 De Munt II fase 1	2.427.604	153.239	2.721.120	-140.277
Cpl 40 BT Ens	-327.038	219.023	-	-108.015
Cpl 41 BT Dorpen	-	-	-	-
Cpl 42 BT uitbreiding Ens	-	-	-	-
Cpl 43 BT Creilerpad	-	-	-	-
Cpl 46 Bedrijventerrein Marknesse	1.066.817	494.248	2.390.063	-828.998
Cpl 50 Hart van Emmeloord	1.821.872	1.503.895	6.110	3.319.657
Cpl 51 Meldestraat Emmeloord	-23.089	29.876	303.195	-296.408
Cpl 56 Luttelgeest fase 4	-487.431	931.405	640.755	-196.781
Cpl 63 Kaghe Espel	-41.051	228.325	28.000	159.274
Cpl 65 Ens Zuid-Oost	-436.651	413.124	-	-23.527
Cpl 67-1 Uitbr Bant fase 1	275.658	135.896	-	411.554
Cpl 67-2 Uitbr Bant fase 2	-395.002	318.660	-	-76.342
Cpl 68 Uitbreiding Espel	-621.294	1.961.086	1.803.302	-463.510
Cpl 71 Uitbreiding Creil	-119.765	80.498	-	-39.267
Cpl 72 Uitbreiding Luttelgeest	-	-	-	-
Cpl 75 Marknesse fase 3	1.872.742	2.101.606	6.995.649	-3.021.301
Cpl 76 Inbreidingslocaties Nagele	793.735	105.475	330.000	569.210
Cpl 82 Wellerwaard	-418.818	535.031	8.080	108.133
Cpl 84 Kerkstraat Luttelgeest	-63.899	99.210	-	35.311
Cpl 85-1 De Stiepe Rutten	146.358	58.017	-	204.375
Cpl 85-2 Buitenom 1 Rutten	288.427	117.233	459.310	-53.650
Cpl 85-3 Buitenom 87 Rutten	225.389	130.277	319.500	36.166
Cpl 86 Pilotenweg	-637.911	1.879.226	923.700	317.615
Cpl 87 Marknesse Zuid fase 4	-681.703	2.310.966	2.718.990	-1.089.727
Cpl 88 Dr. Jansenpark	5.310.634	8.044.552	13.185.679	169.507
Cpl 91 Ens Fase 2	123.334	1.120.071	1.230.565	12.840
Cpl 93 Creil fase 3	1.139.576	2.048.215	2.729.157	458.634
Cpl 95 Bant Oost fase 3	1.461.118	2.613.972	4.281.886	-206.796
Cpl 97 Ens Oost fase 4	563.472	3.346.222	4.662.738	-753.044
Cpl 155 Jacob Bruintjesstraat Kraggenburg	-443.687	747.897	453.260	-149.050
Cpl 156 Kraggenburg Zuid fase 2	1.243.453	827.915	2.080.762	-9.394

Totaal onder-handen werk, bouwgronden in exploitatie	**28.048.509**	**54.410.141**	**109.318.437**	**-26.859.787**

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Stand 31-12-2024	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde	Boekwaarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	297.770	-	297.770	122.429
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	-	-	-	47.000.000
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	113.628.582	-	113.628.582	32.527.335
Rekening-courantverhoudingen met niet - financiële instellingen	733.188	-	733.188	132.874
Overige vorderingen	4.476.290	2.726.098	1.750.192	2.283.296
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**119.135.831**	**2.726.098**	**116.409.733**	**82.065.934**

Ten aanzien van de debiteuren is een voorziening opgenomen van € 2.726.098 als schatting van het bedrag dat vermoedelijk niet invorderbaar zal zijn. Hierin zit € 2.400.00 voor de lening van het IJsselmeerziekenhuis die als oninbaar is meegenomen.
Van de totale debiteuren vordering stond per 26 februari 2025 nog een bedrag open van € 3.389.012.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	3.678			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	439	439	402	402
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	3.240	3.240	3.277	3.277
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	183.943			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	183.943			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als het begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is, is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	3.678			
(2) Berekening kwartaalcijfers op de dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	39.956	39.952	36.942	36.985
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	439	439	402	402

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit:

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Kassaldi	-	-
Banksaldi	402.657	440.656
Totaal liquide middelen	**402.657**	**440.656**

Overlopende activa

De overlopende activa bestaan uit:

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
- het Rijk	267.458	6.715.293
- overige Nederlandse overheidslichamen	106.001	408.907
Overige nog te ontvangen bedragen	19.183.777	18.664.374
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.022.599	628.292
Totaal overlopende activa	**20.579.835**	**26.416.865**

De terug te vorderen omzetbelasting betreft vooral vordering betreffende btw compensatiefonds van € 11.020.979. Van dit bedrag is € 10.788.843 meegenomen in de aangifte van januari 2025. Een bedrag van € 232.136 moet nog worden ingediend bij de belastingdienst middels een suppletieaangifte. De compensabele btw zal medio juni met de belastingdienst worden verrekend.

De nog te ontvangen prestatie over het jaar 2024 (nog te ontvangen bedragen) bedrage in totaal € 5.602.377. Het betreft voornamelijk leges bouwvergunning, opbrengst afvalinzameling (recycle tarief) te ontvangen gelden van Nedvang, toeristenbelasting, rente lening, algemene uitkering, leader subsidie en doorbelasting voor de aanleg van de Buitensingel.

Facturen inzake HVC, Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek, VNG en andere diensten die in 2024 door de Gemeente Noordoostpolder zijn ontvangen en betaald en die betrekking hebben op 2025 of daarna, zijn als overlopende activa op de balans opgenomen. In 2024 gaat het om een bedrag van € 1.022.599.

	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Ontvangen bedragen	Boekwaarde 31-12-2024
B2 SPUK gem. hulp gedup. toeslagenaffaire	62.023	240.867	62.023	240.867
C62 Kwijtschelding gem. heffingen KOT	6.875	600	6.875	600
G12 Kwijtschelding SZW-deel KOT	9.553	1.100	9.553	1.100
G13 Onderwijsroute	-	83.201	58.310	24.891
M16 Ontheemden Oekraïne (opvang)	6.557.825	-	6.557.825	0
Subsidie leader Leemkade Kraggenburg	79.017	-	79.017	0
Het Rijk	**6.646.395**	**84.301**	**6.704.705**	**25.991**
H35B IZA gelden via gemeente Almere	180.998	367.595	548.593	0
J41 Flexibele inzet woningbouw	-	309.369	278.433	30.936
Recreatieve routeontwikkeling	221.444	-	221.444	0
Verkeer en vervoer via provincie Flevoland	6.465	68.600	-	75.065
Overig	**6.465**	**68.600**	**-**	**75.065**
Totaal van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	**7.055.302**	**829.865**	**7.753.175**	**131.992**

B2 Regeling gedupeerden toeslagenaffaire
Eind 2020 is een regeling in het leven geroepen om de gedupeerden van de toeslagenaffaire te begeleiden. Deze regeling is bedoeld om gedupeerde ouders en gezinnen ondersteuning te bieden bij het herstellen van hun bestaanszekerheid. Gemeenten zetten de middelen onder meer in voor maatschappelijke begeleiding, schulddienstverlening, en ondersteuning op het gebied van werk, wonen en zorg.

C62 Bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire
Het doel is gedupeerden te helpen met een nieuwe start door het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen. Ontvangsten betreffen vergoedingen op in eerdere jaren kwijtgescholden belastingen. Er zijn in 2024 geen schulden kwijtgescholden, toevoeging betreft de jaarlijkse vergoeding van de uitvoeringskosten voor de gemeente. Verantwoording hierover vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

G12 Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
Het doel is gedupeerden te helpen met een nieuwe start door het kwijtschelden van bijvoorbeeld bijzondere bijstand of Wet Inburgering van 13 september 2012. Ontvangsten betreffen vergoedingen op in eerdere jaren kwijtgescholden belastingen. Er zijn in 2024 geen schulden kwijtgescholden, toevoeging betreft de jaarlijkse vergoeding van de uitvoeringskosten voor de gemeente. Verantwoording hierover vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

G13 Onderwijsroute
De uitkering G13 Onderwijsroute betreft een aanvullende specifieke uitkering op de Wet Inburgering 2021 (G10) en is bedoeld voor inburgeraars die de onderwijsroute volgen. Gemeenten ontvangen deze middelen om passende ondersteuning te bieden bij het volgen van een opleiding in combinatie met het leren van de Nederlandse taal. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

Subsidie leader Leemkade Kraggenburg
Voor het project Boulevard Leemkade Kraggenburg is subsidie toegekend vanuit de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Voor dit project heeft de gemeente de bestedingen voorgefinancierd. De afrekening van de subsidie heeft in 2024 plaatsgevonden.

H35B IZA-doelen 2023-2026
Betreft het uitvoeren van activiteiten in een samenwerkingsregio dat behoort bij de ambities en doelen, zoals genoemd in het Integraal Zorgakkoord (IZA). Zowel toekenningen 2023 als 2024 zijn ontvangen. Het toegekende bedrag 2024 is volledig besteedt. Verantwoording hierover vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

J41 Flexibele inzet ondersteuning woningbouw
Betreft een provinciale subsidie van de Provincie Flevoland. De regeling is bedoeld om gemeenten tijdelijk te ondersteunen bij het versnellen van woningbouwinitiatieven. De middelen worden ingezet voor capaciteit, planvorming, procesbegeleiding en projectondersteuning. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording en bij de Provincie Flevoland.

Recreatieve routeontwikkeling
Betreft een subsidieproject waarvoor subsidie is toegekend door de provincie Flevoland, uit de zogenaamde Zuiderzeelijngelden. Het project recreatieve routeontwikkeling is afgerond in 2024, het gehele subsidiebedrag is ontvangen.

Verkeer en vervoer
Voor het vergroten van de verkeersveiligheid en leefbaarheid heeft de provincie Flevoland subsidie beschikbaar gesteld. Hiervoor is een voorschot van 90% ontvangen. Enkele projecten zijn in 2023 uitgevoerd, waardoor de 10% nog te ontvangen subsidie is opgevoerd. Definitieve vaststelling is nog niet ontvangen. In 2024 is eveneens subsidie ontvangen, waarvan nog een aanvullend deel wordt ontvangen na vaststelling. De subsidie is volledig besteed.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit:

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Algemene reserve	20.250.000	20.250.000
Bestemmingsreserves	172.620.914	147.006.426
Gerealiseerd resultaat	1.905.834	5.567.380
Totaal eigen vermogen	**194.776.748**	**172.823.806**

Per reserve wordt het verloop in het jaar 2024 op de volgende bladzijden weergegeven. De resultaatbestemming van 2024 is hierin nog niet verwerkt.

Naam van de reserve	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging 2024	Onttrekking 2024	Bestemming resultaat 2023	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
E004 Eigen kapitaal	20.250.000	-	-	-	-	20.250.000
Algemene reserves	**20.250.000**	**-**	**-**	**-**	**-**	**20.250.000**
E239 Afvalstoffenheffing	-	-	-	-	-	-
E242 Riolering	892.685	56.655	150.000	-	-	799.340
E247 Begraven	83.285	-	-	-	-	83.285
Ten behoeve van egalisatie tarieven	**975.970**	**56.655**	**150.000**	**-**	**-**	**882.625**
D001 Toenemende verkeersdrukte centrum	1.198.723	-	-	-	70.785	1.127.938
D002 Rotonde Moerasandijviestraat	279.169	-	-	-	10.763	268.406
D003 Marknesserbrug	3.963.983	-	-	-	108.152	3.855.831
D004 Verkeerssituatie Europalaan	480.658	-	-	-	15.313	465.345
D005 Verkeersregelinstallaties	197.314	-	-	-	21.389	175.925
D006 Uitvoeringsplan speelplaatsen	307.229	-	-	-	26.509	280.720
D011 Uitbreiding Groenhorstcollege	496.244	-	-	-	33.083	463.161
D012 Groenhorstcollege leerpakket en meubilair	99.019	-	-	-	6.601	92.418
D013 Bonifatius leerpakket en meubilair	48.358	-	-	-	3.454	44.904
D014 Rotonde Urkerweg/ Scandinaviëlaan	255.476	-	-	-	13.446	242.030
D015 Loswallen Bant en Marknesse	118.710	-	-	-	4.312	114.398
D016 Onderwijs MFA Rutten	1.954.575	-	-	-	59.220	1.895.355
D017 Aanleg skatebaan	114.000	-	-	-	6.000	108.000
D018 Rotonde Amsterdam- en Nagelerweg	238.757	-	-	-	8.008	230.749
D019 Lichtmasten	759.581	125.000	-	-	16.887	867.694
D020 Armaturen	515.058	80.000	-	-	29.944	565.114
D021 OLP en meub De Koperwiek	6.406	-	-	-	418	5.988
D022 AR OLP en meub Albert Schweitzer	12.540	-	-	-	858	11.682
D023 AR Kindvoorziening Luttelgeest	166.500	-	-	-	4.500	162.000
D024 Dorpshuis de Bosfluiter L'geest	593.745	-	-	-	23.343	570.402
D025 Kindvz de Locomotief Triade	368.640	-	-	-	-	368.640
D026 Dorpshuis De Marke Marknesse	752.080	10.472	-	-	-	762.552
D027 Zwembad Bosbad	19.207.868	3.928.000	-	-	-	23.135.868
D028 Barak Emmeloord	191.040	-	-	-	7.960	183.080
D029 Peuteropvang Triangel	92.160	-	-	-	-	92.160
D031 Wegen	578.902	-	-	-	13.864	565.038
D033 Reconstructie Leeuwenkruising	319.697	-	-	-	16.404	303.293
D034 Kinderopvang MFA Rutten	506.345	-	-	-	13.357	492.988
D035 Sport-dorpshuis MFA Rutten	1.033.632	-	-	-	22.847	1.010.785
D038 Dr Jansencentrum	73.249	-	-	-	-	73.249

D039 AR Atletiekbaan	425.000	695.000	-	-	-	1.120.000
D041 infrastructuur Espelerlaan	500.000	-	-	-	-	500.000
D042 devices	420.265	-	-	-	104.735	315.530
D043 stroominstallaties MFA Rutten	666	-	-	-	-	666
D044 Bermverharding erftoegangswegen	277.024	-	-	-	9.553	267.471
D045 Hybride vergaderen	41.000	-	-	-	4.119	36.881
D046 Kadoelerbrug	-	400.000	-	-	-	400.000
D047 Pumptrackbaan	-	200.000	-	-	-	200.000
D055 Verlichting Poldertoren	-	150.000	-	-	-	150.000
D605 VO Campus	5.700.000	-	-	-	-	5.700.000
Afschrijvingsreserves	**42.293.613**	**5.588.472**	**-**	**-**	**655.824**	**47.226.261**
E001 Beleidsplan	47.094.834	20.444.675	10.565.979	3.408.942	-	60.382.472
E024 Onderhoud uitbreiding Tollebeek	206.466	8.052	-	-	-	214.518
E026 Vervanging bruggen	7.058.174	675.269	-	-	-	7.733.443
E029 Investeringsbudget Landelijk Gebied	585.552	-	-	-	-	585.552
E041 Ontw fonds stimulering werkgelegenheid	335.478	13.084	42.438	-	-	306.124
E043 EU-co-fin phasing-out programma	1.125.374	43.890	163.811	-	-	1.005.453
E070 Huisvesting onderwijs	744.680	29.043	82.899	-	-	690.823
E071 Onderhoud onderwijsgebouwen	2.362.979	92.156	37.390	-	-	2.417.745
E072 Onderhoud MFC Tollebeek/ Nagele	141.402	12.000	-	-	-	153.402
E205 Onderwijsachterstanden exc. groei	150.294	5.861	-	-	-	156.155
E240 Onderhoud/vervanging speelplaatsen	4.048	158	-	-	-	4.206
E244 Optimaliseren afvalwatersysteem	19.429	-	-	-	-	19.429
E245 Transitiegelden Zuiderzeelijn	1.585.763	-	-	-	-	1.585.763
E265 Startersleningen	1.654.000	-	-	-	-	1.654.000
E267 Duurzaam vervoer	2.538	-	2.538	-	-	0
E269 Onderhoud wegen en kunstwerken N50	740.748	88.800	360	-	-	829.188
E271 Restauratie monumenten	164.493	6.415	-	-	-	170.908
E272 Kerktorens	97.784	3.814	-	-	-	101.598
E273 Duurzaamheidslening	690.000	-	-	-	-	690.000
E275 Hardware	23.256	-	23.256	-	-	0
E278 Reserve duurzame particuliere wb Nagele	275.000	-	-	-	-	275.000
E280 Nog uit voeren werkzaamheden	4.486.676	1.290.606	1.486.405	340.376	-	4.631.253
E281 Reserve blijverslening	300.000	-	-	-	-	300.000
E290 Reserve exploitatie poldertoren	272.188	10.615	-	-	-	282.803
E301 Grondexploitatie	19.319.193	4.790.841	2.484.941	-	-	21.625.093
E308 Beeldende Kunst en Cultuurbeleid	220.981	8.618	16.850	-	-	212.750
E310 Sociaal Domein	53.987	-	6.310	-	-	47.677

E311 Reserve degeneratie glasvezelproject	334.500	105.000	29.417	85.062	-	495.145
E 313 Egalisatiereserve Voorzien in Vastgoed	9.765.643	2.536.213	14.620	-	-	12.287.237
E 314 Sociaal economische ontwikkeling	1.229.184	-	92	-	-	1.229.092
E 315 Compensatie tekorten jeugdzorg	2.692.201	-	-	-	-	2.692.201
E 316 Reserve Armoedebeleid	-	-	-	1.733.000	-	1.733.000
Overige bestemmingsreserves	**103.736.844**	**30.165.110**	**14.957.305**	**5.567.380**	**-**	**124.512.028**
Totaal reserves	**167.256.426**	**35.810.237**	**15.107.305**	**5.567.380**	**655.824**	**192.870.914**

Hieronder worden de aard en reden van de belangrijkste toevoegingen en onttrekkingen per reserve toegelicht.

Algemene reserves

In Noordoostpolder wordt voor de algemene reserve een omvang van tenminste 15% van het begrotingsresultaat vóór resultaatsbestemming en exclusief grondexploitatie gehanteerd.

Eigen kapitaal ***20.250.000***

Dit is een dekkingsreserve die in stand moet worden gehouden ten behoeve van het weerstandsvermogen. Deze reserve kan dus niet worden ingezet voor realisering van het beleidsplan. In 2024 zijn er geen toevoegingen of onttrekkingen geweest.

Ten behoeve van egalisatie van tarieven

Afvalstoffenheffing ***-***

Deze egalisatiereserve is bedoeld om efficiëncy voor- en nadelen en aanbestedingsvoor- en nadelen ten opzichte van de begroting op te vangen. Voeding vindt plaats door het positieve resultaat op het product afvalverwerking toe te voegen aan deze reserve. In 2024 heeft er geen mutatie plaatsgevonden.

Riolering ***799.340***

Deze egalisatiereserve is opgenomen om efficiëncy voor- en nadelen en aanbestedingsvoor- en nadelen ten opzichte van de begroting op te vangen. In 2024 is een voordeel van € 56.655 gerealiseerd die in het geheel is toegevoegd aan de bestemmingsreserve riolering. In 2024 is een onttrekking geweest van € 150.000 ten laste van de voorziening.

Begraven ***83.285***

Deze egalisatiereserve is bedoeld om efficiëncy voor- en nadelen en aanbestedingsvoor- en nadelen ten opzichte van de begroting op te vangen. Voeding vindt plaats door het positieve of negatieve resultaat op het product begraven toe te voegen of te onttrekken aan deze reserve. In 2024 zijn er geen mutaties geweest.

Afschrijvingsreserves

Afschrijvingsreserves ***47.226.261***

Volgens de nota waardering, activeren en afschrijven wordt voor investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut in de regel een afschrijvingsreserve gevormd ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten. In 2024 zijn de afschrijvingslasten van de investeringen met een maatschappelijk nut onttrokken van de reserve. De dotaties in 2024 hebben betrekking op het instellen van een afschrijvingsreserve voor investeringen met een maatschappelijk nut.

Overige bestemmingsreserves

Beleidsplan ***60.382.472***

Deze reserve met een bestedingsfunctie is bedoeld ter dekking van incidentele lasten van (nieuw) beleid. Voeding geschiedt door toevoeging van de bespaarde rente, rekeningresultaten en via de begroting (incidenteel). Onttrekkingen vinden veelal plaats door vaststellingen van de beleidsplanning, perspectiefnota en door separate raadsvoorstellen.

De onttrekkingen hebben onder meer betrekking op:

- Storting in de afschrijvingsreserve zwembad Bosbadhal € 3.928.000
- Atletiekbaan € 695.000
- Inhuur grip sociaal domein en klant managers jeugd € 549.600
- Kadoelerbrug storting afschrijvingsreserve € 400.000
- Mobiliteitsplan € 239.202
- Compensatie energierekening € 210.400
- Korting afvalstoffenheffing amendement € 202.000
- Pumptrackbaan storting afschrijvingsreserve € 200.000
- Bijdrage regio Zwolle € 183.311

De stortingen hebben onder meer betrekking op:

- Egalisatie vanuit de decemberrapportage € 3.336.956
- Middelen jeugdzorg € 3.267.319
- Rentebaten liquide middelen € 3.245.000
- Storting inzake opvang ontheemden € 2.600.000

Onderhoud uitbreiding Tollebeek ***214.518***

Deze reserve is gevormd uit de afkoopsom ontvangen van een projectontwikkelaar voor het toekomstig onderhoud (na voltooiing van het project) van de openbare voorzieningen in Tollebeek.

De vermeerdering betreft de inflatiecorrectie over de balanswaarde per 1 januari van € 8.052.

Vervanging bruggen ***7.733.443***

Deze reserve is bedoeld voor de realisatie van de toekomstige vervanging van bruggen in de Noordoostpolder.

De vermeerderingen betreft de inflatiecorrectie over de balanswaarde per 1 januari € 275.269 en de dotatie voor de toekomstige vervanging en groot onderhoud van de verkeersbruggen in het buitengebied € 400.000.

Investeringsbudget Landelijk Gebied ***585.552***

Deze reserve is gevormd om het inzicht te vergroten voor de realisatie van de projecten van het Investeringsbudget Landelijk Gebied. Er zijn in 2024 geen mutaties geweest.

Ontwikkelingsfonds stimulering werkgelegenheid ***306.124***

De reserve ontwikkelingsfonds stimulering werkgelegenheid is gevormd om de ontwikkeling van de werkgelegenheid te stimuleren.

De vermeerdering betreft de inflatiecorrectie over de balanswaarde per 1 januari ad € 13.084. De onttrekking van € 42.438 heeft betrekking op de bestedingen inzake het sociaaleconomisch beleid.

EU-co-financiering phasing-out programma ***1.005.453***

Deze reserve is bestemd als cofinanciering van Leader-projecten.

De vermeerdering betreft de inflatiecorrectie per 1 januari € 43.890.
De onttrekkingen ad € 163.811 hebben betrekking op de leadersubsidie Boulevard van de Leemkade in Kraggenburg en verstrekte POP subsidies voor onder andere MFC Nagelen, de Tollebeker Jachtweide en Master of trails.

Huisvesting onderwijs ***690.823***

Deze egalisatiereserve werd gevoed door uit de algemene uitkering de bedragen voor onderwijshuisvesting te filteren. Hierop worden de uitgaven die zijn gedaan in het kader van onderwijshuisvesting in mindering gebracht.

De vermeerdering betreft de inflatiecorrectie per 1 januari van € 29.043. De onttrekkingen van € 82.899 hebben betrekking op de tijdelijke huisvesting Emmelhage.

Onderhoud onderwijsgebouwen ***2.417.745***

Deze reserve is gevormd om de lasten betreffende onderhoud en aanpassing van het financieel kader onderwijshuisvesting te kunnen dekken.

De vermeerdering betreft een inflatiecorrectie van € 92.156 over de balanswaarde per 1 januari. De onttrekking heeft betrekking op de Wissel.

Onderhoud MFC Tollebeek/ Nagele ***153.402***

Deze reserve dient voor het groot onderhoud van de MFC Tollebeek en MFC Nagele welke in 2011 zijn gebouwd. Conform de programmabegroting heeft er een vermeerdering van € 12.000 plaatsgevonden ten behoeve van het onderhoud aan de gymzaal binnen de MFC's Tollebeek en Nagele. Er zijn geen onttrekkingen geweest in 2024.

Onderwijsachterstanden exc. groei ***156.155***

Deze reserve is bedoeld om de lasten betreffende het bestrijden van vroegtijdig schoolverlaten te dekken. De vermeerdering betreft de inflatiecorrectie over de balanswaarde per 1 januari € 5.861. Dit jaar is geen onttrekking van deze reserve noodzakelijk geweest.

Onderhoud/vervanging speelplaatsen ***4.206***

Deze reserve is bedoeld om toekomstige vervangingen van speelplaatsen c.q. speeltoestellen in de Noordoostpolder conform een vastgesteld vervangingsplan te dekken.

De vermeerdering betreft de inflatiecorrectie ad € 158 berekend over de balanswaarde per 1 januari.

19.429

Optimaliseren afvalwatersysteem

Deze reserve is gevormd om uitvoering te geven aan de uit te voeren bronmaatregelen aan de bestaande rioleringsstelsels. In 2024 zijn geen onttrekkingen of stortingen geweest.

Transitiegelden Zuiderzeelijn ***1.585.763***

Deze reserve is gevormd voor de bijdrage van de gemeente in de totale uitgaven die er gepland zijn naar aanleiding van het beschikbaar stellen door het Rijk van transitiegelden. Dit vanwege het niet doorgaan van het Zuiderzeelijn-project. De provincie Flevoland levert ook een bijdrage. In 2024 hebben er geen mutaties binnen deze reserve plaatsgevonden.

Startersleningen ***1.654.000***

Deze reserve is ingesteld om het risico af te dekken dat de gemeente loopt door middel van het verstrekken van zogenoemde ‘startersleningen’.
In 2024 zijn er geen mutaties geweest binnen de reserve.

Duurzaam vervoer ***0***

In de decemberrapportage 2011 is deze reserve ingesteld om de afschrijvingslast van de aanschaf van de elektrische auto te dekken evenals de leasetermijnen van de accu’s.
In 2024 is de gehele reserve vrij gevallen, omdat de betreffende auto's niet meer in bezit zijn.

Onderhoud wegen N50 ***829.188***

Deze reserve is ingesteld bij de vaststelling van de Nota Reserves en Voorzieningen 2013 en dient om toekomstig (groot) onderhoud te kunnen dekken. Het betreft het (groot) onderhoud aan de in beheer en onderhoud overgedragen (delen van) wegen Oud Emmeloorderweg, Kamperzandweg en Zwartemeerweg.
De dotatie ad € 88.800 heeft betrekking de afkoopsom die ontvangen is van de provincie voor de Enserbrug. De onttrekking van € 360 heeft betrekking op onderhoud van parallelvoorziening van de N50.

Restauratie monumenten ***170.908***

Deze reserve is bedoeld om uitgaven en inkomsten betreffende restauratie van (gemeentelijke) monumenten te egaliseren. Voeding vindt plaats door overschotten op het product Monumenten aan deze reserve te doteren. De vermeerdering in 2024 betreft de inflatiecorrectie ad € 6.415 over de balanswaarde per 1 januari.

Kerktorens ***101.598***

Uit de reserve kerktorens worden de subsidies gedekt die op basis van de “Subsidieregeling groot onderhoud kerktorens” worden verstrekt. De vermeerdering betreft de inflatiecorrectie over de balanswaarde per 1 januari ad € 3.814. In 2024 zijn er geen onttrekkingen geweest.

Duurzaamheidslening ***690.000***

Deze reserve is ingesteld om het risico af te dekken dat de gemeente loopt door middel van het verstrekken van zogenoemde ‘duurzaamheidsleningen’. In 2024 zijn geen mutaties geweest.

Hardware ***0***

In de decemberrapportage 2013 is deze afschrijvingsreserve ingesteld met als doel de afschrijvingslasten met betrekking tot specifieke hardware te kunnen dekken. Voeding heeft ineens plaatsgevonden. Onttrekking vindt plaats op basis van de afschrijvingslast per jaar van de specifieke hard- en software.
In 2024 is de gehele reserve vrijgevallen, omdat de hardware niet meer in bezit is.

Reserve duurzame particuliere wb Nagele ***275.000***

Deze reserve is via de decemberrapportage 2015 ingesteld ter bekostiging van de bevordering van particuliere woningbouw in Nagele. De voeding heeft ineens plaatsgevonden via het saldo van vooruitontvangen VER-gelden en dekking ISV II. In 2024 hebben er geen mutaties plaatsgevonden binnen deze reserve.

Nog uit voeren werkzaamheden ***4.631.253***

Deze reserve is ingesteld om budgetten die niet (of niet volledig) besteed zijn in enig jaar op een transparante wijze over te brengen naar een volgend begrotingsjaar. Via de nota reserves en voorzieningen 2017, heeft er een samenvoeging plaatsgevonden, waarbij vanuit gefragmenteerde bestemmingsreserves één centrale bestemmingsreserve is gevormd.

De vermeerderingen in 2024 op deze reserve ad € 1.290.606 hebben betrekking op werkzaamheden die zijn doorgeschoven naar 2024. Dit werkzaamheden hebben onder meer betrekking op:

- Project energie en klimaat € 430.000
- Veiligheidsmiddelen BOA's € 300.000
- Doorontwikkelen Concern voor Werk € 195.765

De onttrekkingen van € 1.486.405 hebben onder andere betrekking op:

- Poldertoren € 378.952
- Omgevingswet € 280.000
- Wet kwaliteitsborging € 135.610
- Inrichting openbare ruimte centrum € 121.148

Reserve blijverslening ***300.000***

In januari 2018 is door de raad besloten om de reserve blijverslening in te stellen. Om de inwoners van Noordoostpolder te faciliteren in hun (toekomstige) behoefte om langer zelfstandig, comfortabel en veilig in hun woning te blijven. In 2024 hebben er geen mutaties plaatsgevonden omtrent de blijversleningen.

Exploitatie poldertoren ***282.803***

Deze reserve is ingesteld met de bedoeling dat de exploitatie van de Poldertoren op termijn budgettair neutraal wordt geëxploiteerd, gebruikmakende van deze egalisatiereserve.
De toevoeging betreft een inflatiecorrectie op de boekwaarde per 1 januari ad € 10.615 in 2024. Er zijn geen onttrekkingen geweest.

Grondexploitatie ***21.625.093***

Deze bestemmingsreserve vormt de buffer voor verlieslatende grondexploitaties. Voeding vindt plaats ten laste van de algemene middelen op basis van een risicoanalyse van de (bouw)grondcomplexen. Tevens vindt voeding en onttrekking plaats wanneer verliesvoorzieningen respectievelijk vrijvallen dan wel worden gevormd.

Voor een toelichting omtrent het verloop van deze reserve verwijzen wij u naar de paragraaf grondbeleid.

Beeldende Kunst en Cultuurbeleid ***212.750***

Deze reserve is een samenvoeging van de reserves Kunstwerken Noordoostpolder en de reserve Kunstopdrachten Noordoostpolder. De reserve wordt gevoed door de jaarlijkse inflatiecorrectie per 1 januari ad € 8.618. De onttrekkingen in 2024 bestaan uit het verstrekken van een subsidie van € 16.850 voor culturele visitekaartjes.

Sociaal Domein ***47.677***

De reserve Sociaal Domein is primair bedoeld om beperkt beheersbare, incidentele risico's op te kunnen vangen wanneer zij zich voordoen. Secundair kan de reserve worden aangewend voor het doen van beleidsmatig onderbouwde, incidentele investeringen ten behoeve van het sociaal domein.

De onttrekkingen aan deze reserve in 2024 betreft de gemaakte kosten het gebruik van de software voor de meedoenregeling voor een bedrag van € 6.310.

Reserve degeneratie glasvezelproject ***495.145***

Deze reserve is gevormd ter dekking van herstelkosten van achteruitgang in kwaliteit van het straatwerk bij de aanleg van glasvezel. In 2024 is een deel van het resultaat van 2023 toegevoegd aan de reserve (€ 85.062), daarnaast heeft een storting ad € 105.000 plaatsgevonden voor de aanleg van een glasvezelnetwerk.
De onttrekking ad € 29.417 heeft betrekking op de toerekening aan diverse toekomstige grondexploitaties.

Egalisatiereserve Voorzien in Vastgoed ***12.287.237***

Via deze egalisatiereserve worden overschotten en tekorten opgevangen in de budgetten van voorzien in vastgoed. De vermeerdering bestaat uit een inflatiecorrectie per 1 januari ad € 1.177.269 en de storting/bijstelling die conform de begroting heeft plaatsgevonden ad € 1.388.994.

De onttrekkingen hebben betrekking op de vorming van diverse klein onderhoud op diverse gemeentelijke gebouwen van € 14.620.

Sociaal economische ontwikkeling ***1.229.092***

De reserve sociaal economische ontwikkeling is in 2019 ingesteld. Deze reserve is ingesteld voor de versterking van de economische ontwikkeling van Noordelijk Flevoland. De onttrekking in 2024 van € 92 heeft betrekking op de werkgroep MITC.

Compensatie tekorten jeugdzorg ***2.692.201***

Deze reserve is in de begroting van 2022 door de Raad opgesteld. Vanuit het rijk is een compensatie incidenteel beschikbaar gesteld voor de compensatie van tekorten in de jeugdzorg. Deze compensatie wordt gestort in deze reserve. In 2024 zijn er geen mutaties geweest.

Reserve Armoedebeleid ***1.733.000***

Deze reserve is in 2024 ingesteld, de storting heeft plaatsgevonden via de resultaatbestemming 2023 van € 1.733.000. De reserve is ingesteld om een plan van aanpak te maken ten aanzien van armoedebeleid op basis van de aanbevelingen vanuit de Rekenkamer.

Voorzieningen

Naam voorziening	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2024
Pensioenen wethouders	4.558.557	805.598		295.096	5.069.058
Verlofsparen	99.855	105.944			205.799
Voorziening wachtgelden	150.475	181.775		147.785	184.465
Voorziening grondexploitaties	2.229.242	519.531	436.739		2.312.034
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**7.038.129**	**1.176.108**	**-**	**442.881**	**7.771.355**
Wegen, straten en pleinen	1.623.515	1.664.006		1.378.222	1.909.299
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	5.332.990	1.386.556		1.327.058	5.392.487
Museum Schokland	246.562	84.238		31.798	299.002
Groot onderhoud Carillon	17.646	-	-	-	17.646
Onderhoud buitensportacc.	122.013	-	-	-	122.013
Totaal voorzieningen ter egalisering van kosten	**7.342.726**	**3.134.800**	**-**	**2.737.079**	**7.740.447**
Renovatie riolering	2.590.794	1.246.775	-	861.661	2.975.909
Totaal voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	**2.590.794**	**1.246.775**	**-**	**861.661**	**2.975.909**
Uit te voeren werkzaamheden riolering	16.100	-	2.275	13.825	-
Totaal voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	**16.100**	**-**	**2.275**	**13.825**	**-**
Totaal voorzieningen	**16.987.748**	**5.557.683**	**2.275**	**4.055.446**	**18.487.711**

In de kolom vrijval worden de bedragen opgenomen die ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. De aanwendingen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Pensioenen wethouders ***5.069.058***

Deze voorziening is gevormd voor de pensioenrechten van huidige en ex-wethouders die op dit moment nog geen gebruik maken van de pensioenregeling. Deze voorziening is in 2001 ontstaan in verband met de wet APPA die wethouders de mogelijkheid biedt de opgebouwde rechten op te eisen bij de gemeente en bijvoorbeeld aan een andere pensioenverzekeraar over te dragen. Voorheen werden in de voorziening alleen de toekomstige pensioenen opgenomen, dus de pensioenen van de oud-wethouders die nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt. Vanaf ultimo 2012 zijn alle huidige pensioengerechtigden ook meegenomen. Hier liggen actuariële berekeningen aan ten grondslag, welke jaarlijks worden opgesteld door een externe deskundige. De aanwendingen betreffen de uitbetalingen van pensioenen in 2024 totaal € 295.096. Een daling van de rekenrente in 2024 ten opzichte van 2023, heeft er toe geleid dat er een extra dotatie ad € 805.598 benodigd is voor de voorziening.

Verlofsparen ***205.799***

In 2022 is de regeling verlofsparen in werking getreden. Medewerkers van de gemeente kunnen bovenwettelijke verlofuren sparen. In 2024 is er een gedrag toegevoegd van € 105.944.

Voorziening wachtgelden ***184.465***

Deze voorziening is gevormd voor de wachtgeldrechten van de ex-wethouders die in 2022 niet zijn terug gekeerd na de gemeenteraadsverkiezingen. Van de vier ex-wethouders heeft één oud wethouder recht op wachtgeld in 2025.
Naast deze ex-wethouder zijn van het huidige college in respectievelijk 2023 en 2024 wethouders gestopt. Per saldo is € 147.785 aangewend vanuit de voorziening en is er per saldo een storting van € 181.775 nodig om de wachtgelden voor de komende jaren te kunnen betalen.

Voorziening grondexploitaties ***2.312.034***

Doordat de getroffen voorziening van enkele grondexploitaties groter is dan de boekwaarde per ultimo boekjaar is het restant van de voorziening volgens de voorschriften gerubriceerd onder de passiefzijde van de balans. Dit geldt voor de complexen Hart van Emmeloord, Bant fase 1 en de Stiepe in Rutten.

Wegen, straten en pleinen ***1.909.299***

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de onderhoudslasten van wegen, straten en pleinen over een aantal begrotingsjaren. Hier ligt het beheerplan groot onderhoud Wegen aan ten grondslag, welke jaarlijks wordt geactualiseerd. Vanuit de exploitatie is € 1.664.006
toegevoegd en zijn de onderhoudsuitgaven van € 1.378.222 direct ten laste van de voorziening gebracht.

Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen ***5.392.487***

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de lasten van groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen over een aantal begrotingsjaren. Hier ligt het beheerplan gebouwen aan ten grondslag, welke jaarlijks wordt geactualiseerd. Vanuit de exploitatie is € 1.386.556 toegevoegd en zijn de onderhoudsuitgaven van € 1.327.058 direct ten laste van de voorziening geboekt. Deze onderhoudskosten hebben onder meer betrekking op de Marke in Marknesse.

Museum Schokland ***299.002***

Deze voorziening is ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de onderhoudslasten van museum Schokland over een aantal begrotingsjaren. Basis voor deze voorziening is het beheerplan Schokland, welke jaarlijks wordt geactualiseerd. De toevoeging betreft de vermeerdering van € 84.238 ten laste van de exploitatie. De onderhoudsuitgaven van € 31.799 komen direct ten laste van deze voorziening.

Groot onderhoud Carillon ***17.646***

Bij raadsbesluit van 9 juli 2019 is de voorziening groot onderhoud Carillon ingesteld. Deze voorziening is ten behoeve van het gelijkmatig verdelen van de onderhoudslasten van het Carillon. In 2024 zijn er geen mutaties geweest met betrekking tot deze voorziening.

Onderhoud buitensportaccommodaties ***122.013***

Deze voorziening is ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de onderhoudslasten van het eerste kunstgrasveld Ervenbos over een aantal begrotingsjaren. In 2024 zijn er geen mutaties geweest.

Renovatie riolering ***2.975.909***

Deze voorziening wordt gevoed uit opbrengsten uit het rioolrecht en dient voor het gestelde doel te worden aangewend. De toevoeging betreft de dotatie op basis van het actuele gemeentelijke rioleringsplan ad € 1.246.776. De aanwending in 2024 voor de gemaakte kosten bedraagt € 861.661.

Uit te voeren werkzaamheden riolering ***-***

Deze voorziening is gevormd voor nog uit te voeren werkzaamheden riolering die nog niet hebben plaatsgevonden, maar waar al wel een verplichting aan ten grondslag ligt. De aanwending in 2024 voor de gemaakte kosten bedraagt € 13.825. Er is in 2024 een bedrag van € 2.275 vrijgevallen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

	Boekwaarde 31-12-2023	Vermeerdering	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2024
Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	-	-		-
- overige binnenlandse sectoren	732.953		180.278	552.675
Waarborgsommen	103.529	400	1.550	102.379
Totaal vaste schulden	**836.483**	**400**	**181.828**	**655.055**

De totale rentelast voor het jaar 2024 met betrekking tot de vaste schulden was € 0.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Deze zogenoemde kortlopende schulden, bestaan uit:

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Overige schulden	9.025.865	5.926.696
Totaal netto vlottende schulden	**9.025.865**	**5.926.696**

Onder de overige schulden zijn de crediteuren algemeen opgenomen. Het openstaande saldo crediteuren algemeen bedrag ultimo 2024 € 9.026.438,84 (ultimo 2023 was dit saldo € 5.972.269). Eind februari 2025 staat hiervan -€ 36.000 open.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	7.477.887	7.060.266
De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:		
- Het Rijk	12.146.196	12.137.745
- Overige Nederlandse overheidslichamen	553.256	614.946
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	3.954.099	3.901.062
Totaal overlopende passiva	**24.131.437**	**23.714.019**

De vooruit ontvangen bedragen betreffen vooral een bijdrage van de provincie voor gebiedsontwikkeling Schokland, en bijdragen van het Rijk voor het project aardgasvrij Nagele en de energietransitie. Daarnaast zijn er bedragen ontvangen voor huur, aanbetaling koopsom voor grond.

Nog te betalen bedragen hebben veelal betrekking op werkzaamheden en/of diensten die voor diverse leveranciers in 2024, of in een incidenteel geval eerder, zijn uitgevoerd dan wel maar geleverd maar nog niet daadwerkelijk in 2025 in rekening gebracht.

Het verloopoverzicht van de van EU en NL overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Boekwaarde 31-12-2024
BANS	36.216	-	-	36.216
D8 OAB	940.015	2.124.908	2.255.974	808.949
D14 COVID 19 gerelateerde onderwijsvertraging	142.436	-	142.436	0
D19 Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	33.766	-	-	33.766
D23 Lokale bibliotheek voorziening	-	220.000	128.370	91.630
E20 Stimulering verkeersveiligheidsmaatr. 2020-2021	1.059.461	-	77.060	982.401
E84 Stimulering verkeersveiligheidsmaatr. 2022-2023	362.412	-	37.875	324.537
G3 BBZ 2004 (kapitaalverstrekkingen)	-	362.051	196.430	165.621
G4 TOZO	91.434	99.189	108.663	81.960
G10 Wet inburgering 2021	478.426	1.514.334	1.005.066	987.694
G13 Onderwijsroute	54.058	-	54.058	-
H4 SPUK (sport)	2.716.782	750.049	3.466.831	-
H21 Versterking cliëntondersteuning	-	50.000	25.000	25.000
H30 GALA sport, gezond, cultuur en sociaal	160.738	816.705	770.263	207.180
H32 Meerkosten energie openbare zwembaden	8.881	-	-	8.881
J32 SPUK ventilatie in scholen	563.047	-	466.233	96.814
J55 Energiearmoede	972.886	-	23.639	949.247
J56 Regeling huisvesting aandachtsgroepen	895.000	-	-	895.000
J94 Lokale aanpak isolatie	1.223.421	1.859.550	-	3.082.971
J105 Startbouwimpuls 2023	1.495.637	-	-	1.495.637
J209 Regeling huisvesting aandachtsgroepen	477.685	-	-	477.685
K28 Klimaat en Energie (CDOKE)	425.444	1.170.677	960.235	635.886
M16 Oekraïne	-	6.169.146	5.410.026	759.120
Het Rijk	**12.137.745**	**15.136.609**	**15.128.159**	**12.146.196**
E44B Klimaatadapatieve maatreg. rivierenbuurt	29.681	-	-	29.681
E44B Klimaatmaatregelen Espelervaart fase 2 te Emmeloord	168.799	-	-	168.799
E44B Klimaatmaatregelen Espelervaart fase 3 te Emmeloord	190.808	-	-	190.808
E44B Sportweg e.o. te Ens	111.485	-	75.799	35.686
E44B Maanhuizenlaan e.o. te Marknesse	94.565	-	-	94.565
E44B Hemelwaterrioolstelsel te Espel	-	3.636	-	3.636
E44B Espelervaart fase 5	-	5.654	-	5.654
Gemeente Almere - WEB 2022 (volwasseneducatie)	19.608	138.213	133.394	24.427
Overige Nederlandse overheidslichamen	**614.946**	**147.503**	**209.193**	**553.256**
Totaal van de EU en NL overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	**12.752.691**	**15.284.112**	**15.337.352**	**12.699.452**

BANS
In 2024 zijn er geen mutaties op deze balanspost geweest. De verwachting is dat deze gelden worden ingezet in het Uitvoeringsplan VTH in 2025 en verder.

D8 OAB
Gemeenten ontvangen van het Rijk een specifieke uitkering voor het Onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Deze middelen zijn bedoeld om gelijke onderwijskansen te bevorderen, onder andere door voorschoolse educatie aan te bieden aan doelgroepkinderen. De inzet van de middelen vindt plaats binnen de wettelijke kaders en op basis van gemeentelijk beleid. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

D14 Covid-19 gerelateerde onderwijsvertraging
De uitkering D14 Covid-19 gerelateerde onderwijsvertraging is bedoeld ter ondersteuning van gemeenten bij het inhalen van onderwijsachterstanden die zijn ontstaan als gevolg van de coronapandemie. De middelen worden ingezet voor maatregelen die bijdragen aan het herstel van leervertragingen en het bevorderen van kansengelijkheid. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

D19 Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden
In 2024 zijn er geen mutaties op deze balanspost geweest.

D23 Lokale bibliotheekvoorzieningen
De uitkering D23 Lokale bibliotheekvoorzieningen is bedoeld om gemeenten te ondersteunen bij het waarborgen van toegankelijke en kwalitatieve bibliotheekvoorzieningen. De regeling draagt bij aan leesbevordering, digitale inclusie en maatschappelijke participatie. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

E20 Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021
De regeling is gericht op het verbeteren van de verkeersveiligheid, met een focus op kwetsbare weggebruikers zoals voetgangers en fietsers. De regeling heeft een looptijd tot en met 31 december 2025. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

E84 Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023
De regeling is bedoeld om de verkeersveiligheid op lokaal niveau te verbeteren, met name voor kwetsbare groepen zoals voetgangers en fietsers. In het kader van deze regeling is een uitkering verstrekt voor de periode 2022–2023. De regeling is verlengd tot 2027. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

G3 BBZ
Zelfstandigen kunnen in (tijdelijke) financiële problemen komen die het voortbestaan van hun bedrijf bedreigen. In bepaalde gevallen kunnen zij dan een beroep doen op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). Ontvangsten van deze verstrekkingen worden vergoed door het Rijk, waarna 75% hiervan in vijf jaar moet worden terugbetaald. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

G4 Tozo
De regeling Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers is bedoeld om ondernemers te ondersteunen tijdens de Coronacrisis. In 2024 heeft er de terugbetaling van ontvangsten uit 2023 aan het Rijk plaats gevonden. De in 2024 ontvangen baten worden in 2025 terugbetaald aan het Rijk. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

G10 Wet Inburgering 2021
Betreft het uitvoeren van de gemeentelijke taken ten aanzien van de Wet inburgering 2021. De kosten blijven achter op het ontvangen voorschot. Deze meeropbrengsten mogen (onder voorwaarden) worden doorgeschoven naar komende jaren. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

H4 SPUK (sport)
De SPUK Sport-regeling ondersteunt gemeenten bij het bevorderen van sportparticipatie en het versterken van de lokale sportinfrastructuur. De middelen worden ingezet voor het verbeteren van sportaccommodaties en het stimuleren van sportactiviteiten. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

H21 Versterking Cliëntondersteuning
Deze regeling heeft als doel de kwaliteit en toegankelijkheid van onafhankelijke cliëntondersteuning te verbeteren. Het doel is om inwoners beter te ondersteunen bij het vinden van de juiste hulp en informatie, zodat zij zelfstandig beslissingen kunnen nemen over hun zorg en dienstverlening. De uitvoering van deze regeling vindt deels in 2024 en deels in 2025 plaats. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

H30 Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
Het doel van het GALA is een gezonde generatie te bereiken in 2040: weerbare, gezonde mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis. Niet bestede middelen moeten worden terugbetaald aan het Rijk. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

J32 SPUK ventilatie in scholen
In 2024 is voor drie scholen de ontvangen subsidie aan het rijk terugbetaald. Ook de vierde school kan niet voldoen aan de gestelde voorwaarden. Dit subsidie bedragen moet in 2025 terug betaald worden. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

De J55 Energiearmoede-regeling is bedoeld om huishoudens in energiearmoede te ondersteunen, met als doel het verlagen van energiegerelateerde lasten en het verbeteren van de leefomstandigheden. De uitvoering van de regeling loopt door in 2025. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

J56 Regeling huisvesting aandachtsgroepen
De activiteiten voor deze SiSa-regeling dienen te worden uitgevoerd in de periode van 15 november 2022 tot en met 31 december 2026. In 2024 zijn hiervoor nog geen bestedingen geweest. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

J94 Lokale aanpak Isolatie
De J94 Lokale aanpak Isolatie-regeling is bedoeld voor het verduurzamen van slecht geïsoleerde woningen, waaronder woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties. Deze regeling maakt deel uit van het Nationaal Isolatieprogramma en draagt bij aan het verbeteren van de energie-efficiëntie van woningen. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

J105 Startbouwimpuls 2023
Deze regeling is bedoeld om gemeenten te ondersteunen bij het versnellen van woningbouwprojecten en het inlopen van het woningtekort. De regeling helpt gemeenten om de bouwproductie op de langere termijn op peil te houden. De uitvoering van de projecten moet voor 31 december 2028 plaatsvinden. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

J209 Regeling huisvesting aandachtsgroepen (2023)
Het project flexwoningen evenemententerrein waarvoor deze subsidie is verstrekt, gaat niet door. Hierover heeft het college besloten. De einddatum van deze subsidie is 1 januari 2026, dat is te kort om deze subsidie nog voor een ander project in te zetten. De subsidie wordt terugbetaald aan de RVO. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

K28 Klimaat en energie (CDOKE)
De uitkering is bedoeld om gemeenten te ondersteunen bij het realiseren van hun klimaatdoelstellingen, zoals energiebesparing, duurzame energieproductie en het bevorderen van de energietransitie op lokaal niveau. De middelen worden ingezet voor personele kosten, bijbehorende materiële kosten en de uitvoering van samenwerkingsverbanden. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

M16 Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne
Het doel is het realiseren van voldoende opvangplekken voor de ontheemden uit Oekraïne die naar Nederland komen. In 2024 is hiervoor een voorschot ontvangen. Werkelijke kosten zijn lager uitgevallen doordat verbouwing Wittesteijn later is gestart dan verwacht. Hieruit volgt een terugbetaling van het te veel ontvangen voorschot. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

E44B Klimaatadaptieve maatregelen – rivierenbuurt
Het restant van 2023 is in 2024 niet besteed aan andere klimaatregelingen.

E44B Klimaatmaatregelen Espelervaart fase 2 te Emmeloord
De verwachting is dat dit project in 2025 wordt uitgevoerd. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

E44B Klimaatmaatregelen Espelervaart fase 3 te Emmeloord
De verwachting is dat dit project in 2025 wordt uitgevoerd. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

E44B Sportweg e.o. te Ens
Voor dit project is een bedrag besteed van € 75.799. De verwachting is dat dit project in 2025 verder wordt uitgevoerd. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

E44B Maanhuizenlaan e.o. te Marknesse
De verwachting is dat dit project in 2025 wordt uitgevoerd. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

E44B Hemelwaterrioolstelsel te Espel
De bijdrage komt van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, via de gemeente Almere (penvoerder). Het project richt zich op de verbetering van het hemelwaterrioolstelsel in Espel en zal naar verwachting in 2025 worden uitgevoerd. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

E44B Klimaatmaatregelen Espelervaart fase 5 te Emmeloord
Voor het project is een bijdrage ontvangen van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, via de gemeente Almere (penvoerder). Het project is gericht op het uitvoeren van klimaatmaatregelen in de regio en wordt naar verwachting in 2025 uitgevoerd. Verantwoording vindt plaats via de SiSa-verantwoording.

Waarborgen en garanties
In de voetnoot aan de passiefzijde van de balans is het bedrag opgenomen voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen. Een specificatie hiervan is aanwezig in bijlage II Gewaarborgde geldleningen. In het kader van de verleende borg- en garantiestellingen is in 2024 geen beroep gedaan op Noordoostpolder als gevolg van verleende borg- en garantiestelling.

Niet in de balans opgenomen rechten / verplichtingen
De gemeente Noordoostpolder is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan financiële verplichtingen die niet uit de balans blijken. Uit de balans blijken enkel de verplichtingen die ultimo het boekjaar zijn aangegaan en waarvoor het werk of geleverde reeds heeft plaatsgevonden, maar waarvoor nog geen factuur is ontvangen. De verplichtingen die al wel zijn aangegaan, maar waarvoor het werk of dienst nog niet is geleverd, bijvoorbeeld een langlopend contract, zijn niet opgenomen in de balans.

HVC is een samenwerkingsverband van gemeenten en waterschappen, dat actief is op het gebied van afvalinzameling, -scheiding en -recycling, compostering, afval- en slibverbranding en de opwekking en benutting van duurzame energie uit biomassastromen en andere bronnen. De gemeente Noordoostpolder is aandeelhouder van HVC en staat garant voor een beperkt percentage van de aandelen. Met de toename van het aantal aandeelhouders en het stijgen van onder andere de solvabiliteit nemen beide bedragen in omvang af. HVC is een solide organisatie; de kans op faillissement is nagenoeg nihil. In de besluitvorming m.b.t. de financiering van 'Van Gas Los' in de aandeelhoudersvergadering van 28 mei 2020 is hierover het volgende opgenomen: voor uitvoering van het geraamde investeringsprogramma warmte (incl. slibdroger) uit te gaan van een tijdelijke verhoging van de gegarandeerde leningen aandeelhouders A/B tot een maximum van € 725 miljoen. Omdat aandeelhouders 'pro rata' garant staan, is deze totale garantstelling 'minder relevant' en zou je kunnen kijken naar de op basis van dit besluit maximale garantstelling voor de betreffende gemeente.

Omdat er de afgelopen jaren nieuwe aandeelhouders bij zijn gekomen, is de garantstelling per aandeelhouder afgelopen jaren afgenomen.

Contractpartner	Cluster	Betreft	Einddatum	Bedrag
Diverse	SD	WMO begeleiding	31-12-2025	raamovk
Baker Tilly	Fin	Accountantsdiensten	30-4-2027	raamovk
Buy it direct	ID	End user devices	30-1-2026	raamovk
Nemesys integrale telecom	ID	Telecom	31-12-2025	-
Nexxt	ID	Licenties	30-6-2025	€ 205.540
Centric belastingen	ID	Applicatie belastingen	31-12-2027	€ 470.360
Centric Suites	ID	Applicatie sociaal domein	-	€ 75.123
KPN Lokale overheid	ID	Telecom	-	€ 21.420
KPN Lokale overheid	ID	e VPN	-	€ 57.750
Roxit	ID	Applicatie VTH	31-12-2025	-
Schulinck	ID	Handboek "grip op jeugd"	-	-
RAET	ID	Applicatie salarissen	-	-
Concern voor werk catering	ID	Catering	-	raamovk
SSF	ID	Schoonmaak	1-2-2026	raamovk
SoftwareOne	ID	Licenties	30-4-2025	384.444,12
Eurofiber	ID	Glasvezel	-	64.045,20
DB Audiovisueel	ID	Audiovisuele apparatuur	4-3-2028	4.863,00
Arcadis	IB	Ingenieursdiensten	1-4-2025	raamovk
Buro Noord	IB	Ingenieursdiensten	1-4-2026	raamovk
Sweco	IB	Ingenieursdiensten	1-4-2026	raamovk
HVC	IB	Energiediensten	-	raamovk
Donker	IB	Beheer dorpsbossen	25-1-2025	raamovk
HVC afval	IB	Afvalverwerking	31-12-2031	raamovk
Knipscheer	IB	Riolering	31-12-2026	raamovk
Klink-Nijland	IB	GWW	31-12-2025	raamovk
Mous Pompsupport	IB	Onderhoud rioolgemaal	14-2-2026	€ 76.400
Van der Valk + De Groot	IB	Reinigen en inspecteren hoofdriolen	31-12-2026	€ 130.000
Van Der Kolk	IB	Reinigen en inspecteren van de kolken	31-3-2025	€ 173.370
Diverse	SD	WMO dagactiviteiten	1-1-2026	raamovk
Schoonmaakservice		Schoonmaak dr Jansen Centrum	1-2-2026	€ 194.069
Overwijk	ID	Facilitaire diensten	31-12-2026	raamovk
CWS	ID	Facilitaire diensten	28-2-2025	raamovk
PCI Nederland	ID	Facilitaire diensten	31-5-2029	raamovk
Feiko Stevens	ID	Facilitaire diensten	31-3-2025	raamovk
Medipoint	SD	Jeugd	30-9-2025	raamovk
Vitree	SD	Jeugd begeleiding specialistisch groep	31-12-2025	raamovk

Diverse	SD	Jeugd begeleiding individueel basis	31-12-2025	raamovk
Diverse	SD	Jeugd begeleiding individueel specialistisch	31-12-2025	raamovk
Diverse	SD	Jeugd kortdurend verblijf	31-12-2025	raamovk
Diverse	SD	Jeugd begeleiding groep basis	31-12-2025	raamovk
Diverse	SD	WMO jeugd dyslexiezorg	31-12-2025	raamovk
Vitree	SD	Jeugdhulp voor school	1-8-2025	€ 290.191
Zonnebloemschool	SD	Opvanggroepen onderwijs in Noordoostpolder	31-12-2025	€ 736.000
Diverse	SD	Jeugd basis GGZ	31-12-2025	raamovk
Diverse	SD	Jeugd specialistische GGZ	31-12-2025	raamovk
Welzorg	SD	WMO hulpmiddelen	30-9-2025	raamovk
Diverse	SD	WMO kortdurend verblijf	31-12-2025	raamovk
Witteveen	SD	Leerlingenvervoer	31-7-2025	raamovk
Larcom	SD	Leerlingenvervoer coördinatie	31-7-2025	raamovk
Kredietbank Nederland	SD	Medische advisering en schuldhulpverlening	30-6-2026	raamovk
Ausems Kerkvliet	SD	Medische advisering en schuldhulpverlening	-	raamovk
Driessen	HR	Personeelsdiensten	31-10-2025	raamovk
Nuflex	HR	Personeelsdiensten	31-10-2025	raamovk
Munckhof	SD	Regiovervoer en coördinatie regiovervoer	30-6-2025	raamovk
Witteveen	SD	Regiovervoer en coördinatie regiovervoer	30-6-2025	raamovk
Diverse	SD	Schoonmaakondersteuning en trapliften	31-12-2028	raamovk
Otolift	SD	Schoonmaakondersteuning en trapliften	31-3-2025	raamovk
Vluchtelingenwerk NL	SD	Wet Inburgering	31-12-2025	raamovk
ROC Friese Poort	SD	Wet Inburgering	31-12-2025	raamovk
BBN		VO Campus Projectmanagement	-	raamovk
Slangen en Koenis	BO	Ontwerpwerkzaamheden renovatie Bosbad	-	€ 285.522
Swarco Mobility Nederland	IB	Openbare verlichting	1-7-2025	Wachtkamerovk
Gebr. Van der Lee	IB	Openbare verlichting	1-4-2027	raamovk
Centraal Beheer Achmea		Aansprakelijkheidsverzekering	31-12-2025	
Krinkels	IB	Maaien, onderhoud bermen en watergangen	31-3-2026	€ 698.697
Slump Retail		Levering brandstoffen	31-7-2026	raamovk
Diverse	IB	Onderhoudsovereenkomst vastgoed	Divers	raamovk

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

bedragen x € 1.000

Programma	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
Lasten				
Fysieke Leefomgeving	49.613	60.490	76.823	-16.332
Sociale leefbaarheid	17.482	18.997	18.728	269
Economische ontwikkeling	3.132	5.446	3.000	2.447
Dienstverlening en besturen	4.321	4.841	5.410	-569
Financiën	1.324	1.334	1.344	-9
Sociaal Domein	70.934	75.894	76.523	-629
Totale lasten	**146.806**	**167.003**	**181.827**	**-14.824**
Baten				
Fysieke Leefomgeving	25.534	33.411	56.918	-23.507
Sociale leefbaarheid	3.455	4.636	4.732	-96
Economische ontwikkeling	506	776	926	-150
Dienstverlening en besturen	707	1.010	1.071	-62
Financiën	440	306	287	19
Sociaal Domein	20.659	27.662	27.086	576
Totale baten	**51.300**	**67.800**	**91.020**	**-23.220**
Saldo van de programma's	**-95.506**	**-99.203**	**-90.807**	**-8.396**
Algemene dekkingsmiddelen				
Lokale heffingen	14.821	14.705	14.849	-144
Saldo financieringsfunctie	1.132	3.377	3.429	-52
Dividend	50	94	94	-
Algemene uitkeringen	107.940	113.003	113.737	-734
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	**123.943**	**131.179**	**132.109**	**-930**
Overhead	-20.167	-20.137	-19.037	-1.100
Onvoorziene lasten	-100	-	-	-
Vennootschapsbelasting (VpB)	-	37	-312	349
Gerealiseerd Saldo	**8.170**	**11.876**	**21.953**	**-10.077**
Toevoeging aan reserves	-15.871	-30.990	-35.810	4.820
Onttrekking aan reserves	8.525	19.525	15.763	3.762
Saldo mutaties reserves	**-7.346**	**-11.465**	**-20.047**	**8.582**
Gerealiseerd Resultaat	**824**	**411**	**1.906**	**-1.495**

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2024

Programma 1 Fysieke Leefomgeving

Fysieke Leefomgeving				bedragen x € 1.000
		Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
	Taakveld	2024	2024	2024
Lasten				
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.781	3.772	8.446
8.1	Ruimtelijke Ordening	1.906	1.798	2.033
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	6.390	10.748	26.904
8.3	Wonen en bouwen	3.558	7.452	3.746
Ontwikkelen in de leefomgeving		**15.635**	**23.770**	**41.129**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.870	4.288	4.555
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.669	1.609	1.684
2.1	Verkeer en vervoer	9.805	11.861	11.552
2.2	Parkeren	50	68	69
Een veilige en bereikbare leefomgeving		**15.394**	**17.827**	**17.860**
2.4	Economische havens en waterwegen	347	371	371
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.096	5.329	5.079
7.2	Riolering	2.355	2.684	2.548
7.3	Afval	6.435	6.518	6.392
7.4	Milieubeheer	3.739	3.370	2.819
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	612	622	625
Een groene en schone leefomgeving		**18.585**	**18.893**	**17.834**
	Totale lasten	**49.613**	**60.490**	**76.823**
Baten				
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.781	3.720	11.559
8.1	Ruimtelijke Ordening	197	141	419
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	6.390	9.930	27.323
8.3	Wonen en bouwen	1.368	4.849	2.829
Ontwikkelen in de leefomgeving		**11.735**	**18.640**	**42.130**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	-	2
1.2	Openbare orde en veiligheid	25	29	31
2.1	Verkeer en vervoer	343	1.080	1.173
2.2	Parkeren	-	-	-
Een veilige en bereikbare leefomgeving		**368**	**1.109**	**1.206**
2.4	Economische havens en waterwegen	-	-	-
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5	12	14
7.2	Riolering	3.513	3.593	3.608
7.3	Afval	8.377	8.377	8.376
7.4	Milieubeheer	982	1.127	1.026
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	552	552	559
Een groene en schone leefomgeving		**13.430**	**13.662**	**13.582**
	Totale Baten	**25.534**	**33.411**	**56.918**

	Saldo (baten - lasten)	**-24.080**	**-27.080**	**-19.904**
	Resultaat vóór bestemming	**-24.080**	**-27.080**	**-19.904**
Reserves				
1.2	Openbare orde en veiligheid	-	31	31
2.1	Verkeer en vervoer	605	823	823
2.4	Economische havens en waterwegen	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	3.119
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	200	240	240
7.2	Riolering	-	-	57
7.3	Afval	-	-	-
7.4	Milieubeheer	10	494	494
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-	-	-
8.1	Ruimtelijke Ordening	-	-	-
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-	-	1.634
8.3	Wonen en bouwen	-	54	54
	Totale toevoegingen	**815**	**1.642**	**6.452**
1.2	Openbare orde en veiligheid	-175	-129	-129
2.1	Verkeer en vervoer	-1.009	-2.589	-2.226
2.4	Economische havens en waterwegen	-	-35	-14
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-52	-7
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-267	-662	-511
7.2	Riolering	-	-221	-158
7.3	Afval	-202	-202	-202
7.4	Milieubeheer	-140	-46	-16
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-	-	-
8.1	Ruimtelijke Ordening	-	-18	-16
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-	-819	-1.203
8.3	Wonen en bouwen	-708	-1.067	-565
	Totale onttrekkingen	**-2.501**	**-5.841**	**-5.048**
	Saldo (baten - lasten reserves)	**1.686**	**4.199**	**-1.404**
	Resultaat na bestemming	**-22.395**	**-22.881**	**-21.308**

Op programma 1 is een voordeel behaald van € 7.175.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting vóór mutaties in de reserves. Belangrijkste verschillen tussen begroting ná wijziging en realisatie begrotingsjaar 2024 vóór bestemming:

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer € 264.000 nadeel
De afwijking op dit taakveld is ontstaan door het aandeel van de gemeente Noordoostpolder in het negatief resultaat van de Veiligheidsregio Flevoland (VRF) over 2024.

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid € 73.000 nadeel
De grootste afwijking wordt veroorzaakt door extra (personele) inzet op het gebied van openbare orde en veiligheid.

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer € 402.000 voordeel
Vertraging in de vergunningverlening zorgt ervoor dat het onderhoud aan bruggen moest worden uitgesteld. Het product bruggen geeft een € 153.000 voordeel. Naast lagere (onderhouds)kosten openbare verlichting (€ 60.000 voordeel) waren de energieprijzen lager dan waarvan werd uitgegaan (€ 36.000 voordeel). Verder is er sprake van een incidenteel voordeel op gladheidsbestrijding (€ 42.000 voordeel). Tenslotte wordt het voordelig resultaat veroorzaakt door lagere uitgaven op incidentele projecten. Het effect hiervan is dat de onttrekking uit de reserve ook lager is.

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur € 3.166.000 voordeel
De bouwgrondexploitatie bedrijventerreinen laat per saldo een voordeel zien van € 3,1 miljoen ten opzichte van de gewijzigde begroting. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de balans en de paragraaf grondbeleid. Overige voor- en nadelen bedragen per saldo € 52.000.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie € 251.000 voordeel
Het kappen en herplanten van bomen worden gecombineerd met wegenprojecten. Doordat een aantal wegen in 2024 niet tegelijk konden worden afgesloten, is het kappen en herplanten doorgeschoven naar 2025 (€ 136.000 voordeel). Daarnaast een lagere onderhoudslast groen (€ 69.000) en lagere inzet advisering leefbaarheid en bewonersinitiatieven (€ 46.000).

Taakveld 7.2 Riolering € 150.000 voordeel
Door het extra comptabel toerekenen van btw en overhead komt het resultaat op riolering uit op een voordelig saldo van € 56.655. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve riolering.

Taakveld 7.3 Afval € 124.000 voordeel
Het voordeel op dit taakveld wordt voornamelijk gerealiseerd door een hogere vergoeding die we hebben ontvangen voor het scheiden van afval. Deze vergoeding ontvangen we via Verpact, de vertegenwoordiger van alle bedrijven die producten met een verpakking op de markt brengen.

Taakveld 7.4 Milieubeheer € 450.000 voordeel
De gerealiseerde uren op de reguliere producten Milieu en Duurzame Energie zijn rechtmatig ten laste gebracht van de Rijksbijdrage in het kader van de tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (specifieke uitkering CDOKE). Hierdoor is op dit taakveld een positief resultaat ontstaan van zo'n € 225.000. Daarnaast zijn er binnen de genoemde tijdelijke regeling ten behoeve van Extra planfinanciering aardgasvrije gebouwen aanvullende middelen ontvangen van € 243.450 waarvan een deel in 2025 en verder voor dit doel wordt ingezet. Daarnaast is aan overige lasten Klimaat & Energie (o.a. overhead en management) een bedrag van € 77.000 toegerekend (max 10% van de verantwoordde lasten) wat een positief effect op dit taakveld heeft van € 77.000.

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) € 1.238.000 voordeel
Betreft bouwgrondexploitatie woningbouw, waaronder Emmelhage, Wellerwaard en het Centrumplan. Per saldo laat dit taakveld een voordeel zien van € 1.100.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de balans en de paragraaf Grondbeleid.

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen € 1.686.000 voordeel
In 2024 is een subsidie ontvangen van € 309.000 voor de flexibele inzet ondersteuning woningbouw. Daarnaast is de personele tijdelijke inzet project Omgevingswet afgebouwd en zijn deze uren meer geborgd in de reguliere exploitatie (€ 308.000). Er zijn vooral in het begin van het jaar nog veel vergunningaanvragen bij de gemeente afgehandeld. Daarnaast zijn de bouwkosten zijn gestegen en de Wet kwaliteitsborging (nog) niet verder inwerking is getreden waardoor er voor het bouwdeel bij verbouw legesinkomsten zijn ontvangen (voordeel € 611.000). Ten slotte wordt het voordelig resultaat veroorzaakt door lagere uitgaven op incidentele projecten. Het effect hiervan is dat de onttrekking uit de reserve ook lager is.

Overige voor- en nadelen programma 1 € 45.000 voordeel
Naast de vermelde mutaties op dit programma is sprake van overige mutaties van beperkte omvang tot een bedrag van € 45.000 voordelig.

Programma 2 Sociale Leefbaarheid

bedragen x € 1.000

	Taakveld	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Lasten				
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.856	2.875	2.840
5.4	Kunst	360	396	396
5.5	Cultureel erfgoed	523	946	1.077
5.6	Media	1.290	1.498	1.481
Cultuur		**5.029**	**5.715**	**5.793**
5.1	Sportbeleid en activering	446	456	451
5.2	Sportaccommodaties	4.546	4.709	4.507
Sport		**4.991**	**5.164**	**4.958**
4.2	Onderwijshuisvesting	3.492	3.609	3.459
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.970	4.510	4.518
Onderwijs		**7.462**	**8.118**	**7.977**
	Totale lasten	**17.482**	**18.997**	**18.728**
Baten				
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	58	58	58
5.4	Kunst	38	38	38
5.5	Cultureel erfgoed	37	297	316
5.6	Media	-	175	175
Cultuur		**133**	**569**	**587**
5.1	Sportbeleid en activering	272	282	277
5.2	Sportaccommodaties	781	866	816
Sport		**1.053**	**1.148**	**1.093**
4.2	Onderwijshuisvesting	167	221	244
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.102	2.698	2.808
Onderwijs		**2.269**	**2.919**	**3.052**
	Totale Baten	**3.455**	**4.636**	**4.732**
	Saldo (baten - lasten)	**-14.027**	**-14.361**	**-13.996**
	Resultaat vóór bestemming	**-14.027**	**-14.361**	**-13.996**

Reserves				
4.2	Onderwijshuisvesting	12	12	12
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-	-	-
5.1	Sportbeleid en activering	-	-	-
5.2	Sportaccommodaties	695	4.623	4.623
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-	-
5.5	Cultureel erfgoed	-	379	389
5.6	Media	-	23	23
	Totale toevoegingen	**707**	**5.037**	**5.047**
4.2	Onderwijshuisvesting	-272	-379	-283
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-20	-32	-32
5.1	Sportbeleid en activering	-	-	-
5.2	Sportaccommodaties	-764	-4.783	-4.758
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-30	-62	-59
5.5	Cultureel erfgoed	-	-536	-534
5.6	Media	-	-	-
	Totale onttrekkingen	**-1.085**	**-5.792**	**-5.666**
	Saldo (baten - lasten)	**378**	**755**	**619**

Resultaat na bestemming	**-13.649**	**-13.606**	**-13.377**

Op programma 2 is een voordeel behaald van € 365.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting voor mutaties in de reserves. Belangrijkste verschillen tussen begroting ná wijziging en realisatie begrotingsjaar 2024 vóór bestemming:

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting € 173.000 voordeel
De grootste afwijkingen betreffen een voordeel op energielasten € 35.000 en hogere verhuuropbrengsten gymzalen van € 18.000 door meer gebruik. De energielasten vallen lager uit door gunstigere tarieven ten opzichte van voorgaand jaar en lager verbruik vanwege minder koudagen. Verder krijgen een tweetal projecten te weten, Emmelhage en MFA Rutten in 2025, vervolg. Dit geeft een voordeel van € 85.000. Het effect hiervan is dat de onttrekking uit de reserve ook lager is. Overige voor- en nadelen bedragen per saldo € 40.000 voordeel.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken € 102.000 voordeel
Vanuit het Rijk zijn in 2024 meer middelen ontvangen dan was begroot, voor het onderwijsachterstandbeleid, wat een voordeel geeft van € 103.000. Het resterende deel van het onderwijsachterstandbeleid geeft een klein negatief resultaat omdat niet alle kosten ten laste van de rijksgelden komen.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties € 151.000 voordeel
De grootste afwijkingen betreffen een voordeel op energielasten sportaccommodaties van € 105.000. De energielasten vallen lager uit door gunstigere tarieven ten opzichte van voorgaand jaar en lager verbruik vanwege minder koudagen. Verder krijgen een tweetal projecten, te weten renovatie zwembad en ledverlichting buitensportverenigingen, in 2025 vervolg. Dit geeft de verklaring van een voordeel van € 46.000. Het effect hiervan is dat de onttrekking uit de reserve ook lager is.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie € 35.000 voordeel
Enkele kleine afwijkingen geven het resultaat. De grootste afwijking van € 26.000 betreft een voordeel uit ad hoc onderhoud. Het onderhoud is doorgeschoven naar 2025 vanwege het niet tijdig leveren van materialen.

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed € 112.000 nadeel
Het nadeel op dit taakveld is met name toe te schrijven aan de Poldertoren. Werkzaamheden die opvolging krijgen in 2025 geeft een voordeel van € 50.000. Verder zorgen hogere energielasten van € 35.000, door het aanzetten luchtbehandeling om een aanvaardbare vochtbalans te verkrijgen, en inhuur personeel van € 139.000 voor een nadeel. Bij de andere activiteiten is er sprake van geringe afwijkingen.

Overige voor- en nadelen programma 2 € 16.000 voordeel
Naast de vermelde mutaties op dit programma is sprake van overige mutaties van beperkte omvang tot een bedrag van € 16.000 voordelig.

Programma 3 Economische Ontwikkeling

Economische ontwikkeling				bedragen x € 1.000
		Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
	Taakveld	2024	2024	2024
Lasten				
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.177	1.042	1.152
2.3	Recreatieve havens	27	22	12
3.1	Economische ontwikkeling	565	3.066	535
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	817	708	749
3.4	Economische promotie	547	607	552
Economische ontwikkeling en werkgelegenheid		**3.132**	**5.446**	**3.000**
	Totale lasten	**3.132**	**5.446**	**3.000**
Baten				
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	418	677	837
2.3	Recreatieve havens	-	-	-
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	88	98	89
3.4	Economische promotie	500	500	643
Economische ontwikkeling en werkgelegenheid		**1.006**	**1.276**	**1.569**
	Totale Baten	**1.006**	**1.276**	**1.569**
	Saldo (baten - lasten)	**-2.126**	**-4.170**	**-1.431**
	Resultaat vóór bestemming	**-2.126**	**-4.170**	**-1.431**
Reserves				
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-	160	160
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-	-
3.4	Economische promotie	-	-	-
	Totale toevoegingen	**-**	**160**	**160**
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-573	-482	-371
3.1	Economische ontwikkeling	-425	-2.876	-343
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-	-
3.4	Economische promotie	-	-81	-69
	Totale onttrekkingen	**-997**	**-3.438**	**-783**
	Saldo (baten - lasten)	**997**	**3.278**	**623**
	Resultaat na bestemming	**-1.129**	**-892**	**-808**

Op programma 3 is een voordeel behaald van € 2.740.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting vóór mutaties in de reserves. Belangrijkste verschillen tussen begroting ná wijziging en realisatie begrotingsjaar 2024 vóór bestemming:

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden € 50.000 voordeel
Taakveld 0.3 'Beheer overige gebouwen en gronden' laat een voordeel van € 50.000 zien. Dit voordeel wordt veroorzaakt door een reeks kleinere afwijkingen op verschillende gemeentelijke gebouwen en gronden. Deze kleine verschillen, zowel in opbrengsten als uitgaven, vormen samen het totaalverschil van € 50.000.

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling € 2.531.000 voordeel
Het grootste deel van het voordeel op dit taakveld betreft de ontwikkeling van het Mobiliteit en Infrastructuur Test Centrum (MITC). De gemeenteraad heeft hiervoor een krediet van € 2.500.000 toegekend. De oorspronkelijke insteek was om de subsidie eind 2024 uit te betalen, maar deze ontwikkeling en betaling is doorgeschoven naar van 2025. op het resultaat over 2024 ná bestemming heeft dit geen invloed omdat ook de voorgenomen onttrekking aan de bestemmingsreserve(s) niet plaatsvindt in 2024 maar in het jaar 2025.

Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen € 51.000 nadeel
Het nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door een tekort van € 40.000 binnen het onderdeel ‘Bevorderen economie’. Daarnaast is er een nadeel van € 11.000 op het onderdeel 'Straatmarkten'.

Taakveld 3.4 Economische promotie € 198.000 voordeel
Naast enkele kleinere voordelen op de lasten, is de belangrijkste oorzaak van dit positieve saldo te vinden in de opbrengsten uit toeristenbelasting. Deze zijn € 187.000 hoger dan begroot.

- Nieuw hotel geopend in Noordoostpolder, bij de begroting is hiermee geen rekening gehouden;
- Tariefstijging 2024 heeft een meeropbrengst gegenereerd van ca. € 16.000;
- Stijging aantal overnachtingen bij alle onderdelen t.o.v. belastingjaar 2023.

De toeristenbelasting wordt in het overzicht van baten en lasten onder de lokale heffingen opgenomen.

Overige voor- en nadelen programma 3 € 12.000 voordeel
Naast de vermelde mutaties op dit programma is sprake van overige mutaties van beperkte omvang tot een bedrag van € 12.000 voordelig.

Programma 4 Dienstverlening en Besturen

Dienstverlening en besturen				bedragen x € 1.000
		Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
	Taakveld	2024	2024	2024
Lasten				
0.1	Bestuur	2.786	2.927	3.494
Bestuur en organisatie		**2.786**	**2.927**	**3.494**
0.2	Burgerzaken	1.535	1.914	1.916
Dienstverlening		**1.535**	**1.914**	**1.916**
	Totale lasten	**4.321**	**4.841**	**5.410**
Baten				
0.1	Bestuur	-	-	-
Bestuur en organisatie				
0.2	Burgerzaken	707	1.010	1.071
Dienstverlening		**707**	**1.010**	**1.071**
	Totale Baten	**707**	**1.010**	**1.071**
	Saldo (baten - lasten)	**-3.614**	**-3.831**	**-4.339**
	Resultaat vóór bestemming	**-3.614**	**-3.831**	**-4.339**
Reserves				
0.1	Bestuur	-	-	-
0.2	Burgerzaken	-	-	-
	Totale Toevoegingen	**-**	**-**	**-**
0.1	Bestuur	-10	-20	-
0.2	Burgerzaken	-	-21	-9
	Totale Onttrekkingen	**-10**	**-41**	**-9**
	Saldo (baten - lasten)	**10**	**41**	**9**
	Resultaat na bestemming	**-3.604**	**-3.790**	**-4.330**

Op programma 4 is een nadeel behaald van € 507.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting vóór mutaties in de reserves. Belangrijkste verschillen tussen begroting ná wijziging en realisatie begrotingsjaar 2024 vóór bestemming:

Taakveld 0.1 Bestuur € 567.000 nadeel
Er is sprake van een nadeel van € 662.000 op de voorziening pensioenen voor oud-wethouders. Dit nadeel is het gevolg van een extra benodigde dotatie van € 480.000 in de voorziening, wat hoger is dan begroot (conform RAET). Daarnaast is er een bedrag gedoteerd van € 181.000 aan de voorziening voor wachtgelden voor wethouders.
Het budget voor bestuursondersteuning aan de gemeenteraad en Rekenkamer laat per saldo een voordeel van € 93.000 zien. In het betreffende budget zijn minder uren gemaakt dan was voorzien. Tenslotte zijn er diverse kleinere afwijkingen, zoals lagere uitgaven voor reis- en verblijfkosten, presentiegelden en advieskosten, wat bijdraagt aan het resultaat.

Taakveld 0.2 Burgerzaken € 60.000 voordeel
Het voordeel is voornamelijk te danken aan een positief resultaat bij de burgerdiensten, waar een voordeel van € 62.000 werd behaald door hogere inkomsten dan oorspronkelijk begroot. Er zijn meer aanvragen binnengekomen voor reisdocumenten en (advisering m.b.t.) naturalisatie dan verwacht.

Programma 5 Financiën

Financiën				bedragen x € 1.000
		Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
	Taakveld	2024	2024	2024
Lasten				
0.5	Treasury	215	88	76
0.61	OZB woningen	323	396	421
0.62	OZB niet-woningen	383	469	579
0.64	Belasting overig	104	110	100
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	5	5	6
0.8	Overige baten en lasten	456	301	194
Financiën		**1.486**	**1.369**	**1.376**
	Totale lasten	**1.486**	**1.369**	**1.376**
Baten				
0.5	Treasury	1.709	3.596	3.644
0.61	OZB woningen	6.902	6.866	6.866
0.62	OZB niet-woningen	7.325	7.238	7.239
0.64	Belasting overig	94	100	100
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	107.945	113.008	113.743
0.8	Overige baten en lasten	70	212	192
Financiën		**124.045**	**131.020**	**131.784**
	Totale Baten	**124.045**	**131.020**	**131.784**
	Saldo (baten - lasten)	**122.559**	**129.651**	**130.409**
	Resultaat vóór bestemming	**122.559**	**129.651**	**130.409**
Reserves				
0.5	Treasury	1.250	3.245	3.245
0.61	OZB woningen	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	4.895	9.013	9.013
	Totale Toevoegingen	**6.145**	**12.258**	**12.258**
0.5	Treasury	-	-	-
0.61	OZB woningen	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-
	Totale onttrekkingen	**-**	**-**	**-**
	Saldo (baten - lasten)	**-6.145**	**-12.258**	**-12.258**
	Resultaat na bestemming	**116.414**	**117.393**	**118.151**

Op programma 5 is een voordeel behaald van € 758.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting vóór mutaties in de reserves. Belangrijkste verschillen tussen begroting ná wijziging en realisatie begrotingsjaar 2024 vóór bestemming:

Taakveld 0.5 Treasury € 60.000 voordeel
In 2024 heeft de gemeente het gehele jaar gebankierd bij de schatkist, wat betekent dat overtollige middelen zijn aangehouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Daarnaast zijn tijdelijk middelen uitgezet bij andere Nederlandse overheidslichamen. Dit heeft geleid tot hogere rentebaten dan geraamd, wat resulteert in een voordeel van € 60.000.

Taakveld 0.61 en Taakveld 0.62 OZB (niet) woningen € 134.000 nadeel
Binnen de taakvelden OZB (niet) woningen is een nadeel van € 100.000 ontstaan. Dit nadeel is toe te schrijven aan lagere opbrengsten binnen de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) voor niet-woningen en een hogere toewijzing van uren vanuit de kostenverdeling. Daarnaast zijn er diverse kleinere afwijkingen in de werkelijke opbrengsten ten opzichte van de gewijzigde begroting.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds € 735.000 voordeel
De inkomsten 2024 en verrekeningen van oudere jaren (algemene uitkering) zijn bijgesteld conform de laatst bekende specificatie over het jaar 2024 en eerder, afkomstig van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De gerealiseerde algemene uitkering bestaat uit de volgende componenten:

Omschrijving	Bedrag
Bijstelling algemene uitkering 2022	39.307
Bijstelling algemene uitkering 2023	158.257
Algemene uitkering 2024	107.223.619
Aardgasvrije wijken Nagele	150.781
Totaal algemene uitkering	**107.571.963**
Deelfonds sociaal domein	6.164.906
Totaal	**113.736.869**

De werkelijke ontvangsten van de algemene uitkering zijn € 735.000 hoger dan geraamd. Dit komt doordat de uitkomsten van de decembercirculaire niet meer verwerkt konden worden met een begrotingswijziging.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten € 87.000 voordeel
Binnen het taakveld ‘Overige baten en lasten’ is een voordeel van € 87.000 gerealiseerd. Dit voordeel is voornamelijk toe te schrijven aan twee factoren. Ten eerste vielen de kosten voor herstelschades lager uit dan begroot. De eerder opgenomen begrotingsbijstelling van € 40.000 blijkt achteraf niet nodig, wat een positief effect heeft van € 43.000. Daarnaast heeft een onttrekking van ruim € 58.000 uit de voorziening voor oninbare vorderingen geleid tot een voordeel van € 64.000. Tegenover deze meevallers stond een nadeel van € 19.000 binnen overige posten.

Overige voor- en nadelen programma 5 € 10.000 voordeel
Naast de vermelde mutaties op dit programma is sprake van overige mutaties van beperkte omvang tot een bedrag van € 10.000 voordelig.

Programma 6 Krachtig Noordoostpolder

Sociaal Domein				bedragen x € 1.000
		Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
	Taakveld	2024	2024	2024
Lasten				
6.6	Materiële voorzieningen	2.711	2.503	2.610
6.71A	Hulp bij het huishouden	5.119	4.738	4.685
6.71B	Begeleiding (WMO)	2.916	3.497	3.787
6.72	(<2023) Maatwerkdienstverlening	-	-	-
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	1.771	3.382	3.814
6.72B	Jeugdhulp behandeling	2.141	3.017	2.786
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	1.026	926	959
6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	197	67	67
6.73A	Pleegzorg	899	1.060	1.001
6.73B	Gezinsgericht	1.500	1.830	2.062
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	3.166	2.340	2.385
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	2.918	3.582	3.669
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	461	551	711
6.74C	Gesloten plaatsing	319	426	537
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	38	151	42
6.82	(<2023) Geëscaleerde zorg 18	-	-	-
6.82A	Jeugdreclassering	1.195	951	912
6.82B	Jeugdreclassering	94	69	65
Ondersteunen		**26.470**	**29.089**	**30.092**
6.3	Inkomensregelingen	17.493	20.983	21.532
6.4	Begeleide participatie	5.993	6.306	6.291
6.5	Arbeidsparticipatie	3.274	3.819	4.124
6.71C	Dagbesteding (WMO)	1.711	1.893	1.817
Meedoen		**28.470**	**33.002**	**33.764**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	10.984	8.646	7.531
6.2	Wijkteams	2.430	2.445	2.507
7.1	Volksgezondheid	2.579	2.712	2.629
Voorkomen		**15.994**	**13.803**	**12.667**
	Totale lasten	**70.934**	**75.894**	**76.523**

Baten				
6.6	Materiële voorzieningen	64	69	89
6.71A	Hulp bij het huishouden	353	353	346
6.71B	Begeleiding (WMO)	-	-	-
6.72	(<2023) Maatwerkdienstverlening	-	-	-
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	-	70	82
6.72B	Jeugdhulp behandeling	-	-	-
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	-	-	-
6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	-	-	-
6.73A	Pleegzorg	-	-	-
6.73B	Gezinsgericht	-	-	-
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	-
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-	-	-
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-	-
6.74C	Gesloten plaatsing	-	-	-
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	95	944	683
6.82	(<2023) Geëscaleerde zorg 18	-	-	-
6.82A	Jeugdreclassering	-	-	-
6.82B	Jeugdreclassering	-	-	-
Ondersteunen		**511**	**1.435**	**1.199**
6.3	Inkomensregelingen	13.492	16.645	17.029
6.4	Begeleide participatie	-	-	-
6.5	Arbeidsparticipatie	813	1.300	1.820
6.71C	Dagbesteding (WMO)	-	-	-
Meedoen		**14.305**	**17.945**	**18.849**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.575	7.920	6.793
6.2	Wijkteams	-	25	25
7.1	Volksgezondheid	268	336	220
Voorkomen		**5.843**	**8.281**	**7.038**
	Totale Baten	**20.659**	**27.662**	**27.086**
	Saldo (baten - lasten)	**-50.275**	**-48.232**	**-49.437**
	Onvoorzien			
		-	-	-
	Resultaat vóór bestemming	**-50.275**	**-48.232**	**-49.437**

	Reserves			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-	2.610	2.610
6.2	Wijkteams	-	38	38
6.3	Inkomensregelingen	-	24	24
6.4	Begeleide participatie	-	196	196
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	-	-	-
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	-	-	-
7.1	Volksgezondheid	-	-	-
	Totale Toevoegingen	**-**	**2.868**	**2.868**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-241	-198	-68
6.2	Wijkteams	-	-	-
6.3	Inkomensregelingen	-	-217	-217
6.4	Begeleide participatie	-	-	-
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	-25	-	-
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	-	-74	-
7.1	Volksgezondheid	-30	-5	-4
	Totale onttrekkingen	**-296**	**-495**	**-289**
	Saldo (baten - lasten)	**296**	**-2.373**	**-2.579**
	Resultaat na bestemming	**-49.980**	**-50.604**	**-52.015**

Op programma 6 is een nadeel behaald van € 1.205.000 ten opzichte van de gewijzigde begroting voor mutaties in de reserves. Belangrijkste verschillen tussen begroting ná wijziging en realisatie begrotingsjaar 2024 vóór bestemming:

Taakveld 6.2 Wijkteams € 62.000 nadeel
De belangrijkste afwijking binnen dit taakveld is dat er aan Veilig Thuis een extra bedrag van € 132.000 is toegekend om de regiobrede inzet op gewenst niveau te houden. Dit betekent een nadeel ten opzichte van het begrote bedrag. Er is een voordeel van € 41.000 op de uitvoeringskosten binnen het Sociaal Domein Flevoland. Daarnaast zijn er enkele kleinere voordelen, bijvoorbeeld op het gebied van advies en consultatie.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen € 165.000 nadeel
Dit taakveld omvat diverse verschillende inkomensregelingen. Deze worden per onderdeel toegelicht.
Bijzondere bijstand: De uitgaven zijn € 124.000 hoger dan begroot, vooral door meer uitgaven voor wonen en hogere kosten voor maatwerkbudget en individuele inkomenstoeslag.
WWB/participatie: De uitgaven zijn € 125.000 lager dan begroot. Extra middelen van het Rijk dekken de hogere uitgaven. Bijstand Zelfstandigen heeft € 5.000 meer uitgegeven dan begroot, maar dit kan binnen de beschikbare middelen worden opgevangen.
Schuldhulpverlening en bewindvoering: De kosten zijn € 135.000 hoger dan begroot. Hoewel het aantal bewindvoeringen stabiel is, zijn de kosten met € 35.000 t.o.v. vorig jaar gestegen. Ook de uitgaven voor schulddienstverlening zijn gestegen door hogere tarieven en meer trajecten.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie € 216.000 voordeel
De inkomsten uit de ESF-subsidie vallen hoger uit dan verwacht, met een voordeel van € 517.000. Voor de uitstroom was echter meer geld nodig dan geraamd, wat een nadeel van € 221.000 opleverde. Daarnaast werd er meer extern personeel ingezet dan voorzien, wat € 39.000 extra kostte. De overige voor- en nadelen zorgen samen voor een verschil van € 41.000 nadeel.

Taakveld 6.6 Materiële voorzieningen € 87.000 nadeel
Door vergrijzing is de zorgvraag gegroeid. Door hoge inflatie, vooral door stijgende brandstofprijzen bij vervoer, zijn de tarieven verhoogd. Dit had een sterker effect op dit onderdeel dan op andere, wat heeft geleid tot een nadeel van € 132.000. Daarnaast is er een voordeel van € 100.000 op het gebied van hulpmiddelen, voorzieningen en woningaanpassingen. Het voordeel zit vooral bij de woningaanpassingen. Dit onderdeel kent van nature sterke schommelingen door de vaak kostbare voorzieningen. Tot slot zijn de toegerekende personeelskosten € 54.000 hoger uitgevallen.

Taakveld 6.71B Begeleiding (WMO) € 290.000 nadeel
De programmakosten zijn € 90.000 hoger dan verwacht. De overschrijding is echter kleiner dan de toename in het aantal inwoners met een hulpvraag, omdat deze groei deels was meegenomen in de begroting. Daarnaast zijn er extra kosten van € 200.000 door meer personeelsinzet, waaronder inhuur voor tijdelijke trajecten en ondersteuning.

Taakveld 6.71C Dagbesteding (WMO) € 76.000 voordeel
Binnen dit taakveld zijn de uitgaven lager dan verwacht. Dit komt doordat het aantal inwoners dat in 2024 gebruik maakt van deze vorm van ondersteuning, gedurende het jaar is afgenomen.

Taakveld 6.72A t/m D Ambulante jeugdhulp € 222.000 nadeel
Deze taakvelden zijn nauw met elkaar verbonden. Gezamenlijk is er een nadeel van € 222.000 ten opzichte van het budget. Dit komt deels door hogere personeelskosten (€ 65.000). Het overige verschil komt door onderdelen zoals (specialistische) begeleiding en dagactiviteiten. Het aantal jongeren dat gebruik maakt van de ondersteuningsvormen Begeleiding en specialistische begeleiding is licht gestegen, wat resulteert in een overschrijding van € 123.000. De kosten voor dagactiviteiten zijn € 34.000 hoger dan begroot, met name door hogere kosten € 101.000 voor het Kinderbehandelcentrum (KBC) in de eerste helft van 2024. Voor reguliere dagactiviteiten is het aantal deelnemers gedaald, wat een voordeel van € 67.000 opleverde. De overige voor- en nadelen zorgen samen voor een verschil van € 34.000 voordeel.

Taakveld 6.73A t/m C Jeugdhulp met verblijf € 219.000 nadeel
De taakvelden 6.73A tot en met 6.73C zijn nauw met elkaar verbonden. Op deze taakvelden ontstaat er een nadeel van € 219.000 ten opzichte van de begroting. Op het gebied van pleegzorg is er een voordeel van € 59.000. Het gebruik van pleegzorg blijft stabiel. De kosten voor jeugdhulp met verblijf, zoals gezinsgericht en behandeld wonen, zijn € 278.000 hoger dan begroot. Dit komt door een toename in het aantal jongeren dat deze zorg nodig heeft en door gestegen tarieven na het aflopen van contracten.

Taakveld 6.74A t/m C Jeugd GGZ (incl. GGZ met verblijf) € 359.000 nadeel
De taakvelden 6.74A tot en met 6.74C zijn nauw met elkaar verbonden. Op deze taakvelden ontstaat er een nadeel van € 359.000 ten opzichte van de begroting. Voor de lokaal georganiseerde basis- en specialistische GGZ is er een overschrijding van € 87.000. De toename in 2024 is groter dan verwacht. Er is zowel een toename in het aantal jongeren als in de intensiteit van de zorg. Een vergelijkbare ontwikkeling zien we in de hoogcomplexere zorg, waar landelijke contractering of verblijf kenmerkend zijn. Hier is er een nadeel van € 160.000 door een stijging in de intensiteit van de zorg, niet zozeer door een toename in de zorgvraag. Er is een overschrijding van € 112.000 binnen de voorziening gesloten plaatsingen. Deze voorzieningen zijn zeer kostbaar en de tarieven zijn sterk gestegen.

Taakveld 6.81A Beschermd wonen (WMO) € 152.000 nadeel
De kosten op dit taakveld zijn € 71.000 lager dan begroot vanwege het niet volledig besteed transformatiebudget uit voorgaande jaren. Daarnaast zijn er minder personeelskosten van € 39.000 toegerekend. Het begrote overschot Beschermd Wonen vanuit de regio is € 262.000 lager dan voorzien.

Overige voor- en nadelen programma 6 € 59.000 voordeel
Naast de vermelde mutaties op dit programma is sprake van overige mutaties van beperkte omvang tot een bedrag van € 72.000 voordelig.

Toelichting overige baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen

Lokale heffingen
Onder de lokale heffingen worden de opbrengsten voor toeristenbelasting, reclamebelasting en de onroerendezaakbelasting (OZB), voor zowel woningen en niet-woningen gepresenteerd. Voor de toelichting op de realisatie van de toeristenbelasting verwijzen we naar de toelichting in programma 3 en voor de toelichting op de realisatie van de OZB naar programma 5.

Saldo financieringsfunctie
Het saldo op de financieringsfunctie ontstaat door de werkelijke betaalde en ontvangen rentes. Een toelichting hierop is vermeld onder de toelichting op programma 5.

Dividend
Het saldo op de post dividend is in lijn met de gewijzigde begroting.

Algemene uitkeringen
In de toelichting op programma 5, onderdeel van de toelichting op het overzicht van baten en lasten wordt eveneens een toelichting gegeven op de algemene uitkeringen.

Overige

Overhead
In de paragraaf bedrijfsvoering, onderdeel "Algemeen overhead" wordt een toelichting gegeven op deze post en het resultaat verklaard.

Onvoorziene last
De post onvoorzien is toegelicht onder de Programmadekking vanuit algemene middelen - onderdeel "Onvoorzien".

Vennootschapsbelasting
Voor een toelichting op de post vennootschapsbelasting verwijzen we naar het onderdeel Programmadekking vanuit algemene middelen - onderdeel "Bedrag heffing vennootschapsbelasting".

Reservemutaties

Programma's
Voor de reservemutaties op de diverse programma's verwijzen we naar de toelichting per programma.

Overhead
De reservemutaties op de overhead zijn toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering, onderdeel "Algemeen overhead".

Kostenplaatsen
De reservemutaties van de kostenplaatsen liggen in lijn met de begroting na wijziging.

Vennootschapsbelasting
De last van de vennootschapsbelasting over 2024 wordt gedekt uit de algemene reserve grondexploitatie. Dit is in lijn met de gewijzigde begroting

Overige mutaties
Daarnaast zijn er nog overige mutaties, bijvoorbeeld tussen reserves onderling, rentetoevoegingen, jaarlijkse stortingen. Deze zijn in lijn met de begroting na wijziging. Voor een verdere toelichting op de reserves zie onder de toelichting op de balans, activazijde, eigen vermogen en onder de overige jaarrekeninggegevens, onderdeel structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 16 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% (maximaal 3) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.370.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 18.114.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 2.370.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 17.537.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. De geconstateerde afwijkingen (allen fouten) betreffen:

Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten deelprogramma's.	€ 17.537.000
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten).	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties.	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld.	€ 333.000
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 17.870.000
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	€ 17.537.000 € 333.000
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed.	€ 244.000
M&O criterium	
6. Geen bevindingen.	-
Totaal van onrechtmatigheden (€ 17.870.000 + € 244.000)	**€ 18.114.000**
Waarvan acceptabel	€ 17.537.000
Waarvan niet-acceptabel	**€ 577.000**

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college, indien aan de orde, ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Single Information Single Audit 2024

SiSa (Single Information Single Audit)

De gemeente hoeft niet meer voor iedere specifieke uitkering van het rijk of de provincie een aparte verantwoording (met controleverklaring) op te stellen maar kan daar de eigen jaarrekening voor gebruiken. De informatie die de subsidieverstrekker (Rijk of provincie) nodig heeft wordt in een aparte bijlage opgenomen.

De regeling geldt niet voor Europese subsidies.

Met 'single audit' wordt bedoeld dat de controle door de accountants plaatsvindt tijdens de reguliere controle van de jaarrekening.

Het model van de bijlage is door het CBS voorgeschreven.

De bijlage wordt naast de publicatie in de jaarstukken ook digitaal verzonden aan het CBS; het CBS zorgt daarna voor de verzending van de informatie naar de diverse ministeries en andere overheden die de informatie gebruiken voor het afrekenen van verstrekte subsidies en het berekenen van vervolgsubsidies.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025									
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering** **Juridische grondslag** **Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/03*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			9	24	Nee	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/06*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*				

			€46.416	€79.278				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*
			€145.059	€ 242.911			€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R*

			Indicator: B2/14	*Indicator: B2/15*	*Indicator: B2/16*	*Indicator: B2/17*	*Indicator: B2/18*	*Indicator: B2/19*
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
			Keuze normbedragen *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/24*	
			€49.392	€97.392			€240.867	
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 0	Nee				

BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
			€ 46.880	€ 0	1	382	109	
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstanden beleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R*	Correctie besteding (jaar T-1) *Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05* *Aard controle R*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) *Aard controle R*

			Indicator: D8/01	*Indicator: D8/02*	*Indicator: D8/03*	*Indicator: D8/04*	*Indicator: D8/05*	*Indicator: D8/06*
			€ 1.310.525	€ 819.873	€ 125.576	€ 0	€ 940.014	€ 808.949
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag**	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag**		
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*		
			Indicator: D8/07	*Indicator: D8/08*	*Indicator: D8/09*	*Indicator: D8/10*		
		1		€ 0		€ 0		
		2						
		100						
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs			

				Nationaal Programma Onderwijs nemen		
			Aard controle R *Indicator: D14/01*	*Aard controle R* *Indicator: D14/02*	*Aard controle R* *Indicator: D14/03*	
			€ 151.089	€ 0	€ 0	
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle R *Indicator: D14/04*	*Aard controle R* *Indicator: D14/05*	*Aard controle R* *Indicator: D14/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*
			€ 0	€ 142.436	€ 0	Ja
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal

				Programma Onderwijs	gemeente invullen	Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: D14/08*	*Aard controle R* *Indicator: D14/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/10*	*Aard controle R* *Indicator: D14/11*		
		1						
		2						
		10						
OCW	**D23**	**Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen**	Beschikkingsnummer/referentienummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t *Indicator: D23/01*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/02*	*Aard controle R* *Indicator: D23/03*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/05*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/06*
		1	SB240129	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 128.370	€ 91.630	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 128.370
		2						
		100						
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					

			Aard controle n.v.t. *Indicator: D23/07*			
		1	Nee			
		2				
		100				
IenW	**E20**	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*
			€ 156.665	€ 835.878	€ 527.976	Nee
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*

			1	101 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden | aantal in meters	Ja	1.270	Betreft 635 m enkele weglengte, dus 1270 m kantmarkering en 635 m asmarkering, uitgevoerd in 2022
			2	108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW | aantal in st	Ja	1	Uitgevoerd in 2021
			3	109 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden - drempel | aantal in st	Ja	1	1 drempel uitgevoerd in 2022, 1 drempel is vervallen
			4	109 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden - asverspringing | aantal in st	Ja	0	Maatregel is vervallen
			5	119 Aanleg van een fietsoversteek (middeneiland), alleen bij een kruispunt | aantal in st	Ja	1	Uitgevoerd in 2021
			6	201 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden | aantal in meters	Nee	0	Gepland 2025 - 2026
			7	205 Verbreden van fietspaden | aantal in meters	Nee	0	Gepland 2025 - 2026

		8	208 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW | aantal in st	Ja	6	Uitgevoerd 2023
		9	215 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom | aantal in st	Nee	0	Gepland 2025
		10	217 Het volwaardig afwaarderen van een gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur naar een erftoegangsweg 30 km/uur | aantal in meters	Nee	400	In 2024 400 m grotendeels uitgevoerd, afronding in 2025. Resterende lengte gepland voor 2026
		11	219 Aanleg van een fietsoversteek (middeneiland), alleen bij een kruispunt | aantal in st	Nee	0	Maatregel vervalt waarschijnlijk, technisch niet uitvoerbaar
		12	222 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW | aantal in st	Nee	3	3 stuks gereed, overige 2 stuks gepland in 2025 en 2026
		13	223 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer) | aantal in st	Nee	2	2 stuks uitgevoerd in 2024, overige 16 stuks gepland 2025-2026
		14	224 Aanleg van één rijloper met fiets(suggestie)stroken en bermen | aantal in meters	Nee	5.000	5000 m uitvoerd in 2024, overige lengte nader te onderzoeken, vanwege

							beperkte wegbreedte		
			15						
			50						
IenW	**E44B**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
			1	060034 Gemeente Almere	16055622	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2	060034 Gemeente Almere	16055632	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	060034 Gemeente Almere	16055641	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4	060034 Gemeente Almere	16055654	€ 75.799	€ 75.799	€ 151.597	€ 151.597
			5	060034 Gemeente Almere	16981675	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6	060034 Gemeente Almere	16981667	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			7						
			15						

	Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
	Aard controle n.v.t. *Indicator: E44B/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*	
1	060034 Gemeente Almere	16055622	Nee	
2	060034 Gemeente Almere	16055632	Nee	
3	060034 Gemeente Almere	16055641	Nee	
4	060034 Gemeente Almere	16055654	Nee	
5	060034 Gemeente Almere	16981675	Ja	
6	060034 Gemeente Almere	16981667	Nee	
7				
15				

	Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel
	Aard controle n.v.t. *Indicator: E44B/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*

		1	060034 Gemeente Almere	16055622	Espelervaart fase 2 Emmeloord	Nee	
		2	060034 Gemeente Almere	16055632	Espelervaart fase 3 Emmeloord	Nee	
		3	060034 Gemeente Almere	16055641	Maanhuizenlaan eo Marknesse	Nee	
		4	060034 Gemeente Almere	16055654	Sportweg eo Ens	Nee	
		5	060034 Gemeente Almere	16981675	Hemelwaterrioolstelsel te Espel	Ja	
		6	060034 Gemeente Almere	16981667	Espelervaart fase 5	Nee	
		7					
		15					
IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*	
			€ 85.575	€ 92.731	€ 50.128	Nee	
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk	

					maatregel (stuks, meters)			
			Aard controle n.v.t. *Indicator: E84/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*		
		1	330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h|aantal in Stuks	Nee	2	Revelsant-Vogelsant uitgevoerd, Sportlaan / Smedingplein 2 st. deels uitgevoerd, afronding in 2025, overige 10 st. volgen in 2025 t/m 2027		
		2	344 Het volwaardig afwaarderen van een GOW 50 km/h naar een ETW 30 km/h|aantal in meters	Nee	0	Uitvoering gepland voor 2026-2027		
		3						
		4						
		50						
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024**	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
			Indicator: G2/01	*Indicator: G2/02*	*Indicator: G2/03*	*Indicator: G2/04*	*Indicator: G2/05*	*Indicator: G2/06*
			€ 13.226.664	€ 271.014	€ 359.303	€ 1.321	€ 4.340	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*

			Indicator: G2/07	*Indicator: G2/08*	*Indicator: G2/09*	*Indicator: G2/10*	*Indicator: G2/11*	*Indicator: G2/12*
			€ 50.158	€ 29.084	€ 0	€ 2.236.918	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle D2*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.*				
			Indicator: G2/13	*Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) gemeentedeel 2024** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004**	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) Bob Gemeente	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een						

		Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.						
			Aard controle R *Indicator: G3/01*	*Aard controle R* *Indicator: G3/02*	*Aard controle R* *Indicator: G3/03*	*Aard controle R* *Indicator: G3/04*	*Aard controle R* *Indicator: G3/05*	*Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 51.510	€ 30.972	€ 111.611	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			Aard controle R *Indicator: G3/07*	*Aard controle R* *Indicator: G3/08*	*Aard controle R* *Indicator: G3/09*	*Aard controle R* *Indicator: G3/10*		

			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 1.450	€ 37.850	€ 1.168
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 2.932	€ 18.392	€ 1.124
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 250	€ 17.383	€ 863
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 548	€ 0	€ 0
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 5.180	€ 73.625	€ 3.155
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten	Volledig zelfstandige		

			kapitaalverstrekking (jaar T)	uitvoering (Ja/Nee)	
	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
	Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/07*	*Aard controle R* *Indicator: G4/08*	*Aard controle R* *Indicator: G4/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja	
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja	
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja	
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja	
6	Totaal	0	0	N.v.t.	

	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
	Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/11*	*Aard controle R* *Indicator: G4/12*	*Aard controle R* *Indicator: G4/13*	*Aard controle R* *Indicator: G4/14*	*Aard controle R* *Indicator: G4/15*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				

			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)			
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)			
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)			
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)			
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
					Gemeente	Gemeente	Gemeente
				Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/16*	*Aard controle R* *Indicator: G4/17*	*Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	*Aard controle R* *Indicator: G4/19*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0

		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024**	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*		
			Indicator: G10/01	*Indicator: G10/02*	*Indicator: G10/03*		
			€ 504.098	€ 0	Ja		

SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01* € 0	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02* € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03* Ja			
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	

		uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	*Aard controle R* *Indicator: G13/01*	*Aard controle R* *Indicator: G13/02*	*Aard controle R* *Indicator: G13/03*	*Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 201.234	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende uitkering *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 536.755	€ 762.523				
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	4.2 Onderwijshuisvesting	€ 111.324	€ 32.910	€ 42.259	€ 36.155	
		2	5.2 Sportaccomodaties	€ 651.199	€ 433.405	€ 192.704	€ 25.090	

		100						
VWS	**H21**	**Specifieke uitkering cliëntondersteuning**	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/01*	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H21/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H21/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/05*	
			Ja		€ 25.000	€ 25.000	Nee	
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
		1	Lokaal Sportakkoord	€ 35.893	€ 30.973	€ 65.429	Ja	Ja
		2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 245.728	€ 245.728	€ 482.945	Ja	Ja
		3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 55.220	€ 63.171	€ 108.229	Ja	Ja
		4	Kansrijke Start	€ 44.175	€ 52.127	€ 83.932	Ja	Ja

			5	Mentale Gezondheid	€ 13.805	€ 17.516	€ 32.357	Ja	Ja
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 48.318	€ 54.540	€ 91.646	Ja	Ja
			7	Valpreventie	€ 131.148	€ 46.583	€ 78.617	Ja	Ja
			8	Leefomgeving	€ 27.610	€ 32.911	€ 54.115	Ja	Ja
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 6.903	€ 7.534	€ 13.166	Ja	Ja
			10	Versterken sociale basis	€ 99.397	€ 99.397	€ 196.139	Ja	Ja
			11	Mantelzorg	€ 27.610	€ 27.610	€ 54.115	Ja	Ja
			12	Eén tegen eenzaamheid	€ 27.610	€ 29.115	€ 54.115	Ja	Ja
			13	Welzijn op recept	€ 26.230	€ 29.145	€ 31.331	Ja	Ja
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 6.903	€ 7.560	€ 13.192	Ja	Ja
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 20.155	€ 24.873	€ 43.744	Ja	Ja
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*					
				Nee					
VWS	**H35B**	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**		Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				

			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*				
			Indicator: H35B/01	*Indicator: H35B/02*				
		1	060034 Gemeente Almere	€ 265.108				
		2						
VRO	**J32**	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen**	Beschikkingsnummer / naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle D2*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*
			Indicator: J32/01	*Indicator: J32/02*	*Indicator: J32/03*	*Indicator: J32/04*	*Indicator: J32/05*	*Indicator: J32/06*
		1	SUVIS21-2-03065332	€ 0	€ 0	Nee	Niet gestart met activiteit	Ja
		2						
		100						
			Kopie Beschikkingsnummer/ Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle D2*	*Aard controle n.v.t.*			
			Indicator: J32/07	*Indicator: J32/08*	*Indicator: J32/09*			

		1	SUVIS21-2-03065332	N.v.t.				
		2						
		100						
VRO	**J41**	**Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw** Provincies	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: J41/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise Vanaf SiSa 2021 inclusief uitvoering door derden *Aard controle R* *Indicator: J41/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) Vanaf SiSa 2021 inclusief uitvoering door derden *Aard controle R* *Indicator: J41/03*	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41/04*	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen Vanaf SiSa 2021 inclusief uitvoering door derden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41/05*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd Vanaf SiSa 2021 inclusief uitvoering door derden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41/06*
			€ 309.369	€ 309.369	€ 185.976	12	12	1.604
			Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41/08*				
			Ja	Ja				

VRO	**J55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J55/01*	*Aard controle R* *Indicator: J55/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/04*	*Aard controle R* *Indicator: J55/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/06*
			0	€ 0	€ 134.204	15	€ 10.188	€ 16.503
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			

			Aard controle n.v.t. *Indicator: J55/07*	*Aard controle R* *Indicator: J55/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/09*			
			15	€ 13.451	€ 198.769			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/15*
			15	15	0	0	15	15
VRO	**J56**	**Regeling huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.*	Projectnaam *Aard controle n.v.t*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2022 *Aard controle R*	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n.v.t.*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.*

			Indicator: J56/01	*Indicator: J56/02*	*Indicator: J56/03*	*Indicator: J56/04*	*Indicator: J56/05*	*Indicator: J56/06*
		1	*RHA2021-02359720*	*Diverse projecten voor de huisvesting van aandachtsgroepen*	€ 0	€ 0	0	0
		2						
		10						
			Kopie Projectnaam	Opbrengsten jaar T	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*
			Indicator: J56/07	*Indicator: J56/08*	*Indicator: J56/09*	*Indicator: J56/10*	*Indicator: J56/11*	*Indicator: J56/12*
		1	*Diverse projecten voor de huisvesting van aandachtsgroepen*	€ 0	€ 0	Nee	Nee	Ja
		2						
		10						
			Kopie Projectnaam	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?			

			Aard controle n.v.t. *Indicator: J56/13*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/14*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/15*				
		1	*Diverse projecten voor de huisvesting van aandachtsgroepen*	Nee	Ja				
		2							
		10							
VRO	**J94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J94/01*	*Aard controle R* *Indicator: J94/02*	*Aard controle D1* *Indicator: J94/03*	*Aard controle D1* *Indicator: J94/04*	*Aard controle R* *Indicator: J94/05*	*Aard controle R* *Indicator: J94/06*	
		1	*LAI23-03615533*	€ 0	0	0	0	€ 0	
		2	*LAI24-03735497*	€ 0	0	0	0	€ 0	

		100						
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J94/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/09*			
		1	€ 0	€ 0	Nee			
		2	€ 0	€ 0	Nee			
		100						
VRO	**J105**	**Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls**	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J105/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/02*	*Aard controle D1* *Indicator: J105/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/04*	*Aard controle D1* *Indicator: J105/05*	*Aard controle R* *Indicator: J105/06*

			1	*De Stiepe Rutten*	20	Ja	20	Ja	€ 0
			2	*Emmelhage fase 3A1*	81	Ja	0	N.v.t.	€ 0
			3	*De Kaghe Espel*	0	Nee	0	N.v.t.	€ 0
			4	*De Deel*	44	Ja	0	N.v.t.	€ 0
			20						
				Kopie projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/07*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/08*	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/09*	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/10*	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/11*	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: J105/12*
			1	*De Stiepe Rutten*	€ 0	Ja		20	Ja
			2	*Emmelhage fase 3A1*	€ 0	Ja		50	N.v.t.
			3	*De Kaghe Espel*	€ 0	Ja	Vergunningproces	16	N.v.t.
			4	*De Deel*	€ 0	Ja	Bezwaar/beroep op vergunning	38	N.v.t.
			20						
				Kopie projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/13*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/14*				

		1	*De Stiepe Rutten*	Nee				
		2	*Emmelhage fase 3A1*	Nee				
		3	*De Kaghe Espel*	Nee				
		4	*De Deel*	Nee				
		20						
VRO	**J209**	**Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J209/01*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: J209/02*	*Aard controle R* *Indicator: J209/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/04*	*Aard controle D2* *Indicator: J209/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/06*
		1	*RHA2021-2359720*	*Flexwoningen Evenemententerrein*	€ 0	€ 0	€ 0	0
		2						
		10						
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J209/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/09*	*Aard controle R.* *Indicator: J209/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/11*	

		1	*Flexwoningen Evenemententerrein*	0	Ja	Ja	Ja	
		2						
		10						
KGG	**K28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*
			Indicator: K28/01	*Indicator: K28/02*	*Indicator: K28/03*	*Indicator: K28/04*	*Indicator: K28/05*	*Indicator: K28/06*
			€ 643.479	€ 200.958	€ 115.798	€ 960.235	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t.					
			Indicator: K28/07					
			Nee					
AenM	**M16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne**	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) –	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)

		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: M16/01*	*Aard controle R* *Indicator: M16/02*	uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/03*	*Aard controle R* *Indicator: M16/04*	*Aard controle R* *Indicator: M16/05*	*Aard controle R* *Indicator: M16/06*	
			€ 4.834.250	€ 0	€ 0	€ 85.675	€ 5.065	€ 207.235	
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
			Aard controle R *Indicator: M16/07*	*Aard controle R* *Indicator: M16/08*	*Aard controle R* *Indicator: M16/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/11*		
			€ 0	€ 298.172	€ 20.370	€ 5.410.027	€ 15.981.952		

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 7 april 2025 heeft de wethouder van Financiën, dhr. W. Jansen, zijn functie neergelegd. De Raad heeft besloten opdracht te geven aan een extern onderzoeksbureau, om onderzoek te doen naar een goede oplossing voor de ontstane situatie. Tot dat er duidelijk is hoe verder, nemen de overige wethouders de portefeuilles van wethouder Jansen over.

Incidentele baten en lasten

Taakveld		Incidentele last	Onttrekking reserve	Incidentele bate	Toevoeging reserve	Toelichting
Programma 0 - Overhead, reserves en resultaat						
9.9	Kostenplaatsen	300.000	-	-	300.000	Stort in res E280 cf overheveling 2025
9.9	Kostenplaatsen	75.000	75.000	-	-	Inhuur Boa's
9.9	Kostenplaatsen	130.000	130.000	-	-	Trainees 2024
9.9	Kostenplaatsen	80.400	80.400	-	-	Inhuur Infra
9.9	Kostenplaatsen	80.000	80.000	-	-	Ervenconsulent
9.9	Kostenplaatsen	120.000	120.000	-	-	Beleidsadviseur Fysiek
9.9	Kostenplaatsen	127.500	127.500	-	-	Procesregisseur omgeving
9.9	Kostenplaatsen	82.600	82.600	-	-	Projectleider
9.9	Kostenplaatsen	96.000	96.000	-	-	Adviseur bedrijfsvoering
9.9	Kostenplaatsen	120.000	120.000	-	-	Klantmanager WMO
9.9	Kostenplaatsen	549.600	549.600	-	-	Klantmanager Jeugd
9.9	Kostenplaatsen	276.000	276.000	-	-	Kwaliteitmedewerker
9.9	Kostenplaatsen	120.000	120.000	-	-	Adviseur communicatie
9.9	Kostenplaatsen	96.000	96.000	-	-	Beleidsadviseur KP41
9.9	Kostenplaatsen	120.000	120.000	-	-	Onttrekking funct beheerder KP49
9.9	Kostenplaatsen	124.560	124.560	-	-	Onttrekking PL KP49
9.9	Kostenplaatsen	135.610	135.610	-	-	Ontrekking WKB 2024 KP18
9.9	Kostenplaatsen	280.000	280.000	-	-	Onttrekking inhuur omgevingswet KP18
0.10	Mutaties reserves	3.336.956	-	-	3.336.956	Egalisatie stand progr begroting 23-26
0.10	Mutaties reserves	400.000	400.000	-	-	Onttr ivm AR Kadoelerbrug PN2024
0.10	Mutaties reserves	150.000	150.000	-	-	Onttr ivm AR verl Poldertoren cf 34e
0.4	Overhead	96.274	96.274	-	-	Onttr doorontw naar de cloud
	Diversen programma 0	460.181	402.681	42.300	94.809	
		7.356.681	**3.662.225**	**42.300**	**3.731.765**	

Programma 1 - Fysieke Leefomgeving						
1.2	Openbare orde en veiligheid	400.000	-	-	400.000	Storting afschrijvingsres Kadoelerbrug
2.1	Verkeer en vervoer	-	-	88.800	88.800	Afkoop onderhoud Enserbrug
2.1	Verkeer en vervoer	-	-	105.000	105.000	degeneratie glasvezel
2.1	Verkeer en vervoer	219.720	219.720	-	-	Veilige buitenwegen
2.1	Verkeer en vervoer	868.172	868.172	-	-	Mobiliteitsplan
2.1	Verkeer en vervoer	91.600	91.600	-	-	Verkeer en vervoer 2023
2.1	Verkeer en vervoer	124.905	-	124.905	-	Onderhoud Voorsterweg, subsidie provincie
2.1	Verkeer en vervoer	114.079	114.079	-	-	Bijdrage aan prov Flevoland Lelylijn
2.1	Verkeer en vervoer	346.885	346.885	-	-	Openbare Ruimte Emmeloord Centrum
3.2	Grondexploitatie (bedrijventerreinen)	-	-	3.052.726	3.052.726	Tussentijdse winstneming grex
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-	200.000	200.000	Storting in afschrijvingsreserve Pumptrackbaan
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	200.000	200.000	-	-	Onttr afschrijvingsreserve Pumptrackbaan
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	83.020	83.020	-	-	Onttr biodiversiteit Openb ruimte
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	91.477	91.477	-	-	Herplant agv essentaksterfte
7.2	Riolering	75.799	-	75.799	-	Klimaatmaatregelen Sportweg Ens
7.2	Riolering	150.000	150.000			Diversen riolering vanuit egalisatiereserve
7.3	Afval	202.000	202.000	-	-	Onttrekking korting ASH amendement
7.4	Milieubeheer	430.000	-	-	430.000	Stort in res E280 overheveling 2025
7.4	Milieubeheer	759.410	-	960.235	-	CD OKE middelen
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.552.200	1.552.200	1.634.475	1.634.475	Grex mutaties
8.3	Wonen en bouwen	163.811	163.811	-	-	Leader projecten
8.3	Wonen en bouwen	158.615	158.615	-	-	Leefbaarheid en wonen
8.3	Wonen en bouwen	168.493	168.493	-	-	Leader 3 NOP
8.3	Wonen en bouwen	220.000	-	1.230.787	-	Invoering omgevingswet, extra kosten en opbrengsten
	Diversen programma 1	1.037.122	588.145	347.120	373.148	

		7.457.308	**4.998.217**	**7.819.847**	**6.284.149**	

Programma 2 - Sociale leefbaarheid						
4.2	Onderwijshuisvesting	75.022	75.022	-	-	Huisvesting tijdelijke school Emmelhage
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-	-	2.600.000	2.600.000	Huisvesting ontheemden resultaat cf dec rapp
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	840.950	-	840.950	-	Transitiekosten Wittesteijn
5.2	Sportaccommodaties	3.928.000	-	-	3.928.000	Storting in afschrijvingsreserve zwembad
5.2	Sportaccommodaties	695.000	-	-	695.000	Storting in AR renovatie Atletiekbaan
5.2	Sportaccommodaties	695.000	695.000	-	-	Onttr ivm ren Atletiekbaan
5.2	Sportaccommodaties	3.928.000	3.928.000	-	-	Onttr ivm nieuwbouw Bosbad
5.5	Cultureel erfgoed	150.000	-	-	150.000	Stort in AR verl Poldertoren
5.5	Cultureel erfgoed	957.578	468.947	-	-	Instandhouding Poldertoren
5.6	Media	128.370	-	128.370	-	Lokale bibliotheekvoorzieningen
	Diversen programma 2	393.489	302.579	12.000	140.376	
		11.791.409	**5.469.548**	**3.581.320**	**7.513.376**	

Programma 3 - Economische ontwikkeling						
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	150.000	150.000	-	-	Duurzame meerjaren onderhoudsplan
3.1	Economische ontwikkeling	183.311	183.311	-	-	Bijdrage regio Zwolle
	Diversen programma 3	362.093	299.621	-	10.472	
		695.404	**632.932**	**-**	**10.472**	

Programma 4 - Dienstverlening en besturen						
0.2	Burgerzaken	130.000	-	-	-	Inzet paspoortenpiek
	Diversen programma 4	74.234	9.234	-	-	
		204.234	**9.234**	**-**	**-**	

Programma 5 - Financiën						
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	1.498.199	1.498.199	Opschalingskorting on-hold
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	3.267.319	3.267.319	Septcirc 2022: stelpost Jeugdzorg
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	129.119	129.119	Septcirc 23 L+P Jeugdzorg
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	1.941.520	1.941.520	Comp overgang naar BBP systematie
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	574.366	574.366	afr ruime BCF-plafond 2023
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	394.676	394.676	Uitvoeringskst Omgevingswet DU
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	1.207.369	1.207.369	Voorschot plafond BCF 2024
	Diversen programma 5	58.737	-	-	-	
		58.737	**-**	**9.012.568**	**9.012.568**	

Programma 6 - Sociaal Domein						
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	112.500	-	-	-	IZA gelden het Vlie
6.3	Inkomensregelingen	210.400	210.400	-	-	Compensatie energierekening
6.3	Inkomensregelingen	145.059	-	-	-	Toeslagenaffaire
6.4	Begeleide participatie	195.765	-	-	195.765	Stort in res E280 cf overheveling 20
	Diversen programma 6	42.387	17.386	61.640	-	
		706.111	**227.786**	**61.640**	**195.765**	

		28.269.884	**14.999.942**	**20.517.675**	**26.748.095**	

Overig incidentele mutaties reserves		
Incidentele toevoegingen aan de reserves	32.611.230	Betreft mutaties zoals het overhevelen van gelden van de ene reserve naar de andere, waarbij er geen kosten zijn verantwoord in de programmarekening. Bijvoorbeeld het storten van gelden in een afschrijvingsreserve of de dekking van werkzaamheden die doorschuiven naar het komende boekjaar.
Incidentele onttrekkingen uit de reserves	14.959.315	
Per saldo overige incidentele mutaties reserves	**17.651.915**	

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Structurele onttrekkingen Reserve	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
D042 Devices	€ 104.735	€ 104.735
D045 Hybride vergaderen	€ 4.119	€ 4.119
Programma 0- Overhead, reserves en resultaat	**€ 108.854**	**€ 108.854**
D001 Toenemende verkeersdrukte centrum	€ 70.785	€ 70.785
D002 Rotonde Moerasandijviestraat	€ 10.763	€ 10.763
D003 Marknesserbrug	€ 108.152	€ 108.152
D004 Verkeerssituatie Europalaan	€ 15.313	€ 15.313
D005 Verkeersregelinstallaties	€ 21.389	€ 21.389
D014 Rotonde Urkerweg/Scandinaviëlaan	€ 13.446	€ 13.446
D015 Loswallen Bant en Marknesse	€ 4.312	€ 4.312
D018 Rotonde Amsterdam- en Nagelerweg	€ 8.008	€ 8.008
D019 Lichtmasten	€ 16.887	€ 16.887
D020 Armaturen	€ 29.944	€ 29.944
D031 Wegen	€ 13.864	€ 13.864
D033 Reconstructie Leeuwenkruising	€ 16.404	€ 16.404
D044 Bermverharding erftoegangswegen	€ 9.553	€ 9.553
Programma 1 - Fysieke leefomgeving	**€ 338.820**	**€ 338.820**
D006 Uitvoeringsplan speelplaatsen	€ 26.509	€ 26.509
D011 Uitbreiding Groenhorstcollege	€ 33.083	€ 33.083
D012 Groenhorstcollege leerpakket en meubilair	€ 6.601	€ 6.601
D013 Bonifatius leerpakket en meubilair	€ 3.454	€ 3.454
D016 Onderwijs MFA Rutten	€ 59.220	€ 59.220
D017 Aanleg skatebaan	€ 6.000	€ 6.000
D021 OLP en meub De Koperwiek	€ 418	€ 418
D022 AR OLP en meub Albert Schweitzer	€ 858	€ 858
D023 AR Kindvoorziening Luttelgeest	€ 4.500	€ 4.500
E071 gebouwen onderwijs - huur noodlokalen de Wissel	€ 34.000	€ 37.312
E290 Exploitatie Poldertoren		
E308 Res BKC: Culturele visitekaartjes	€ 19.500	€ 16.850
Programma 2 - Sociale leefbaarheid	**€ 194.143**	**€ 194.805**
D024 Dorpshuis de Bosfluiter L'geest	€ 23.343	€ 23.343
D028 Barak Emmeloord	€ 7.960	€ 7.960
D034 Kinderopvang MFA Rutten	€ 13.357	€ 13.357
D035 Sport-dorpshuis MFA Rutten	€ 228.547	€ 22.847
E313 Voorzien in Vastgoed	€ 24.620	€ 14.620

Programma 3 - Economische ontwikkeling	**€ 297.827**	**€ 82.127**
Programma 4 - Dienstverlening en besturen	**€ -**	**€ -**
E001 Grenscorrectie vrijval middelen	€ 73.000	€ 73.000
Programma 5 - Financiën	**€ 73.000**	**€ 73.000**
E310 Meedoenregeling	€ 21.797	€ 6.310
Programma 6 - Krachtig Noordoostpolder	**€ 21.797**	**€ 6.310**
Totaal structurele onttrekkingen	**€ 925.587**	**€ 803.916**

Reserve		
D019 Lichtmasten	€ 125.000	€ 125.000
D020 Armaturen	€ 80.000	€ 80.000
Programma 1 - Fysieke leefomgeving	**€ 205.000**	**€ 205.000**
Windenergie RWE (zit in E001 Beleidsplan)	€ 10.000	€ 10.000
E072 Onderhoud MFC Tollebeek/Nagele	€ 12.000	€ 12.000
E026 Vervanging Bruggen	€ 400.000	€ 400.000
E313 Egalisatiereserve Voorzien in Vastgoed	€ 1.358.944	€ 1.358.944
Programma 2 - Sociale leefbaarheid	**€ 1.780.944**	**€ 1.780.944**
	€ -	€ -
Programma 3 - Economische ontwikkeling	**€ -**	**€ -**
	€ -	€ -
Programma 4 - Dienstverlening en besturen	**€ -**	**€ -**
Rentebijschrijving diverse reserves	€ 5.505.943	€ 6.755.943
E001 belastingapplicatie	€ 16.167	€ 16.167
E001 USD applicatie	€ 8.333	€ 8.333
Programma 5 - Financiën	**€ 5.530.443**	**€ 6.780.443**
	€ -	€ -
Programma 6 - Krachtig Noordoostpolder	**€ -**	**€ -**
Totaal structurele toevoegingen	**€ 7.516.387**	**€ 8.766.387**

Wet Normering Topinkomens

Gegevens 2024		
Bedrag x €1	**R.F. Wassink**	**E.G. de Vries**
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 106.801	€ 140.667
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.229	€ 23.282
Subtotaal	*€ 124.031*	*€ 163.949*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 124.031**	**€ 163.949**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2023		
Bedrag x €1	**R.F. Wassink**	**E.G. de Vries**
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 101.198	€ 133.037
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.395	€ 22.486
Subtotaal	*€ 117.593*	*€ 155.523*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 223.000
Bezoldiging	**€ 117.593**	**€ 155.523**

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2024 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2024 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT vermeld dienen te worden, of die in eerdere jaren op grond van de Wopt of WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Taakveldenoverzicht

bedragen x € 1.000

	Taakveld	Begroting na wijziging 2024 Lasten	Baten	Saldo	Realisatie 2024 Lasten	Baten	Saldo
0.1	Bestuur	2.927	-	-2.927	3.494	-	-3.494
0.2	Burgerzaken	1.914	1.010	-905	1.916	1.071	-845
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.042	677	-365	1.152	837	-315
0.4	Overhead	20.155	17	-20.137	19.064	26	-19.037
0.5	Treasury	88	3.596	3.508	76	3.644	3.568
0.61	OZB woningen	396	6.866	6.471	421	6.866	6.446
0.62	OZB niet-woningen	469	7.238	6.769	579	7.239	6.660
0.64	Belasting overig	110	100	-10	100	100	1
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	5	113.008	113.003	6	113.743	113.737
0.8	Overige baten en lasten	301	212	-90	194	192	-2
0.81	Onvoorziene lasten	-	-	-	-	-	-
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-37	-	37	312	-	-312
0.10	Mutaties reserves	30.990	19.525	-11.465	35.810	15.763	-20.047
0.	**Bestuur en Ondersteuning**	**58.360**	**152.249**	**93.890**	**63.123**	**149.482**	**86.359**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	4.288	-	-4.288	4.555	2	-4.553
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.609	29	-1.580	1.684	31	-1.653
1.	**Veiligheid**	**5.898**	**29**	**-5.868**	**6.239**	**33**	**-6.206**
2.1	Verkeer en vervoer	11.861	1.080	-10.781	11.552	1.173	-10.379
2.2	Parkeren	68	-	-68	69	-	-69
2.3	Recreatieve havens	22	-	-22	12	-	-12
2.4	Economische havens en waterwegen	371	-	-371	371	-	-371
2.	**Verkeer, vervoer en waterstaat**	**12.322**	**1.080**	**-11.242**	**12.004**	**1.173**	**-10.831**
3.1	Economische ontwikkeling	3.066	-	-3.066	535	-	-535
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.772	3.720	-52	8.446	11.559	3.114
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	708	98	-610	749	89	-660
3.4	Economische promotie	607	500	-107	552	643	91
3.	**Economie**	**8.154**	**4.319**	**-3.835**	**10.282**	**12.291**	**2.009**
4.2	Onderwijshuisvesting	3.609	221	-3.388	3.459	244	-3.215
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	4.510	2.698	-1.812	4.518	2.808	-1.710
4.	**Onderwijs**	**8.118**	**2.919**	**-5.200**	**7.977**	**3.052**	**-4.925**
5.1	Sportbeleid en activering	456	282	-174	451	277	-175
5.2	Sportaccommodaties	4.709	866	-3.842	4.507	816	-3.691
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.875	58	-2.816	2.840	58	-2.782
5.4	Kunst	396	38	-358	396	38	-357
5.5	Cultureel erfgoed	946	297	-649	1.077	316	-761
5.6	Media	1.498	175	-1.322	1.481	175	-1.306
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.329	12	-5.317	5.079	14	-5.065

5. Sport, cultuur en recreatie		**16.207**	**1.729**	**-14.478**	**15.831**	**1.694**	**-14.137**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	8.646	7.920	-726	7.531	6.793	-738
6.2	Wijkteams	2.445	25	-2.420	2.507	25	-2.482
6.3	Inkomensregelingen	20.983	16.645	-4.337	21.532	17.029	-4.503
6.4	Begeleide participatie	6.306	-	-6.306	6.291	-	-6.291
6.5	Arbeidsparticipatie	3.819	1.300	-2.520	4.124	1.820	-2.304
6.6	Materiële voorzieningen	2.503	69	-2.434	2.610	89	-2.521
6.71A	Hulp bij het huishouden	4.738	353	-4.385	4.685	346	-4.339
6.71B	Begeleiding (WMO)	3.497	-	-3.497	3.787	-	-3.787
6.71C	Dagbesteding (WMO)	1.893	-	-1.893	1.817	-	-1.817
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	3.382	70	-3.312	3.814	82	-3.731
6.72B	Jeugdhulp behandeling	3.017	-	-3.017	2.786	-	-2.786
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	926	-	-926	959	-	-959
6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	67	-	-67	67	-	-67
6.73A	Pleegzorg	1.060	-	-1.060	1.001	-	-1.001
6.73B	Gezinsgericht	1.830	-	-1.830	2.062	-	-2.062
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	2.340	-	-2.340	2.385	-	-2.385
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	3.582	-	-3.582	3.669	-	-3.669
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	551	-	-551	711	-	-711
6.74C	Gesloten plaatsing	426	-	-426	537	-	-537
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	151	944	793	42	683	641
6.82A	Jeugdreclassering	951	-	-951	912	-	-912
6.82B	Jeugdreclassering	69	-	-69	65	-	-65
6. Sociaal domein		**73.182**	**27.326**	**-45.856**	**73.894**	**26.866**	**-47.028**
7.1	Volksgezondheid	2.712	336	-2.376	2.629	220	-2.409
7.2	Riolering	2.684	3.593	909	2.548	3.608	1.059
7.3	Afval	6.518	8.377	1.859	6.392	8.376	1.983
7.4	Milieubeheer	3.370	1.127	-2.243	2.819	1.026	-1.793
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	622	552	-70	625	559	-65
7. Volksgezondheid en milieu		**15.906**	**13.986**	**-1.920**	**15.013**	**13.788**	**-1.225**
8.1	Ruimtelijke Ordening	1.798	141	-1.657	2.033	419	-1.615
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	10.748	9.930	-819	26.904	27.323	420
8.3	Wonen en bouwen	7.452	4.849	-2.603	3.746	2.829	-917
8. Volkshuisv., RO, sted. vernieuw.		**19.998**	**14.920**	**-5.079**	**32.683**	**30.571**	**-2.112**
9.9	Kostenplaatsen	-	-	-	-	-	-
9. Kostenplaatsen		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal		**218.145**	**218.556**	**411**	**237.044**	**238.950**	**1.906**

Vaststelling

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Accountants

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Rozenburglaan 15-3
9727 DL Groningen

T: +31 (0)88 80 47 900

noord@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

Aan de Raad van
Gemeente Noordoostpolder

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2024 van gemeente Noordoostpolder te Emmeloord gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van zowel de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 als van het vermogen van de gemeente Noordoostpolder op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:
1 het overzicht van baten en lasten over 2024;
2 de balans per 31 december 2024;
3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het college van burgemeester en wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
4 de sisa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Noordoostpolder zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly (Netherlands) N.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

Baker Tilly (Netherlands) N.V. trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording
Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening. Het college van burgemeester en wethouders heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 18,1 miljoen, ligt boven de door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 2,33 miljoen. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 116.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's
Als onderdeel van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de gemeente en haar interne beheersingsomgeving. Wij hebben een frauderisicoanalyse uitgevoerd met als doelstelling het identificeren en inschatten van mogelijke risico's op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude. Wij hebben onze frauderisicoanalyse besproken met het college van burgemeester en wethouders en de auditcommissie.

Op basis van onze frauderisicoanalyse hebben wij geen frauderisico onderkend ten aanzien van de opbrengstverantwoording. Dit vloeit voort uit het feit dat een deel van de opbrengststromen bestaat uit een voor gedefinieerd bedrag op basis van een beschikking waarop de gemeente geen invloed heeft (zoals de rijksbijdrage en specifieke uitkeringen vanuit het rijk). De andere opbrengstenstromen zijn niet complex en routinematig van aard en bij deze opbrengststromen is weinig tot geen sprake van schattingselementen. Daarnaast zijn in de opbrengsten geen frauderisicofactoren aanwezig zoals beloningsstructuur van het management, prestatie-indicatoren en andere factoren die aanleiding geven tot het bewust foutief manipuleren van de opbrengsten.

In onze frauderisicoanalyse hebben wij de volgende frauderisico's geïdentificeerd en geëvalueerd in het kader van onze controle.

Het risico op een afwijking van materieel belang als gevolg van doorbreken van de interne beheersingsmaatregelen door het management.
Het college dan wel het management bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken. Een incentive van het college of management zou hierbij kunnen zijn om op die wijze een betere financiële situatie of prestatie te presenteren. Onze beroepsregels schrijven voor dat de accountant dit risico in zijn controle onderkent.

Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:
- Analyseren en beoordelen van op basis van risicocriteria geselecteerde journaalposten en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht om de nauwkeurigheid van de geselecteerde journaalposten te controleren;
- Analyse van aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- Beoordelen van belangrijke schattingen en de schattingsprocessen van het college of management zoals de waardering van de grondexploitaties, vaste activa en vorderingen en het toereikend zijn van voorzieningen. Hierbij hebben wij in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college bij deze posten;
- Beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening om;
- Doornemen van notulen van vergaderingen van het management, college en de raad;
- Detailcontrole of de prestatielevering van de verantwoorde kosten (prijs- en hoeveelheidscomponent) op de juiste wijze zijn aangetoond.

Het risico op onrechtmatig uitgaande batchbetalingen door onjuiste mutaties crediteurenstamgegevens.
Het risico bestaat dat er (bewust) onjuiste mutaties worden doorgevoerd in de crediteurenstamgegevens met als gevolg dat er bij de uitgaande batchbetalingen aan niet-rechthebbende geld wordt overgemaakt.

Om dit frauderisico te mitigeren hebben wij inzicht verkregen in de opzet en het bestaan van de interne beheersing omtrent betalingen en vervolgens de volgende interne beheersingsmaatregelen getoetst:
- Controle gewijzigde bankrekeningnummer door de kassier; en
- Aansluiting door FA gegenereerde hashtotaal met het hashtotaal in de bankapplicatie door de comptabele

In aanvulling op de systeemgerichte werkzaamheden hebben wij middels een deelwaarneming hebben de koppeling tussen de namen en bankrekeningnummers gecontroleerd in de bankierenapplicatie.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

Het risico op onrechtmatige uitgaande handmatige betalingen
Het risico is aanwezig dat er handmatige betalingen worden doorgevoerd aan een verkeerde bankrekeningnummer waardoor er uitgaande betalingen worden verricht aan niet-rechthebbende. Aan deze betalingen ligt geen crediteurenstamgegevensmutaties ten grondslag.

Om dit frauderisico te mitigeren hebben wij inzicht verkregen in de opzet en het bestaan van de interne beheersing omtrent betalingen en vervolgens de volgende interne beheersingsmaatregel getoetst:
- Controle van van het onderliggende formulier voor handmatige betalingen door de comptabele.

In aanvulling op de systeemgerichte werkzaamheden hebben wij een analyse uitgevoerd op de uitgaande handmatige betalingen op crediteurniveau om vast te stellen dat uitgaande betalingen juist zijn doorgevoerd.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

Het risico dat lasten zijn niet nauwkeurig zijn verantwoord doordat de inkoopfactuur niet in overeenstemming is met de geleverde prestatie of de inkoopfactuur op een foutieve grootboekrekening is geregistreerd
Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij de volgende interne beheersingsmaatregelen getoetst:

- Controle van de geregistreerde verplichtingen door de budgetbeheerder en budgethouder
- De factuurcontrole door de kredietbeheerder waarbij wordt gecontroleerd of de prestatie is geleverd en of factuurprijs aansluit op de gemaakte afspraken;
- Controle van geregistreerde verplichtingen < € 500 door de budgethouder.

Daarnaast hebben wij middels een steekproef inkopen gecontroleerd of de lasten op de juiste grootboekrekening zijn verantwoord en of er een prestatielevering aan ten grondslag ligt.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

Het risico dat de Europese en/of interne aanbestedingsrichtlijnen niet worden nageleefd om gunning aan een bevriende partij mogelijk te maken (met het risico op belangenverstrengeling en kickback)
Het risico rondom mogelijke gunning aan bevriende partijen is doorgaans in lokale overheid een verhoogd risico. De gemeente Noordoostpolder heeft een grote diversiteit in inkoop van goederen en diensten die worden ingekocht bij een groot aantal leveranciers. Er is ook een groot aantal ambtenaren die inkopen kunnen verrichten en al dan niet met behulp van inkoopadviseurs deze inkopen realiseren. Hierdoor bestaat inherent een risico op kickbacks en belangenverstrengeling.

Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- De opzet en het bestaan van beheersingsmaatregelen in het proces inkopen en aanbestedingen geëvalueerd;
- De gemeente heeft integraal de aanbestedingsdossiers met een contractwaarde boven de Europese aanbestedingsgrens gecontroleerd, waarbij is vastgesteld dat de juiste aanbestedingsprocedure is gevolgd en dat de opdracht is gegund aan de partij die op basis van de gunningscriteria de opdracht had moeten krijgen op basis van vooraf vastgestelde criteria. Middels een deelwaarneming hebben wij vastgesteld dat de conclusie van de gemeente juist is.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het college heeft in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de gemeente om de door haar geïdentificeerde risico's op te vangen en haar bedrijfsvoering voort te zetten voor tenminste 12 maanden na het opstellen van de jaarrekening. De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Als onderdeel van onze controle hebben wij deze veronderstelling met het college geëvalueerd aan de hand van de tot het moment van het verstrekken van deze controleverklaring beschikbare informatie waaronder de begroting en de financiële kengetallen inclusief de weerstandsratio. Wij hebben vastgesteld dat de gemeente een sluitende meerjarenbegroting heeft.

Wij hebben, op basis van de verkregen controle-informatie, overwogen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Eventuele relevante gebeurtenissen na balansdatum die haar effect kunnen hebben op de financiële positie van de gemeente zijn toereikend toegelicht in de toelichting op de balans. Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht:

- Wij hebben een risicoanalyse uitgevoerd gericht op het risico dat er gerede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.
- Wij hebben kennisgenomen van de analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het college en overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben. Wij hebben met het college de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten besproken.
- Wij hebben kennisgenomen van de meerjarenbegroting in relatie tot de ontwikkelingen in de sector decentrale overheden.
- Wij hebben kennisgenomen van de beoordeling van de (meerjaren)begroting van de gemeente door de toezichthouder.
- Wij hebben vastgesteld dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen.
- Wij hebben inlichtingen ingewonnen over gebeurtenissen of omstandigheden na de periode waarvoor het college een beoordeling heeft gemaakt.

Op basis van onze kennis en ons begrip van de organisatie, verkregen tijdens onze jaarrekeningcontrole, en de financiële positie van de gemeente, zoals deze blijkt uit de jaarrekening, vinden wij het hanteren van de continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar. Onze bevindingen zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente niet langer in staat is om de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

C. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten
Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de sisa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling informatieverstrekking sisa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling informatieverstrekking sisa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering sisa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling informatieverstrekking sisa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de

gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 5 juni 2025

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend

mw. W. Grondel - Kort MSc. RA

Bijlagen

Investeringsoverzicht

Investeringen met een economisch nut

Investeringen economisch nut	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2024	Cumulatief besteed t/m 2024	Nog te besteden
Aankoop grond Het Rister Bant	1.352.000	1.313.490	1.313.490	38.510
Aankoop grond Pilotenweg E'oord	626.000	600.000	600.000	26.000
Renovatie OBS Roderik van Voorst	1.328.456	332.000	332.000	996.456
Vervanging speeltoestellen sporthallen	147.280	95.030	95.030	52.250
Scheidingswand Bosbadhal	125.000	124.656	124.656	344
Nieuwbouw Brandweergarage Rutten	386.480	8.375	53.628	332.852
Nieuwbouw Brandweergarage Nagele	386.480	7.468	41.591	344.889
Nieuwbouw Brandweergarage M'nesse	390.351	6.887	35.114	355.237
Nieuwbouw Brandweergarage Ens	540.351	19.799	32.473	507.878
Nieuwbouw Brandweergarage Creil	395.397	6.695	34.037	361.360
Uitbreiding dorpshuis de Bosfluiter Luttelgeest	90.000	7.563	62.764	27.237
Uitbreiding dorpshuis De Marke Marknesse	943.212	1.260.288	783.293	159.919
Voorbereiding renovatie zwembad Bosbad	25.600.095	562.475	1.227.252	24.372.843
Fonteinen stadsgrachten NOP	94.000	49.417	49.417	44.584
Bestelbus klein reiniging	42.259	42.259	42.259	0
Elektrische personenauto 2024	40.862	31.818	31.818	9.044
Aanhangers	27.200	14.620	25.541	1.659
Camerabewakingssysteem geb en scholen	120.000	24.165	24.165	95.835
Zonnepanelen Gemeentewerf	136.000	-2.014	113.583	22.417
Vervanging meubilair gemeentehuis	113.487	24.011	24.011	89.476
Netwerkinfrastructuur (WAP)	195.000	1	181.023	13.978
Keuken apparatuur gemeentehuis	30.455	5.874	5.874	24.581
Toegangscontrole systeem gemeentewerf	40.000	2.476	24.765	15.235
Revitalisering raadzaal hardware en software	276.464	4	269.690	6.774
Vervanging software automatisering	165.000	39.065	39.065	125.935
Vervanging hardware automatisering	205.594	99.105	99.105	106.489
Laptops 2024	55.920	47.173	47.173	8.747
Laptops 2022	50.000	1.085	49.758	242
Aanschaf iPhone 2024	259.079	18.405	18.405	240.674
Vervanging hardware hybride vergaderruimte	11.000	8.567	10.533	467
Renovatie atletiekbaan	1.170.000	1.151.278	1.161.575	8.425
Backup hardware Fast Silent Brick	76.000	74.837	74.837	1.163
2 Kunstgrasvelden Hockey/korfbal toplaag	37.500	17.814	17.814	19.686
2 Kunstgrasvelden voetbal toplaag Ervenbos	37.500	18.339	18.339	19.161
Kunstgrasveld Flevo Boys vervanging toplaag hoofdveld	535.000	495.803	504.678	30.322
Totaal	**36.029.422**	**6.508.823**	**7.568.752**	**28.460.670**

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Investeringen economisch nut met heffing	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2024	Cumulatief besteed t/m 2024	Nog te besteden
Riolering Enserweg Ens	335.000	17.300	278.638	56.362
Riolering Westerringweg Creil	260.000	238.847	238.847	21.153
Herstraten voetpaden begraafplaatsen	61.677	57.081	57.081	4.596
Aanpassing KCA depot GAS	70.000	68.000	68.000	2.000
Vervanging (glas)containers	31.631	28.581	31.631	0
Totaal	**758.308**	**409.809**	**674.197**	**84.111**

Investeringen met een maatschappelijk nut

Investeringen maatschappelijk nut	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2024	Cumulatief besteed t/m 2024	Nog te besteden
Renovatie Kadoelerbrug	6.500.000	332.737	368.456	6.131.544
Vervanging bruggen	294.356	34.074	283.727	10.629
Vervanging lichtmasten	413.860	230.870	230.870	182.990
Vervanging armaturen	219.977	219.973	219.973	4
Speeltoestellen speelplaatsen	47.500	45.031	45.031	2.469
Totaal	**7.475.693**	**862.684**	**1.148.056**	**6.327.637**

Kasstromenoverzicht

	2023	2024
Operationele activiteiten:		
Resultaat na bestemming	5.567.380	1.905.834
Afschrijvingen	4.544.368	4.240.650
Dotatie voorzieningen	2.354.194	5.555.408
Mutatie kortlopende vorderingen	3.362.896	46.757.445
Mutatie kortlopende schulden	-45.389	3.099.169
Mutatie overlopende activa	-5.418.422	5.837.030
Mutatie overlopende passiva	6.355.691	417.418
Aflossingen uitgeleende gelden	719.038	1.128.138
Vrijgekomen middelen	**€ 17.439.756**	**€ 68.941.092**
Investeringsactiviteiten:		
Investeringen in immateriële vaste activa	-1.017.143	-59.145
Investeringen in materiële vaste activa	-5.969.324	-6.321.957
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	8.186.438
Investeringen in financiële vaste activa	-867.047	-1.261.049
Investeringen in gronden	-3.730.027	-4.232.364
Onttrokken middelen	**-€ 11.583.541**	**-€ 3.688.077**
Financieringsactiviteiten:		
Onttrekking aan voorzieningen	-4.445.323	-4.055.446
Toevoeging aan reserves	16.357.225	20.047.108
Aflossingen ontvangen leningen	-4.032.044	-180.278
Ontvangen leningen	399	-1.150
Onttrokken middelen	**€ 7.880.257**	**€ 15.810.234**
Per saldo onttrokken middelen	**€ 13.736.472**	**€ 81.063.249**

	Eind 2023	Eind 2024
Banktegoeden	€ 32.967.990	€ 114.031.239
Bankschulden	€ 0	€ 0
	€ 32.967.990	**€ 114.031.239**

Gewaarborgde geldleningen

Oorspronkelijk bedrag van de lening	Doel van de lening	Naam van de geldnemer/ geldgever	Gevallen van gemeensch. waarborging van de geldlening		Datum en nummer van het		Jaar van verlening	Looptijd	Rente %	Restantbedrag van de lening aan het begin van het dienstjaar		Totaalbedrag van de gewone en buitengewone aflossing	Restantbedrag van de lening aan het einde van het dienstjaar		Toelichting
			Namen van de andere borgen	Deel geldlening gewaarborgd door eigen gemeente	besluit	goedkeurings-besluit				totaal	waarvan door de gemeente gewaarborgd		totaal	waarvan door de gemeente gewaarborgd	
1.545.500	Herfinanciering complex EV-2535	Mercatus	WSW	tertiaire	26-3-1987	12-8-2003	2004	30	2,79 %	953.674	953.674	953.674	0	0	*
		N.V. Bank Ned. Gemeenten		achtervang	no. 2535-4										
630.301	Herfinanciering complex EVAT-310	Mercatus	WSW	tertiaire	26-3-1987	5-11-2003	2014	10	3,02 %	630.301	630.301	630.301	-	-	*
		N.V. Bank Ned. Gemeenten		achtervang	no. 2535-4										
2.155.957	Herfinanciering diverse complexen	Mercatus	WSW	tertiaire	25-11-1993	22-5-2001	2013	31	2,71 %	1.278.647	1.278.647	97.069	1.181.578	1.181.578	*
	woningwetwoningen	*N.V. Bank Ned. Gemeenten*		achtervang	no. 16260-3	8376-09-u									
4.310.912	Herfinanciering diverse complexen	Mercatus	WSW	tertiaire	25-11-1993		2005	19	0,99 %	238.603	238.603	238.603	-	-	*
	woningwetwoningen	*N.V. Bank Ned. Gemeenten*		achtervang	no. 16260-3										
6.126.487	Herfinanciering diverse complexen	Mercatus	WSW	tertiaire	25-11-1993	22-5-2001	2003	24	2,54 %	1.298.261	1.298.261	307.303	990.958	990.958	*
	woningwetwoningen	*N.V. Bank Ned. Gemeenten*		achtervang	no. 16260-3	8376-09-u									
3.559.000	herfinanciering complex	Stichting Woonzorg Nederland	WSW	tertiaire	26-9-1995	28-3-2006		20	3,93 %	3.559.000	3.559.000	-	3.559.000	3.559.000	*
	Diemenhof	*N.V. Bank Ned. Gemeenten*		achtervang	no. 19317-2/3										
15.000.000	financiering div. complexen	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995	27-2-2007		40	4,35 %	15.000.000	15.000.000	-	15.000.000	15.000.000	*
	en nieuwbouw Tollebeek e.d.	*Nederlandse Waterschapsbank N.V.*		achtervang	no. 19317-2/3										
3.097.472	Herfinanciering diverse complexen	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995	7-10-2008		10	0,33 %	241.283	241.283	241.283	-	-	*
	woningwetwoningen	*N.V. Bank Ned. Gemeenten*		achtervang	no. 19317-2/3										
1.195.000	vervangende lening bouw 30 woon-	Stichting Woonzorg Nederland	WSW	tertiaire	26-9-1995	28-9-2010		20	3,80 %	418.250	418.250	59.750	358.500	358.500	*
	eenheden Wijdeneshof De Zuidert	*N.V. Bank Ned. Gemeenten*		achtervang	no. 19317-2/3										
8.000.000	financiering prof. Lorentzstraat en	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995	19-6-2012	2012	15	2,83 %	2.469.853	2.469.853	591.906	1.877.947	1.877.947	*
	Pasteur- en Picassohage/ herf div. compl	*N.V. Bank Ned. Gemeenten*		achtervang	no. 19317-2/3										

4.500.000	Nieuwbouw 84 eenheden op de Balkan	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995	17-5-2016	2012	20	1,58 %	4.500.000	4.500.000	-	4.500.000	4.500.000	*
		Aegon Levensverzekering N.V.		achtervang	no. 19317-2/3										
4.500.000	Nieuwbouw aan de Baanhoek Ens	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995	17-5-2016	2012	15	1,37 %	4.500.000	4.500.000	-	4.500.000	4.500.000	*
	en modernisering Sport- en Meerweg	*N.V. Bank Ned. Gemeenten*		achtervang	no. 19317-2/3										
4.500.000	herfinanciering div. complexen	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995	13-9-2016		10	0,51 %	4.500.000	4.500.000	-	4.500.000	4.500.000	*
		AG Insurance SA		achtervang	no. 19317-2/3										
4.500.000	herfinanciering div. complexen	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995	13-9-2016		13	0,70 %	4.500.000	4.500.000	-	4.500.000	4.500.000	*
		AG Insurance SA		achtervang	no. 19317-2/3										
5.500.000	Nieuwbouw de Jura (2e deel) Bockholt-	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995	28-2-2017	2017	25	1,83 %	5.500.000	5.500.000	-	5.500.000	5.500.000	*
	str Ens, Papiermolen Espel, Jan van Capelle Creil	*N.V. Bank Ned. Gemeenten*		achtervang	no. 19317-2/3										
4.500.000	Nieuwbouw de Jura (2e deel) Bockholt-	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995	28-2-2017	2017	10	0,14 %	4.500.000	4.500.000	4.500.000	-	-	*
	str Ens, Papiermolen Espel, Jan van Capelle Creil	*Nederlandse Waterschapsbank N.V.*		achtervang	no. 19317-2/3										
5.000.000	Modernisering en ren Rivierenbuurt E'oord	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995	21-11-2017	2017	16	1,50 %	5.000.000	5.000.000	-	5.000.000	5.000.000	*
	Nieuwbouw 8 eenheden Baan Ens	*Nationale Nederlanden*		achtervang	no. 19317-2/3										
7.000.000	Modernisering 50 woningen Rivierenbuurt E'oord	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995	12-6-2018	2018	19	1,62 %	7.000.000	7.000.000	-	7.000.000	7.000.000	*
	nieuwbouw Hoogzijde/app Suyderpoort	*Bankhaus Lampe KG*		achtervang	no. 19317-2/3										
5.000.000	herfinanciering grond Emmelhage,	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995		2018	20	1,70 %	5.000.000	5.000.000	-	5.000.000	5.000.000	*
	ren. Bergenbuurt en nieuwbouw	*AG Insurance SA*		achtervang	no. 19317-2/3										
5.000.000	Sloop en nieuwbouw Hoogzijde 45-75 en	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995	16-7-2019	2019	11	0,29 %	5.000.000	5.000.000	-	5.000.000	5.000.000	*
	Breestraat 50-76 Marknesse	*N.V. Bank Ned. Gemeenten*		achtervang	no. 19317-2/3										
5.000.000	Sloop en nieuwbouw woningen M'nesse,	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995	2-6-2020	2020	30	0,62 %	5.000.000	5.000.000	-	5.000.000	5.000.000	*
	Espel, Tollebeek en Bant	*Nederlandse Waterschapsbank N.V.*		achtervang	no. 19317-2/3										
5.000.000	Sloop en nieuwbouw Lange Brink	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995	18-12-2020	2021	14	0,05 %	5.000.000	5.000.000	-	5.000.000	5.000.000	*
	Luttelgeest	*N.V. Bank Ned. Gemeenten*		achtervang	no. 19317-2/3										
5.000.000	Renovatie en verduurzaming 140 flats	*Mercatus*	WSW	tertiaire	26-9-1995	18-12-2020	2021	19	0,22 %	5.000.000	5.000.000	-	5.000.000	5.000.000	*
	Old Putten, verlehorst, Nijenbeek, Hulkesteijn	*St. pensioenfonds ABP*		achtervang	no. 19317-2/3										
2.497.994	Renovatie en verduurzaming 140 flats	Mercatus	WSW	tertiaire	26-9-1995	18-12-2020	2021	10	-0,17 %	1.994.989	1.994.989	250.861	1.744.128	1.744.128	*

	Old Putten, verlehorst, Nijenbeek, Hulkesteijn	*N.V. Bank Ned. Gemeenten*		achtervang	no. 19317-2/3										
5.000.000	toegerekend vanaf 1-8-2021 100%	*Mercatus*	WSW	tertiaire	26-9-1995		2021	23	0,56 %	5.000.000	5.000.000	-	5.000.000	5.000.000	*
		N.V. Bank Ned. Gemeenten		achtervang	no. 19317-2/3										
1.449.000	toegerekend vanaf 1-8-2021 100%	*Mercatus*	WSW	tertiaire	26-9-1995		2021	40	4,86 %	1.449.000	1.449.000	-	1.449.000	1.449.000	*
		Nederlandse Waterschapsbank N.V.		achtervang	no. 19317-2/3										
13.070.000	toegerekend vanaf 1-8-2021 100%	*Mercatus*	WSW	tertiaire	26-9-1995		2023			17.944.000	17.944.000	4.874.000	13.070.000	13.070.000	*
		Nederlandse Waterschapsbank N.V.		achtervang	no. 19317-2/3										
7.500.000	toegerekend vanaf 1-8-2021 100%	*Mercatus*	WSW	tertiaire	26-9-1995		2023	8	3,29 %	7.500.000	7.500.000		7.500.000	7.500.000	*
		Stichting Pensioenfonds ABP		achtervang	no. 19317-2/3										
10.000.000	toegerekend vanaf 1-8-2021 100%	*Mercatus*	WSW	tertiaire	26-9-1995		2024	10	0,37 %				10.000.000	10.000.000	*
		Nederlandse Waterschapsbank N.V.		achtervang	no. 19317-2/3										
7.500.000	toegerekend vanaf 1-8-2021 100%	*Mercatus*	WSW	tertiaire	26-9-1995		2024	44	2,69 %				7.500.000	7.500.000	*
		N.V. Bank Ned. Gemeenten		achtervang	no. 19317-2/3										
340.701.000	toegerekend vanaf 1-8-2021 0,5%	*Woonzorg Nederland*	WSW	tertiaire achtervang			2021			1.616.000	1.616.000		1.616.000	1.616.000	*
160.000.000	toegerekend vanaf 1-8-2021 0,5%	*Woonzorg Nederland*	WSW	tertiaire achtervang			2024			-	-		680.000	680.000	*
17.500	Borgtochtovereenkomst ZLF			100%		2019				11.392	11.392	5.624	5.768	5.768	
658.356.122	**Totalen incl. dekking Waarborgfonds Sociale Woningbouw**									**126.603.254**	**126.603.254**	**12.750.374**	**132.032.880**	**132.032.880**	
17.500	**Totalen excl. dekking Waarborgfonds Sociale Woningbouw**									**11.392**	**11.392**	**5.624**	**5.768**	**5.768**	

* Hiervoor geldt dat betreffende leningen gewaarborgd worden door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

Subsidieverleningen

Programma	TV	Subsidie	Ontvanger	Realisatie
Economische ontwikkeling	3.4	Public relations	STEP Noordoostpolder	154.214
Economische ontwikkeling	3.4	Public relations	Stichting Gemaakt in de NOP	80.000
Economische ontwikkeling	3.4	Toerisme	NLTO Kring NOP	7.500
Economische ontwikkeling	3.4	Toerisme	Visit Flevoland B.V.	80.429
Financiën	0.64	Reclamebelasting	Stichting Centrummanagement Emmeloo	99.598
Fysieke Leefomgeving	1.2	Service bij festiviteiten ed.	STEP Noordoostpolder	10.000
Fysieke Leefomgeving	2.1	Openb ruimte Centrum plan E'oord	Stichting Centrummanagement Emmeloo	40.000
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen	Creil Dorpsbelang	4.250
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen	Dorpsbelang Luttelgeest	21.750
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen	Dorpsbelang Marknesse	21.750
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen	Ens Dorpsbelang Vereniging voor	21.750
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen	Kraggenburg Dorpsbelang ver	24.250
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen	Rutten vereniging Dorpsbelang	1.750
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen	Stichting Buurthuis de Erven	1.750
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen	Stichting Wijkplatform Emmeloord Cen	1.750
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen	Stichting Wijkplatform Espelervaart	1.750
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen	Stichting Wijkplatform Revelsant	1.750
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen	Vereniging Dorpsbelang Bant	21.750
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen	Vereniging Dorpsbelang Espel	1.750
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen	Vereniging Dorpsbelang Nagele	1.750
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen	Vereniging Dorpsbelang Tollebeek	1.750
Fysieke Leefomgeving	5.7	Leefbaarheid wijken en dorpen	Zuidert Wijkplatform st	1.750
Fysieke Leefomgeving	5.7	Recreatieve voorzieningen	Vrienden Kinderboerderij Emmelerbos	41.913
Fysieke Leefomgeving	7.4	Milieu	Stg. Pioniers vd Toekomst Duurzaamh	15.000
Fysieke Leefomgeving	8.3	Leader 3 Noordoostpolder	Rijksdienst voor Ondernemend Nederl	168.493
Fysieke Leefomgeving	8.3	Proeftuin aardgasvrije wijk Nagele	Stichting Energiecollectief Nagele	148.375
Fysieke Leefomgeving	8.3	Programma Leader 3 t/m 2022	Rijksdienst voor Ondernemend Nederl	163.811

Fysieke Leefomgeving	8.3	Projectplan Uitvoeringslab Nagele	Brands K.	1.500
Fysieke Leefomgeving	8.3	Projectplan Uitvoeringslab Nagele	R.B. Meijer	1.500
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Jeugdzorg	Aandacht st	15.600
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Jeugdzorg	Klos Jongerencentrum de	4.000
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Jeugdzorg	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordo	329.598
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Jeugdzorg	Stichting Youth for Christ Emmeloor	68.172
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Jeugdzorg	Tactus verslavingszorg	50.300
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Jeugdzorg	Vakantieactiviteiten NOP st	8.621
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Maatschappelijke zorg en welzijn	Slachtofferhulp St	12.100
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Maatschappelijke zorg en welzijn	St. Samen zijn we er voor elkaar	6.750
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Maatschappelijke zorg en welzijn	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordo	1.276.262
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Maatschappelijke zorg en welzijn	Stichting DMV Voedselbank NOP-Urk	7.400
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Maatschappelijke zorg en welzijn	Stichting Present Noordoostpolder	5.000
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Maatschappelijke zorg en welzijn	Stichting Theehuis Begraafplaats Emm	2.000
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Maatschappelijke zorg en welzijn	Stichting Zorggroep Oude en Nieuwe L	509.491
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Minderhedenbeleid	Nationale St. ter Bevordering van Vr	3.000
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Minderhedenbeleid	Stichting Vrouwencentrum Noordoostp	37.500
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Minderhedenbeleid	Wolkentheater st	1.500
Krachtig Noordoostpolder	6.1	Toezicht- en adviescommissies	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	40.700
Krachtig Noordoostpolder	6.2	Ondersteuningstructuur	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordo	188.000
Krachtig Noordoostpolder	6.3	Preventieve Schuldhulpverlening	Humanitas Almere st	134.500
Krachtig Noordoostpolder	6.71C	Dagbesteding 18+	Kwintes Stichting	260.800
Krachtig Noordoostpolder	7.1	GALA Leefomgeving	St. Chr. Spec.-/Voortg. Ond. Nrdoos	11.962
Krachtig Noordoostpolder	7.1	GALA Leefomgeving	Stichting Aves	24.000
Krachtig Noordoostpolder	7.1	GALA Leefomgeving	VGPO Accretio	8.000
Krachtig Noordoostpolder	7.1	Gezondheidscentrum Het Vlie	Stichting Antonius ziekenhuis	112.500
Krachtig Noordoostpolder	7.1	Volksgezondheid	Stichting Zorggroep Oude en Nieuwe L	887.460
Sociale leefbaarheid	4.2	Onderwijshuisvesting primair onderw.	Stichting Aves	2.288

Sociale leefbaarheid	4.3	Basis- en volwasseneneducatie	FlevoMeer Bibliotheek Stichting	97.040
Sociale leefbaarheid	4.3	Basis- en volwasseneneducatie	Speciaal en Voortg Christ Ond Np St	6.864
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid	Boerderij De Zonnestraal	30.538
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid	CKO KleurRijk B.V.	1.231
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid	FlevoMeer Bibliotheek Stichting	27.022
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid	Humanitas Almere st	74.902
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid	Jokidé	382.306
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid	Kinderopvang Alles Kids	13.009
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid	St Samenw. Passend Onderwijs	79.851
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid	Stg. Carrefour, Welzijnsgroep Noordo	387.096
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid	Stichting Kinderopvang Noordoostpold	846.585
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid	Stichting PCO Accrete	1.036
Sociale leefbaarheid	4.3	Jeugd- en onderwijsbeleid	Ut Kuukediefien Peuterspelen	277
Sociale leefbaarheid	4.3	Verzuimbeperking	Aandacht st	37.975
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	Atletiekvereniging Noordoostpolder	4.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	Sportservice Flevoland B.V.	2.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	Stichting 'Aanzet'	2.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	Stichting Avondvierdaagse Tollebeek	388
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	Stichting De Vriendschapruiters	3.000
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	Stichting Ensyfair	3.200
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	Stichting Kick-Off	3.000
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	Stichting Rolstoeltennis Noordoostpo	1.768
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	SVM afdeling voetbal	750
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	TriVia	1.500
Sociale leefbaarheid	5.1	Sportstimulering	Vereniging Sport en Gemeenten	1.751
Sociale leefbaarheid	5.1	SPUK Noodf energie amateursportver	Biljartvereniging De Ghesellen Emme	2.248
Sociale leefbaarheid	5.1	SPUK Noodf energie amateursportver	Biljartvereniging Tholen	3.060
Sociale leefbaarheid	5.1	SPUK Noodf energie amateursportver	Emelwerth Alg Tennisclub	3.921

Sociale leefbaarheid	5.1	SPUK Noodf energie amateursportver	FC Kraggenburg	3.785
Sociale leefbaarheid	5.1	SPUK Noodf energie amateursportver	Flevo Boys Voetbalver	27.074
Sociale leefbaarheid	5.1	SPUK Noodf energie amateursportver	Nagele voetbalvereniging	3.767
Sociale leefbaarheid	5.1	SPUK Noodf energie amateursportver	Rutten Komt Op Voetbalver	3.410
Sociale leefbaarheid	5.1	SPUK Noodf energie amateursportver	Sportvereniging Ens (S.V. Ens)	5.287
Sociale leefbaarheid	5.1	SPUK Noodf energie amateursportver	Sticht. Sport- en Faciliteitencentr	6.095
Sociale leefbaarheid	5.1	SPUK Noodf energie amateursportver	Stichting Exploitatie Golfbaan Emme	2.634
Sociale leefbaarheid	5.1	SPUK Noodf energie amateursportver	Tennisclub Creil	477
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	(leeg)	3.000
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	Atletiekvereniging Noordoostpolder	6.000
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	Emelwerth Alg Tennisclub	6.000
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	Hockeyclub 'De Meeuwen'	6.000
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	Horst De Tennisver Tollebeek	2.000
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	Nagele voetbalvereniging	3.000
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	Sportclub Emmeloord	3.000
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	Sportclub Espel	3.000
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	Sportvereniging Ens	3.000
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	Sportvereniging Ens (S.V. Ens)	3.000
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	Sportvereniging Tonego	5.000
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	Sticht. Sport- en Faciliteitencentr	6.000
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	Tennisclub Nagele	3.000
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	v.v. Creil-Bant	2.785
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	v.v. RKO Rutten	9.000
Sociale leefbaarheid	5.2	Ledverlichting buitensportvereniging	V.V. Tollebeek	3.000
Sociale leefbaarheid	5.2	Zwembad Bosbad	Bosbad bv	501.846
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2012	Emmeloords Vocaal Emsemble	1.228
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2013	Gorecht Events	950
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2015	Jongeren 19 Nu st	2.000

Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2016	Jongeren 19NU afd. Net	2.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2017	Stichting Cultuurbedrijf Noordoostp	2.340
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2018	Stichting NOP-Klassiek	5.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2019	Stichting Wende 2001	2.500
Sociale leefbaarheid	5.3	Culturele Visitekaartjes 2020	Zomerfestival Flevoland Int. st.	1.500
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Akkordeonvereniging Con-Brio	675
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Apollo Stichting	1.250
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Cantabile	1.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Chr. Gem. Zangvereniging Cantemus D	2.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Creil Dorpsbelang	3.750
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Dito Nagele Toneelver.	750
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Emmeloord Chr Mannenkoor	1.989
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Fanfare-Orkest Bant-Creil-Rutten	2.165
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Flevo Brass	1.600
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Gemeente Zwolle	14.661
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	La Mascotte Opera en operetteverenig	7.500
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Melodia Muziekvereniging	2.200
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Melodica st muz vorming verst gehand	2.200
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Melody Singers	2.235
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Nije Landschap Drentse ver t	1.500
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Protestantse Gemeente Emmeloord	2.750
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Seniorenorkest Echo der Golven	3.700
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Stichting Bigband Drift	4.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Stichting Compagnie Dakar	2.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Stichting Cultuurbedrijf Noordoostp	1.637.379
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Stichting De Kubus Centrum voor Kuns	2.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Stichting Vrienden van de Bantsiliek	2.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Stichting Wende 2001	2.500

Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Stichting Zangschool Geke's Tiental	3.000
Sociale leefbaarheid	5.3	Kunstzinnige vorming	Zeeschelp Muziekvereniging, de	2.538
Sociale leefbaarheid	5.3	Theater 't Voorhuys	Stichting Cultuurbedrijf Noordoostp	574.578
Sociale leefbaarheid	5.3	verhaal van de polder	Stg. Cult. Historisch Centr. Noordo	5.000
Sociale leefbaarheid	5.3	verhaal van de polder	Stichting Compagnie Dakar	5.000
Sociale leefbaarheid	5.3	verhaal van de polder	Zuiderzeemuseum st	5.000
Sociale leefbaarheid	5.4	Museum Schokland	Stichting Cultuurbedrijf Noordoostp	212.637
Sociale leefbaarheid	5.4	Oudheidkunde	Stichting Cultuurbedrijf Noordoostp	2.500
Sociale leefbaarheid	5.5	Erfgoed en ruimte	Museum Nagele	45.000
Sociale leefbaarheid	5.5	Erfgoed en ruimte	NLTO Kring NOP	5.000
Sociale leefbaarheid	5.5	Erfgoed en ruimte	Stg. Cult. Historisch Centr. Noordo	3.000
Sociale leefbaarheid	5.5	Monumenten	Dekker R.A.	40
Sociale leefbaarheid	5.5	Monumenten	Dijkstra G.	40
Sociale leefbaarheid	5.5	Monumenten	Lavendel B.V.	5.938
Sociale leefbaarheid	5.5	Monumenten	RK Geloofsgemeenschap H. Ireneus	75
Sociale leefbaarheid	5.5	Monumenten	Rk Parochie de Heilige Ireneus	7.000
Sociale leefbaarheid	5.6	Informatiepunten Digitale Overheid	FlevoMeer Bibliotheek Stichting	46.880
Sociale leefbaarheid	5.6	Lokale bibliotheekvoorzieningen	FlevoMeer Bibliotheek Stichting	160.456
Sociale leefbaarheid	5.6	Lokale omroep	Stichting RTV Noordoostpolder	16.000
Sociale leefbaarheid	5.6	Openbare bibliotheek	FlevoMeer Bibliotheek Stichting	1.257.035
Eindtotaal				11.868.103

Verplichte indicatoren

Fysieke Leefomgeving

Aantal diefstallen uit woning per 1.000 inwoners					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
3	1,70	1,30	1,00	1,30	nnb
Bron	CBS en *Veiligheidsbeeld 2022				
Omschrijving	Het aantal geregistreerde diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners				
Toelichting	De daling vanaf 2020 t.o.v. voorgaande jaren houdt vermoedelijk verband met de Coronacrisis. Mensen waren meer thuis en daardoor was er minder gelegenheid tot inbraak. In 2023 zien we het aantal diefstallen weer terug op het niveau van 2021. De cijfers over 2024 zijn nog niet bekend.				

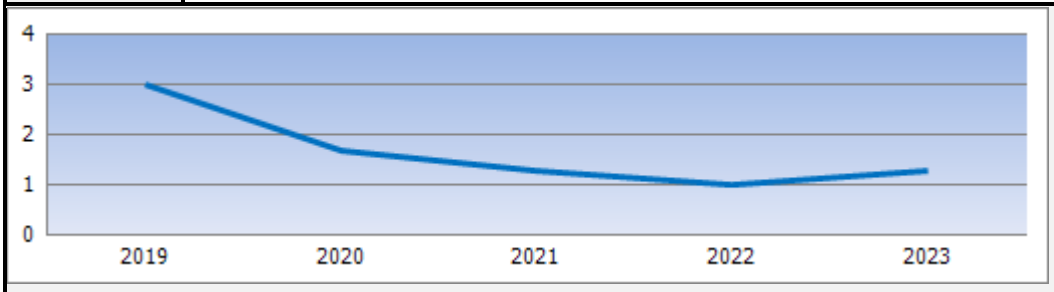

Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
4,6	3,8	3,6	3,9	*2,8*	*3,4*
Bron	CBS				
Omschrijving	Het aantal geregistreerde geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners				
Toelichting	Het aantal geweldsmisdrijven is over de jaren redelijk stabiel gebleven. Het gaat voor 2023 en 2024 om voorlopige cijfers. In 2023 lijkt er een relatief forse afname te zijn die in 2024 niet heeft doorgezet. Het is mogelijk dat deze cijfers nog wijzigen.				

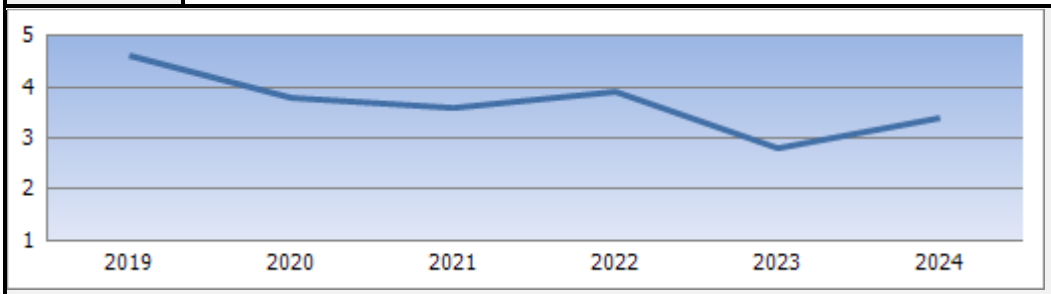

Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
5,5	5,8	6,7	5,7	5,2	4,8
Bron	CBS				
Omschrijving	Het aantal geregistreerde vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners.				
Toelichting	Het aantal geregistreerde vernielingen is na 2021 gedaald. Het gaat voor de jaren 2023 en 2024 echter nog wel om voorlopige cijfers. Mogelijk vallen de definitieve cijfers hoger uit.				

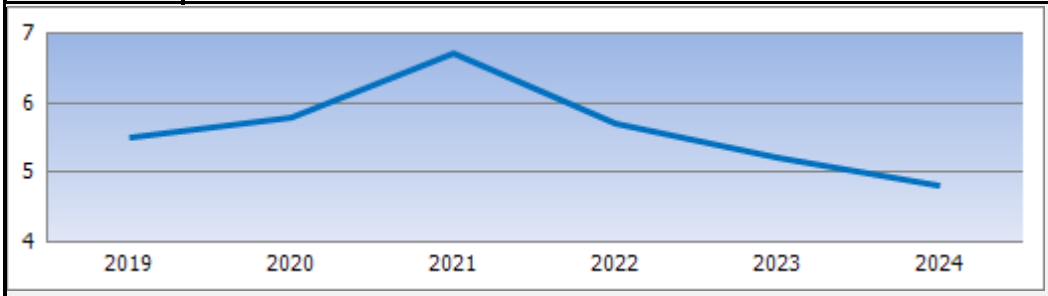

Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
1,6	1,5	0,7	2,3	*3,1*	*2,7*
Bron	CBS en *Veiligheidsbeeld 2022				
Omschrijving	Het aantal geregistreerde winkeldiefstallen per 1.000 inwoners				
Toelichting	Het aantal winkeldiefstallen laat in 2022 en 2023 een opvallende stijging zien die slechts deels is doorgezet in 2024. De stijging van het aantal winkeldiefstallen is voornamelijk terug te voeren naar een specifieke niet nader te noemen supermarkt, van waaruit veel aangiftes van winkeldiefstal wordt gedaan. Op dit specifieke geval zal in samenwerking met de politie nog worden geïntensiveerd. wellicht dat in 2024 deze aanpak haar vruchten begint af te werpen. De cijfers over 2023 en 2024 zijn de voorlopige cijfers.				

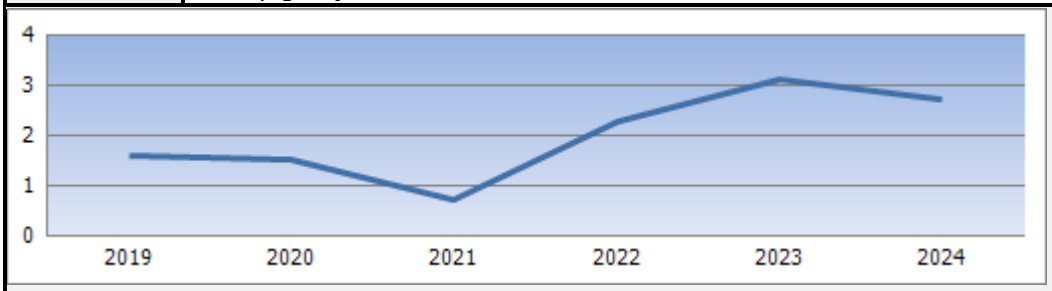

Demografische druk					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
75,3%	75,5%	75,7%	75,7%	74,1%	73,5%
Bron	CBS				
Omschrijving	De demografische druk geeft de verhouding weer tussen de ‘niet productieve bevolking’ (0tm19 jaar en 65 jaar en ouder) en de ‘productieve bevolking’ (20-65 jaar) uitgedrukt in een percentage.				
Toelichting	Er is een stabiele trend te zien over de afgelopen jaren.				

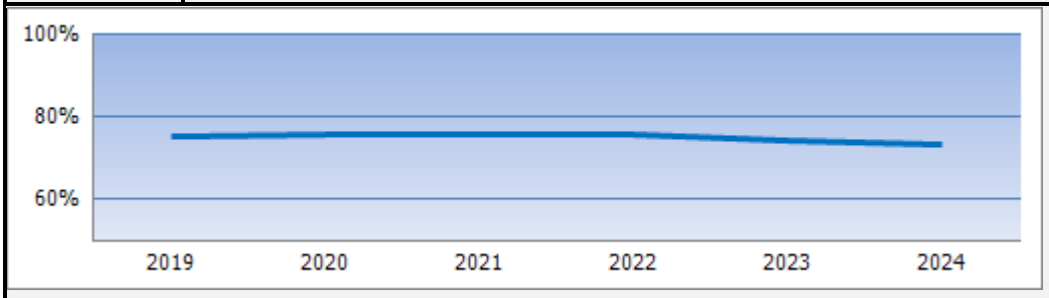

Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
682	713	713	796	854	886
Bron	COELO				
Omschrijving	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.				
Toelichting	In het jaar 2024 zijn de woonlasten minder hard gestegen dan in de 2 jaren hiervoor.				

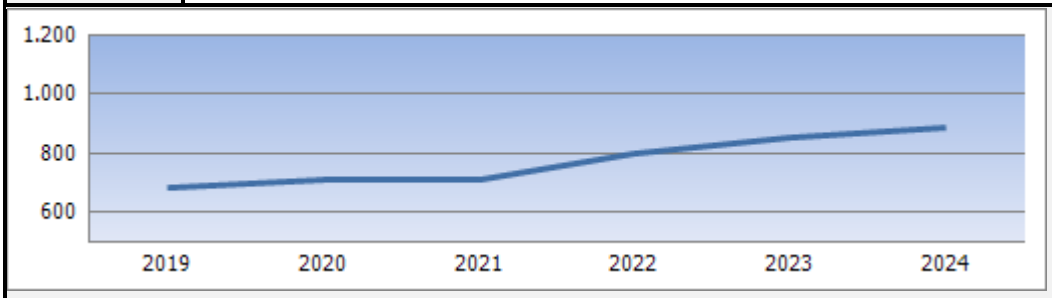

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
721	755	755	838	907	964
Bron	COELO				
Omschrijving	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.				
Toelichting	In het jaar 2024 zijn de woonlasten minder hard gestegen dan in de 2 jaren hiervoor.				

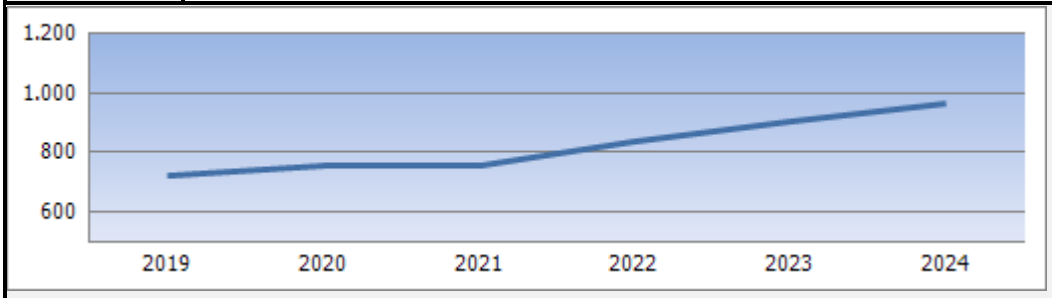

Gemiddelde WOZ waarde					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
214	227	239	262	310	388
Bron	COELO				
Omschrijving	De gemiddelde WOZ waarde van woningen in gemeente Noordoostpolder uitgedrukt in duizenden euro's.				
Toelichting	De gemiddelde WOZ waarde is in 2024 verder gestegen ten opzichte van de eerdere jaren. De oorzaak hiervoor is de stijging van de huizenprijzen.				

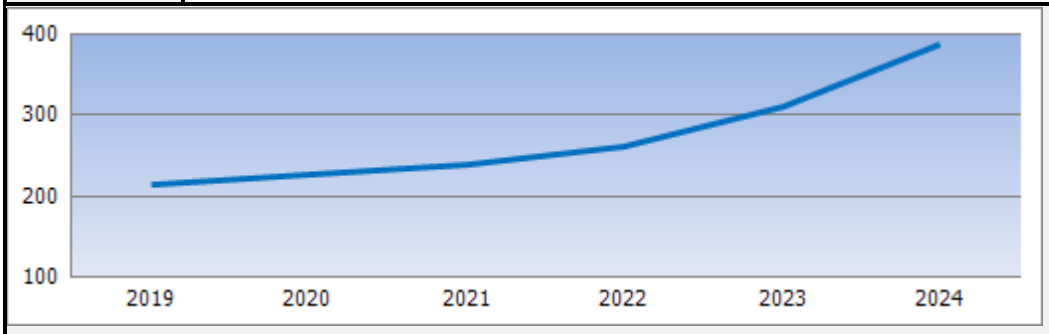

Hernieuwbare elektriciteit					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
310,30	330,40	287,40	293,50	nnb	nnb
Bron	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor				
Omschrijving	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa ten opzichte van het verbruik van elektriciteit in gemeente Noordoostpolder uitgedrukt in een percentage. Laatste 3 jaar zijn geëxtrapoleerd op basis van ontwikkeling laatste 2 gemeten jaren.				
Toelichting	De prognose is dat dit getal gaat stijgen na 2023, omdat er in 2021 en 2022 vergunningen zijn verleend voor zonneparken. De groei van zonnepanelen op daken (vooral grootschalig) neemt af omdat er problemen met de netcapaciteit zijn. Dit wordt ruimschoots gecompenseerd door de zonneparken. De zonneparken zijn nog niet gerealiseerd, dus is er alleen sprake van autonome groei. De cijfers over 2023 en 2024 zijn nog niet bekend.				

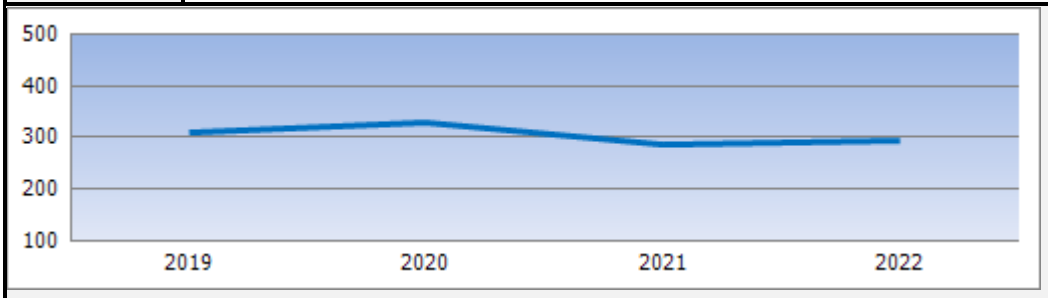

Nieuw gebouwde woningen					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
7,3	15,40	8,90	13,90	16,30	7,21
Bron	BAG/ABF				
Omschrijving	Het aantal nieuwbouwwoningen in gemeente Noordoostpolder, per 1.000 woningen.				
Toelichting	In 2024 zijn beduidend minder woningen gebouwd dan in 2023. Deze daling was voorzien en hangt samen met de fasering van woningbouwprojecten. Zo had de oplevering van Emmelhage fase 2b een grote invloed op het hogere aantal nieuwbouwwoningen in 2023. Daarnaast hebben lopende procedures bijgedragen aan het lagere aantal in 2024. Voor de komende jaren verwachten we weer een stijging in de bouwproductie. Met name in 2025, 2026 en 2027 voorzien we een toename door de ontwikkeling van diverse grote nieuwbouwlocaties in Emmeloord. De woningbouwproductie blijft afhankelijk van bouwcapaciteit en de voortgang van woningbouwprogramma's.				

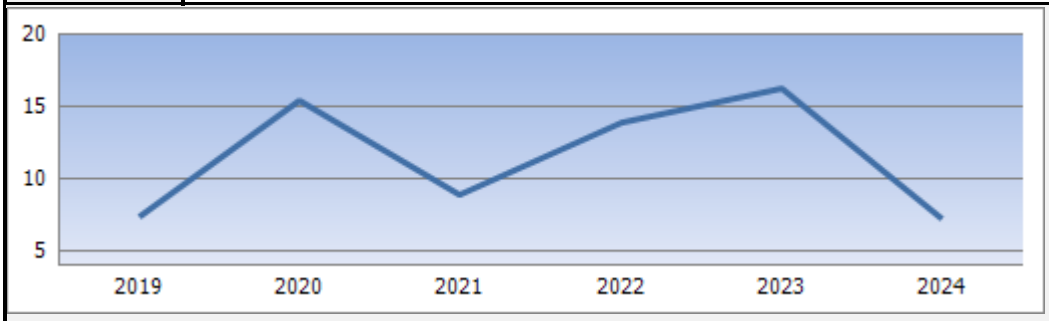

Omvang huishoudelijk (rest)afval					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
133	143	101	96	91	90
Bron	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval / HVC				
Omschrijving	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval (restafval) uitgedrukt in kg per inwoner.				
Toelichting	Door invoering van recycle-tarief is de hoeveelheid huishoudelijk restafval (fijn + grof) sinds 2021 gedaald. In 2024 is de hoeveelheid huishoudelijk restafval licht verder gedaald.				

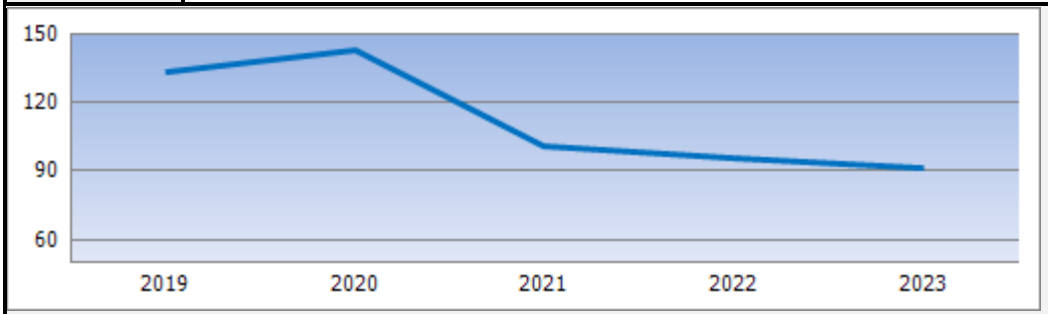

Verwijzingen Halt					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
9	8	9	20	10	nnb
Bron	Halt, waarstaatjegemeente.nl				
Omschrijving	Het aantal jongeren met een verwijzing naar Halt, per 1.000 jongeren in de leeftijd van 12-17 jaar.				
Toelichting	In 2023 zijn de Coronaachterstanden weggewerkt en zijn we weer op het niveau van voor 2022. Cijfers over 2024 zijn nog niet bekend.				

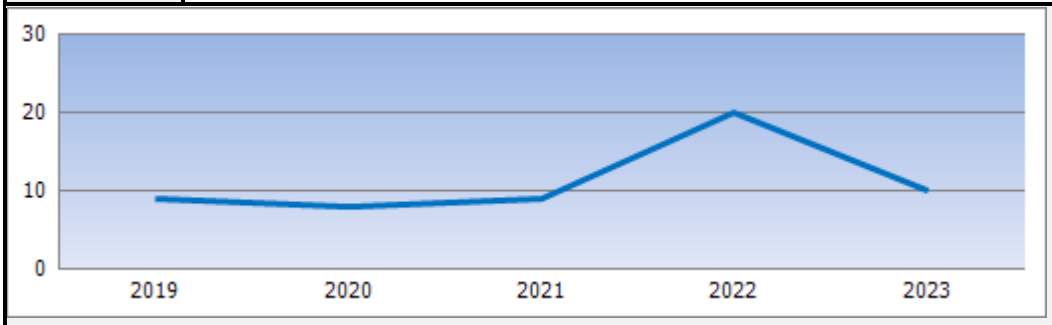

Sociale Leefbaarheid

Absoluut verzuim					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
0	0	0	0	0	0
Bron	DUO				
Omschrijving	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school per 1.000 inwoners tussen de 5-18 jaar.				
Toelichting	Door onze manier van administreren komt deze waarde steevast uit op 0. Het jaarverslag leerplicht geeft een passender beeld voor Noordoostpolder.				

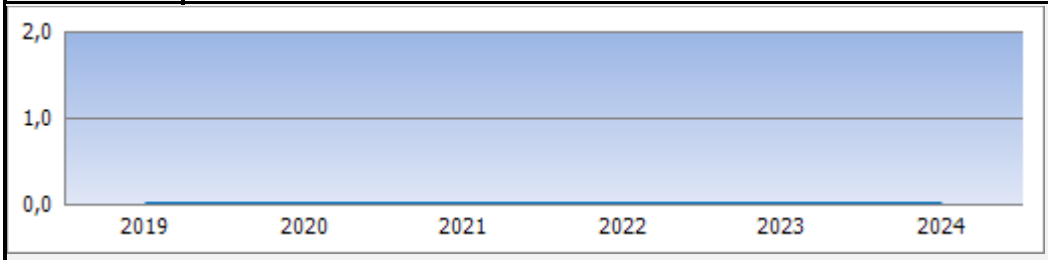

Niet-sporters					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
50,8%	51,0%	51,0%	49,9%	49,9%	nnb
Bron	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)				
Omschrijving	Niet-wekelijkse sporters uitgedrukt in een percentage van de inwoners van gemeente Noordoostpolder.				
Toelichting	Dit wordt iedere 2 tot 4 jaar gemeten door de GGD. De cijfers zijn nagenoeg stabiel over de tijd (metingen in 2020 en 2022).				

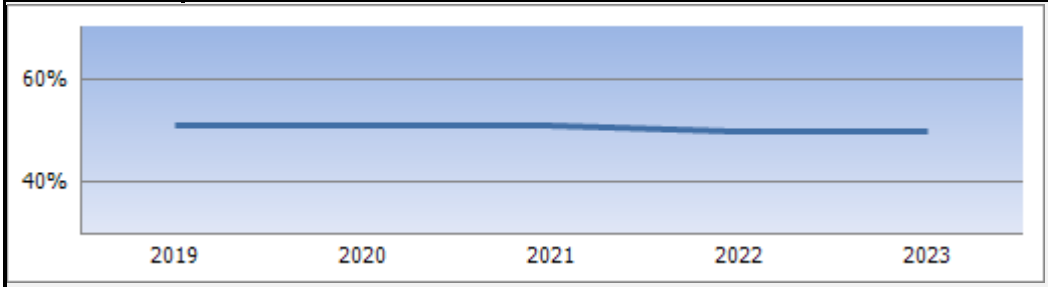

Relatief verzuim					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
84	91	54	84	nnb	nnb
Bron	DUO				
Omschrijving	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners tussen de 5-18 jaar. Cijfers 2022 gaan over schooljaar 2021-2022.				
Toelichting	De cijfers zijn redelijk stabiel over de tijd, met uitzondering van het lage verzuim in 2021 veroorzaakt door corona. Er zijn nog geen cijfers beschikbaar over 2023 en 2024.				

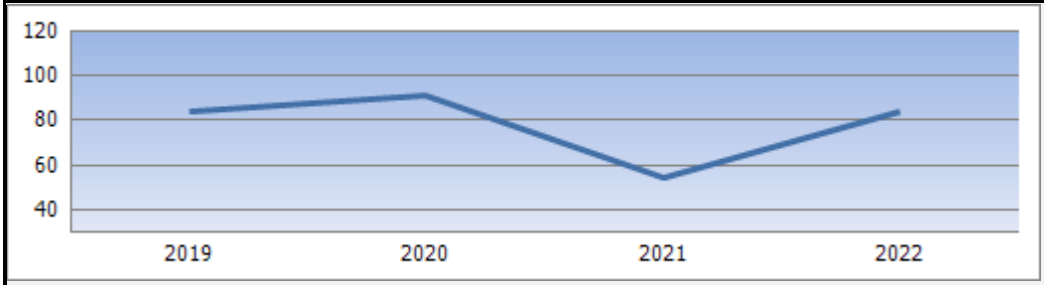

Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
1,90%	1,30%	1,90%	2,50%	2,90%	nnb
Bron	Ingrado				
Omschrijving	Het percentage van het totaal aantal leerlingen tussen de 12 - 23 jaar dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat uitgedrukt in het percentage deelnemers VO en MBO.				
Toelichting	De cijfers voor 2022 en 2023 laten een stijging zien. Een mogelijke verklaring voor deze stijging is het verlies van motivatie tijdens de coronapandemie. Daarnaast zorgt de krappe arbeidsmarkt ervoor dat jongeren eerder gaan werken en stoppen met hun opleiding. Cijfers over 2024 zijn nog niet bekend.				

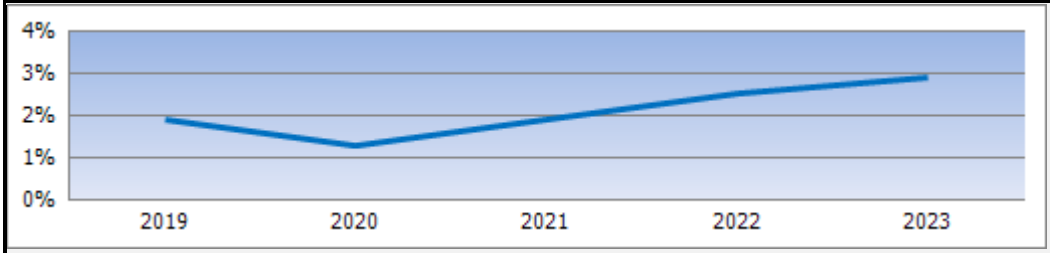

Economische Ontwikkeling

Functiemenging (in %)					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
56,6	56,3	56,7	57,2	57,3	nnb
Bron	ABF				
Omschrijving	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.				
Toelichting	In Noordoostpolder zijn er gemiddeld meer banen dan woningen. Dat is gunstig voor de kansen van inwoners om werk dichtbij huis te vinden. De mate van functiemening is stabiel over de tijd. Over het jaar 2024 zijn er nog geen cijfers bekend.				

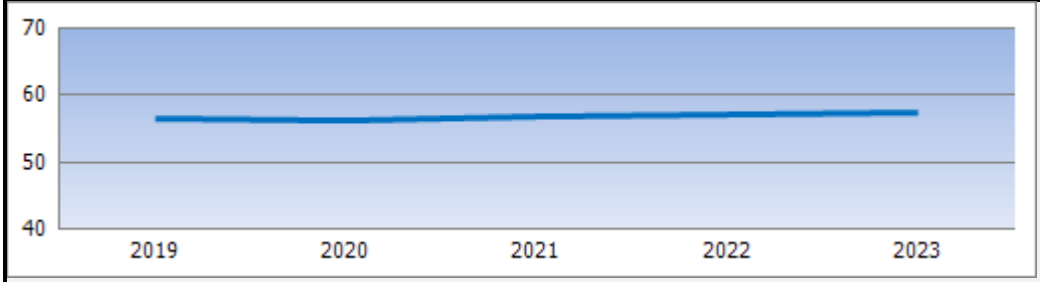

Vestigingen bedrijven					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
170,4	177,8	183,8	191,5	209,7	nnb
Bron	LISA				
Omschrijving	Het aantal bedrijfsvestigingen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar				
Toelichting	Deze indicator geeft een indruk hoeveel werkgelegenheid er in de eigen woonomgeving is. De cijfers laten een stijgende lijn zien - het aantal bedrijfsvestigingen in Noordoostpolder groeit. Dit heeft zich tot en met 2023 doorgezet. Over het jaar 2024 zijn er nog geen cijfers bekend.				

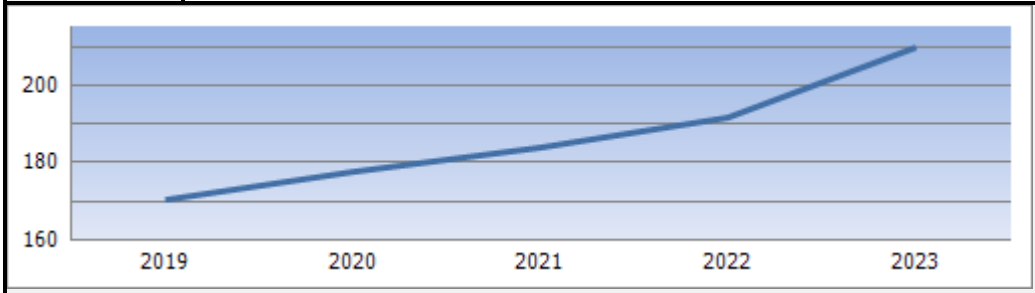

Dienstverlening en Besturen

Apparaatskosten (kosten per inwoner in €)					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
653	694	752	813	904	976
Bron	Gemeente Noordoostpolder				
Omschrijving	Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten en dergelijke voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.				
Toelichting	De apparaatskosten vertonen de laatste jaren een sterker stijgende trend. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de inflatiecorrectie van bijvoorbeeld de salarissen en materiele kosten.				

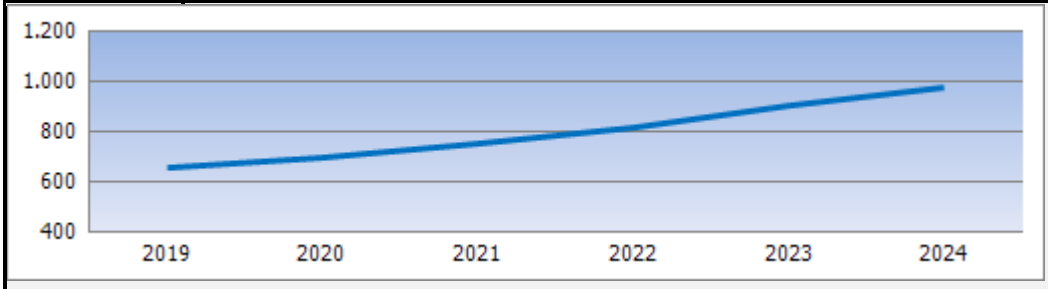

Bezetting (fte per 1.000 inwoners)					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
6,19	6,54	6,62	7,04	7,1	7,78
Bron	Gemeente Noordoostpolder				
Omschrijving	Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan.				
Toelichting	De bezetting per 1.000 inwoners laat een licht stijgende trend te zien.				

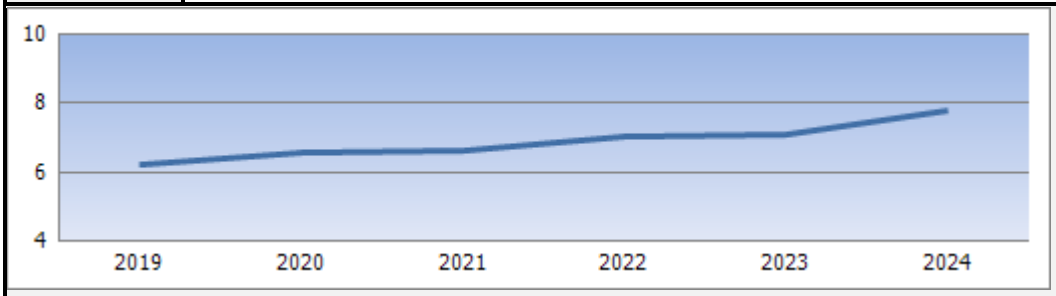

Externe inhuur (kosten als % totale loonsom + totale kosten inhuur externen)					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
20,6	20,2	21,6	24,6	24,5	21,2
Bron	Gemeente Noordoostpolder				
Omschrijving	Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.				
Toelichting	In 2024 is de trend licht gedaald.				

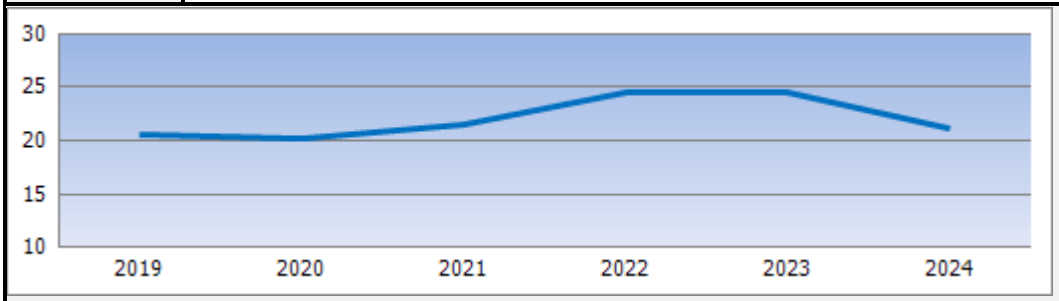

Formatie (fte per 1.000 inwoners)					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
6,88	6,96	7,23	7,73	7,57	7,72
Bron	Gemeente Noordoostpolder				
Omschrijving	Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari.				
Toelichting	Het aantal fte per 1.000 inwoners is in de afgelopen jaren vrij stabiel gebleven.				

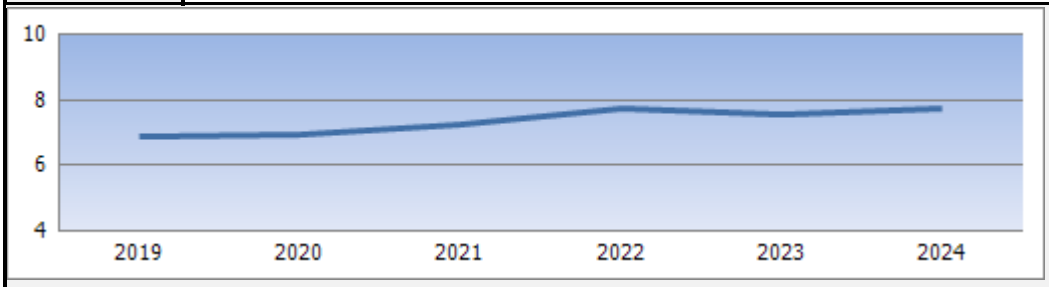

Overhead (% totale lasten)					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
9,8	9,8	9,7	10,0	10,8	10,8
Bron	Gemeente Noordoostpolder				
Omschrijving	Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.				
Toelichting	De overheadkosten zijn stabiel over de afgelopen jaren.				

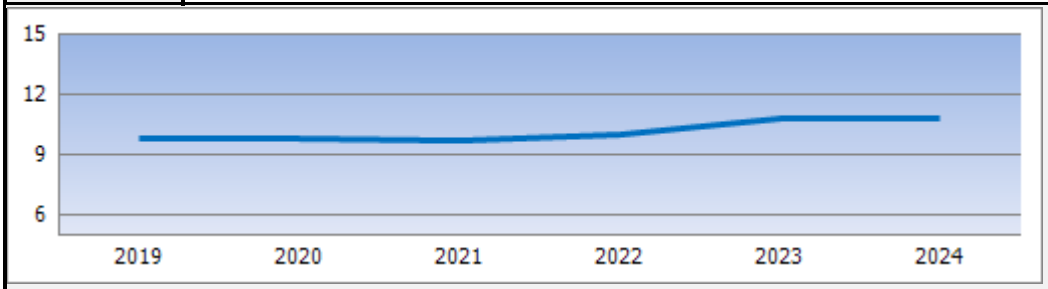

Financiën

Krachtig Noordoostpolder

Jeugd - In uitkeringsgezin					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
5	5	5	5	5	nnb
Bron	CBS				
Omschrijving	Percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen, ten opzichte van alle kinderen tot 18 jaar.				
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2023, de verwachting is dat cijfers in lijn blijven met voorgaande jaren.				

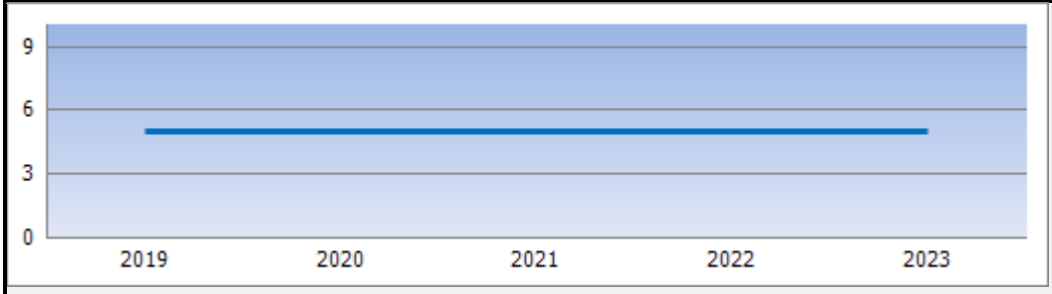

Jeugd - Jeugdbescherming					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
1,5	1,5	1,5	1,3	1	0,9
Bron	CBS - Beleidsinformatie Jeugd				
Omschrijving	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.				
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2024, door de wijziging van het woonplaatsbeginsel heeft er een significante daling opgetreden. De cijfers voor 2024 zijn voorlopige cijfers.				

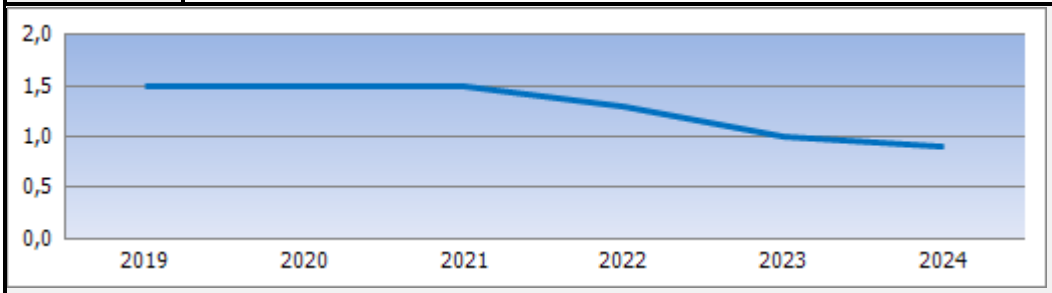

Jeugd - Jeugdhulp					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
10,8	10,3	10,3	9,7	8,8	*7,8*
Bron	CBS - Beleidsinformatie Jeugd				
Omschrijving	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar met en zonder verblijf.				
Toelichting	De cijfers laten een afname in het percentage jongeren zien die jeugdhulp krijgen. De cijfers van 2024 zijn voorlopige cijfers.				

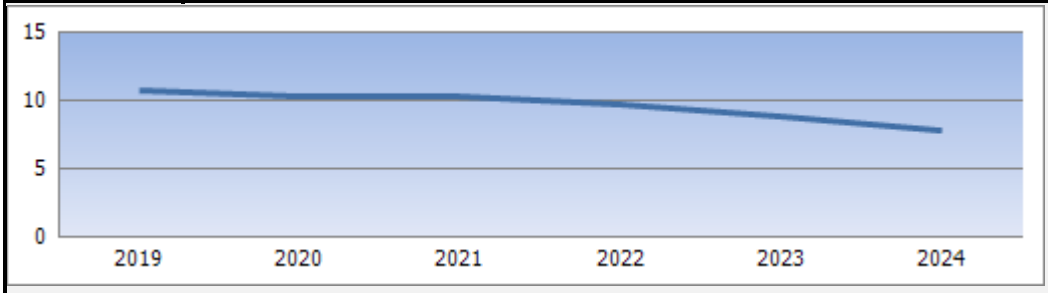

Jeugd - Jeugdreclassering					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	*0,1*
Bron	CBS - Beleidsinformatie Jeugd				
Omschrijving	Het percentage jongeren (12-22 jaar) die op enig moment in de verslagperiode gebruik gemaakt heeft van jeugdreclassering ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).				
Toelichting	De cijfers zijn relatief stabiel over tijd. De cijfers voor 2024 zijn voorlopig.				

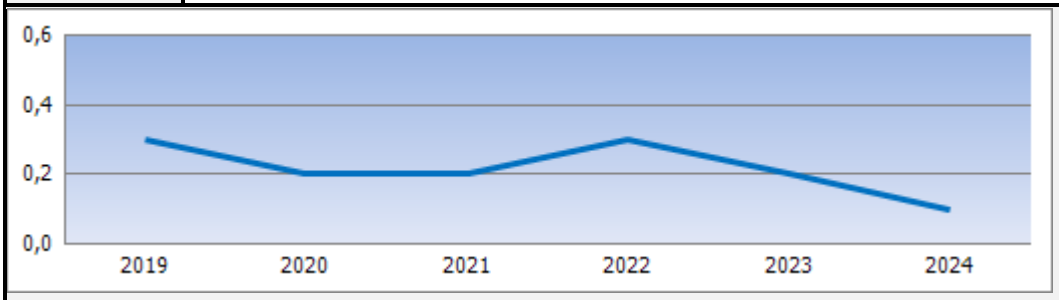

Jeugd - Jongeren voor de rechter					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
1	1	1	1	1	nnb
Bron	CBS				
Omschrijving	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.				
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2023, de verwachting voor 2024 is dat cijfers in lijn zijn met voorgaande jaren.				

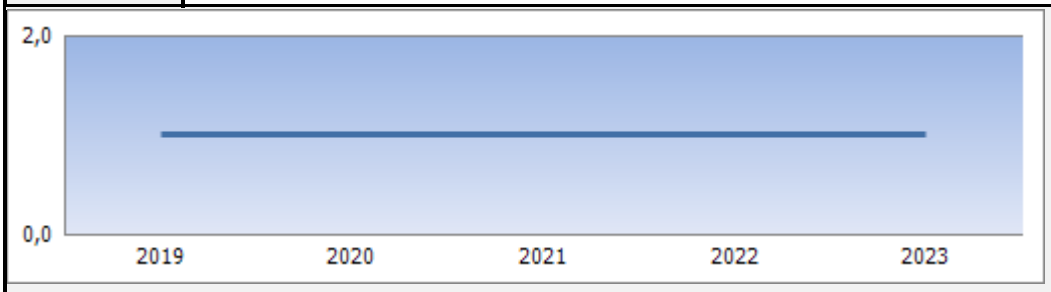

Jeugd - Werkloosheid					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
2	2	2	1	2	nnb
Bron	CBS				
Omschrijving	Percentage werkloze jongeren onder 16 tot en met 22-jarigen				
Toelichting	De cijfers laten in 2022 een afname zien van het % jongeren die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV Werkbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. De cijfers voor 2023 zijn voorlopig, cijfers 2024 zijn nog niet bekend.				

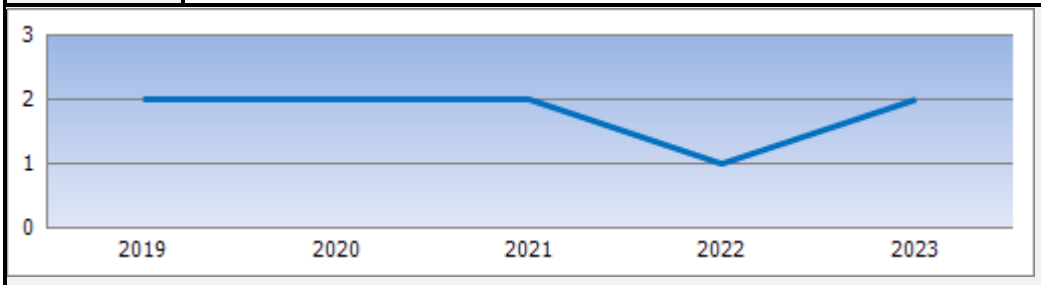

Personen met een bijstandsuitkeringen					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
310,1	352,3	314,4	280	260	270
Bron	CBS - Participatie Wet				
Omschrijving	Het aantal volwassenen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners				
Toelichting	Een lichte stijging ten opzichte van 2023. Onzekere (economische) vooruitzichten spelen hierin een grote rol.				

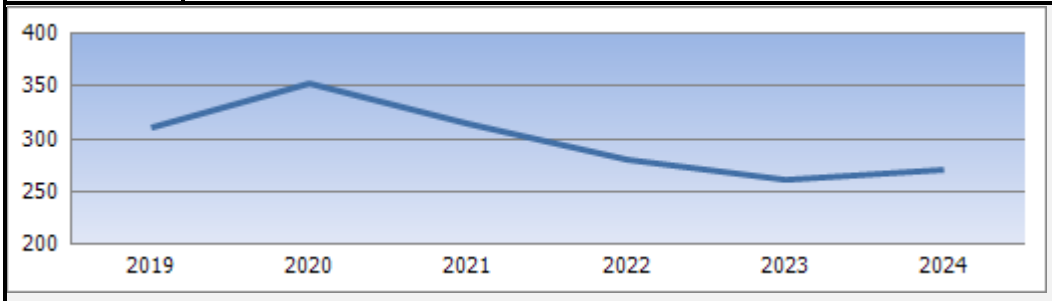

Werk - Banen					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
871,8	859,3	879,2	900,3	877,1	nnb
Bron	LISA				
Omschrijving	Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar				
Toelichting	Het aantal banen per 1.000 inwoners is hersteld van de daling in 2020. De huidige krapte op de arbeidsmarkt is terug te zien in de stijging van het aantal banen sinds 2020.				

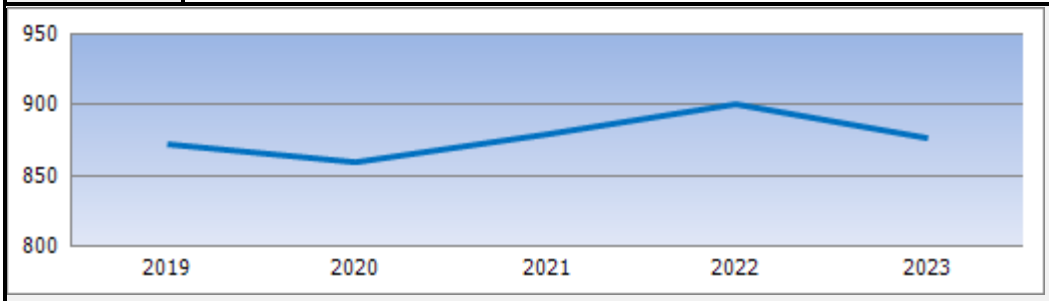

Werk - Lopende re-integratievoorzieningen					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
466,9	533,1	521,4	432,8	*485,5*	nnb
Bron	CBS - Participatie Wet				
Omschrijving	Het aantal lopende reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar				
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar vanaf 2019. De cijfers betreffen de gegevens over de re-integratie- en participatievoorzieningen die de gemeente op grond van de Participatiewet bij personen inzet. Het gaat hier om de lopende en beëindigde trajecten per jaar. Het cijfer van 2023 is voorlopig.				

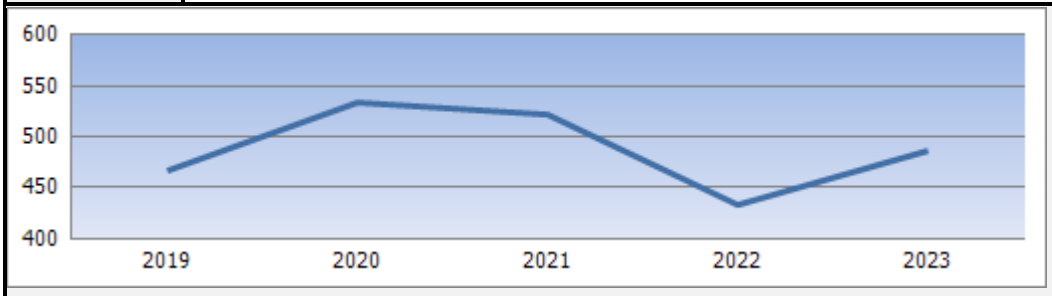

Werk - Netto arbeidsparticipatie					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
70,9%	71,4%	72,2%	74,4%	75,2%	nnb
Bron	CBS - Arbeidsdeelname				
Omschrijving	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking				
Toelichting	De cijfers laten een stijging van de netto arbeidsparticipatie zien. Dit is in lijn met de landelijke trend en een logisch gevolg van de krappe arbeidsmarkt.				

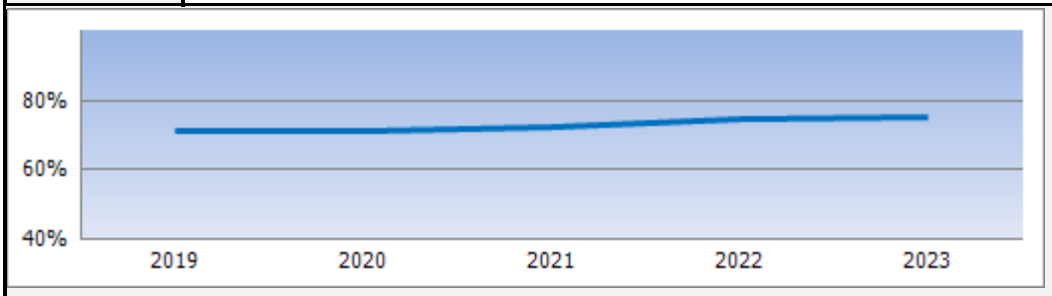
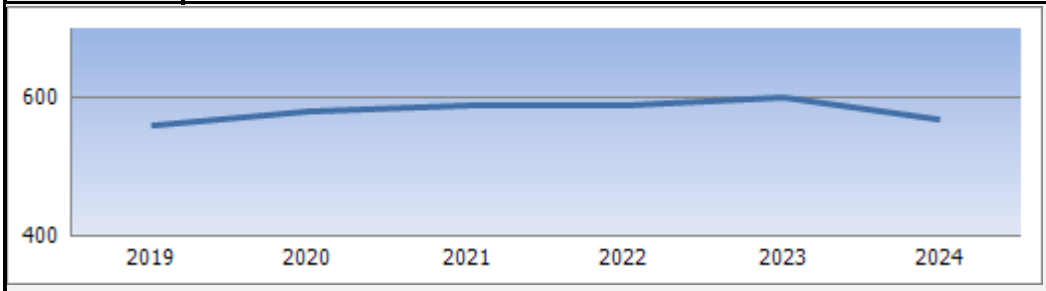
Wmo - Cliënten met een maatwerkarrangement					
2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
560	580	590	590	600	570
Bron	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO				
Omschrijving	Aantal inwoners met een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo per 10.000 inwoners. Het doel voor de komende jaren is het remmen van de groei.				
Toelichting	Vanaf 2022 wordt een lichte stijging, als gevolg van reguliere vergrijzing en het daaraan gekoppelde beroep op huishoudelijke hulp en woonvoorzieningen, gezien. De verwachting is dat deze trend zich voortzet, ondanks de afname in 2024.